

नयाँ कदम

अङ्क २ | २०८१

प्रतिवेदन
लेख
रचना

त्रिभुवन विश्वविद्यालयबाट सम्बन्धन प्राप्त सामुदायिक क्याम्पस
बुटवल कालिका क्याम्पस
बुटवल-१०, रुपन्देही

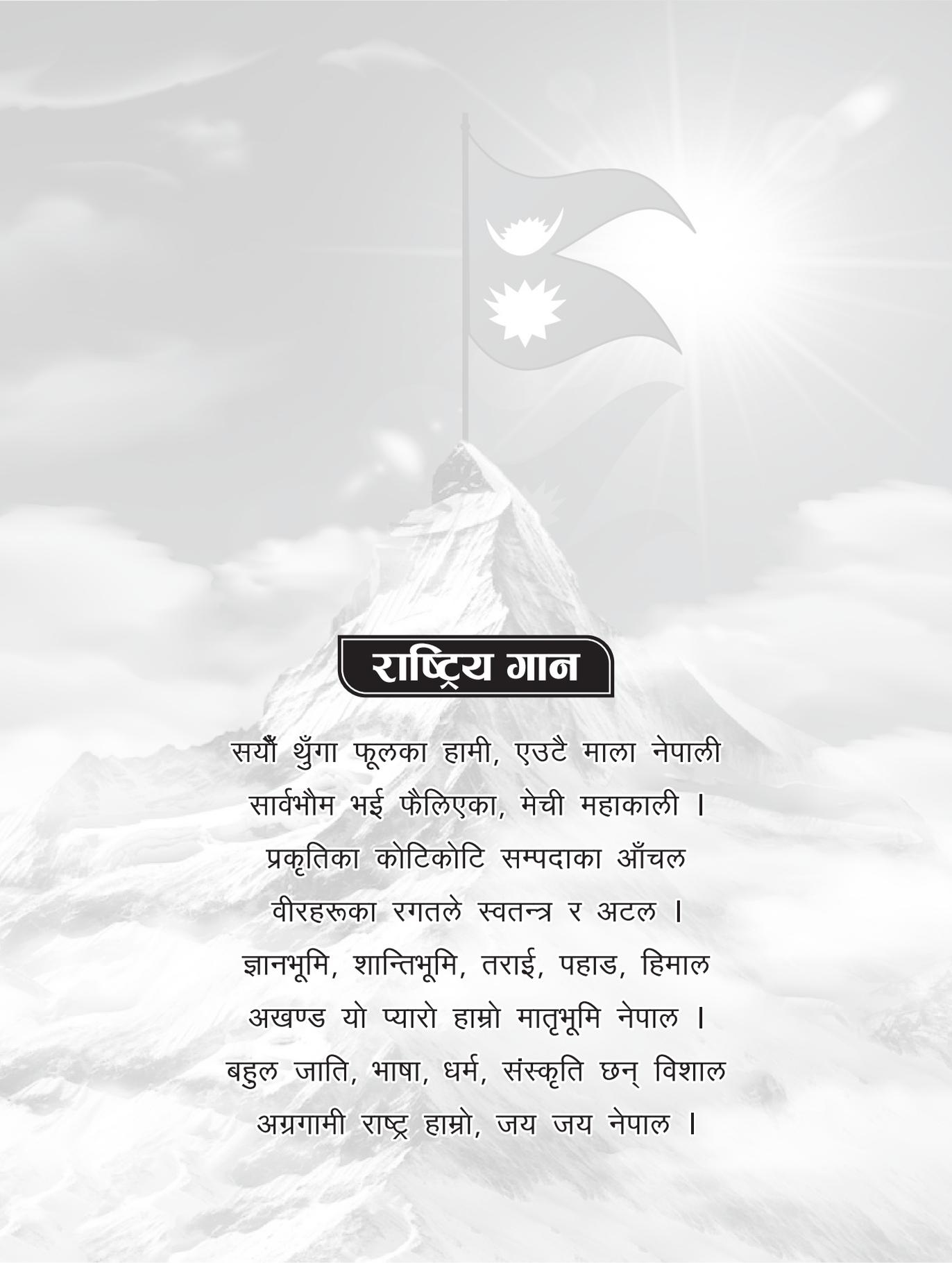

www.btlkalikacampus.edu.np

QAA प्राप्तिका लागि अन्तिम PRT अवलोकन

राष्ट्रिय गान

सयौं थुँगा फूलका हामी, एउटै माला नेपाली
सार्वभौम भई फैलिएका, मेची महाकाली ।
प्रकृतिका कोटिकोटि सम्पदाका आँचल
वीरहरूका रगतले स्वतन्त्र र अटल ।
ज्ञानभूमि, शान्तिभूमि, तराई, पहाड, हिमाल
अखण्ड यो प्यारो हाम्रो मातृभूमि नेपाल ।
बहुल जाति, भाषा, धर्म, संस्कृति छन् विशाल
अग्रगामी राष्ट्र हाम्रो, जय जय नेपाल ।

त्रिभुवन विश्वविद्यालय

उपकुलपतिको कार्यालय

योजना महाशाखा

कीर्तिपुर,
काठमाडौं, नेपाल ।

प.सं. ५२८ फा. नं. ( ) यो. म. शा.

मिति:- २०७०।०२।२४

श्री क्याम्पस प्रमुख
बुटवल कालिका क्याम्पस
बुटवल १२, रुपन्देही ।

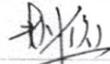
विषय: स्नातक तहमा बी.बी.एस. कार्यक्रम सञ्चालन गर्न स्वीकृति बारे ।

त्यस क्याम्पसले व्यवस्थापन संकाय अन्तर्गत स्नातक तहको बी.बी.एस. कार्यक्रम सञ्चालन गर्नका लागि दिएको निवेदनमा कारवाही हुँदा व्यवस्थापन संकाय अन्तर्गत त्यस क्याम्पसमा विद्यापरिषद्को सिफारिसमा निम्न शर्तहरू पालना गर्ने गरी चालु शैक्षिक वर्ष २०७०/७१ देखि व्यवस्थापन संकाय अन्तर्गत स्नातक तहको बी.बी.एस. कार्यक्रम सञ्चालन गर्न २ वर्षका लागि अस्थायी सम्बन्धन स्वीकृति दिने त्रि.वि. कार्यकारी परिषद्को मिति २०७०/७१ गतेको निर्णयानुसार आवश्यक कार्ययोजना अनुरोध गर्दछु ।

शर्तहरू:

- क्याम्पसमा अध्ययनरत कूल विद्यार्थी संख्याको एक महिनाको शिक्षण शुल्क बराबरको रकम प्रत्येक वर्ष सेना शुल्कको रूपमा त्रि.वि.लाई बुझाउनु पर्नेछ ।
- क्याम्पस र त्रि.वि.को संयुक्त नाममा रु. ६ लाख ५० हजारको अक्षयकोष खोलेको हुनुपर्नेछ र सो रकम त्रि.वि.को स्वीकृति विना सञ्चालन गर्न पाइने छैन तर सो रकमबाट प्राप्त व्याज क्याम्पसको शैक्षिक विकास कार्यको लागि खर्च गर्न पाइनेछ । खोलिएको अक्षयकोषको रसिदको फोटोकपी प्रमापित गरि पेश गर्नु पर्नेछ ।
- त्रि.वि.को शैक्षिक क्यालेण्डर अनुसार कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्नेछ ।
- त्रि.वि.ले निर्णय गरेको शुल्कहरू नियमानुसार नियमित रूपमा बुझाउनु पर्नेछ ।
- प्रत्येक वर्ष नियमित रूपमा भर्ना भएका विद्यार्थीहरूको संख्या, विषय समेत खुल्ने गरी शिक्षकहरूको विवरण र परीक्षा उत्तीर्ण गरेको विद्यार्थीको विवरण त्रि.वि. योजना महाशाखामा पठाउनु पर्नेछ ।
- प्रत्येक वर्ष नियमित रूपमा क्याम्पसको वार्षिक प्रगति विवरण तथा आर्थिक विवरण त्रि.वि. योजना महाशाखा तथा त्रि.वि. अनुगमन समितिको कार्यालयमा पठाउनु पर्नेछ ।
- क्याम्पसको सञ्चालन तोकिएको स्थानमा नै गर्नुपर्ने छ र यसको कुनै शाखा खोल्न पाइने छैन ।
- क्याम्पसको सञ्चालन नियमावली अनिवार्य रूपले कक्षा सञ्चालन गरेको एक महिनाभित्र त्रि.वि. योजना महाशाखा तथा अनुगमन समितिको कार्यालयमा पेश गर्नु पर्नेछ ।
- त्रि.वि. परीक्षाको लागि आवश्यक भएमा क्याम्पसका भौतिक सुविधा प्रयोग गर्न दिनु पर्नेछ ।
- त्रि.वि.को नियम विनियम पालना गर्नु पर्नेछ ।
- अन्य विश्वविद्यालयसँग सम्बन्धन लिई सञ्चालन गरेको कार्यक्रम यसै आ.व.देखि खारेज गर्नु पर्नेछ ।
- त्रि.वि.बाट सम्बन्धन पाएको मितिले ५ वर्षभित्र कार्यक्रम सञ्चालन नगरेमा स्वीकृति प्राप्त कार्यक्रम स्वतः रद्द हुनेछ ।
- त्रि.वि.बाट सम्बन्धन प्राप्त क्याम्पसहरूले प्रयोगात्मक परीक्षा हुने विषय अध्यापन गर्ने भएमा सम्पूर्ण प्रयोगात्मक परीक्षा शुल्क क्याम्पसले नै व्यहोर्नु पर्नेछ ।
- क्याम्पसको सञ्चालक/व्यवस्थापन समितिको अध्यक्ष त्रि.वि.बाट मनोनयन हुनेछ । अध्यक्ष मनोनयनको लागि सम्बन्धन स्वीकृतिपत्र बुझ्नेको १ महिनाभित्र क्याम्पसले तीनजना व्यक्ति सिफारिश गरी मौजुदा सञ्चालक/व्यवस्थापन समितिको निर्णयको प्रतिनिधी र तीनैजनाको शैक्षिक योग्यता खुल्ने बायोडाटा सहित योजना महाशाखामा निवेदन गर्नु पर्नेछ ।
- त्यस क्याम्पसका विद्यार्थीहरूको परीक्षा त्रि.वि.ले लोकेको क्याम्पसमा सञ्चालन हुनेछ ।

नोट: तोकिएका शर्तहरू पालना नगरीएका क्याम्पसलाई प्रदान गरिएको अस्थायी सम्बन्धनको स्वीकृति स्थगन अथवा रद्द गरेमा हामी मन्जूर छैनौं ।

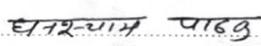

(प्र. प्रमुख/द्वन्द्व पन्त.)
प्रमुख

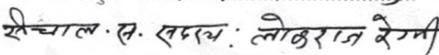
सोधार्य तथा कार्यार्थ-

- श्रीमान् डी.न.ज. व्यवस्थापन संकाय त्रि.वि. कीर्तिपुर ।
- श्री परीक्षा नियन्त्रक कार्यालय, त्रि.वि. बन्धु ।
- श्री अनुगमन समितिको कार्यालय, त्रि.वि. कीर्तिपुर ।
- श्री आर्थिक प्रशासन महाशाखा, त्रि.वि. कीर्तिपुर ।
- श्री सूचना शाखा, त्रि.वि. कीर्तिपुर ।
- श्री निरीक्षण महाशाखा, त्रि.वि. कीर्तिपुर ।

उपरोक्त शर्तहरू पालना गर्नेछौं

संचालक समितिको अध्यक्ष -

क्याम्पस प्रमुख -

संचालक (स. स. स. स.) -

L.M.

त्रिभुवन विश्वविद्यालय
उपकुलपतिको कार्यालय
योजना निर्देशनालय
कीर्तिपुर, काठमाडौं, नेपाल

प.सं. ६१२२१ फा.नं. ८०१८१

२०८०१२१९
मिति: .....

श्री क्याम्पस प्रमुख
बुटवल कालिका क्याम्पस
बुटवल, रुपन्देही ।

**विषय: बुटवल कालिका क्याम्पस, बुटवल रुपन्देही र अन्नपूर्ण मोडल कलेज, बुटवल रुपन्देही
समायोजन गरि बुटवल कालिका क्याम्पस, बुटवल रुपन्देही बनाइएको बारे ।**

त्रि.वि.बाट सम्बन्धन प्राप्त गरी हाल सञ्चालनमा रहेको बुटवल कालिका क्याम्पस, बुटवल, रुपन्देही र अन्नपूर्ण मोडल कलेज, बुटवल, रुपन्देही समायोजन (Merge) गरी समाहित भैजाने अन्नपूर्ण मोडल कलेज, बुटवल, रुपन्देहीमा सञ्चालित शैक्षिक कार्यक्रमहरू मानविकी तथा सामाजिकशास्त्र संकाय स्नातक तह तर्फ अंग्रेजी, अर्थशास्त्र, ग्रामिण विकास, गणित, समाजशास्त्र र सामाजिक कार्य तथा मानविकी तथा सामाजिकशास्त्र संकाय स्नातकोत्तर तह तर्फ अंग्रेजी, ग्रामिण विकास एवं शिक्षाशास्त्र संकाय स्नातक तह तर्फ अंग्रेजी शिक्षा, नेपाली शिक्षा, गणित शिक्षा, जनसंख्या शिक्षा, स्वास्थ्य तथा शारीरिक शिक्षा बुटवल कालिका क्याम्पस, बुटवल, रुपन्देहीमा सञ्चालन गर्ने र बुटवल, रुपन्देहीमा अवस्थित अन्नपूर्ण मोडल कलेज त्रि.वि.मा भएको रेकर्ड अभिलेखबाट खारेज गर्ने त्रि.वि. कार्यकारी परिपदको मिति २०८०१२१ को निर्णय नं. २४ बमोजिम आवश्यक कार्यार्थ अनुरोध गर्दछु । साथै कोटा निर्धारण हुने कार्यक्रमको कोटा सम्बन्धमा सम्बन्धित डीन कार्यालयको विद्यापरिपदको निर्णय र त्रि.वि. नियमानुसार हुनेछ ।

(प्रा.डा. ध्रुव कुमार गौतम)
योजना निर्देशक

जलकारीका निमित्त

- श्रीमान् उपकुलपतिज्यू, त्रि.वि., कीर्तिपुर ।
- श्रीमान् शिक्षाध्यक्षज्यू, त्रि.वि., कीर्तिपुर ।
- श्रीमान् रजिष्ट्रारज्यू, त्रि.वि., कीर्तिपुर ।

बोधार्थ तथा कार्यार्थ

- श्री डीनको कार्यालय, मानविकी तथा सामाजिकशास्त्र संकाय, त्रि.वि., कीर्तिपुर ।
- श्री डीनको कार्यालय, शिक्षाशास्त्र संकाय, त्रि.वि., कीर्तिपुर ।
- श्री डीनको कार्यालय, व्यवस्थापन संकाय, त्रि.वि., कीर्तिपुर ।
- श्री अनुगमन निर्देशनालय, त्रि.वि., कीर्तिपुर ।
- श्री परीक्षा नियन्त्रण कार्यालय, त्रि.वि., बल्खु ।
- श्री आर्थिक प्रशासन महाशाखा, त्रि.वि., कीर्तिपुर ।
- श्री सूचना तथा जनसम्पर्क महाशाखा, त्रि.वि., कीर्तिपुर ।
- श्री लेखा परीक्षण महाशाखा, त्रि.वि., कीर्तिपुर ।

त्रिभुवन विश्वविद्यालय
योजना निर्देशनालय

कीर्तिपुर, काठमाडौं

प्रमाणपत्र

श्री बुटवल कालिका क्याम्पस
बुटवल, रुपन्देही ।

त्रिभुवन विश्वविद्यालयबाट सम्बन्धन प्राप्त त्यस क्याम्पसले क्याम्पस सञ्चालन गर्न पेश गरेको विधान २०७७ र त्रि.वि. सम्बन्धन सम्बन्धी नियम २०७३ बमोजिम क्याम्पस सञ्चालन प्रयोजनार्थ सम्बन्धन प्राप्त सामुदायिक क्याम्पसको रूपमा यो प्रमाणपत्र प्रदान गरिएको छ ।

मिति: २०८०/१२/३०

प्रा.डा. ध्रुव कुमार गौतम
योजना निर्देशक

अध्यक्षको कलमबाट

बुटवल कालिका क्याम्पस भौतिक रूपमा लुठिबनी प्रदेशको रूपन्देही जिल्लामा अवस्थित भए पनि शैक्षिक क्षेत्रमा यसको उपस्थिति यतिमा मात्र सीमित नभई राष्ट्रव्यापी रहेको छ । स्थापनाको छोटो समयमै शैक्षिक, सामाजिक एवम् अन्य गतिविधिका कारण क्याम्पस देशकै अग्रणी संस्थाका रूपमा परिचित हुने यात्रामा अगाडि बढिरहेको छ । क्याम्पसको समग्र विकासका लागि विभिन्न प्रयासहरू गरिँदै आएका छन् । यसै प्रयासमध्ये **नयाँ कदम** प्रकाशन पनि एक हो ।

क्याम्पसको वार्षिक मुखपत्रका रूपमा प्रकाशित **नयाँ कदम**ले विभिन्न लेख रचनाहरूलाई समेत समेट्दै आफ्नो दोस्रो पाइलो अगाडि सारेको छ । यसले हामी अत्यन्त हर्षित छौं । यसमा विभिन्न लेख रचना प्रकाशन गरी ज्ञानको बृद्धिमा योगदान पुऱ्याउनुहुने सम्पूर्ण विद्वत्जनप्रति हार्दिक धन्यवाद व्यक्त गर्दछु । **नयाँ कदम**ले क्याम्पसका विभिन्न गतिविधिहरूलाई ऐतिहासिक दस्तावेजका रूपमा सुरक्षित गर्दै जाओस् । शिक्षक, विद्यार्थी, अभिभावक तथा विज्ञ लेखकका लेख एवम् सिर्जनाहरूलाई उचित स्थान दिँदै जाओस् । **नयाँ कदम** प्रकाशनको पाइला अविराम चलिरहोस् ।

हार्दिक शुभकामना ।

होमबहादुर गलामी

अध्यक्ष

क्याम्पस व्यवस्थापन समिति

प्रकाशकीय

संस्थाको आफ्नै इतिहास र वर्तमान हुन्छ। इतिहासलाई सुरक्षित गर्न एवं वर्तमानलाई सबै सामु छर्लङ्ग पार्न सके संस्था सदैव जीवन्त रहन्छ। यहाँ उद्देश्यलाई साकार पार्न चालिएको पाइला नै **नयाँ कदम** हो। बुटवल कालिका क्याम्पस त्रिभुवन विश्वविद्यालयबाट वि. सं. २०७० मा सम्बन्धन प्राप्त गरी सञ्चालनमा आएको त्रि.वि.को सबैभन्दा कान्छो क्याम्पस हो। कान्छो हुन जति सहज छ नवीन हुन त्यति नै चुनौतीपूर्ण छ; यस्तै चुनौतीहरूलाई अवसरको रूपमा परिणत गर्दै विगत ११ वर्षदेखि नेपाली शैक्षिक आकाशमा चम्किएको नक्षत्र हो बुटवल कालिका क्याम्पस। नयाँ अनि फरक विचारले क्याम्पसको ज्ञानपुञ्जलाई अभि विस्तार गर्न चालिएको गर्विलो पाइलाको रूपमा **नयाँ कदम** प्रकाशन गरिएको हो।

नयाँ कदम क्याम्पसले वर्षभरि औपचारिक रूपमा सम्पन्न गरेका विविध गतिविधि एवं विवरणको सारलाई आम सरोकारवालाका बिच राख्ने वार्षिक मुखपत्र मात्र नभई यो त शिक्षक, विद्यार्थी एवं अभिभावकका सिर्जनशील मनलाई पोख्ने साभ्ना चौतारीसमेत हो तसर्थ **नयाँ कदम**को दोस्रो पाइलोमा तथ्यपरक सामग्रीका साथै रसस्वादनका साहित्यिक विधाहरूलाई पनि स्थान दिइएको छ। यसमा अभि व्यवस्थित र परिष्कृत गर्नुपर्ने थुप्रै ठाउँहरू छन्। विद्वान पाठकज्यूहरूको सुभाव र सल्लाहलाई हृदयङ्गम गरी आगामी दिनमा सुधार गर्दै जानेछौं। भाषिक शुद्धताका लागि निश्चित मापदण्डमा लेख रचनाहरू पठाउन अनुरोध गरे तापनि फरकफरक तरिकाबाट सामग्री आएकाले भाषाका प्राविधिक पक्ष र हेर्दाहेर्दै पनि छुटेका त्रुटिहरूलाई विज्ञजनबाट प्राप्त सुभावअनुसार अर्को पाइलोमा परिमार्जन गर्दै लैजानेछौं।

नयाँ कदमको दोस्रो पाइलो प्रकाशन गर्नका लागि आवश्यक पर्ने सामग्री उपलब्ध गराई सहयोग गर्नुहुने सम्पूर्ण आदरणीय व्यक्तित्व, प्रतिवेदक, लेखक एवं स्रष्टाहरूमा हार्दिक आभार व्यक्त गर्दछौं। भाषिक शुद्धाशुद्धिलाई धीरतापूर्वक हेरी सहयोग पुऱ्याउनु हुने पुनाराम पाण्डे तथा आवरण पृष्ठको स्वरूप तयार पारिदिनुहुने अविनाश अधिकारीप्रति हार्दिक आभार व्यक्त गर्दछौं। तथ्यपरक प्रतिवेदन तथा साहित्यिक एवं बौद्धिक लेख रचनाले विद्यार्थीको सर्वाङ्गण विकासमा ठोस योगदान पुऱ्याउने विश्वास लिँदै विज्ञ पाठकको सद्भावले **नयाँ कदम**को यात्रा अनन्त चलिरहोस्। आगामी दिनमा अभि नवीन बन्दै सिर्जनशील व्यक्तित्व निर्माणका लागि आधारस्तम्भ बन्न सफल होओस् भन्दै हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

- सम्पादक मण्डल

सम्पादक मण्डल

मूल संरक्षक

होमबहादुर गलामी

संरक्षक

घनश्याम पाठक

संयोजक

केशवराज न्यौपाने

सम्पादक

सुरेन्द्रराज खवाली

सदस्य

प्रकाश के.सी.

कमलप्रसाद ढकाल

रमेश भुसाल

प्रकाशन प्रति

१०००

सर्वाधिकार ©

बुटवल कालिका क्याम्पस

प्रकाशक

बुटवल कालिका क्याम्पस

बुटवल, रुपन्देही

मुद्रण

प्रकाश अफसेट प्रेस

०७१-५३८५७९

विषय क्रम

खण्ड-क प्रतिवेदन

१.	क्याम्पस प्रमुखको वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन	घनश्याम पाठक	१-१०
२.	बुटवल कालिका क्याम्पस : शिक्षा र मानविकी विभाग	महेश पाण्डे	११-१२
३.	Research Management Cell	Krishna Pokhrel	१३-१४
४.	Internal Examination Committee (IEC)	Eebaraj Tiwari	१५-१९
५.	Publication Committee	Keshav Raj Neupane	२०
६.	अतिरिक्त क्रियाकलाप समिति	रेशिमराज शर्मा	२१-२३
७.	विद्यार्थी सहयोग तथा रोजगार समिति	जीवन परियार	२४
८.	Health Desk Committee	Jharana Khanal	२५
९.	Tracer Study Cell	Mumaya Thapa	२६

खण्ड-ख विविध लेख तथा साहित्यिक रचना

१०.	सुखानुभूति	सुरेन्द्रराज ज्ञवाली	२७-२९
११.	Statistics & Business Success	Madhu Sudan Bhusal	३०-३१
१२.	मुलुकी देवानी संहिता, २०७४: व्यक्तिसम्बन्धी कानुनी व्यवस्था	दामोदर घिमिरे	३२-३४
१३.	मानसपटलमा क्याम्पसको शैक्षिक अवलोकन भ्रमण-२०८१	शालिकराम घिमिरे	३५-३९
१४.	The Role of Social Work in Bachelor-Level Education	Niharika Acharya	४०-४३
१५.	के लैङ्गिक विभेद साँच्चैँ ग्रामीण विकासको बाधक हो ?	गनेश बहादुर पुन	४४-४६
१६.	अर्थहीन प्रयास	समीर कार्की	४६
१७.	कोही	पार्वती ढुङ्गाना	४६
१८.	नेपालका विश्वविद्यालयमा स्नातक तहमा नेपाली भाषा सिकाइको स्थिति र कार्यमूलक नेपाली व्याकरण शिक्षणको औचित्य	पुनाराम पाण्डे	४७-५३
१९.	म पात्र	विक्रम खनाल	५३
२०.	मनको विचार र हामी	तिर्सना पराजुली	५४
२१.	उत्तरविनाको प्रश्न	तस्मिता पाण्डे	५५-५६
२२.	बुटवल कालिका क्याम्पस	युवराज गौतम	५६
२३.	डर	सङ्गम अनुरागी	५७

२४.	Building Self-Discipline: A Guide for College Students	Rabindra Kumar Bari	५८-५९
२५.	प्रेमको नसा	मधुसुदन नेपाल 'बिपिन'	६०
२६.	My Aim in Life	Aakriti Bhandari	६१
२७.	परदेशतिर	मनोज ज्ञवाली	६१
२८.	मित्रता	अर्जुन बि.क.	६१
२९.	गरिबको दिन आएन	धीरज मल्ल	६२
३०.	साभ्ना रहस्य	सागर पौडेल	६३
३१.	मेरी हजुरआमा	समीक्षा ज्ञवाली	६४
३२.	म वीर छोरो	एन्जला पौडेल	६५
३३.	फरक छ नि !	मिलन गैरे	६६
३४.	मेरो सपना	निर्मला गैरे	६७
३५.	आमाको माया	सिर्जना न्यौपाने	६७
३६.	चार अक्षर	आशिष लुईटेल	६८
३७.	चन्द शब्द	विकास खनाल	६८

खण्ड-ज परिशिष्ट

परिशिष्ट: १	क्याम्पसमा क्रियाशील समिति	६९-७४
परिशिष्ट: २	लेखा परिक्षण प्रतिवेदन	७५-८७
परिशिष्ट: ३	पुरस्कार तथा छात्रवृत्ति विवरण	८८-१२१
परिशिष्ट: ४	अतिथिको मूल्याङ्कनमा बुटवल कालिका क्याम्पस	१२२-१२७
परिशिष्ट: ५	सञ्चार माध्यममा बुटवल कालिका क्याम्पस	१२८-१३३

खण्ड-क प्रतिवेदन

क्याम्पस प्रमुखको वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन: २०८१

पृष्ठभूमि:

कालिका माध्यमिक विद्यालयका कक्षाकोठा, फर्निचरसहित सम्पूर्ण भौतिक सामग्रीहरूको प्रयोग गरेर, विद्यालयकै शिक्षक कर्मचारीलाई व्यवस्थापन गर्दै वि.सं. २०७७ मा त्रिभुवन विश्वविद्यालयबाट सम्बन्धन लिएर BBS र वि.सं. २०७५ मा BCA को कक्षा प्रारम्भ गरेको बुटवल कालिका क्याम्पस वि.सं. २०७७ देखि आफ्नै भवन निर्माण गरी बुटवल-१०, रूपन्देहीमा सञ्चालन गर्न सफल भएको छ। भौतिक, शैक्षिक, आर्थिक र सामाजिक सहसम्बन्धलाई मजबुद बनाउँदै अगाडि बढिरहेको बुटवल कालिका क्याम्पसको विगत धेरै अप्ठ्यारो थियो भन्ने कुरा भुल्न सकिँदैन। ३४ जना विद्यार्थीहरू भर्ना गरेर अध्यापन सुरु गरेको यो क्याम्पस अभिभावकको विश्वास र विद्यार्थीहरूको आकर्षणले हाल लोभलाग्दो बनेको छ। हिजोका दिनमा भोग्नु परेका आर्थिक समस्या, कानुनी समस्या, जनशक्ति व्यवस्थापनका समस्या सम्भँदा हामी आज जुन अवस्थामा आइपुगेका छौं; यो सन्तोषको विषय रहेको छ। हामीले त्रि.वि. भित्र जनशक्ति उत्पादनका दृष्टिले BCA र BBS तर्फ उत्कृष्ट नतिजा प्राप्त गरिसकेका छौं। वि.सं. २०८० को दशौं वार्षिकोत्सवमा प्रस्तुत गरिएका भावी योजनामा सत् प्रतिशत सफलता प्राप्त हुन सकिरहेको छैन, गुणस्तर सुनिश्चिता प्रत्यायन (QAA) को अन्तिम PRT भइसकेको छ। यो प्राप्त नहुँदासम्म थप विषयहरू Bsc.csit, MBS लगायत अन्य कार्यक्रम थप गर्न नसकिने त्रि.वि.को नीति भएकाले हामी QAA प्राप्तिको लागि प्रयत्नरत छौं। आशा छ निकट भविष्यमा QAA प्राप्त गर्न सफल हुनेछौं।

क्याम्पस समायोजन:

क्याम्पस समायोजन अधि वि.सं. २०७० सालमा BBS कक्षामात्र सञ्चालन गरेको यस क्याम्पसले वि.सं. २०७५ सालमा BCA कक्षा र आ.व. २०७७/७८ सालबाट अन्नपूर्ण मोडेल कलेजको नामबाट यस क्याम्पसले व्यवस्थापनको जिम्मा लिएर वि.एड. कक्षा सञ्चालन गरेको थियो। यसै क्रममा त्रि.वि.ले कुनै दुई वा दुईभन्दा बढी क्याम्पस एक आपसमा समायोजन हुन चाहेमा आवश्यक प्रक्रिया पूरा गरी निवेदन दिन सूचना प्रकाशित गर्‍यो। यसै सूचनाको आधारमा समायोजन प्रक्रियालाई अगाडि बढाइयो। अन्नपूर्ण मोडेल कलेज र बुटवल कालिका क्याम्पसको सञ्चालक समितिको संयुक्त बैठक बसी एक आपसमा सामायोजन हुन सहमत भयौं। अन्नपूर्ण मोडेल कलेज त्रि.वि.को रेकर्डबाट खारेज गर्ने र त्यहाँ सञ्चालित सबै कार्यक्रमहरू B. Ed., B.A. (BASW) र MA (Rural Development, English) बुटवल कालिका क्याम्पसमा सञ्चालन हुने गरी गरिएको निवेदन सहितको कागजात फाइल स्वीकृत भई वि.सं. २०८० चैत्र १९ गते हामीलाई त्रि.वि.ले स्वीकृति पत्र प्रदान गर्‍यो। शिक्षाशास्त्र सङ्काय अन्नपूर्ण मोडेल कलेजको नामबाट सञ्चालित रहेकोमा त्यसलाई यसै क्याम्पसमा समायोजन गरिनेछ भन्ने भावी योजना रहेकोमा सो कार्य विधिवत रूपमा सम्पन्न भएको छ। सो सम्बन्धमा त्रि.वि.बाट प्राप्त समायोजन पत्र अधिल्लो पृष्ठमा उल्लेख भएबमोजिम रहेको छ। साथै भावी योजनामा रहेको IT Club गठन भइसकेको छ र यसले आफ्नो कार्यलाई प्रभावकारी ढङ्गले सञ्चालन गर्दै आएको छ।

क्याम्पस समायोजनजस्तो जटिल विषयलाई हामी दुवै क्याम्पसका शिक्षा प्रेमी समाजसेवी सञ्चालक समितिले सहजतापूर्वक सम्पन्न गर्न सक्यौं । त्यसैले यो कार्य सम्पन्न गर्न सहयोग गर्ने दुवै संस्थाका सञ्चालक समितिको नाम यस बुटवल कालिका क्याम्पसको इतिहासमा स्वर्ण अक्षरले लेखिनु पर्दछ भन्दै उहाँहरूप्रति हार्दिक कृतज्ञता व्यक्त गर्दछु ।

विश्वविद्यालय अनुदान आयोगबाट सञ्चालित कार्यक्रम र QAA सम्बन्धमा

हाम्रो बुटवल कालिका क्याम्पस Quality Assurance and Accreditation (QAA) प्राप्तिको अन्तिम तयारीका साथ अगाडि बढिरहेको छ । अन्तिम PRT सम्पन्न भई रिपोर्टसमेत UGC मा पेस भएकाले हामीलाई आशा छ; सन् २०२४ भित्र नै हामीले यस क्याम्पसलाई QAA प्राप्त क्याम्पसको रूपमा परिचित गराउन सफल हुनेछौं । क्याम्पसमा अध्यापनरत प्राध्यापकहरूको अनुसन्धान क्षमतालाई विकास गर्ने उद्देश्यले UGC को सहयोग र यस क्याम्पसको अनुसन्धान विभागको व्यवस्थापनमा अनुसन्धानमूलक कार्यशालाहरू सञ्चालन गरिरहेका छौं । यो वर्ष पनि एउटा राष्ट्रिय कार्यशालाको आयोजन गर्ने तयारीमा जुटेका छौं । विद्यार्थीहरूका लागि विभिन्न सङ्घ संस्था र सरकारले दिने छात्रवृत्ति वितरणमा हाम्रो क्याम्पस अग्रणी संस्थाको रूपमा रहेको छ ।

आजको युग प्रविधिको युग हो । हाम्रो क्याम्पसले प्रविधियुक्त क्याम्पसको रूपमा व्यवस्थापन गर्ने उद्देश्यका साथ विभिन्न सङ्घसंस्था र सरकारसँग सहयोगका लागि प्रस्तावना पेस गरेको छ । हाल UGC बाट Digitalization शीर्षकमा रु ४०,५०,०००/- बजेट स्वीकृत भएको छ । यसै शीर्षक अन्तर्गत Recording Studio निर्माण भएको छ । आगामी दिनमा हाम्रो website बाट हाम्रा प्राध्यापकहरूले अध्यापन गर्ने कक्षा संसारको जुनसुकै ठाँउबाट पनि लिन सक्ने गरी व्यवस्थापन गरिनेछ । आउँदा दिनहरूमा हाम्रो website बाट vidio, Audio र E-note समेत विद्यार्थीहरूले प्राप्त गर्न सक्नेछन् । क्याम्पस समायोजन भएबापत विश्वविद्यालय अनुदान आयोगले हामीलाई प्रोत्साहन गर्ने कार्यक्रम रहेकोले त्यस सम्बन्धित निवेदन र फाइल पेस गरिएको छ । क्याम्पसको भौतिक निर्माण, पुस्तकालय, फर्निचर र उपकरण खरिदका लागि समेत UGC ले सहयोग अनुदान प्रदान गरिरहेको छ ।

क्याम्पसले आफ्नै विधान, नियमावलीहरू र सङ्गठनात्मक संरचना निर्माण गरेको छ । सोहीअनुसार शैक्षिक, प्रशासनिक एवं आर्थिक गतिविधिहरू सञ्चालन हुँदै आएका छन् ।

भौतिक सम्पत्तिको अवस्था :

क्याम्पसको भौतिक अवस्था अत्यन्त सबल रहेको छ । शैक्षिक प्रशासनिक एवम् अन्य कार्य सञ्चालनका लागि क, ख, ग ब्लक गरी तीन भवन, एक सेमिनार हल, चारवटा ल्याब, चमेना गृह र अतिथि गृह गरेर एक भवन, एक गार्डरूम, भलिबल कोर्ट, बास्केटबल कोर्ट र दुईवटा बस भौतिक सम्पत्तिका रूपमा रहेका छन् । क्याम्पस वरिपरि कम्पाउण्ड तथा मैदानमा पार्कोटिङ लगाई क्याम्पसको शोभा वृद्धि गरिएको छ । प्रशासन, प्रयोगशाला तथा पुस्तकालयमा आवश्यकतानुसार कम्प्युटर रहेका छन् भने क्याम्पसको सम्पूर्ण परिसरमा वाइफाइ इन्टरनेट सेवा उपलब्ध छ ।

- **क्याम्पसको क्षेत्रफल :** बुटवल उपमहानगरपालिका-१०, रामनगरमा अवस्थित कित्ता नं. १७८, नक्सा सिट नं. ९८-११९९-२०, ३३८६.३० वर्ग मिटर क्षेत्रफल रहेको जग्गा क्याम्पसकै नाममा रहेको छ ।

- **भवन सङ्ख्या** : शैक्षिक भवन ३ वटा, क्यान्टिन भवन १ वटा, सुरक्षा गार्ड रुम १ वटा, मूल गेट १ वटा, मिनी गेट १ वटा रहेका छन् ।
- **खेलमैदान तथा खेल सामग्री** : क्याम्पसको प्राङ्गणमा बास्केटवल कोर्ट, भलिबल कोर्ट, टी.टी. बोर्ड, ब्याडमिन्टन, चेस, क्रिकेटजस्ता खेलका सामग्री उपलब्ध रहेका छन् भने क्याम्पस भवनको पूर्वतर्फ रहेको कालिका मानवज्ञान मा.वि.को खेलमैदान विद्यालयसँग सम्भौता गरी आवश्यकतानुसार प्रयोग गर्ने गरिएको छ ।
- **कम्पाउण्डवाल** : क्याम्पस भवनको चारैतर्फ फलामे बारसहितको कम्पाउण्डवाल निर्माण भएको छ ।
- **प्रयोगशाला** : BCA कोर्सका लागि दुईवटा कम्प्युटर ल्याबसहित नेटवर्किङ ल्याब र डिजिटल ल्याब तयार गरिएको छ र ए.सी. जडित Interactive बोर्ड सहितका ५ वटा कक्षा कोठा निर्माण गरिएको छ ।
- **कक्षाकोठा, प्रशासनिक कोठा तथा अन्य** : ४१ वटा कक्षा कोठा, १५ वटा प्रशासनिक कोठा निर्माण गरी पूर्ण फर्निचिङ्ग गरिएको छ । क्याम्पसको पाँचौँ तलामा SQC, IT Club र प्राध्यापक सङ्घका लागि ३ वटा कोठा निर्माण गरिएको छ साथै PVC सिलिङ, टायल्स, साउण्ड सिस्टम, ए.सी. र मञ्चसहितको अत्याधुनिक सभाहल बनाइएको छ । क्याम्पस सञ्चालक समितिको कार्य कक्ष, अनुसन्धान व्यवस्थापन कक्ष, HOD कक्ष, SQC कक्ष, २ वटा चेन्जिङ रुम तथा Interactive बोर्ड सहितको सेमिनार हल र एक स्टोर निर्माण गरिएको छ । क्याम्पसको दोस्रो तलामा मिटिङ कक्ष निर्माण गरिएको छ । पाँचौँ तलामा उत्तर तर्फ PVC सिलिङ र टायल्स फिटिङ सहित ७ वटा ल्याब निर्माण गरिएको छ ।
- **शौचालय** : क्याम्पस भवनभित्र छात्रछात्रा, शिक्षक तथा कर्मचारीहरूका लागि ५९ वटा शौचालय र भवनबाहिर मूल गेट नजिक २ वटा शौचालय प्रयोगमा रहेका छन् ।
- **खानेपानी** : क्याम्पसको अण्डरग्राउण्ड ट्याङ्की २५००० लिटरको छ । क्याम्पस भवनको छतमा २००० लिटरका ४ वटा ट्याङ्की र क्यान्टिन भवनमा २००० लिटरको १ वटा ट्याङ्की राखिएको छ । खानेपानी फिल्टर ६ सेट र तातोचिसो डिस्पेन्सर ४ वटा रहेका छन् ।
- **पुस्तकालय** : क्याम्पसभित्र एउटा पुस्तकालय कक्ष रहेको छ । जसमा ८ वटा दोहोरो दराजमा ६०८१ थान पुस्तक रहेका छन् । विद्यार्थीहरूका लागि २ वटा रिडिङ टेबुल र २० वटा कुर्सी रहेका छन् ।
- **कम्प्युटर, प्रोजेक्टर, Interactive Board** : BCA ल्याब १ मा ३६ वटा र ल्याब २ मा २८ वटा र नेटवर्किङ ल्याबमा ११ वटा कम्प्युटर रहेका छन् । प्रशासनिकतर्फ ९ ओटा कम्प्युटर प्रयोगमा रहेका छन् साथै २३ वटा प्रोजेक्टरहरू रहेका छन् । क्याम्पसमा ११ वटा Interactive Board द्वारा कक्षा सञ्चालन भइरहेको छ ।
- **विद्यार्थी बस** : क्याम्पसको आफ्नै स्वामित्वमा २ वटा र भाडाका ५ वटा बस गरी जम्मा ७ वटा विद्यार्थी बस सञ्चालनमा आएका छन् । विद्यार्थीहरूको सहजताका लागि पूर्व सुनवल, पश्चिममा सालभण्डी, दक्षिणतर्फ शिवपुर र मङ्गलापुर तथा बुटवल नगरक्षेत्रमा समेत बस सुविधा उपलब्ध गराइएको छ ।

शैक्षिक कार्यक्रमहरूको वर्तमान अवस्था

क्याम्पसले वि.सं. २०७० सालबाट व्यवस्थापन सङ्काय अन्तरगत BBS मात्र अध्यापन गराउँदै आएकोमा हाल स्नातक तहमा मानविकी (BCA, BASW), शिक्षाशास्त्र (नेपाली, अङ्ग्रेजी, गणित) र व्यवस्थापन (अङ्ग्रेजी तथा नेपाली माध्यम) तथा स्नातकोत्तर तहमा एम.ए. (ग्रामीण विकास, अङ्ग्रेजी) जस्ता कार्यक्रमहरू सञ्चालनमा रहेका छन्। यस क्याम्पसमा विद्यार्थीहरू बुटवल उप-महानगरपालिका, तिलोत्तमा नगरपालिका, देवदह नगरपालिका, सैनामैना नगरपालिकाबाट अध्ययनका लागि आउने गर्दछन्। लगभग ५० प्रतिशत विद्यार्थी पाल्पा, गुल्मी, स्याङ्जा, अर्घाखाँची, कपिलवस्तु, नवलपरासी, पर्वत, बाग्लुङ तथा हिमाली जिल्लाबाट समेत अध्ययन गर्न आउने तथ्याङ्कले देखाएको छ। वि.सं. २०८१ मा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूको सङ्ख्या निम्नानुसार रहेको छ :

शैक्षिक प्रजाति विवरण २०८१ (हाल अध्ययनरत विद्यार्थीको विवरण)

S. N.	BBS	Old 1 st Yr 80		New 1 st Yr 81		2 nd Year 79		3 rd Year 78		4 th Year 77		Grand Total
		M	F	M	F	M	F	M	F	M	F	
1	Janajati	86	152	68	136	57	132	32	118	33	87	901
2	Madheshi	6	11	7	6	10	8	5	5	2	5	65
3	Others	118	255	160	225	123	290	101	204	62	161	1699
4	Dalit	11	32	9	35	9	24	4	15	10	16	165
5	EDJ	0	4	0	0	2	0	1	0	0	0	7
Total		221	454	244*	402*	201	454	143	342	107	269	2837

S. N.	EDUCATION	Old 1 st Yr 80		New 1 st Yr 81		2 nd Year 79		3 rd Year 78		4 th Year 77		Grad Total
		M	F	M	F	M	F	M	F	M	F	
1	Janajati	8	49	15	66	3	38	5	36	2	19	241
2	Madheshi	2	3	3	10	0	3	0	0	0	1	22
3	Others	8	31	17	54	2	27	2	46	2	15	204
4	Dalit	2	9	0	20	1	6	0	5	0	4	47
5	EDJ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Total		20	92	35*	150*	6	74	7	87	4	39	514

S. N.	BA	Old 1 st Yr 80		New 1 st Yr 81		2 nd Year 79		3 rd Year 78		4 th Year 77		Grad Total
		M	F	M	F	M	F	M	F	M	F	
1	Janajati	2	14	2	9	1	1	1	3	0	2	35
2	Madheshi	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	3
3	Others	12	18	10	11	3	7	6	7	5	10	89
4	Dalit	2	1	0	2	0	1	0	1	0	0	7
5	EDJ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Total		17	34	13*	22*	4	9	7	11	5	12	134

S. N.	BCA	1 st SEM 81		2 nd SEM 80		4 th SEM 79		5 th SEM 78		6 th SEM 77		8 th SEM 76		Grad Total
		M	F	M	F	M	F	M	F	M	F	M	F	
1	Janajati	5	0	5	4	6	1	8	5	6	1	6	1	48
2	Madheshi	2	0	2	0	2	0	0	0	2	0	2	0	10
3	Others	18	8	16	7	17	4	15	4	17	2	17	2	127
4	Dalit	0	2	1	0	0	2	0	0	0	1	0	0	6
5	EDJ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
Total		25	10	24	11	25	7	23	9	25	5	25	3	192

S. N.	MA	2 nd SEM 80		4 th SEM 79								Grad Total
		M	F	M	F	M	F	M	F	M	F	
1	Janajati	4	1	2	1							8
2	Madheshi	2	0	1	0							3
3	Others	13	7	14	2							36
4	Dalit	0	1	0	0							1
5	EDJ	0	0	0	0							0
Total		19	9	17	3	0	0	0	0	0	0	48

*प्रथम वर्षको भर्ना प्रक्रिया चलिरहेको ।

हाल अध्ययनरत कुल विद्यार्थी सङ्ख्या ३७२५* रहेको छ ।

स्नातक तह बि.बि.एस, बि.सि.ए. र एम.ए.का नियमित विद्यार्थीहरूको नतिजा विवरण :

Level	Program	Year: 2077/78 B.S.		Year: 2078/79 B.S.		Year: 2079/80 B.S.	
		Total Appeared	Passed	Total Appeared	Passed	Total Appeared	Passed
Bachelor	BBS 1 ST YEAR	267	91	695	135	687	132
	BBS 2 ND YEAR	119	51	224	90	478	145
	BBS 3 RD YEAR	119	58	113	71	197	91
	BBS 4 TH YEAR	89	53	104	71	106	76
	BCA 1 st Sem	35	30	35	33	35	33
	BCA 2 nd Sem			34	19	32	28
	BCA 3 rd Sem	30	29			32	17
	BCA 4 th Sem			30	24	30	16
	BCA 5 th Sem	33	23			29	23
	BCA 6 th Sem			32	25	32	25
	BCA 7 th Sem					32	31
MA	1 st Sem					-	-
	2 nd Sem					-	-
	3 rd Sem					20	Result Not Published
	4 th Sem					-	

बि.बि.एस., बि.एड. र बि.सि.ए. तर्फका प्राध्यापक तथा कर्मचारीहरूको विवरण

क्र. सं.	विवरण	प्राध्यापक	कर्मचारी	जम्मा
१	स्थायी	०७	०५	१२
२	करार/पूर्णकालीन	१७	०९	२६
३	आशिक	१६	००	१६
	जम्मा	४०	१४	५४

आर्थिक पक्ष:

यस क्याम्पसको आम्दानीको प्रमुख स्रोत विद्यार्थीहरूबाट उठ्ने भर्ना शुल्क तथा मासिक शुल्क नै हो। यसबाहेक नेपाल सरकार, लुम्बिनी प्रदेश सरकार, बुटवल उपमहानगरपालिका तथा विश्वविद्यालय अनुदान आयोगबाट प्राप्त हुने सहयोगहरू रहने गरेका छन्।

अनुदान तथा सहयोग

क्याम्पसलाई आ.व. २०८०/८१ मा विभिन्न निकायबाट प्राप्त अनुदान तपसिलबमोजिम रहेको छ:

निकाय	कार्यक्रम	आ.व. २०८०/८१	जम्मा
विश्वविद्यालय अनुदान आयोग	नियमित	१६८००००/-	१६८००००/-
	QAA-PRT अनुदान	-	-
	भौतिक अतिरिक्त क्रियाकलाप फर्निचर उपकरण		
	जम्मा	-	१६८००००/-
	लुम्बिनी प्रदेश	भवन निर्माण	-
छात्रवृत्ति सम्बन्धी		२८४५०००/-	२८४५०००/-
कम्प्युटर ल्याब सम्बन्धी		९७९२५८/-	९७९२५८/-
बस खरिद		-	-
सभा हल		-	-
जम्मा		-	३८२४२५८/-
बुटवल उ.प.म.नगरपालिका	मूल गेट तथा शौचालय निर्माण/उपकरण	७९५०००/-	७९५०००/-
कुल जम्मा			६२९९२५८/-

पुस्तकालयः

क्याम्पसको पुस्तकालयमा हाल दर्ता भएका विभिन्न विधाका पुस्तकहरूको सङ्ख्या ६,०८१ रहेको छ। विद्यार्थी र कर्मचारीका लागि १/१ सेट कम्प्युटर, प्रिन्टर, फोटोकपी मेसिन र इन्टरनेटसमेत व्यवस्था गरिएको छ। त्यसैगरी शैक्षिक व्यवस्थापन सूचना प्रणाली EMIS (Education Management Information System) तयार गरी तथ्याङ्कलाई व्यवस्थित गर्ने कार्य गरिएको छ। पुस्तकालयलाई साधन स्रोत सम्पन्न बनाई प्राध्यापक-विद्यार्थीहरूलाई अधिकतम समय पुस्तकालयमा बसी अध्ययन गर्न सक्ने वातावरण तयार गर्ने क्याम्पसको उद्देश्य रहेको छ। विद्यार्थीलाई ई-लाइब्रेरीको सुविधा समेत प्रदान गरी अध्ययन गर्नसक्ने वातावरण निर्माण गरिएको छ।

क्याम्पसका प्रकाशनः

क्याम्पसले अनुसन्धानात्मक शैक्षिक सामग्री, वार्षिक प्रतिवेदनहरू, बौद्धिक एवम् साहित्यिक लेख रचनालाई पुस्तकाकार रूपमा प्रकाशन गर्दै आएको छ। क्याम्पसका प्रकाशनहरू निम्नानुसार रहेका छन्

- वार्षिक क्यालेन्डर
- ब्रोसर,
- वार्षिक प्रतिवेदन
- जर्नल (Kalika Journal of Multidisciplinary Research)
- नयाँ कदम

छात्रवृत्ति कोषः

बुटवल कालिका क्याम्पसले विद्यार्थीहरूलाई पठनपाठनमा सक्रिय गराउन र उत्प्रेरणा प्रदान गर्ने उद्देश्यले छात्रवृत्तिलाई महत्त्वपूर्ण स्थान दिएको छ जसका लागि क्याम्पसले विभिन्न छात्रवृत्तिको व्यवस्था गरेको छ। विश्वविद्यालय अनुदान आयोग शिक्षा तथा सामाजिक विकास निर्देशनालयबाट प्राप्त रकम तथा क्याम्पसको आफ्नै खाताबाट छुट्याइएको रकमबाट गरिब, अपाङ्ग, जनजाति, दलित, जेहेनदार विद्यार्थीलाई छात्रवृत्तिको व्यवस्था गरिएको छ। यी सबै छात्रवृत्तिलाई व्यवस्थित गर्न छात्रवृत्ति कोषको निर्माण गरी बैंक खाताबाट भुक्तानीको व्यवस्था मिलाइएको छ। साथै क्याम्पसले BCA कार्यक्रम अन्तरगतका प्रथम सेमेस्टरका विद्यार्थीहरूमध्येबाट चार जनालाई ३००००/- का दरले छात्रवृत्ति दिनुका साथै BBS/B. Ed. कार्यक्रममा प्रवेश परीक्षामा प्रथम, द्वितीय र तृतीय हुने विद्यार्थीलाई भर्ना तथा मासिक शुल्क फिर्ता गर्नुका साथै प्रत्येक आन्तरिक परीक्षामा विशिष्ट श्रेणी ल्याउने विद्यार्थीलाई तीन महिनाको मासिक शुल्क र उत्तीर्ण हुनेलाई एक महिनाको मासिक शुल्क छात्रवृत्तिको रूपमा प्रदान गर्दै आएको छ। बोर्ड परीक्षामा प्रथम, द्वितीय र तृतीय हुनेलाई क्रमशः ५०००/-, ३०००/- र २०००/- का दरले छात्रवृत्ति प्रदान गर्ने गरेको छ। क्याम्पसमा स्नातक तहमा अध्ययन गर्ने ३ जना छात्रालाई U-GO Nepal नामक संस्थाले पूर्ण छात्रवृत्तिमा ४ वर्ष अध्ययन गराउने जिम्मा लिएको छ। क्याम्पसले वि.सं. २०८१ मा प्रदान गरेको छात्रवृत्तिसम्बन्धी बृहत् विवरण परिशिष्टमा दिइएको छ।

क्याम्पसका उपलब्धि

क्याम्पसका उपलब्धिका विविध आयाम रहेका छन् । क्याम्पसले शैक्षिक, सामाजिक, सांस्कृतिक, व्यावसायिक, औद्योगिक, प्रशासनिक, खेलकुदजस्ता विभिन्न क्षेत्रमा आवश्यक सिपयुक्त अब्बल जनशक्ति उत्पादन गर्दै आएको छ । विगत ११ वर्षदेखि गुणस्तरीय शिक्षाका माध्यमबाट राष्ट्रिय तथा अन्तरराष्ट्रिय स्तरका व्यक्तित्व उत्पादन गरिसकेको छ । वि.सं. २०७९ को BBS प्रथम वर्षमा ८०.८०% प्राप्त गर्ने शिवचन्द्र यादव त्रि.वि.द्वारा प्रकाशित परीक्षाफलमा नेपाल प्रथम भएका छन् साथै BCA 3rd Sem. मा सन्ध्या पौडेलले 3.82 GPA ल्याई त्रि.वि.तर्फ नेपाल द्वितीय हुन सफल भएकी छन् । यस क्याम्पसका विद्यार्थीहरू राष्ट्रिय तथा अन्तरराष्ट्रिय विश्वविद्यालयहरूमा प्राध्यापन गर्ने, बैकिङ तथा अन्य प्रशासनिक निकायहरूमा मध्यम तहदेखि उच्च तहहरूमा कार्यरत छन् भने प्रहरी, सेना तथा वैदेशिक रोजगारीका सिलसिलामा अमेरिका, जापान, अस्ट्रेलिया लगायत विभिन्न देशहरूमा कार्यरत छन् साथै विभिन्न पेसा व्यवसाय सञ्चालन गरी सफल उद्यमी समेत बन्न सफल भएका छन् भने कैयौं प्रतिष्ठित विश्वविद्यालयहरूमा अब्बल दर्जामा अध्ययनरत छन् ।

क्याम्पसले विभागीय प्रमुख तथा विषय प्रमुखहरूको सुभावानुसार शैक्षिक क्यालेन्डर निर्माण गर्दै पूर्ण कार्यान्वयनमा ल्याई विद्यार्थीहरूको शैक्षिक एवम् सर्वाङ्गिक विकासमा टेवा पुऱ्याउने अन्य गतिविधिहरूसमेत अगाडि बढाइएको छ । विद्यार्थीहरूलाई विभिन्न शैक्षिक गतिविधिमा सहभागी गराउने उद्देश्यले विद्यार्थीहरूको क्वालिटी सर्कल गठन गरी सञ्चालनमा ल्याइएको छ ।

क्याम्पसले अनुसन्धान एवम् नवप्रतिभा अन्वेषण गर्न समुदायका विभिन्न सङ्घसंस्थाहरूसँग समन्वय गर्दै आएको छ । शैक्षिक अध्ययन तथा अवलोकन भ्रमण, औद्योगिक भ्रमण, खेलकुद कार्यक्रम आदिबाट सामाजिक नेतृत्व, औद्योगिक व्यवस्थापन, नयाँ ज्ञान र सौचको विकास गर्ने कार्यक्रम समेत रहेको छ । शैक्षिक क्रियाकलापलाई अनुसन्धान र प्रविधिसँग सम्बद्ध गराएर लैजाने कार्यक्रम रहेको छ ।

यस क्याम्पसबाट उत्पादन हुने जनशक्ति आन्तरिक एवम् विश्व बजारमा प्रतिस्पर्धा गर्न सक्ने गरी सक्षम बनाउने उद्देश्यले शैक्षिक कार्यक्रमलाई अनुसन्धान मार्फत् वैज्ञानिकीकरण गर्ने काम भइरहेको छ । अनुसन्धानमा आधारित सिकाइलाई जोड दिँदै अनुसन्धानात्मक क्रियाकलापमा जोड दिइएको छ । साथै स्नातक तह प्रथम वर्षको दिवा समयमा अध्ययन गर्ने विद्यार्थीहरूका लागि अतिरिक्त कक्षा अन्तर्गत कम्प्युटर तालिम, दोस्रो वर्षका लागि लेखासम्बन्धी तालिम जस्ता विभिन्न कक्षाहरू सञ्चालन गर्ने गरिएको छ ।

क्याम्पसको पठनपाठनलाई व्यावहारिक रूप दिन तालिम तथा अन्य व्यावहारिक ज्ञानका क्रियाकलापहरू सञ्चालन गर्ने गरिएको छ । यसरी अध्ययनलाई व्यावहारिक, रोजगारमूलक तथा व्यवसायिकतासँग जोडिएको छ । साथै विद्यार्थीहरूको शारीरिक तथा मानसिक क्षमता अभिवृद्धिका लागि खेलकुद कार्यक्रमहरू, बौद्धिक कार्यक्रमहरू, सांस्कृतिक कार्यक्रमहरू, स्वास्थ्य शिविरहरूसमेत सञ्चालन हुँदै आएका छन् । अतिरिक्त क्रियाकलाप अन्तर्गत सांस्कृतिक, साहित्यिक, बुद्धिचाल, हाजिरी जवाफ प्रतियोगिताका साथै समय सापेक्ष IT EXPO समेत सञ्चालन गर्दै आइरहेको छ ।

सामाजिक कार्य

क्याम्पसको प्रत्येक वार्षिकोत्सवमा नियमित रूपमा विद्यार्थी, अभिभावक, शिक्षक एवम् समुदायका व्यक्तिहरूको आँखा जाँच, दन्त जाँच, मधुमेह परीक्षण गर्नुको साथै रक्तदान कार्यक्रमसमेत सम्पन्न गर्ने गरेको छ । क्याम्पसका विभिन्न सङ्कायमा गठित विद्यार्थी क्लबहरूले नियमित रूपमा विभिन्न सामाजिक उत्तरदायित्वका कार्यहरूसमेत गर्दै आएका छन् । समाजमा गर्नुपर्ने विभिन्न सेवामूलक कार्यमा क्याम्पस सदैव अग्रणी भएर लागेको छ । सबैभन्दा धेरै रक्तदान गरेको आधारमा क्याम्पस यस क्षेत्रको सर्वोत्कृष्ट शैक्षिक संस्थाको रूपमा नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, रुपन्देहीबाट निरन्तर पुरस्कृत हुँदै आएको छ ।

सम्मान

क्याम्पसले संस्थामा कार्यरत प्राध्यापक एवम् कर्मचारीहरूको संस्थागत कार्यसम्पादनलाई मूल्याङ्कन गर्दै वार्षिकोत्सवको अवसर पारेर सम्मान गर्दै आएको छ । साथै विभिन्न सामाजिक क्षेत्रमा महत्त्वपूर्ण योगदान पुऱ्याउनु हुने व्यक्तित्वहरूलाई समेत सम्मान गर्ने गरेको छ । वि.सं. २०८० मा सम्मानित हुनुभएका व्यक्तित्वहरूको नामावली यस प्रकार रहेको छ :

क्र.स.	नाम	सम्मान गरिएको विधा	रकम
१	नरेन्द्र पौडेल	बि.बि.एस. कार्यक्रम संस्थापक प्राध्यापक सम्मान (विदाइपश्चात्)	१५०००/-
२	अरविन्द दुबे	बि.सि.ए. कार्यक्रम संस्थापक प्राध्यापक सम्मान (विदाइपश्चात्)	१००००/-
३	कृष्ण पोखरेल	एम.फिल. उत्तीर्ण सम्मान	१५०००/-
४	केशवराज न्यौपाने	बि.बि.एस. कार्यक्रमतर्फ उत्कृष्ट प्राध्यापक	५०००/-
५	भुवन पन्थी	बि.सि.ए. कार्यक्रमतर्फ उत्कृष्ट प्राध्यापक	५०००/-
६	स्वस्तिक श्रेष्ठ	उत्कृष्ट पत्रकार	५०००/-

भावी कार्यक्रम

BBA, BHM, BSc. CSIT, MBS जस्ता शैक्षिक कार्यक्रमहरूलाई भावी प्रस्तावित कार्यक्रमको रूपमा अगाडि सारिएको छ । IT Club मार्फत् Internship र IT तालिम र तत्सम्बन्धी विभिन्न कार्य सम्पादन गरी बजारलाई आवश्यक पर्ने दक्ष जनशक्ति उत्पादन गर्ने लक्ष्य रहेको छ । वर्तमान समयमा बजारमा देखा परेको गणित विषयको योग्य शिक्षकको अभावलाई पूर्ति गर्ने गरी B. Ed. सङ्कायमा गणित मूल विषय अध्यापन गराउने कार्य अगाडि बढाइएको छ । क्याम्पसका मुख्य भावी योजना निम्नानुसार रहेका छन्:

- यातायात सुविधा थप प्रभावकारी बनाउन क्याम्पस बस खरिद गर्ने,
- MBS, M. Ed, BSc. CSIT कक्षा सञ्चालनका लागि अनुमति लिने,
- आगामी ५ वर्षभित्र BHM को कक्षा सञ्चालन गर्ने ।

सबल पक्ष

क्याम्पस शैक्षिक विकासका लागि निरन्तर क्रियाशील रहेको छ । विद्यार्थी, अभिभावक एवम् समुदायको शैक्षिक विकासका लागि अग्रसर यस क्याम्पसका धेरै सबल पक्षहरू रहेका छन् । उल्लेखनीय सबल पक्ष निम्न बमोजिम छन्:

- उपयुक्त भौतिक पूर्वाधार,
- IT Based शिक्षण सिकाइ क्रियाकलाप,
- पूर्णकालीन Quilified Teaching Faculty,
- Professional Training को व्यवस्था,
- QAA प्रमाणीकरणको अन्तिम PRT भइसकेको,
- विभिन्न सङ्घसंस्थासँग MOU गरी Job placement को सुविधा,
- व्यावहारिक ज्ञानका लागि अवलोकन भ्रमण,
- ग्रामीण क्षेत्रको विकासका लागि विभिन्न सर्वेक्षण ।

चुनौती:

चुनौती लक्ष्य प्राप्तिका लागि अवसरसमेत भएकाले चुनौतीसँग सङ्घर्ष गर्दै र पारसमेत लगाउँदै आएको अनुभव हामीसँग रहेको छ । हाल देखा परेका चुनौतीहरू निम्न रहेका छन्:

- सामुदायिक क्याम्पस भएको हुँदा गुणस्तरीय शिक्षा प्रदान गर्नका लागि स्तरीय जनशक्ति प्राप्त गर्न कठिनाई उत्पन्न हुनका साथै राम्रो जनशक्तिलाई टिकाइराख्नु चुनौतीपूर्ण भएको,
- प्रतिस्पर्धाका दृष्टिले निजी स्तरका शैक्षिक संस्थाहरूसँग समन्वय गरी सौहार्दपूर्ण प्रतिस्पर्धा गर्नु पर्नेमा त्यस तर्फ पनि चुनौती थपिन सक्ने अवस्था रहेको,
- त्रि.वि.को नीति र निर्णयको कमजोरीका कारण विज्ञान प्रविधि र व्यवसायिक विषयहरूको सम्बन्धनमा जटिलता रहेको,
- त्रि.वि.ले समयमा परीक्षा सञ्चालन र परीक्षाफल प्रकाशन नगर्ने तथा रोजगारको अभावले विद्यार्थीहरू विदेश पलायन हुने कार्य तिब्र बनिरहेकोले यस अवस्थामा विद्यार्थीको Intake मा कमी भई तथा Drop Out बढ्दै जाँदा क्याम्पस सञ्चालनमा चुनौती थपिँदै गएको,
- नियमित आम्दानीको स्रोत र सहयोग अनुदान नहुँदा आर्थिक चुनौती थपिँदै जान सक्ने ।

क्याम्पसले समुदायको अपेक्षा, आवश्यकता तथा अवसरलाई मध्यनजर गरी “गुणस्तरीय शिक्षा आजको आवश्यकता” भन्ने धारणा राख्दै शिक्षामा सर्वसुलभ गुणस्तरीयता कायम गर्दै राष्ट्रिय-अन्तरराष्ट्रिय श्रम बजारमा प्रतिस्पर्धी जनशक्ति उत्पादन गर्ने मनसायका साथ शैक्षिक क्रियाकलापका अतिरिक्त विभिन्न व्यावसायिक तालिमहरू सञ्चालन गर्दै आएको छ भने संस्थामा कार्यरत प्राध्यापक तथा कर्मचारीहरूलाई समय सापेक्ष तालिम, अनुसन्धानजस्ता शैक्षिक क्रियाकलापमा संलग्न गर्दै लिएको छ । यसरी नयाँ प्राविधिक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने, खेलकुद एवम् बौद्धिक कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्दै लैजाने परम्पराको कार्यान्वयन भइसकेको छ । क्याम्पसले उत्पादन गर्ने जनशक्ति देशमै खपत गर्ने उद्देश्यका साथ विभिन्न सङ्घसंस्थाहरूसँग समन्वय गर्दै आइरहेकोमा यसलाई अभि प्रभावकारी बनाउँदै हरेक क्षेत्रमा सक्षम जनशक्ति प्रदान गर्ने स्पष्ट लक्ष्य निर्धारण गरिएको छ ।

धन्यवाद ।

घनश्याम पाठक

क्याम्पस प्रमुख

बुटवल कालिका क्याम्पस : शिक्षा र मानविकी विभाग

महेश पाण्डे
सहायक क्याम्पस प्रमुख

लुम्बिनी प्रदेशको रूपन्देही जिल्लामा अवस्थित बुटवल उपमहानगरपालिका देशकै एक औद्योगिक, व्यापारिक एवं शैक्षिक नगरको रूपमा परिचित छ । शैक्षिक क्षेत्रमा बुटवलका शैक्षिक संस्थाहरूको योगदान देशमै वर्णन गर्न लायक छ । पछिल्लो समयमा यस नगरमा तराईका साथसाथै पहाडका जिल्लाहरूबाट बसाइँसराइ गरी आउनेको लर्को नै लागेको देखिन्छ । यहाँ निजी, सामुदायिक र सरकारी संस्थाहरूको योगदान रहेको छ । यिनै शैक्षिक संस्थाहरूमध्ये यस क्षेत्रको अग्रणी संस्था बुटवल कालिका क्याम्पस हो । जुन वि. सं. २०७० साल मङ्सिर २४ गते यहाँका सामाजिक, शैक्षिक तथा बौद्धिक व्यक्तिहरूको गहन छलफल र योजनाबाट स्थापना भएको हो ।

स्थापना कालमा तत्कालीन कालिका माध्यमिक विद्यालयका कक्षाकोठाहरू प्रयोग गर्ने गरी तत्कालीन प्रधानाध्यापक श्री घनश्याम पाठक क्याम्पस प्रमुख र समाजसेवी श्री होम बहादुर गलामी सञ्चालक समिति अध्यक्ष रही क्याम्पस सञ्चालन गर्ने कार्यको सुरुवात भयो । सुरुमा त्रि.वि. व्यवस्थापन सङ्कायअन्तर्गत स्नातक तहमा चार वर्षे बि.बि.एस. कार्यक्रमको सम्बन्धन लिई ३४ जना विद्यार्थीबाट क्याम्पस सुरुवात भयो । उक्त कार्यक्रमको संयोजकको रूपमा श्री दिनेश थापा रहनु भएको थियो ।

क्याम्पस स्थापना भई बि.बि.एस. कार्यक्रम पनि सुरुवात भएपश्चात् क्याम्पसलाई अगाडि बढाउन विभिन्न छलफल र चिन्तन हुन थाल्यो । साथसाथै क्याम्पसको दिगोपनको लागि आफ्नै भवन बनाउनुपर्ने, शैक्षिक कार्यक्रमहरू थप्नुपर्ने जिम्मेवारी सञ्चालक समितिमा आयो । यसै सिलसिलामा वि.सं. २०७५ सालमा त्रि.वि. मानविकी तथा सामाजिकशास्त्र सङ्कायबाट सम्बन्धन लिई BCA कार्यक्रम सञ्चालन भयो । अब क्याम्पसमा भवनको अभाव महसुस हुन थाल्यो । त्यस अभावलाई पूर्ति गर्न सञ्चालक समितिले अहोरात्र खटेर क्याम्पसलाई जग्गा खोज्ने काम भयो । वि.सं. २०७५ सालमै तत्कालीन श्री कालिका मा.वि., कालिकानगर र श्री मानवज्ञान मा. वि., रामनगरबिच गाभिने कार्य भयो । रामनगरमा अवस्थित मानवज्ञान मा.वि. को भोग चलनमा रहेको जग्गा क्याम्पस भवन निर्माण गर्न प्रदान गर्ने निर्णय भयो । उक्त कार्यको लागि सञ्चालक समिति र क्याम्पस प्रमुखको ठुलो योगदान रहेको छ । जग्गा प्राप्तिपछि भवन निर्माण भई हाल सुविधा सम्पन्न भवनमा क्याम्पस सञ्चालन भएको छ ।

वि.सं. २०७७ सालदेखि यस क्याम्पसमा त्रि. वि. का अन्य कार्यक्रमहरू पनि थप्दै जानुपर्छ भन्ने छलफल भयो । त्यसको लागि त्रि.वि. बाट सम्बन्धन लिनु पर्दथ्यो तर त्रि.वि. ले सम्बन्धन दिने कार्य रोकेको अवस्था थियो । क्याम्पसमा अब ४ वर्षे B.Ed. कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्छ भन्ने योजना बन्यो । यो योजनालाई मूर्त रूप दिन त्रि.वि.बाट सम्भव भएन । त्यसपछि वैकल्पिक बाटोको खोजी हुन थाल्यो । त्रि.वि.बाट सम्बन्धन लिएर पनि सञ्चालनमा नरहेको तत्कालीन श्री अन्नपूर्ण मोडेल कलेजको ४ वर्षे B. Ed कार्यक्रम MOU गरी बुटवल कालिका क्याम्पसमा सञ्चालन गर्ने निर्णय भयो । उक्त कार्यक्रमको संयोजक श्री महेश पाण्डेलाई तोकियो । अब B.Ed कार्यक्रम पनि सुरुवात भयो । सुरुवातमा कार्यक्रम

सञ्चालन गर्दा विद्यार्थीहरूमा केही द्विविधा थिए । यता कार्यक्रम सुरु भयो । उता त्रि.वि.ले क्याम्पसहरू मर्जमा जान सक्ने खालको सूचना जारी गर्‍यो ।

वि.सं. २०७७ सालमा B.Ed. प्रथम बर्षको भर्ना सुरु भयो । उक्त वर्ष ८५ जना विद्यार्थीहरू भर्ना हुनुभयो । कक्षा प्रारम्भ गरियो । सुरुवातमा मूल विषयमा अङ्ग्रेजी शिक्षा र नेपाली शिक्षा अनि सहायक विषयमा स्वास्थ्य शिक्षाका कक्षाहरू प्रारम्भ भए । त्रि.वि.को सूचनानुसार क्याम्पस समायोजनका लागि दुई क्याम्पसबिच गहन छलफल हुन थाल्यो । पटक-पटकका गहन छलफल र बैठकबाट हामी वि.सं. २०८० मा क्याम्पस समायोजन गर्ने कार्यमा सफल भयौं । अब अन्नपूर्ण मोडेल कलेज खारेज भई बुटवल कालिका क्याम्पसमा समाहित भयो । उक्त कार्यपश्चात् बुटवल कालिका क्याम्पसमा ४ वटा त्रि.वि.का कार्यक्रमहरू थप हुन गए । हाल स्नातक तहमा B.Ed (नेपाली, अङ्ग्रेजी र गणित), BA (BASW) तथा स्नातकोत्तर तहमा MA(RD, English) कार्यक्रमहरू सञ्चालनमा छन् ।

क्याम्पस समायोजनसँगै तत्कालीन प्राध्यापक र विद्यार्थीहरू पनि बुटवल कालिकामै समायोजित हुनु भयो । हाल विद्यार्थीको सङ्ख्या हेर्दा प्रत्येक वर्ष बढ्दो क्रममा नै रहेको छ । विद्यार्थी सङ्ख्याको विवरण निम्नानुसार रहेको छ :

क्र.सं.	साल	कार्यक्रम	वर्ष	विद्यार्थी सङ्ख्या
१	२०७७/७८	B.Ed,	प्रथम	८५
२	२०७८/७९	B.Ed,	प्रथम	१४४
३	२०७९/८०	B.Ed,	प्रथम	११२
४	२०८०/८१	B.Ed,	प्रथम	१७८*
५	२०७९/८०	BA/BASW	प्रथम	५४
६	२०८०/८१	BA/BASW	प्रथम	३५
७	२०८१	MA(RD)	प्रथम सेमेस्टर	३१

*भर्ना कार्यक्रम चलिरहेको

यसरी प्रत्येक वर्ष विद्यार्थी सङ्ख्या बढ्दो क्रममा रहेको छ । हाल B.Ed, कार्यक्रममा १७ जना प्राध्यापकहरू कार्यरत हुनुहुन्छ भने BA/BASW र MA(RD) गरी १० जना प्राध्यापकहरू कार्यरत हुनुहुन्छ । B. Ed. तर्फ विद्यार्थीहरूको B. Ed Club of BKC सक्रिय छ जसले शिक्षण पेसाका लागि आवश्यक पर्ने तालिम तथा विभिन्न कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिरहेको छ । BA/BASW तिर विद्यार्थीहरूको BASW Club of BKC सक्रिय छ जसले विभिन्न समुदायमा आधारित सामाजिक कार्यहरू गर्दै आएको छ । वि.सं. २०८१ सालदेखि B. Ed. मा मूल विषयको रूपमा गणित शिक्षा पनि सुरुवात भएको छ । यसरी बुटवल कालिका क्याम्पसमा मानविकी तथा सामाजिक शास्त्र र शिक्षाशास्त्र सङ्कायका कार्यक्रमहरू सञ्चालन भइरहेका छन् ।

बुटवल कालिका क्याम्पस देशको कान्छो सामुदायिक भएर पनि उत्कृष्ट नतिजासहित प्रगति पथमा अगाडि बढिरहेको छ । उत्कृष्ट शैक्षिक नेतृत्व एवम् सञ्चालक समितिका कारण क्याम्पस शिक्षा क्षेत्रमा आमूल परिवर्तन गर्ने दिशामा अग्रसर छ ।

Research Management Cell

Annual Report 2080/81

Krishna Pokhrel

Coordinator, Research Management Cell

1. Introduction

The Research Management Cell is an autonomous academic unit set up under the consent, supervision and guidelines of the Campus Management Committee. This cell is purposively designed to facilitate several research-driven programmes along with the improvement of scholarly and professional growth of both faculties and students. Emerging methods of teaching and research pose both challenges and opportunities for academic institutions, therefore, this cell aims to identify those areas of challenges and opportunities and also to impart the epistemology of the same domain to the respective departments. Furthermore, human resources management and their holistic development through research is mandatory today to facilitate several classrooms, psychological, emotional, technical and professional problems.

Regarding composition, it consists of six members including one coordinator followed by five other members. The names of the members are as follows:

1. Krishna Pokharel - Coordinator
2. Kiran Thapa - Member
3. Prabhat Poudel - Member
4. Bhojraj Neupane - Member
5. Prakash Kc. - Member
6. Jharana Khanal - Member

The meeting of RMC is frequently held according to the necessity and requirement.

Role

The role of RMC in the development of the academic environment is primary. This cell is responsible for coordinating with different departments to foster the learning environment of the learners and develop the practice of understanding critically. Its next concern is to draw the attention of faculties to acknowledge the value of research articles and their contribution to improving the academic environment. This cell is also committed to imparting cutting-edge approaches in the field of pedagogy either in education or in management. Besides them, it aims at strengthening the skills and knowledge of faculty members to improve the existing situation of learning and teaching. The other area of this cell is to find out the complexity in the course of teaching particularly not only in the field of pedagogy but also related to curriculum, assessment, technology etc. These areas are always the major concern of the Research Management Cell.

Objectives

1. To support faculty members in the development of professionalism via research-driven programmes and events
2. To organize research training, seminars and conferences related to article writing, presentation and symposium
3. To carry out mini, institutional, and faculty research simultaneously and recommend concerned authority for further improvement
4. To prepare different proposals for the University Grants Commission seeking financial, technical and physical support
5. To recommend the Campus Management Committee for a new project to be carried out by either the Research Management Cell or other researchers

The Purpose of the Report

This report is prepared to demonstrate what achievements RMC has achieved so far and what plans to execute in the upcoming year. This report is a guideline for RMC as it offers feedback on previous programmes and further provides how to proceed ahead with mitigating earlier problems and challenges to carry out other upcoming programmes. This report is just a mirror of several achievements that have been conducted by RMC in the previous academic year.

2. Achievements of the Last Year

1. Preparation of a rough draft of Research Procedures and present it to the Campus Management Committee for further amendments and verification
2. Successful Completion of three days of training on the Management of Qualitative Data Interpretation (Jetha 5 to 7, 2081)
3. Submission of a proposal to the Campus Chief for organizing five days of training on professional growth for Faculty Members
4. Submission of Research Proposal to UGC entitled " Instructional Plan, Cutting-edge Pedagogy and Use of ICT Workshop for Faculties and Training on How to Prepare Questionnaire for Quantitative Research Design"
5. Acquisition of ISSN to publish research articles
6. Appointment of Reviewers and members of the Editorial Body
7. Preparation of Reviewers' Guidelines and authors too
8. Publication of Kalika Journal of Multidisciplinary Research
9. Registration of Kalika Journal of Multidisciplinary Research in Nepjol
10. Training on Project writing for the fourth year students by RMC
11. Access to iThenticate: Plagiarism Detection Software
12. Publication of Kalika Journal of Multidisciplinary Research Volume II

Internal Examination Committee (IEC)

Annual Report 2079/080

Eebaraj Tiwari
Coordinator (IEC)

The Internal Examination Management Committee (IEC) of Butwal Kalika Campus, Butwal-10, was established on 24th Mangshir, 2070 B.S. IEC has been systematically managing the internal and external examinations held at the campus by developing examination operating procedures since 2070 B.S. In the past, due to the lack of staff in the examination branch, the examination coordinator themselves used to prepare question papers, plan examinations, conduct internal and external examinations, and maintain records. At that time, the campus did not have its own building and was using the examination branch of Kalika Manavgyan Secondary School as its examination branch. Despite various challenges, the Examination Management Committee has a history of successfully carrying out its duties.

To maintain and enhance the academic quality of Butwal Kalika Campus and to improve the learning outcomes of the students, it has been decided to conduct at least two internal examinations per academic session in every faculty (under both the annual and semester systems). Additionally, to manage and conduct entrance examinations before enrollment in the first year of the faculties offered by the campus, the Internal Examination Operating Guidelines 2078 has been prepared.

The Internal Examination Committee (IEC) at Butwal Kalika Campus plays a crucial role in evaluating students' academic performance. This committee formulates specific plans for conducting the campus's internal examinations and operates as part of the decentralized administrative system. Its primary aim is to involve students in internal assessments, helping them develop adaptable skills such as facilitating learning activities, writing, and fostering critical and creative thinking. Each academic year, the IEC conducts three internal exams. In addition to these, subject teachers consistently administer unit tests and monthly assessments while maintaining detailed records. These evaluations are considered a shared responsibility among all teachers.

The main functions of the IEC are:

1. Conduct meetings at least once a month.
2. Organize internal examinations twice per academic session and semester for each faculty operating at the campus.
3. Develop an annual examination plan and internal examination schedule for conducting internal exams.
4. Prepare question papers for entrance examinations, set examination dates, and issue notifications.
5. Notify professors to prepare question papers for internal examinations.

6. Conduct entrance examinations.
7. Publish the results of internal and entrance examinations.
8. Determine penalties for students absent from exams in collaboration with the campus administration.
9. Recommend to the campus head regarding remuneration for question paper preparation and allowances for staff and professors facilitating exams.
10. Analyze internal examination results and recommend the campus administration to organize additional classes if needed.
11. Analyze and securely maintain the result records of every internal examination.
12. Ensure the timely management of all necessary materials required for internal and entrance examinations.
13. Arrange proper classroom management for internal and entrance examinations.
14. Review entrance exam question papers and provide results to the campus administration.
15. Provide internal examination results to the guardians of students if requested.

**Members of the Internal Examination Committee (IEC) in the Academic Year
2079/080**

SN	Teacher's Name	Designation	Remarks
1	Eebaraj Tiwari	Asst. Lecturer	Exam Coordinator
2	Krishna Pokharel	Asst. Lecturer	Member
3	Kiran Thapa	Asst. Lecturer	Member
4	Min Bahadur Bagale	Exam Assistant	Member
5	Mahesh Pandey	Asst. Campus Chief	Advisor
6	Buddhiram Chaudhary	BBS Coordinator	Advisor
7	Aashish Neupane	BCA Coordinator	Advisor

**The meeting held in Internal Examination Committee in the academic years
2079/2080 and their Resolutions.**

SN	Held Date	Principal Resolutions
1	2080-01-16 to 2080-11-24	Conducting internal exams (17 times meetings)
2	2080-01-16 to 2080-11-24	Result analysis (16 times meeting) Prize distribution (8 times meeting)
3	2080-02-27	On qualification test exam BCA IIIrd Semester
4	2080-08-20	Prize distribution on the occasion of 10 th Annual Function 2080
5	2080-08-25	Scholarship Examination 2080
6	2080-10-07	On the preparation of Yearly Plan
7	2080-11-18	On qualifying test exam BCA Vth and VIth Sem

SN	Held Date	Principal Resolutions
8	2080-01-16 to 2080-11-24	Conduction of TU Board Exam (4 times meeting)
9	2080-01-16 to 2080-11-24	Students' motivation programme (2 times)

3. Activities and Achievements

- Prepared and revising internal examination operating guidelines.
- Prepared Internal Exam Timetable for 2079/80
- Developed annual and semester-wise examination schedules.
- Planned, preparing and managed question papers for internal exams.
- Conducted internal exams (terminal, preboard, scholarship exams).
- Organized entrance examinations for new admissions.
- Coordinated the evaluation process and ensured timely result publication.
- Planned and conducted prize distribution programme for successful students.
- Maintained detailed records of students' internal examination results.
- Analyzed examination outcomes to identify students' learning gaps.
- Informed faculty members about question paper preparation and exam guidelines.
- Collaborated with campus administration for exam logistics and resources.
- Worked with teachers to address students' performance-related issues.
- Provided feedback to students on their performance.

- Organized additional classes or remedial sessions based on exam results.
- Shared internal exam results with parents if requested.
- Monitored the overall examination process to maintain transparency and fairness.
- Submitted regular reports to the campus administration on examination activities.

SWOT analysis of Internal Examination Committee (IEC)

Here is the **SWOT analysis of the Internal Examination Committee (IEC)**

Strengths

- Committed and experienced members working towards maintaining academic standards.
- Transparent examination processes based on IEC Guideline 2078 B.S.
- Efficient use of resources to conduct examinations effectively.
- Application of award and punishment system in the examination.
- Affordable examination fees compared to private campuses.
- Good coordination with teaching faculties to ensure smooth examination procedures.
- Preparation of yearly plan for conducting exam.
- Exam conduction based on software.

Weaknesses

1. Time-consuming manual operations lead to delays in result publication and inefficiencies.
2. Lack of professional development for committee members in modern examination practices.
3. Dependency on limited campus funds, hindering improvements in the examination process.
4. Hinderance in regular classes during examination.
5. Outdated examination approaches still in practice in Education and Management faculties.
6. Lack of motivation towards the importance of internal examination.

Opportunities

1. Implementing online examination systems and software for result analysis.
2. Opportunities for collaborations with TU, NGOs, and international organizations for funding and support.
3. Training committee members in advanced examination technologies and pedagogical approaches.
4. Introducing continuous assessments along with terminal exams for holistic evaluation.
5. Opportunities to align assessments with national standards to improve students' employability and academic mobility.

Threats

1. External influences impacting the integrity of the examination process.

2. Considerable dropout rates among students can affect examination participation and campus performance.
3. Possibility of cheating, question paper leaks, or other malpractices undermining credibility.
4. Increase of absent ratio in the examination.
5. Frequent changes TU board exam schedules and processes.

Conclusion and Recommendation

Conclusion

The Internal Examination Committee (IEC) plays a pivotal role in managing and organizing examinations, which are integral to maintaining and enhancing academic standards at the campus. Since its establishment in 2070 B.S., the committee has demonstrated a strong commitment to transparency, fairness, and efficiency in conducting both internal and external examinations. Over the years, IEC has adapted to the evolving educational needs by developing comprehensive guidelines, conducting systematic evaluations, and addressing students' learning gaps through innovative practices such as additional classes and parent engagement.

IEC has managed yearly plan for conducting international exams. It has got experienced members, transparent examination processes, and effective coordination with faculty. However, it faces the challenges such as manual operations, outdated practices, and resource constraints,

which hinder progress. Despite these limitations, the IEC has several opportunities for growth, including integrating advanced technologies, collaborating with external organizations, and aligning assessments with national standards.

The achievements of the IEC, such as timely examination management, result analysis, and student support programs, reflect its dedication to fostering a culture of academic excellence. However, addressing threats like external influences, irregularities in exam schedules, and dropout rates requires sustained efforts and strategic planning. By capitalizing on opportunities and addressing weaknesses, IEC can further strengthen its role in shaping a robust academic environment at Butwal Kalika Campus.

Recommendations:

A pivotal improvement can be brought with the following recommendations:

- a. Professional Development Training should be conducted frequently.
- b. A class management committee should be established and implemented from the

first year to instill a sense of responsibility among students.

- c. The practice of awarding all students who regularly attend exams and pass should be continued.
- d. Motivational programs should be conducted regularly in each class to emphasize the importance of internal examinations and their connection to board exams.
- e. Subject teachers should plan and guide students on exam writing formats and time management.
- f. Panel discussions should be organized with all stakeholders to analyze the major reasons behind poor results.
- g. Regular follow-up should be conducted with students and parents.
- h. Action research should be carried out by faculty heads or assigned individuals to identify the reasons for poor results and their solutions, and initiate improvements.
- i. Special remedial classes should be conducted for academically weaker students.
- j. Motivation programme for students should be conducted.

Publication Committee

Annual Report 2080/81

Keshav Raj Neupane

Coordinator, Publication Committee

1. Introduction

The Campus Publication Committee is a dedicated body responsible for controlling and managing the creation, publication, and distribution of various academic and non-academic materials within the campus community.

The Publication committee is responsible for overseeing and producing academic and creative publications. It reviews and approves institutional publications such as scholarly articles, research papers, students' write up, academic calendars, campus brochures etc. In addition, it manages the logistics of publication, including budget allocation, editing, design, and distribution. It also checks for plagiarism and ethical issues.

2. Achievement/Progress of the Academic Year 2081/82

Despite some challenges related to time pressure and collection of information, the committee was successful to accomplish the following achievements.

Major achievement	Quantity
Publication of Peer reviewed journal	1 volume
Publication of Campus Calendar	3000 pcs
Publication of literary magazine Naya Kadam	1000 pc
Publication of Campus Brochure	2200 pcs

3. Summary of key outcomes

The publication committee of the campus successfully accomplished and released key publication materials such as college calendar, brochure, paired reviewed journal, literary magazine on schedule. The achievement supports the college events, communications, and engagement efforts effectively.

4. Conclusion

Overall, the publication committee has made a significant stride in achieving its goal of the previous as well as this year. Through collaborative efforts, the committee successfully published several important publications. The way ahead for the further publications seems even more challenging as the area keeps on expanding. For this, the committee has already made some strategic plans to overcome those challenges that makes the path clear and even better.

अतिरिक्त क्रियाकलाप समिति

वार्षिक प्रतिवेदन २०८०/८१

रेशिमराज शर्मा

संयोजक, अतिरिक्त क्रियाकलाप समिति,

पृष्ठभूमि :

बुटवल कालिका क्याम्पस रुपन्देही जिल्लाको बुटवल उपमहानगरपालिका-१० मा अवस्थित सामुदायिक शैक्षिक संस्था हो । वि.सं. २०७० सालमा कालिका मा.वि.को भवनबाट BBS को पठनपाठन सुरु गरी २०७७/०७८ मा आफ्नो भवन निर्माण गरी अहिले पठनपाठन गराउँदै आएको छ । यस क्याम्पसमा हाल BBS, BCA, B.Ed, BASW र M.A.(RD, English) को पठनपाठन सञ्चालन भइरहेको छ ।

क्याम्पस स्थापनादेखि नै अतिरिक्त क्रियाकलापका कार्यक्रमहरू सञ्चालन हुँदै आए तापनि २०७७/०७८ देखि अतिरिक्त क्रियाकलाप समितिको गठन गरी व्यवस्थित रूपमा अतिरिक्त क्रियाकलापका कार्यक्रमहरू सञ्चालन हुँदै आएका छन् । सुरुमा रेशिमराज शर्माको नेतृत्वमा ७ सदस्यीय समिति गठन गरिएको थियो भने अहिले उक्त समिति ५ सदस्यीय छ । उक्त समितिले क्याम्पसमा विभिन्न अतिरिक्त क्रियाकलापहरू सञ्चालन गर्दै आएको छ । विभिन्न CLUB हरूको गठन गरी विद्यार्थीहरूलाई उनीहरूको रुचिको पहिचान गरी सोहीअनुसारको विधामा सहाभागी गराउँदै आएको छ ।

अतिरिक्त क्रियाकलाप समितिका संरचना तथा पदाधिकारीहरू :

क्र.सं.	नाम	पद
१	रेशिमराज शर्मा	संयोजक
२	केशवराज न्यौपाने	सदस्य
३	विष्णु खनाल	सदस्य
४	सञ्जय खड्का	सदस्य
५	मुमाया थापा	सदस्य

अतिरिक्त क्रियाकलाप समितिले कार्यक्रमको प्रकृति हेरी विभिन्न कार्यक्रमको लागि आफूसँग भएको क्षमताको आधारमा कार्यक्रम संयोजकको व्यवस्था गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्दै आएको छ भने आवश्यकतानुसारको सहयोग सबैसँग लिँदै आएको छ । साथै क्याम्पसको वार्षिकोत्सवको अवसरमा विभिन्न उपसमिति निर्माण गरी कार्यक्रमलाई सु-सम्पन्न गर्ने गरेको छ ।

अतिरिक्त क्रियाकलाप समितिको क्षेत्र तथा महत्व :

यस अतिरिक्त क्रियाकलाप समितिले क्याम्पस प्रशासनको मातहतमा रही क्याम्पसमा विद्यार्थीहरूको चौतर्फी विकासका लागि विभिन्न आन्तरिक तथा बाह्य अतिरिक्त क्रियाकलापहरू सञ्चालन गर्दै आएको छ । यस्ता कार्यक्रमका लागि विद्यार्थीहरू छनोट गरी सहभागिताका लागि सिफारिस गर्ने र सहभागी गराउने गर्दै आएको छ । यस्ता कार्यक्रमहरूले विद्यार्थीहरूको चौतर्फी विकास हुने र विद्यार्थीहरूको आन्तरिक प्रतिभा प्रस्फुटन गर्न मद्दत गर्दछ ।

अतिरिक्त क्रियाकलाप समितिको उद्देश्य :

- क) क्याम्पसमा विभिन्न अतिरिक्त कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने,
- ख) विद्यार्थीहरूमा भएका विभिन्न प्रतिभाहरूको पहिचान गरी उनीहरूको चौतर्फी विकासमा सहयोग पुर्याउने,
- ग) विद्यार्थीहरूलाई आफ्नो प्रतिभानुसार विभिन्न कार्यक्रमहरूमा सहभागी गराउने,
- घ) खेल तथा अन्य अतिरिक्त क्रियाकलापहरूमा विद्यार्थीहरूलाई राष्ट्रियरूपमा प्रतिस्पर्धी बनाउन वातावरण सिर्जना गर्ने ।

अतिरिक्त क्रियाकलाप समितिको बैठक :

अतिरिक्त क्रियाकलाप समितिको बैठक आवश्यकतानुसार बस्दै आएको छ । यसका लागि कुनै समय सीमा तोकिएको छैन । बैठक बस्नको लागि सकेसम्म सबैको उपस्थिति नसके ४/५ जना सदस्यहरूको उपस्थितिमा पनि बस्दै आएको छ । अतिरिक्त क्रियाकलाप समितिको बैठकमा प्रस्ताव संयोजकद्वारा प्रस्तुत गरिँदै आएको छ भने माइन्ट लेख्ने काम भने सदस्यमध्येबाट गर्ने गरिएको छ । बैठकको निर्णय आवश्यकतानुसार सबैको छलफलबाट गर्ने गरिएको छ । निर्णय गर्दा बहुमत अल्पमत भन्ने गरिएको छैन ।

योजना निर्माण प्रक्रिया :

अतिरिक्त क्रियाकलाप समितिको वार्षिक कार्ययोजना निर्माण गर्दा समितिका सदस्यहरू, क्याम्पस प्रमुख, सहायक क्याम्पस प्रमुख, विभिन्न विभागका विभागीय प्रमुखहरू तथा प्राध्यापक साथीहरूको सरसल्लाहबाट गर्ने गरेको छ । उक्त कार्ययोजनाको लागि वर्षको सुरुमा समितिको बैठक बसी सम्पूर्ण सदस्यहरूसँगको छलफल र विभिन्न सरोकारवालाहरूसँगको छलफल तथा सरसल्लाहको माध्यमबाट निर्माण गरिने गरिएको छ ।

२०८० सालको वार्षिक कार्ययोजना :

क्र. स.	महिना	कार्यक्रमहरू
१	वैशाख	-
२	जेठ	हाजिरी जवाफ प्रतियोगिता, BCA मा Technical Club गठन
३	असार	वक्तृत्वकला, चेस प्रतियोगिता

क्र. स.	महिना	कार्यक्रमहरू
४	साउन	वृक्षारोपण कार्यक्रम
५	भदौ	तीजगीत तथा नृत्य प्रतियोगिता
६	असोज	शुभकामना आदानप्रदान कार्यक्रम, Techno-Management Zest -2080
७	कात्तिक	संस्थागत सामाजिक उत्तरदायित्व कार्यक्रम
८	मङ्सिर	खेलकुद सप्ताह
९	पुस	Case Study Competition
१०	माघ	बास्केटबल प्रतियोगिता
११	फागुन	बैंकिङ तथा वित्तीय तालिम, धितोपत्र बजार सम्बन्धी तालिम, सिपविकास तालिम
१२	चैत	Idea Hunt Season-One

उपलब्धि विश्लेषण :

अतिरिक्त क्रियाकलाप समितिले विद्यार्थीहरूको बहु-आयामिक विकासका लागि विविध कार्यक्रमहरू गर्ने गरी योजना निर्माण गरेको थियो। उक्त योजनामा उल्लेखित कार्यक्रमहरूमध्ये बास्केटबल बाहेकका सम्पूर्ण कार्यक्रमहरू जस्तै: विभिन्न खेलकुदहरू, हाजिरीजवाफ प्रतियोगिता, निबन्ध लेखन, कविता लेखन, नृत्य, चेस प्रतियोगिता आदि सम्पन्न गरिएको थियो। त्यस्तै नयाँ शैक्षिकसत्रको सुरुमा नयाँ विद्यार्थी भर्नाको अवसर पारेर विद्यार्थीहरूमाभ्र विज्ञापन प्रस्तुति कार्यक्रम जस्ता विविध कार्यक्रमहरू पनि आयोजना गरिएको थियो।

विभिन्न क्याम्पसहरूबाट आएका निमन्त्रणाका आधारमा विभिन्न विधाहरूमा (खेलकुद तथा अन्य) विद्यार्थीहरूको छनोट गरी सहभागिता गराइएको थियो। प्रत्येक महिनामा समयानुकूल विभिन्न योजनामा उल्लेखित कार्यक्रमहरू सफलताका साथ सम्पन्न गरिएको छ। वार्षिक कार्ययोजनामा उल्लेख भए बाहेकका थप कार्यक्रमहरू पनि आयोजना गरिएको थियो। जस्तै: मानवसेवा आश्रमले आयोजना गरेको कार्यक्रममा सहभागिता, १० औँ बार्षिकोत्सवको अवसरमा रक्तदान, आँखा शिविर, दन्त परीक्षणजस्ता सामाजिक उत्तरदायित्वका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिएको थियो। साथै जिल्ला स्तरीय Inter College Presentation Composition कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको थियो।

विद्यार्थी सहयोग तथा रोजगार समिति

वार्षिक प्रतिवेदन २०८०/८१

जीवन परिचर

संयोजक, विद्यार्थी सहयोग तथा रोजगार समिति

बुटवल कालिका क्याम्पसको गुणस्तर सुनिश्चितता गर्ने कार्यमा योगदान पुऱ्याउन विद्यार्थीहरूलाई आवश्यक सहयोग, सल्लाह, परामर्श र निर्देशन गरी उच्चतम नतिजा ल्याई क्याम्पसप्रति समुदायको विश्वास बढाउँदै विद्यार्थीको उपलब्धि सुनिश्चित गराउन, विभिन्न सङ्घसंस्थासँग आपसी सम्भौता गरी यस क्याम्पसका विद्यार्थीलाई विभिन्न पदमा पदस्थापनाका लागि मद्दत गर्न तथा पूर्व विद्यार्थीहरूको अवस्था र प्रगतिको सूचना अभिलेखीकरण गरी उनीहरूको योगदान क्याम्पसमा लगाउन बुटवल कालिका क्याम्पस सञ्चालक समितिबाट विद्यार्थी सहयोग तथा रोजगार समिति (Student Support and Employment Committee) गठन गरिएको हो ।

बुटवल कालिका क्याम्पसका भूतपूर्व विद्यार्थी समाजको निर्माणका लागि समिति चयन र समाजको विधान तयार गरी दर्ता प्रक्रियामा रहेको छ । Shine Resunga Development Bank, Laxmi Group, Litmus Industries Limited र यस कालिका क्याम्पस बिचमा आपसी सम्भौता (MOU) भएको र Shine Resunga Development Bank ले क्याम्पसमै आएर अन्तर्वार्ता लिई यस क्याम्पसमा अध्ययनरत ५ जना विद्यार्थीलाई पदस्थापनासमेत गरेको छ । साथै यस क्याम्पसमा अध्ययनरत १५५ जना विद्यार्थी विभिन्न सङ्घसंस्थाका विभिन्न पदको रोजगारीमा आवद्ध रहेकोमा ३९ जना विद्यार्थी यसै वर्ष रोजगारीमा आवद्ध भएका छन् । विभिन्न बैङ्क तथा वित्तीय संस्थामा ११० जना विद्यार्थीलाई इन्टर्नसिप गर्न पठाइएको छ । विद्यार्थीको सर्वाङ्गीण विकास गर्ने उद्देश्यले २ दिवसीय "College to Corporate Transition Program" सञ्चालन गरिएको थियो ।

Health Desk Committee

Annual Report 2080/81

Jharana Khanal

Coordinator, Health Desk Committee

Introduction

Health Desk Committee is an autonomous unit set up under the consent, supervision and guidelines of the Campus Management Committee. Health desk committee is solely focused on providing health resources to the students and creating awareness to the students about healthy lifestyle, balancing mental health and stress management. Health desk committee of Butwal Kalika Campus comprises of five members that are dedicated to deliver smooth health care services in the campus.

Plan for 2080

The main objective of the health desk committee is to deliver smooth and efficient health care services to the students. To fulfill the aforementioned objective and proceed forward systematically, Health Desk Committee made following plan:

- Conducting health campaign for students comprising blood donation, eye checkup, dental program etc.
- Conducting stress management and mental health awareness program
- Providing efficient and fast first aid medical kit, emergency treatment as per requirement.

Major Achievements in 2080

- Health campaign was conducted in collaboration with health care providers,

hospitals and clinics where diabetes checkup was done by 115 patients, dental checkup by 122, eyes by 125 and blood donation was done by 116 people. There was enthusiastic and positive participation in the health campaign.

- "Nutrition and exercise for healthy life" program was conducted for morning and day shift separately where the students were made aware about the importance of healthy life style and balance of exercise with mental health
- Health care facilities such as first aid medical kit, medicines, sanitary pad are updated on regular basis

Number of meetings held: 28

Conclusion

Health desk committee of Butwal Kalika Campus has been consistently trying to provide effective and efficient health care services to the students. Committee also ensures that students adopt healthy life styles along with the stress management. Health Desk Committee makes sure about the security of health care of the students. It is truly grateful to the campus family, and everyone who have directly and indirectly supported, and it is looking forward to same support in the days to come.

Tracer Study Cell

Annual Report 2080/81

Mumaya Thapa

Coordinator, Tracer Study Cell

Introduction

Tracer Study Cell is an autonomous unit set up under the consent, supervision and guidelines of the Campus Management Committee. This cell is purposively designed to trace the students who graduated from Butwal Kalika Campus; to find out their state of employment and further study; and to know their view regarding various academic and non-academic aspects of this campus. The achievements of students also reflect the quality of education and facilities offered by the campus, therefore, this cell aims to identify how the graduates proceed further after their graduation and contribute to society.

Plan for 2080

The main purpose of the Tracer Study Cell is to find out employment and further study status of the graduates along with their opinion towards various aspects of the campus. To fulfil the aforementioned purpose and proceed forward systematically, Tracer Study Cell made following plans for the year 2080.

- To carry out a mini-research of graduates who graduated from Butwal Kalika Campus in 2023
- To collaborate with the Alumni Association of Butwal Kalika Campus in order to include all the graduates in the research
- To prepare a Tracer Study Report using the data collected from the graduates
- To submit the report to the Campus Management Committee
- To modify the questionnaire used for research and provide opportunity to submit online

Achievements in 2080

Tracer Study mini-research's findings reflect the effectiveness and achievement of the graduates and the campus. The information gathered from the graduates during the research provides feedback to the campus. Therefore, inclusion of all the graduates in the research is crucial to get actual information. As per the plan to include more graduates in the research, the number of respondents from BBS faculty increased from 19 in 2079 to 53 in 2080. In addition, 20 graduates from BCA also participated in the research. After the completion of data collection from the graduates, Tracer Study Cell will analyze the data and publish a Tracer Study Report.

Conclusion

Tracer Study Cell is determined to make tracer study process more organized and systematic in upcoming years. The findings and recommendations of Tracer Study Report provides feedback to the Campus Management Committee and helps to formulate policies to enhance the academic and non-academic aspects of the campus to move forward towards excellence. It is truly grateful to the campus family, graduates and everyone who have directly and indirectly supported, and it is looking forward to same support in the days to come.

खण्ड-ख

विविध लेख तथा साहित्यिक रचना

सुखानुभूति

 सुरेन्द्रराज जवाली

प्रकृतिका आफ्नै व्यवस्थित नियमहरू छन्; जो मानवका लागि उल्लङ्घनीय छैनन् । दिनरात, घामछाँया, सुखदुःख, उकालीओराली, मिलनबिछोड, हर्षबिस्मात, जीवनमरण यस्ता अनेकन् शाश्वत नियमको परिधिमा प्रकृतिले आफ्नो कार्यव्यापार गरिरहेको हुन्छ । प्रकृतिको कार्य सम्पादन हेर्दा ऊ एक कर्मशील किसान जस्तै लाग्छ जो कर्मका लागि आएको हो । भौतिकवादीहरू यसलाई प्राकृतिक नियम मान्दछन् भने अध्यात्मवादीहरू ईश्वरीय देन । विचित्र यो छ कि यो सत्यलाई स्वीकार गर्ने दुई वादीहरूको भावात्मक मिलनको बिन्दु भेट्न कठिन छ । एकातिर भौतिक संसारको रसास्वादनमा लिप्त भई जीवनरथ हाँकिरहेकाहरूले चर्मचक्षुको दृष्टिबाट देख्दा नीरस र निस्सार लाग्नेहरूलाई स्वीकार्न सक्दैनन् र समयको गतिमा हिड्न नजान्नेका रूपमा व्याख्या गर्दछन् र अस्वीकार गर्छन् भने अर्कातिर जीवनमा उल्लासमय सुख प्रदान गर्ने लौकिक विधि र प्रविधिको उपयोगलाई तुच्छ मान्नेहरूले अलौकिक आनन्दको त्यो गहिराइ मापन गर्न नसकेका अभाग ठानी जन्मान्धका रूपमा स्वीकार गर्दै चुप लाग्छन् । आखिर अस्वीकार र स्वीकारको यो क्रम त रहिरहन्छ । यिनमा को सुखी ? को दुःखी ? आखिर के र कस्तो हो त मानव जीवनको सुख ? जीवनलाई कसरी सुखद बनाउन सकिन्छ ? यस्ता अनेकौ प्रश्न वर्षामासमा पत्करको ढेरबाट निस्केर चियाइरहेका च्याउभैँ टुसुक्क मनमा उभिरहन्छन् ।

विविधता हाम्रो पहिचान हो । यहीँ विविधताको उपज हाम्रा आफ्नै मौलिक धर्म, संस्कृति, परम्परा र रीतिहरू छन् । यिनले हाम्रा भावलाई जन्माउन, मलजल गर्न र हुर्काउन महत्त्वपूर्ण भूमिका खेलेका हुन्छन् । संस्कृति देशकाल सापेक्ष भई

मान्छेका आन्तरिक वैचारिक तथा परम्परागत धारणाका रूपमा विकसित भई आएको हुन्छ । रुढ बनेको मान्छेको रहनसहन, आचारविचार, भौतिक चिन्तन र अभिव्यक्ति मात्र नभई व्यक्तिको भावनासमेत संस्कृति हो । यहीँ भावनाको गतिमा कोही लहरिँदै त कोही भेलिँदै जीवनयात्रामा पौडिरहन्छन् । भावनाको उच्च उडानमा सिर्जनशील जीवन बाँच्नु नै मानव जीवनको सार्थकता हो तर उच्च भावनको कसी के ? यसको उत्तर पनि निरपेक्ष छैन । जीवन नै देशकाल र वातावरण सापेक्ष रहेको छ । सापेक्षताले वास्तवमा मानव जीवन स्वतन्त्र हुन सकेको छैन । पराधीन वा परतन्त्र हुनु नै दुःखको कारक हो । त्यसो भए स्वतन्त्रता जीवनको सुखदानुभूति प्राप्तिको मार्ग हो त ? फेरि अर्को प्रश्न; केवल प्रश्नको प्रश्नमात्र मानव जीवनको हरेक क्षणमा तेर्सिन थाल्छन् अनि कठघरामा उभिएको अभियुक्तजस्तो देखिन्छ मानव जीवन । के मानव जीवन स्वतन्त्र भई यी र यस्ता प्रश्न जुन वादी र प्रतिवादी विकलहरूले प्रश्नको वाण बसाएभैँ निर्दोषसमेत हुनसक्ने अभियुक्तलाई घाँची रहन्छन् बाट मुक्त हुन सक्दैन ? के मुक्ति जीवनको वास्तविक सुखद पक्ष हो ? आखिर मुक्तिको साधन के हो ? कसरी हुन्छ ? पुनः अर्को प्रश्न, तेहेरी रहन्छन्...

सुखभोगको अभिलाषाले मान्छेलाई भौतिक सफलताको यो उचाइमा पुऱ्यायो । भन्दै छौँ; गाडी, हवाइजहाज, मोबाइल, पड्खा, एसी, इन्टरनेट हाम्रा उपलब्धि । के यी भौतिक साधन र प्रविधिले मानवलाई सुखको चरममा पुऱ्याउन सक्थो त ? त्यो चरम जहाँ पुग्दा हाम्रा इन्द्रियहरू अकर्मण्य बन्छन् । तपाईँले उत्तर भर्खर दिनुभो । सकेन; तर...। नअल्मलिनुहोस्; तपाईँमाथिको आकाशमा अझ पनि बर्खायामको त्यो

ओसिलो, डम्म र दुस्स परेको कालो बादल मडारिएको छ र त शुभ्र, स्वेत, स्वच्छ अनि निर्मल शरदकालीन नभ देख्न सक्नुभएन । कतै “यावत् जीवेत् सुखं जीवेत् ऋणं कृत्वा घृतं पिबेत्” हाम्रो आदर्श वाक्य त बनेन ? यहाँ भोगवादी चिन्तनको मोतिबिन्दु त लागेन हाम्रो आँखामा ? साँच्चिकै नियालेर आत्मानुभूतिको आलोकमा आफूलाई नियालौं । सुखको सानो भिक्को भेटिन्छ कि ?

प्रमिथसले जसरी अन्धकारमै मर्न अभिशप्त मानवलाई जोगाउन र मानव सभ्यताको जग बसाउन स्वर्गबाट आगो चोरेर ल्याई अन्धकारले आच्छादित पृथ्वीलाई आलोकित पारेका थिए र चोरीको दण्ड जिससले अजम्मरी पिडा दिएका थिए र पनि उनी मानवको कल्याणले खुसी थिए । त्यसरी नै परोपकारका लागि नभए पनि आफ्नै लागि सही किन परिवर्तन नहुने त ? “न शरीरं पुनः पुनः” अर्थात् पटकपटक प्राप्त नहुने यो मानव शरीरलाई केवल भोगवादमा मात्र लिप्त नगरी लेसमात्र पनि भावात्मक परिवर्तन गर्ने कि ! यो परिवर्तन हामीले खोजेको त्यो वास्तविक रसास्वादनको दीपिका बन्छ अनि भौतिक सम्पन्नताबाट पूर्ण हुन नसकेका हामी पूर्णताको यात्रामा उक्लिन्छौं ।

भौतिक संसारका सुख जुन हाम्रा चर्म चक्षुबाट दृष्टिगोचर भएका छन् ती लौकिक वस्तु र साधन क्षणिक हुन् जसले तिरमिर तिरमिर मात्र पार्दछन्; मनको भ्रान्तिलाई दोब्बर पार्दछन् अनि मृगतृष्णाको उत्कर्षमा पुऱ्याउँछन् र चरम सुखको प्राप्तबाट वञ्चित पार्दछन् अर्थात् पूर्ण सुखद जीवनको बोध नै गर्न दिँदैनन् । के हाम्रो गन्तव्य यहाँ हो त ? होइन । जीवनको पूर्वार्धमा पूजाका लागि निस्केको ‘यात्री’लाई रोक्ने महाकवि लक्ष्मीप्रसाद देवकोटाले जब जीवनको उत्तरार्धमा पूर्ण जीवनको दर्शन प्राप्त गरे तब “आखिर श्रीकृष्ण रहेछ

एक न भक्ति भो ज्ञान न भो विवेक” भन्दै अलौकिक शक्ति वा आनन्दको प्रस्ट सङ्केत गरेका छन् । यसैगरी नियमित आकस्मिकताको दार्शनिक विचार व्यक्त गर्दै जीवनको पूर्वाधको उर्वर समय निरीश्वरवादी काव्य साधनामा लागेका बालकृष्ण समले “ज्ञान मर्दछ हाँसेर रोई विज्ञान मर्दछ” भन्दै जीवनको अन्तिम क्षणमा ईश्वरीय शक्तिको दर्शन भएको स्वीकार गरेका छन् । यस्ता अनेकन उदाहरण छन्; दर्शन छन् ; जसले आध्यात्मिक चिन्तनले सुखद जीवनको रसभोग गर्न सकिने मार्गमा विश्वासको वातावरण सिर्जना गर्दछन् ।

जीवनमा पूर्ण सुखको भोग गर्ने प्रमुख आधार अध्यात्म हो भौतिकता यसको सहकर्मी । भौतिक सम्पन्नता जीवनको सम्पूर्णता हुँदै होइन आंशिक भने अवश्य हो । भौतिक स्रोत र साधनले त बाह्य आँखाले देख्न सक्ने सुख जुन इन्द्रियजन्य हुन्छ ती मात्र प्राप्त हुन्छन् । इन्द्रियातीत सुख मात्र वास्तविक सुख हो । अध्यात्मको प्राप्ति त मन र शरीर एकाकार हुनु हो । जव शरीर र मन एक हुन्छन् तब हामी भावात्मक रूपले अलौकिक बन्छौं । यहाँ अलौकिक भाव उत्पन्न हुने अवस्था नै आध्यात्मिकपन हो । भावात्मक परिवर्तनले ‘मेरो गोरुको बाह्र टक्का’बाट सर्व स्वीकार्यताको पथमा हिँडाउन प्रेरित गर्छ ।

“सर्वे भवन्तु सुखिनः सर्वे सन्तु निरामया” अर्थात् सबै को सुखको कामना र कल्याणको भाव जव मनमा निसृत हुन थाल्छ तब मानवभित्र परोपकारी भावको नदी प्रवाहित हुन्छ । परोपकार मूल रस हो जसले परमानन्द प्राप्त हुन्छ र मानव सुखी हुन्छ । आध्यात्मिक भाव परोपकारको बीज हो र सुखको कारक पनि परोपकार हो । भौतिक सम्पन्नताले परोपकार गर्न त सकिन्छ तर मन आध्यात्मबाट मात्र परिवर्तन हुन्छ । धन र मनजस्ता विपरीत भावलाई एकत्रित गर्न मनको विरेचन आवश्यक हुन्छ । त्यो विरेचनको बुटी वा जुलाफ

भावना हो जुन परिवर्तनशील छ । इन्द्रियलाई नियन्त्रण गर्न सक्ने सामर्थ्य राख्ने मनको त्यो विराट भावको परिवर्तन नै परोपकारी बन्ने मूल आधार हो । तरु, लता, नदी, मेघजस्ता जडले त आफूलाई अरूका लागि समर्पण गर्छन् भने हामीले पनि यसको अनुकरण गर्दा पवित्र भावको उर्जाले सुखको अनुभूति गर्न सक्छौं । इन्द्रियजन्य सुखलाई वास्तविक सुख ठान्दा हामी आजको यो प्रतिकूल अवस्थामा पुगेका छौं र देखावटी सुखको स्वाड रचिरहेका छौं ।

भौतिक संसार र आध्यात्मिक संसारको अन्विति नै सुख प्राप्तिको आधार हो । भौतिक सुखको उत्कर्षमा पुगेका हामी एक पटक बाध्यताले नै किन नहोस् अध्यात्मको त्यो प्रकाशपुञ्जमा पर्साँ त अनिमात्र अनुभूति हुन्छ मानव हुनुको अर्थ, जीवनको सार, जीवनको रस अनि पारलौकिक सुख । प्रयोग एवम् प्रमाणलाई आधार मान्ने भौतिकवाद र विश्वास एवम् समर्पणलाई आधार मान्ने अध्यात्मवादको मूल स्वरूपलाई चिन्न सकेमात्र त्यो गहिरो प्राप्त हुन्छ जहाँबाट हामी मोति टिप्न सक्छौं । बाह्य संसारको तिरिमिर र भित्री संसारको रहस्य उद्घाटन गराउने यी दुई विषम भावको मेलमा नै मानव जीवनको कल्याण निहित छ । यही नै मानव जीवनको गन्तव्य पनि हो । यही नै मूल मन्त्र हो ।

अध्यात्म भन्नासाथ आम मानिसले केही काम नगरी माला जपेर बस्ने त ? अझ उमेर छँदै छ नि; यो बेकारको कुरा हो; जस्ता अपूर्ण विचार व्यक्त गर्ने गर्छन् । अध्यात्मले त जहिल्यै कर्मशील बन्न प्रेरित गर्दछ । अर्थात् पूर्वीय चिन्तनको अनुकरणीय पक्ष वा मूल विषय नै “कर्मण्येवाधिकारस्ते मा फलेषु कदाचन । मा कर्म फलहेतुर्भूर्मा ते सङ्गोऽस्त्वकर्मणि

॥” हो । यसले कर्मलाई जोड दिँदै निष्काम कर्मयोगको बाटोतर्फ अग्रसर हुन आह्वान गरेको छ । अर्थात् फलको आशा रहित कर्म नै सुख प्राप्तिको बाटो हो भन्ने सन्देश दिएको छ । अध्यात्म वास्तवमा परोपकार हो; मन र शरीरको एकाकार हो; अनुशासन र नैतिक बल हो; समग्रमा मानवको सर्वाङ्गीण विकासको मेरुदण्ड हो । महाकवि देवकोटाले पनि जीवनको उत्तरार्धमा “खोज्छन् सबै सुख भनी सुख त्यो कहाँ छ ? आफू मिटाई अरुलाई दिनु जहाँ छ ॥” भन्दै परोपकारी भावनाबाट नै सुख प्राप्त हुने रहस्योद्घाटन गरेका छन् । यही परोपकारी भावना नै अध्यात्म हो । जसले मानवलाई आनन्दको अनुभूति गराउँछ । केही नगरी बस्नु मरेतुल्य हुनु हो, अतः कर्म नै अध्यात्म हो ।

आध्यात्मिक बाटोमा भौतिक शरीर एवं अन्य भौतिक वस्तु, विधि र प्रविधिको साथ अपरिहार्य छ । यी दुबैको मेलबाट नै मानव जीवन पूर्ण र सार्थक बन्न सक्छ । सुख प्राप्तिका लागि एक अर्काको अस्तित्व स्वीकार्न सक्नुपर्दछ । समाजका विभिन्न बेथिति, विकृति, विसङ्गतिको कारक नै एकाङ्गी भौतिक भाव हो साथै एकाङ्गी आध्यात्मिक भाव समेत यसबाट अछुतो रहन सक्दैन । विपरीत भावलाई समन्वय गर्नु चुनौतीपूर्ण हुन्छ तर पनि सुखानुभूतिको अर्को विकल्प छैन । तपाईं अध्यात्मवादी, भौतिकवादी, समाजवादी, साम्यवादी, उत्तर आधुनिकतावादी जेजे वादी बन्नुहोस् पूर्ण स्वतन्त्रता र त्यसबाट प्राप्त हुने चरम सुखको प्राप्ति केवल समन्वयवादी बन्नाले मात्र अनुभूति गर्न सक्नुहुन्छ । ज्ञान र विज्ञानलाई हातेमालो गराएर बन्ने होइन त समन्वयवादी ? अनि प्राप्त गर्ने होइन त सुखको चरमोत्कर्ष ? अस्तु ।

Statistics & Business Success

Madhu Sudan Bhusal

HOD, Department of Economics & Statistics

Statistics is an essential tool in the business world, helping companies make data-driven decisions, improve efficiency, manage risks, and optimize performance. Here's an overview of how statistics is used in various business functions:

1. Decision-Making

Data-Driven Decisions: Business leaders use statistical methods to interpret data and make informed decisions. For example, regression analysis can help identify relationships between variables, such as how advertising spending impacts sales.

Forecasting: Time series analysis and other forecasting methods allow businesses to predict future trends, such as customer demand or market behavior, enabling proactive planning.

2. Market Research

Survey Analysis: Statistics helps businesses analyze survey data to understand consumer preferences, behaviors, and satisfaction levels. This informs product development, marketing strategies, and customer experience improvements.

Segmentation: Statistical techniques are used to segment customers into distinct groups based on demographics, buying behavior, and other factors. This allows for targeted marketing efforts.

3. Risk Management

Risk Assessment: In business, risk management is essential, and statistical tools help quantify and assess risks. For example, businesses use probability distributions to estimate the likelihood of various financial outcomes, such as default rates in loans or investment portfolios.

Scenario Analysis: Businesses use statistical models to assess different risk scenarios and evaluate potential outcomes. Monte Carlo simulations, for instance, help simulate various risk scenarios for financial planning.

4. Financial Analysis

Investment Decisions: Statistics helps businesses analyze financial data to assess the viability of investments. Techniques like hypothesis testing, correlation analysis, and variance analysis help investors assess risk and return.

Budgeting and Forecasting: Businesses use historical data and statistical models to predict future revenue, expenses, and profitability. This helps with financial planning and resource allocation.

5. Operations and Supply Chain Management

Process Optimization: Statistical tools like Six Sigma and control charts help businesses monitor and improve their operations. This leads to reduced errors, better product quality, and lower operational costs.

Inventory Management: Statistical techniques such as demand forecasting and inventory models help businesses predict stock levels, ensuring that they can meet customer demand without overstocking or under stocking.

6. Quality Control

Statistical Process Control (SPC): This method is used to monitor and control manufacturing processes to ensure product quality. For example, businesses use control charts to track the consistency of product quality and identify areas for improvement.

Sampling: Businesses use statistical sampling methods to test a random sample of products for quality, rather than testing every product, which saves time and resources.

7. Performance Metrics and KPIs

Data Analysis for Performance: Companies use statistics to track key performance indicators (KPIs) such as sales growth, customer acquisition costs, and profit margins. Statistical analysis helps determine whether business objectives are being met and identifies areas for improvement.

A/B Testing: A/B testing is a statistical method used to compare two versions of a product or marketing campaign to determine which performs better.

8. Pricing Strategies

Elasticity of Demand: Businesses use statistical methods to analyze how price changes impact consumer demand. This helps determine optimal pricing strategies that maximize revenue and profit.

Competitive Analysis: Statistical analysis helps businesses assess competitors' pricing strategies and market positioning, enabling them to adjust their own pricing and gain a competitive edge.

9. Human Resources and Workforce Analysis

Employee Performance: Businesses use statistical methods to analyze employee performance data and determine factors that contribute to productivity, job satisfaction, and retention.

Labor Market Analysis: Statistics helps HR departments in workforce planning by analyzing labor market trends, salaries, and employment patterns.

Conclusion

Statistics is an indispensable tool in business that enables organizations to leverage data for improved decision-making, performance optimization, and risk management. Whether it's forecasting future trends, managing operations efficiently, or understanding market dynamics, statistical methods provide valuable insights that drive business success.

मुलुकी देवानी संहिता, २०७४ : व्यक्तिसम्बन्धी कानुनी व्यवस्था

 अधिवक्ता दामोदर धिमिरे

व्यक्ति शब्द ल्याटिन भाषाको 'persona' शब्दबाट आएको हो जसको मौलिक हिसाबले अर्थ दिँदा मनुष्य हुन्छ तर कानुनी सन्दर्भमा व्यक्ति हुनको लागि मनुष्य मात्र भएर पुग्दैन । मान्छेमा अधिकारको उपभोग र उसमा कर्तव्यको पालन गर्न सक्ने सक्षमतासमेत हुनुपर्छ । बालबालिका, होस ठेगानमा नभएका मानिसलाई व्यक्ति मानिन्छ । कानुनी हिसाबले संस्थापित संस्था, कम्पनीहरू व्यक्ति हुन् । व्यक्ति हुनको लागि प्रकृति तथा कानूनद्वारा व्यक्तित्व पाएको एकाइ मात्र व्यक्ति हो जसले अधिकारको उपभोग र कर्तव्य पालना गर्न सकोस् ।

व्यक्तिलाई प्राकृतिक र कानुनी गरी दुई भागमा विभाजन गरेको पाइन्छ ।

(क) प्राकृतिक व्यक्ति

(ख) कानुनी व्यक्ति

(क) प्राकृतिक व्यक्ति (Natural Person)

प्राकृतिक व्यक्ति भनेको प्राकृतिक हिसाबले जन्मेको, हिड्न, डुल्न, बोल्न सक्ने मान्छे हो । कानुनी हिसाबले प्राकृतिक व्यक्ति हुन मान्छे भएरमात्र हुँदैन अधिकारको प्रयोग र कर्तव्यको पालना गर्न सक्ने क्षमता जरुरी हुन्छ । यसरी हेर्दा प्राकृतिक रूपले जन्मिएको मानिसले कानुनी हैसियत प्राप्त गरे मात्र प्राकृतिक व्यक्ति मानिन्छ । व्यक्ति हुन जन्मेर मात्र हुँदैन कानुनी हैसियत प्राप्त गरी कर्तव्य र जिम्मेवारी पूरा गर्नसक्ने हुनु पर्दछ । प्राकृतिक व्यक्तिको जन्म र मृत्यु प्राकृतिक रूपले नै हुन्छ ।

(ख) कानुनी व्यक्ति (Legal Person)

कानुनी व्यक्तिलाई कृतिम, न्यायिक तथा काल्पनिक व्यक्ति समेत भन्ने गरिन्छ । जे नामले पुकारे पनि प्राकृतिक हिसाबले जन्म नभई कानूनले जन्म दिएको वा जन्माएको वा कानूनले सिर्जना गरेको व्यक्ति नै कानुनी व्यक्ति हो । कानुनी व्यक्ति कानुनी उपज हो । कानुनी व्यक्तिको जन्म र अन्त्य कानुनी हिसाबले हुने गर्छ । संस्थान, संस्था, कम्पनी, गुठी आदिलाई कानुनी व्यक्तिको उदाहरणको रूपमा लिन सकिन्छ ।

यो लेखमार्फत मुलुकी देवानी संहिता, २०७४ अर्न्तगत भाग २ को परिच्छेद १ र २ मा प्राकृतिक र कानुनी व्यक्ति सम्बन्धमा गरेको कानुनी व्यवस्थाहरूलाई सङ्क्षिप्त चर्चा गर्ने प्रयत्न गरिएको छ ।

प्राकृतिक व्यक्तिसम्बन्धी व्यवस्था

जन्मनासाथ व्यक्तिको रूपमा मान्यता र अधिकारको उपयोग गर्न पाउने व्यवस्था दफा ३० मा गरिएको छ भने प्रत्येक व्यक्तिलाई जन्मनासाथ नामको अधिकार हुने र आफ्नो नामको सम्मानजनक तवरले उपयोग गर्न पाउने, प्रत्येक व्यक्तिलाई आफ्नो नाम, इज्जत र प्रतिष्ठाको रक्षा गर्ने अधिकार हुने र त्यस्तो अधिकार अन्य व्यक्तिसमा हस्तान्तरण हुन नसक्ने र कसैले पनि अन्य

व्यक्तिको नाम दुरुपयोग गर्न नपाउने व्यवस्था दफा ३१ मा गरी प्राकृतिक व्यक्तिको जन्मनासाथ व्यक्तिको नामको अधिकार हुने सम्बन्धमा कानुनी सुनिश्चितता प्रदान गरेको छ।

यसैगरी अठार वर्ष उमेर पूरा भएको प्रत्येक व्यक्ति बालिग भएको मानिने र सोही हैसियतमा निज कानुनी रूपमा सक्षम भएको मानिने भएकाले सक्षम व्यक्तिले कानुनको अधीनमा रही जुनसुकै अधिकार उपयोग गर्न, दायित्व निर्वाह गर्न तथा कर्तव्य पालना गर्न सक्ने व्यवस्था दफा ३३ मा गरिएको छ। दश वर्ष उमेर पूरा नभएको वा त्यस्तो उमेर पुगेको भए पनि होस ठेगानमा नरहेको कारण आफ्नो हक र हित संरक्षण गर्न नसक्ने व्यक्ति कानुनी रूपमा अक्षम मानिने, अक्षम व्यक्तिले कुनै किसिमको कानुनी दायित्व व्यहोर्नु पर्ने र कुनै अधिकार उपयोग गर्दा संरक्षक वा माथवरको मञ्जुरी लिई वा संरक्षक वा माथवरमार्फत उपयोग गर्नु वा गराउनु पर्ने, अक्षम व्यक्तिको तर्फबाट कुनै कागज गराउनु पर्दा निजको संरक्षक वा माथवरमार्फत गराउनु पर्ने व्यवस्था दफा ३३ मा गरिएको छ।

दश वर्ष पूरा भई अठार वर्ष उमेर पूरा नगरेको व्यक्ति अर्धसक्षम मानिने, अर्धसक्षम व्यक्तिले कानुनको अधीनमा रही जुनसुकै अधिकार उपयोग गर्न, दायित्व निर्वाह गर्न तथा कर्तव्य पालना गर्न सक्ने, अर्धसक्षम व्यक्तिले कुनै अधिकारको उपयोग गर्दा संरक्षक वा माथवरको मञ्जुरी लिई वा संरक्षक वा माथवरमार्फत गराउनु पर्ने र अर्धसक्षम व्यक्तिको कुनै कागज गराउँदा संरक्षक वा माथवरको रोहवरमा गराउनु पर्नेछ भनी दफा ३४ मा अर्धसक्षम सम्बन्धमा उल्लेख गरिएको छ।

कुनै व्यक्तिको सक्षमता, अक्षमता वा अर्धसक्षमताको सम्बन्धमा विवाद उत्पन्न भएमा अदालतको निर्णय बमोजिम हुने दफा ३५, कानुनको अधीनमा रही शरीरको परीक्षण, उपचार, अङ्ग परिवर्तन गर्न सक्ने दफा ३६, आफ्नो दाहसंस्कार, काजकिरिया वा सदगतको विधि निर्धारण गर्न सक्ने दफा ३७, मृत्युपछि आफ्नो शव वा शरीरको कुनै अङ्ग दान दिने गरी लिखित रूपमा इच्छा व्यक्त गर्न सक्ने दफा ३८, बसोबासको ठेगाना मानिने सम्बन्धमा दफा ३९ मा गरिएको छ।

कुनै व्यक्ति बिना सूचना लगातार १२ वर्ष बेपत्ता भएमा, ८० वर्ष उमेर पूरा भएको व्यक्ति भए पाँच वर्षसम्म बेपत्ता भएमा, युद्धस्थलमा खटिएको सैनिक भए युद्ध समाप्त भएको मितिले चार वर्षसम्म बेपत्ता भएमा, दुर्घटना भएको वायुयान, पानीजहाज वा अन्य सवारी साधनमा यात्रा गरेको व्यक्ति भए दुर्घटना भएको मितिले तीन वर्षसम्म बेपत्ता भएमा मृत्यु भएको मानिने भन्ने व्यवस्थालाई दफा ४० उल्लेख गरिएको छ।

कानुनी व्यक्तिसम्बन्धी व्यवस्था

कानुनबमोजिम संस्थापना भएको सङ्गठित संस्थाले कानुनी व्यक्तित्व प्राप्त गर्ने र सोही हैसियतमा कानुनी सक्षमता प्राप्त गर्ने, कानुनी सक्षमता प्राप्त गर्नको लागि कुनै संस्था कानुनबमोजिम दर्ता भएको हुनु पर्ने, दर्ता भएको संस्थाले कानुनी व्यक्तित्व र सोही हैसियतमा कानुनी सक्षमता प्राप्त गर्ने, अविच्छिन्न उत्तराधिकारवाला स्वशासित र सङ्गठित संस्था हुनेसम्बन्धी व्यवस्था दफा ४२ ले गरेको छ।

नेपाल राज्य, नेपाल सरकार, सङ्घीय संसद वा व्यवस्थापिका-संसद, अदालत, संवैधानिक निकाय वा त्यस्ता निकायान्तर्गतका कुनै कार्यालय, नेपाल सरकारका मन्त्रालय, सचिवालय, विभाग वा अन्य कुनै सरकारी कार्यालय, प्रदेश सरकार वा प्रदेश

स्तरका सरकारी कार्यालय, प्रदेश सभा, गाउँपालिका, नगरपालिका वा जिल्ला सभा वा त्यस्ता निकायअन्तर्गतका स्थानीय तहका सरकारी कार्यालय, नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार वा स्थानीय तहको सरकारले कानूनबमोजिम स्थापना गरेको आयोग, समिति वा त्यस्तै अन्य निकाय, कानूनबमोजिम स्थापना भएका संस्थान, सङ्गठित संस्था वा निकाय, परापूर्वदेखि सञ्चालन भई सम्पत्ति भएका मठ, मन्दिर, देवालय, चैत्य, गुम्बा, मस्जिद, गिर्जाघर, धर्मशाला, पाटी, सत्तल, अन्त्येष्टिस्थल जस्ता सार्वजनिक प्रयोजनको लागि स्थापना भएका संस्था, सार्वजनिक प्रयोजनको लागि स्थापना भएको सामुदायिक विद्यालय वा महाविद्यालय वा विश्वविद्यालयलाई कानुनी सक्षमता स्वतः प्राप्त गरेको मानिने निकायहरूको रूपमा दफा ४४ मा व्यवस्था छ।

कानुनी व्यक्ति रहने ठेगाना सङ्गठित संस्था संस्थापना गर्दाका बखत उल्लेख भएको ठेगाना हुनेछ र त्यसरी उल्लेख नभएकोमा त्यस्तो संस्थाको प्रधान कार्यालय वा रजिष्टर्ड कार्यालय रहेको ठेगाना र त्यस्तो कार्यालय वा ठेगाना पनि निर्धारण नभएकोमा त्यस्तो संस्थाको प्रमुख प्रशासनिक कार्यालय वा कारोबार तथा व्यवसाय रहेको ठेगानामा रहेको मानिने दफा ४५, कानूनमा अन्यथा उल्लेख भएकोमा बाहेक कानुनी व्यक्तिको व्यवस्थापन तथा सञ्चालन त्यस्तो व्यक्तिको विधानमा व्यवस्था भएबमोजिम र त्यस्तो व्यवस्था नभएकोमा एक वा एकभन्दा बढी सङ्ख्याका सञ्चालकबाट हुने दफा ४६, कानुनी व्यक्तिको तर्फबाट कार्य सम्पादन गर्नु पर्दा कानूनमा अन्यथा व्यवस्था भएकोमा बाहेक त्यस्तो व्यक्तिको सञ्चालकहरूको निर्णयबाट हुने दफा ४७, कानुनी व्यक्तिले कानूनको अधीनमा रही अर्को कुनै व्यक्तिको प्रतिनिधि (एजेन्ट) भई काम गर्न सक्ने दफा ४९, कुनै संस्था वा निकायको सदस्य वा सञ्चालकले आफ्नो निजी स्वार्थनिहित भएको विषयसम्बन्धी निर्णय प्रक्रियामा भाग लिन नहुने दफा ५०, व्यक्ति कसैले कानुनी व्यक्तिको तर्फबाट कुनै काम कारबाही गर्दा कसैलाई कुनै किसिमको हानी, नोक्सानी पर्न गएमा त्यसको जिम्मेवारी त्यस्तो कानुनी व्यक्तिको हुनेछ र त्यसको क्षतिपूर्ति सम्बन्धित कानुनी व्यक्तिले व्यहोर्नु पर्ने तर कानुनी व्यक्तिको उद्देश्य वा कार्यक्षेत्र बाहिर रही गरेको वा वदनियत पूर्वक गरेको काम कारबाहीबाट कसैलाई हानी, नोक्सानी हुन गएमा त्यस्तो काम गर्ने सञ्चालक वा व्यक्ति नै व्यक्तिको रूपमा जिम्मेवार हुने दफा ५१, कुनै कानुनी व्यक्ति कुनै कारणले विघटन भएमा त्यस्तो व्यक्तिको सम्पत्ति तथा दायित्व कानूनबमोजिम फछ्यौट गर्नुपर्ने व्यवस्था दफा ५२ मा छ।

मुलुकी देवानी संहिताले व्यक्तिको प्रकार, परिभाषा, कानुनी दायित्व, अधिकार, हैसियतलगायतका विषयमा कानुनी व्यवस्था गरी व्यवहारिक र कानुनी जटिलतालाई सहजीकरण गरी नागरिकलाई सचेत गराउने काम गरेको छ।

मानसपटलमा क्याम्पसको शैक्षिक अवलोकन भ्रमण-२०८१

 शालिकराम धिमिरे

परिचय :

नेपालकै महत्वपूर्ण शैक्षिक हबको रूपमा परिचित रूपन्देही जिल्ला नेपालको सान हो । यसै जिल्लाको सुन्दर नगरी बुटवल उपमहानगरपालिका वडा नं १० रामनगरमा अवस्थित बुटवल कालिका क्याम्पस नेपालकै एक उत्कृष्ट कान्छो सामुदायिक क्याम्पसको रूपमा परिचित छ । यस क्याम्पसले शैक्षिक गुणस्तरकासाथै अन्य थुप्रै गतिविधिहरूमा आफूलाई अब्बल साबित गरिसकेको छ । यस क्याम्पसले विगत तीन वर्षदेखि आफ्ना प्राध्यापक तथा कर्मचारीहरूलाई प्रत्येक वर्ष शैक्षिक अवलोकन एवं अध्ययन भ्रमण गराउने कार्यलाई निरन्तरता दिइरहेको छ । सोही अनुरूप २०८१ को शैक्षिक अवलोकन एवं अध्ययन भ्रमण कुशलतापूर्वक सम्पन्न भएको छ । यसै भ्रमणमा केन्द्रित रहेर भ्रमण व्यवस्थापन समिति, भ्रमणको तयारी, स्थानविशेषको संक्षिप्त परिचय, सहभागी सङ्ख्या, भ्रमण अर्वाधि, प्राप्त अनुभव आदिलाई समेटेर सानो यात्रासंस्मरणात्मक लेख तयार पारिएको छ ।

यस भ्रमणको लागि सर्वप्रथम क्याम्पस सञ्चालक समितिबाट बजेट स्वीकृत भयो । त्यसपछि क्याम्पस प्रशासनको निर्देशन र सहभागितामा प्राध्यापकहरूको बैठक बस्यो । बैठकले महेश पाण्डे सरको नेतृत्वमा विनोद शाक्य र मुमाया थापा सदस्य रहेको तीन सदस्यीय भ्रमण व्यवस्थापन समिति सर्वसम्मत चयन गर्‍यो । उक्त समितिले यस वर्षको शैक्षिक अवलोकन एवं अध्ययन भ्रमण २०८१ असोज २८ देखि कार्तिक ३ गतेसम्म बुटवलदेखि लुम्बिनी र गण्डकी प्रदेशअन्तर्गतका उत्तरी पहाडी तथा हिमाली क्षेत्र कोरोला नाका हुँदै पोखरासम्मको यात्रा गर्ने निर्णय सार्वजनिक गर्‍यो । तदनुरूप भ्रमणको लागि क्याम्पस सञ्चालक समितिका उपाध्यक्ष नित्यानन्द ज्ञवाली, प्राध्यापक, कर्मचारीसहित ५० जना र बसका चालक र सहचालकसहित ४ जना गरी जम्मा ५४ जना रहेको जानकारी प्राप्त भयो । विशेष गरी भ्रमण समितिका संयोजक महेश पाण्डे र भ्रमणटोलीका संयोजक विनोद शाक्यले भ्रमण प्रारम्भ हुनुपूर्वका सम्पूर्ण तयारी र जानकारी क्याम्पस र भ्रमण टोलीको अधिकारिक ग्रुपमा अद्यवधिक गराउनुभयो । भ्रमणको पूर्वनिर्धारित मिति र समय २०८१ असोज २८ गते बिहान ६ बजे भ्रमणका सम्पूर्ण सदस्यहरू क्याम्पसको प्राङ्गणमा आ-आफ्नो बन्दोबस्तीका सामानसहित अत्यन्तै हैसिलो मुखमुद्रामा उपस्थित भइयो । भ्रमणका सदस्यहरू दुईओटा ए.सि/डिलक्स बसमा दुई समूहमा विभाजित भयौं । दुईओटै बसको ग्रुपलिडर पनि तोकिएको थियो । समग्र भ्रमणको नेतृत्व क्याम्पस प्रमुख घनश्याम पाठकले गर्नुभएको थियो भने व्यवस्थापन पक्षको नेतृत्व विनोद शाक्यले गर्नुभएको थियो । यसरी तयारी गरिएको भ्रमण निर्धारित समयभन्दा एक घण्टा ढिलो गरी बिहानको ठिक ७ बजेबाट सुरु भएको थियो ।

भ्रमणको उद्देश्य :

सामान्यभन्दा सामान्य कामहरू त उद्देश्यविना अगाडि बढ्न सक्दैनन् भने शैक्षिक अवलोकन अध्ययन भ्रमणजस्तो महत्वपूर्ण कार्यको पनि महत्वपूर्ण उद्देश्य त हुन्छ नै । यस भ्रमणको मुख्य उद्देश्य नेपालको गण्डकी प्रदेशअन्तर्गत उत्तरी भेगका हिमाली र पहाडी क्षेत्र र त्यहाँको प्राकृतिक सुन्दरता, भौगोलिक बनावट, ऐतिहासिक, धार्मिक, पौराणिक, सांस्कृतिक महत्त्व,

आर्थिक, सामाजिक जनजीवन, शैक्षिक अवस्था, भौगोलिक अवस्था र विविधता आदिको बारेमा प्रत्यक्ष अवलोकन गरी प्राप्त ज्ञानलाई व्यावहारिक जीवनमा सदुपयोग गर्नु तथा आन्तरिक पर्यटन प्रवर्द्धनमा टेवा पुऱ्याउनु रहेको थियो ।

भ्रमणको विवरण :

२०८१ असोज २८ गते सोमबार :

आज भ्रमणको पहिलो दिन, भ्रमण व्यवस्थापन समितिले निर्धारण गरेको कार्यतालिकाबमोजिम बिहान ठिक ६ बजे क्याम्पसको प्राङ्गणमा जम्मा भई निर्धारित समयभन्दा एक घण्टा ढिलो ठिक ७ बजे विद्यालयको प्राङ्गणबाट बसचालकले हर्न बजाउँदै स्टेरिड घुमाउन थालेपछि यात्रा आरम्भ भयो । यात्रा आरम्भसँगै सहभागीहरूको अनुहार खुसीले गद्गद् भएको थियो भने गीत गाउँदै नाच्दै गरेको दृश्यले वातावरण भन् उल्लासमय बन्दै सुनमा सुगन्ध थपिएको थियो । बिहानको करिब ९ बजेतिर पाल्पा जिल्लास्थित गौडेपुल भन्ने स्थानमा रहेको होटलमा चियाको मिठो चुस्की तथा चुकौनी, अन्डा, चना, बटुक आदि स्वादिला नास्ताका परिकारहरूले प्रारम्भिक पेटपूजा गरिसकेपछि यात्रा पुनः अघि बढ्यो । त्यसपछि पाल्पाको बर्तुडबाट मोडिएर यात्रा स्याङ् जातर्फ अघि बढ्यो । नागबेलीको रूपमा रहेको कालिगण्डकी करिडोरलाई समाल्दै मिर्मीमुनि निर्मित १४४ मेगावाटको नेपालकै ठुलो कालीगण्डकी-‘ए’ जलविद्युत परियोजना बाँधको अवलोकन गर्दै यात्रा अघि बढिरह्यो । करिब १२:३० बजेतिर गुल्मी जिल्लाको अर्बेनीमा अवस्थित होटलमा खाना खाने काम भयो । केही घण्टापछि कालीगण्डकी करिडोर हुँदै बाग्लुङ जिल्लास्थित कालिकादेवी मन्दिर पुगियो । बसमा आएको प्राविधिक समस्याका कारण एउटा बसको टोली केही घण्टा त्यहीँ रोकिएर पञ्चेबाजाको तालमा नाचगान गर्ने तथा बाग्लुङ र पर्वत जिल्लालाई जोड्ने एसियाकै लामो

(५६७ मि.) भोलुङ्गे पुल वारपार गर्दै त्यहाँबाट देखिने अनुपम प्राकृतिक छटाको दृश्यावलोकन गर्दै आनन्द लुट्न थाल्यौं भने अर्को टोली बाग्लुङ पञ्चकोटको अवलोकन गर्नको लागि अघि बढ्यो । विभिन्न हिमाल तथा प्राकृतिक सुन्दरताको अवलोकन गर्दै रातको करिब ९ बजेतिर म्याग्दी जिल्लामा अवस्थित होटल प्याराडाइजमा खाना खाई त्यहीँ बास बस्यौं ।

२०८१ असोज २९ गते मङ्गलबार :

भ्रमणको दोस्रो दिन बिहान ६ बजे नै निद्रादेवीको काखबाट ब्युभिई नित्यकर्म सकेर होटलदेखि नजिकै रहेको गलेश्वर धाम मन्दिरको दर्शन गर्दै आजको यात्रा आरम्भ भयो । बिहान करिब ९ बजे म्याग्दी जिल्लामा अवस्थित घारखोला जलविद्युत परियोजनाको अवलोकन गरियो । यो परियोजनाको कुल विद्युत उत्पादन क्षमता १४ मेगावाट भए पनि ७.५ मेगावाट मात्र खपत भएको तथा उक्त पावरहाउस समुद्री सतहदेखि १६१४ मि. को उचाइमा रहेको जानकारी त्यहाँ कार्यरत कर्मचारीबाट प्राप्त गरियो । भ्रमणकै क्रममा म्याग्दी जिल्लामा अवस्थित रूपसे लगायत अन्य भरनाहरूको पनि अवलोकन गर्दै अगाडि बढियो । मध्याह्नको १२ बजेतिर मुस्ताङको लार्जुङ होटलमा खाना खाइयो । दिउसोको २:३० बजेतिर मार्फा बजार पुगी केही समय घुमफिर, विभिन्न सङ्ग्रहालयको अवलोकन तथा किनमेल गरियो । यो ठाउँ विभिन्न प्रजातिका स्याउ तथा त्यसबाट निर्मित विभिन्न परिकारका वस्तुका लागि अत्यन्तै प्रख्यात रहेको कुरा प्रत्यक्ष अवलोकनबाट थाहा पाइयो । साथै यो ठाउँ विभिन्न जातजातिका भेषभुषा र अन्तरिक तथा बाह्य पर्यटनका लागि पनि अत्यन्तै प्रख्यात रहेको पाइयो । भ्रमणकै दौरान साँझको ५:३० बजेतिर मुस्ताङको सदरमुकाम जोमसोम पुगी थकाली होटलमा भोला बिसाएर आआफ्नो समूह बनाई

केहीबेर घुमफिर गरियो । करिब ८:३० बजेतिर खाना खाएर भोलि बिहान ५ बजे यात्राको मुख्य गन्तव्यस्थल कोरोला नाका जाने सुन्दर सपना बुन्दै आआफ्नो अनुकूल समयमा निद्रादेवीको काखमा पल्टियो ।

२०८१ असोज ३० बुधबार :

भ्रमणको तेस्रो दिन बिहानै ५ बजे भ्रमणको मुख्य गन्तव्यस्थल कोरोला नाकातर्फको यात्रा तय गरियो । त्यसक्रममा ६:३० बजेतिर छुसाडमा अवस्थित प्रबिशा होटेलमा चिया नास्ता गरी यात्रा पुनः अगाडि बढ्यो । विभिन्न हिमश्रृङ्खला, मरुभूमितुल्य अनौठो भौगोलिक बनावट आदिको अवलोकन गर्दै तथा ठाउँठाउँमा रोकिएर फोटो खिच्दै र रमाइलो गर्दै ११:३० तिर लोमानथाड पुगी बिहानीको खाना खाइयो । लोमानथाड दरबार अवलोकन गरी १२:३० तिर कारोला नाकातर्फको यात्रा तय गरियो । जोमसोमदेखि करिब ११४ कि.मि. कच्ची बाटोको यात्रा ८ घण्टामा पारगरी दिउसो २ बजेतिर ४४६० मि.को उचाइमा अवस्थित कोरोला नाका पुगियो । लेक लागेर र अक्सिजनको कमीले गर्दा टाउको दुख्ने, श्वासप्रश्वासमा केही अप्ठ्यारोपनको महसुस हुनेजस्ता समस्याका बाबजुत आधा घण्टाजति अवलोकन गरी २:३० तिर त्यहाँबाट फर्कियो । रातको ९ बजेतिर छुसाडमा आई होटेल बार्का र प्रबिशामा खाना खाएर त्यहीं बास बसियो ।

२०८१ कार्तिक १ गते बिहीबार :

भ्रमणको चौथो दिन बिहान ६ बजे नै मुक्तिनाथको दर्शनको लागि प्रस्थान गर्ने भन्ने पूर्वसूचना प्राप्त भइसकेको थियो । सोहीबमोजिम छुसाडमा अवस्थित होटल प्रबिसा र बार्कामा चियाको मिठो चुस्की लिइसकेपछि ६:३० बजे नै हिन्दू तथा बौद्ध धर्मावलम्बीहरूको आस्थाको केन्द्र एवं पवित्र धार्मिक तीर्थस्थल मुक्तिनाथतर्फको यात्रा तय गरियो । प्रख्यात एवं पवित्र धार्मिकस्थल कागबेनी पुग्दा पूर्वी दिशाबाट

सूर्यको किरणले रातो लाली फैलाउँदै गर्दा चारैतिरको दृश्य प्रष्ट देख्न सकिन्थ्यो भने तनले न्यानोपनको अनुभव प्राप्त गर्न थालेको आभास हुन्थ्यो । करिब १६ कि.मि. को यात्रापछि बिहान ९ बजेतिर मुक्तिनाथ पुगियो मुटु छोड्लाजस्तो कट्याङ्ग्रिदो जाडोलाई चुनौती दिँदै त्यहाँ अवस्थित १०८ धारा एवं दुई कुण्डमा स्नान गरी मुक्तिनाथ मन्दिरको दर्शन गरियो । १० बजेतिर त्यहाँबाट फर्किएर १२ बजे मार्फा गाउँ पुगी स्याउ लगायत त्यहाँ उत्पादित स्थानीय वस्तुहरू खरिद गरी १:१५ तिर होटल लार्जुडमा पुगी खाना खाइयो । विभिन्न सुन्दर प्राकृतिक दृश्य र ठाउँहरूको अवलोकन गर्दै साँझ ६:४५ तिर बेनीस्थित होटल डल्फिनमा पुगियो र ९ बजेतिर खाना खाइसकेपछि १ घण्टाजति नाचगान गरी भरपुर मनोरञ्जन गरियो । लामो यात्रा र नाचगानले गर्दा थकित तनमनहरूलाई भोलि पर्यटकीय सुन्दर नगरी पोखरासम्मको सुनौलो यात्राको लोभ देखाउँदै निद्रादेवीको काखमा जिम्मा लगाइयो ।

२०८१ कार्तिक २ गते शुक्रबार :

भ्रमणको पाँचौँ दिन म्याग्दीको डल्फिन होटलबाट बिहान ६ बजे म्याग्दीको सिँगस्थित प्राकृतिक तातोपानीतर्फको यात्रा तय गरियो । ९ कि.मि. को यात्रापछि ७ बजे तातोपानी पुगी त्यहाँस्थित होटल राजामा नास्ता खाइयो । करिब दुई घण्टाको लामो प्रतिक्षापछि अआफ्नो इच्छानुसार तातोपानीमा कुण्डमा नुहाइयो । मध्यान्ह ११:३० बजेतिर बाग्लुङकालीका देवीको मन्दिर दर्शन गरी १२:३० बजेतिर पर्वत जिल्लाको सदरमुकाम कुस्मामा बिहानको खाना खाइयो । १:३० बजेतिर कुस्मामा अवस्थित भोलुङ्गे पुलमा रहेको साहसिक खेल बन्जीजम्प अवलोकन गरियो । त्यसपछि यात्रालाई निरन्तरता दिँदै र अनुपम प्राकृतिक सुन्दरताको छटा अवलोकन गर्दै साँझ ६:३० तिर सुन्दर

पर्यटकीय नगरी पोखरा पुगियो । ८:३० बजे होटल दियोमा खाना खाई कोही आआफ्नो समूह बनाएर चौबिसै घण्टा जागाराम रहने पोखरा नगरीको रात्रीकालीन दृश्यावलोकन गर्दै घुमफिरमा मस्त भयौं भने कोही आआफ्नै तरिकाले रमाइलो गर्न थाल्यौं ।

२०८१ कार्तिक ३ गते शनिबार :

भ्रमणको अन्तिम दिन बिहानै ६:३० बजे होटल दियोबाट फेवातालको अवलोकन गर्न निस्किएका हामी ८ बजेसम्म त्यहीं रमायौं । ८ बजेतिर पोखराबाट बुटवलतर्फको यात्रा तय गरियो । प्राकृतिक सुन्दरताको अवलोकन गर्दै ११:०० बजे स्याङ्जाको गल्याङ्मा अवस्थित होटल जङ्गलमा खाना खाई ११:३० बजे पुनः बुटवलतर्फको यात्रा तय गरियो । पाँच दिनसम्म भ्रमण गरिएका विभिन्न स्थान तथा प्राकृतिक सुन्दरताहरूलाई मानसपटलमा कैद गर्दै दिउसो ३:३० मा सकुशल बुटवल आइपुगियो र आआफ्नो अनुकूल स्थानमा ओर्लदै सबै आआफ्ना गन्तव्यतर्फ प्रस्थान गरियो । यसरी सकुशल सप्ताहव्यापी शैक्षिक अध्ययन अवलोकन भ्रमणलाई समापन गरियो ।

भ्रमणको सिकाइ र उपलब्धि :

कुनै पनि सिकाइ आफैमा महत्त्वपूर्ण हुन्छन् । यस भ्रमणबाट नेपालको गण्डकी प्रदेशअन्तर्गत पर्ने उत्तरी हिमाली र पहाडी क्षेत्रको ऐतिहासिक, सामाजिक, धार्मिक, पौराणिक, आर्थिक, शैक्षिक पक्षका साथै भौगोलिक बनावट, सामाजिक तथा सांस्कृतिक जीवनशैली, मानवनिर्मित भौतिक संरचना तथा स्वर्गलाई समेत गिज्याउने अनुपम प्राकृतिक सुन्दरताको प्रत्यक्ष अवलोकन प्रष्ट हुने अवसर प्राप्त हुनु आफैमा महत्त्वपूर्ण सिकाइ उपलब्धि हो । यस भ्रमणबाट नेपालको गण्डकी प्रदेशअन्तर्गत पर्ने हिमाली भेगहरू अन्य ठाउँहरूभन्दा कम विकसित भए पनि प्राकृतिक सुन्दरता र पर्यटकीय क्षेत्रमा

भने अन्य क्षेत्रको तुलनामा निकै अगाडि भएको पाइयो । त्यस क्षेत्रका मुख्य नगदे बालीहरू स्याउ, आलु, फापर, ओखर, कोदो रहेको पाइयो । त्यस क्षेत्रको ग्रामीण भूभागको सडक सञ्जाललाई व्यवस्थित र सुधार गर्नुपर्ने देखियो । त्यस क्षेत्रमा आदिवासी तथा जनजातिहरूको बाहुल्यता हुनुका साथै मुस्ताङ जिल्लामा शेर्पा र थकालीहरूको बाहुल्यता रहेको र तिनीहरूको मुख्य पेसा होटल व्यवसाय र पर्यटन व्यवसाय तथा स्याउ लगायतका अन्य नगदेबाली रहेको पाइयो । कालीगण्डकी करिडोर सडकलाई व्यवस्थित र सुधार गर्न सकेमा विशेषगरी हिमाली क्षेत्रका कागबेनी, मुक्तिनाथ, लोमान्थाङ, मार्फा, कोरोलानाका लगायत अन्य क्षेत्रमा बढीभन्दा बढी आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटक भित्र्याई देशको राजस्व वृद्धि गर्न सकिने प्रचुर सम्भावना रहेको देखिन्छ । कस्तुरीले आफ्नै बिना नचिनेर भौतारिएजस्तै हामी नेपालीहरू पनि अर्काको देशमा भौतारिनु पर्ने बिडम्बनामा कमी ल्याउन यस्ता सम्भाव्य क्षेत्रमा राज्यले ध्यान पुऱ्याउनुपर्ने देखिन्छ ।

निष्कर्ष र सुझाव :

वास्तवमा व्यवस्थापन आफैमा चुनौतीपूर्ण कार्य हो । यस्तो कार्यको सम्पूर्ण पक्षको जिम्मा लिई सफलतापूर्वक जिम्मेवारी पूरा गर्नु चान्नेचुन्ने कुरा होइन । जिम्मेवारीमा रहेर वैयक्तिक भिन्नता र रुचिलाई सामूहिकतामा ढाल्नु त फलामको चिउरा चपाउनुसरह कठिन कार्य हो । यी चुनौतीपूर्ण कार्यहरूका बाबजुद पनि भ्रमण कार्यलाई सहज, सफल बनाउन निर्देशक र नेतृत्वकर्ताको भूमिका सराहनीय देखिन्छ । कुशल चालक र सहचालकको कारण यात्राको गन्तव्यसम्म पुग्दा र फर्कदासम्म कुनै समस्या देखिएन । वासस्थानको लागि होटल व्यवस्थापनमा केही सानातिना समस्याहरू देखिए पनि आगामी वर्षहरूमा अझ बढी पूर्वतयारी गर्नुपर्ने देखिन्छ । भ्रमणदलका सदस्यहरूले म सामूहिक यात्रामा छु, भन्ने

भावनालाई आत्मसात गर्नुपर्ने देखिन्छ। यात्रालाई कसरी र कतिको रमाइलो, प्रभावकारी एवं सौहार्दपूर्ण वातावरण बनाउन सकिन्छ, भन्ने कुरा व्यक्तिमा भर पर्ने कुरा हुन्। यात्राको मुख्य गन्तव्यस्थल मुस्ताङमा अवस्थित नेपाल र चिनको सीमानाका कोरोला तथा पोखरासम्म पुग्दा र फर्कदासम्मका दृश्यहरू भ्रमणदलका सदस्यहरूको मानसपटलमा सदैव ताजा र अविष्मरणीय रहिरहने छन्। भ्रमणलाई आगामी वर्षहरूमा अझै व्यवस्थित, भव्य, सभ्य र सफल बनाउन सबैले आ-आफ्नो ठाउँबाट अझ बढी सक्रिय भूमिका खेल्नुपर्ने देखिन्छ। साथै आगामी वर्षहरूमा सम्पूर्ण प्राध्यापक र क्याम्पस सञ्चालक समितिका सम्पूर्ण सदस्यहरूलाई पनि क्याम्पसको शैक्षिक अवलोकन भ्रमणमा समेट्न सकेमा भ्रमण अझ बढी प्रभावकारी हुने अपेक्षा गर्न सकिन्छ।

क्याम्पसदेखि कोरोलासम्म

The Role of **Social Work** in **Bachelor-Level** Education

 Niharika Acharya

Social work plays a pivotal role in fostering social justice, improving individual well-being, and strengthening communities. At the bachelor's level, the study of social work introduces students to the fundamental principles, practices, and ethics that guide social workers in addressing societal challenges. This education forms a critical foundation for students to develop skills in empathy, problem-solving, advocacy, and empowerment.

Understanding Social Work

Social work is a profession dedicated to improving the quality of life for individuals, families, and communities. It addresses issues such as poverty, inequality, mental health challenges, and access to essential services. Bachelor-level programs in social work (commonly referred to as BSW) equip students with theoretical knowledge and practical skills to engage in this multifaceted field.

Key Roles of Social Work at the Bachelor Level

1. Enhancing Social Justice and Advocacy Skills

Bachelor-level social work programs emphasize the importance of social justice. Students learn to identify societal inequalities and develop strategies to advocate for vulnerable populations. These programs encourage students to critically analyze policies and practices, fostering a deeper understanding of systemic issues.

2. Developing Practical Skills Through Fieldwork

A cornerstone of social work education is hands-on experience. Students engage in field placements or internships in diverse settings such as schools, hospitals, community centers, and non-governmental organizations. These experiences prepare students to address real-world challenges effectively and provide them with a platform to apply classroom knowledge.

3. Promoting Ethical Decision-Making

Ethical considerations are at the heart of social work practice. Bachelor-level programs instill a strong ethical framework, ensuring students understand the principles of confidentiality, integrity, and respect for individual autonomy. This foundation is critical for building trust with clients and maintaining professional integrity.

4. Fostering Cultural Competence

Social workers often work with diverse populations. A bachelor's degree program emphasizes cultural competence, enabling students to appreciate different perspectives, overcome biases, and tailor interventions to meet the unique needs of individuals from various backgrounds.

5. Addressing Contemporary Challenges

In a rapidly changing world, social workers play a crucial role in addressing emerging issues such as mental health crises, substance abuse, climate change, and the digital divide. Bachelor-level programs prepare students to tackle these modern challenges through innovative solutions and evidence-based practices.

6. Contribution to Personal and Professional Growth

Studying social work at the bachelor level not only prepares students for professional roles but also enhances personal growth. Students develop empathy, resilience, and a deeper understanding of human behavior and relationships. These qualities are invaluable in both professional and personal spheres.

Career Opportunities for Bachelor-Level Social Work Graduates

Graduates with a Bachelor of Social Work (BSW) degree have diverse career opportunities. They can work in areas such as:

- Community development
- Child welfare and protection
- Healthcare and mental health services
- School social work
- Policy analysis and advocacy
- Governmental and Non Governmental Service

Additionally, the BSW serves as a stepping stone for advanced education, such as a Master of Social Work (MSW), which opens doors to specialized roles and leadership positions.

- Community development
- Child welfare and protection
- Healthcare and mental health services
- School social work
- Policy analysis and advocacy

Role of Social Work in Bachelor-Level Education: Practical Experiences

Incorporating practical experiences like visits to old age homes, clothes donation drives, and community service initiatives help bachelor-level social work students bridge theoretical knowledge with real-world application. These experiences instill empathy, interpersonal skills, and a deep understanding of societal needs.

1. Visits to Old Age Home

- Purpose: To understand the challenges faced by elderly individuals, including loneliness, health concerns, and social neglect.
- Experience:

During a visit to an old age home, students engage in:

Interpersonal Connections: Talking with the elderly about their lives, which helps develop listening and empathy skills.

Activity Coordination: Organizing recreational activities such as music sessions or games to enhance emotional well-being.

Needs Assessment: Observing physical and emotional health concerns to propose potential interventions, such as counseling or medical support.

- Impact on Students:

Such visits help students understand the importance of dignity and respect for the elderly, highlighting gaps in elder care systems and fostering advocacy for improved policies.

'A visit to Saiju Ashram (Old age home)'

2. Clothes Donation Drives

- Purpose: To address basic needs of marginalized communities by collecting and distributing essential items.
- Experience:

Students organize donation campaigns through the following steps:

Community Engagement: Collaborating with local groups, schools, or businesses to gather clothes and other essentials.

Distribution Events: Partnering with shelters or slum areas to distribute donations, ensuring equitable access.

Awareness Building: Educating donors about the importance of sustainable giving and the impact on underprivileged individuals.
- Impact on Students:

By directly witnessing the gratitude of recipients, students learn the importance of social responsibility and the impact of seemingly small acts on individuals' lives.

'A Clothes Donation Program'

Conclusion

The role of social work at the bachelor level is transformative, equipping students to become agents of change in society. By addressing pressing social issues, advocating for marginalized groups, and promoting social justice, social work contributes to creating a more equitable and compassionate world. For students, a bachelor's education in social work is more than just an academic pursuit, it is a call to make a meaningful difference in the lives of others. By engaging in initiatives like visits to old age homes, donation drives, and community campaigns, students not only develop their professional skills but also make a meaningful impact on society.

के लैङ्गिक विभेद साँच्चै ग्रामीण विकासको बाधक हो ?

 गणेश बहादुर पुन

शीर्षक देखेर तपाईंलाई लाग्न सक्छ के यो प्रश्न हो र ? यो त यस्तो सोधेभै भयो, के हामी पानीविना बाँच्न सक्छौं र ? यसको उत्तर हो, सक्दैनौं । यदि मैले लैङ्गिक विभेद साँच्चै ग्रामीण विकासको बाधक होइन भनेर मेरो लेख सुरु गरेको भए मलाई यो पक्का थाहा छ तपाईंले यो लेखलाई अध्ययन गर्नु हुने छैन, सम्भवतः तपाईं अर्को लेखको लागि पाना पल्टाउनु हुनेछ वा मनमा यो सोचेर नयाँ कदमलाई बन्द गरिदिनुहुनेछ, के यो लेख भयो र ? के यो प्रश्न भयो र ? आदि आदि । म त्यसो हुन दिने छैन । त्यसैकारण म यो लेखलाई लैङ्गिक विभेद साँच्चै ग्रामीण विकासको बाधक हो भनी सुरु गर्न चाहन्छु किनकि तपाईं र म त्यहीँ तरिकाले सानै देखि यहीँ कुरामा स्कुलिड भएका छौं तर मेरो उद्देश्य भने त्यो होइन । तपाईं मान्नुस् वा नमान्नुस् म लैङ्गिक विभेद साँच्चै ग्रामीण विकासको बाधक होइन भन्ने धारमा छु । मेरो कुरा बुझ्न तपाईंलाई कठिन भयो होला, म मान्छु । पुरै पढ्नुहोस्, यो पनि हुन सक्छ भन्ने तपाईंलाई पक्कै लाग्छ । अनि यस कुराले तपाईंलाई अनुसन्धानतर्फ धकेल्नेछ । आउनुहोस् पहिले तपाईंको धारलाई हेरौं । लैङ्गिक विभेद साँच्चै ग्रामीण विकासको बाधक हो ।

प्रज्ञा नेपाली बृहत शब्दकोशका अनुसार लैङ्गिक भन्नाले लिङ्गसम्बन्धी भन्ने हुन्छ भने लिङ्ग भन्नाले प्राणीका शरीरमा रहेको स्त्री र पुरुष छुट्याउने चिह्न हो । तसर्थ लैङ्गिक विभेद भन्नाले लिङ्गको आधारमा गरिने भेद वा फरक हो । समाजमा समाजले पुरुष र स्त्रीलाई लिङ्गको आधारमा कामको बाँडफाँड गरेको देखिन्छ यस कुरालाई

भौतिकवादी दृष्टिकोणले बुझ्ने कोसिस गरौं, हुन सक्छ यहीँ दृष्टिकोण तपाईंको पनि हो । मैले यी कुराप्रति मेरो दृष्टिकोण राखिरहँदा रेटोरिक अन्तरगत लोगोस विधिको प्रयोग गरेको छु । मेरो शीर्षकलाई मैले तीनवटा दृष्टिकोण दिएको छु । अब लागौं पहिलो दृष्टिकोणतर्फ ।

भौतिकवादी दृष्टिकोण

मानौं हामी भौतिकवस्तु मात्र हौं । विज्ञानले भनेभै, हामी सूक्ष्म जीव हुँदै समयको क्रमसँगै विकास भएको एक जटिल प्रणाली भएका जीव हौं । विज्ञानले भनेभै हामी वातावरण अनुकूल बदलिँदै जान्छौं । यहीँ दृष्टिकोणबाट जाने हो भने स्त्री र पुरुष एक जीवमात्र हुन् र अङ्ग समयको क्रममा विकास हुँदै प्राप्त भएको हो । यदि यसै हो भने अङ्गकै आधारमा काम दिनु वा वाडफाड गर्नु त्यति सान्दर्भिक होइन । अङ्ग त समयको क्रममा विकास भएको हो तर काम भने पुरुषले र स्त्रीले जे पनि गर्न सक्छन् किनकि अङ्ग त समयको क्रममा आवश्यकता र वातावरण अनुरूप विकास भएको हो । जस्तै पुरुषले हवाइजहाज उडान सक्छन् भने स्त्रीले पनि उडान सक्छन् । लिङ्गले यसमा कुनै भूमिका खेल्दैन ।

यदि तपाईं यो भन्दै हुनुहुन्छ कि म सूक्ष्म जीवबाट विकास हुँदै बनेको हुँ र मेरो अङ्ग पनि वातावरण अनुकूल हुँदै विकास भएको हो भने तपाईं यो कुरामा सहमत हुनुपर्छ कि मानिसलाई काम पछि समाजले दिएको हो वा उसले सङ्घर्ष गर्दै प्राप्त गरेको हो । त्यसैकारण मानिसले अहिले पनि सङ्घर्ष गर्दै त्यो काम प्राप्त गर्न सक्छ । स्त्रीले गर्ने काम पुरुषले प्राप्त गर्न सक्छ र पुरुषले गर्ने काम स्त्री प्राप्त गर्न सक्छ तर समाजले

पुरुष भएकै कारण पुरुषले गर्नु पर्ने काम र स्त्री भएकै कारण स्त्रीले गर्नु पर्ने काम छुट्टाईदिएको छ। जुन कुरा गलत हो। के मैले योभन्दा तपाईं खुसी हुनुभयो ? किनकि मैले तपाईंले नै साँचको विचारलाई यहाँ राखें। यस्तो दृष्टिकोण राख्ने मानिस धेरै छन् जसमध्ये तपाईं एक हो कि ? सायद।

यदि यहाँ दृष्टिकोणबाट जाने हो भने पक्कै पनि लैङ्गिक विभेद ग्रामीण विकासको बाधक हो किनकि ग्रामीण भेगमा लैङ्गिक विभेद धेरै छ। यहाँ विभेदको कारण विकासमा समान सहभागिता हुन सकेको छैन, सशक्तीकरण समान तरिकाबाट हुन सकेको छैन, पुरुष र स्त्रीबिचको कामको संस्कृति फरक प्रकारको निर्माण भएको छ र स्त्री र पुरुषमा कामप्रति सोचाइ समेत भिन्न पैदा हुन पुगेको छ। यो त पुरुषले नै गर्नु पर्ने काम हो वा यो त स्त्रीले नै गर्नु पर्ने काम हो।

म मेरो विचार यसमा राख्न चाहन्छु। म भौतिकवादी दृष्टिप्रति सहमत छैन। पखुहोस्, तपाईंले फेरि माथि भनेभै गर्नु त लाग्नु भएन ? अर्को पाना पल्टाउने वा नयाँ कदम पढ्न बन्द गरिदिने। अर्को दृष्टिकोणलाई पनि अध्ययन गर्नुहोस्। सायद, तपाईंको बुझाइ यो धारणाप्रति सूक्ष्म रूपमा हुन सक्छ जसकारण यस लेखले तपाईंको धारणालाई बृहत बनाउन मद्दत गर्नेछ। के तपाईं तयार हुनुहुन्छ ? त्यसो भए अर्को दृष्टिकोणतिर अघि बढौं।

आत्मिकवादी दृष्टिकोण

मानौं हामी आत्मिकवस्तु हौं किनकि हामीमा आत्मा छ। त्यो आत्मा कसरी हामीमा आयो ? के यो पनि मानिसको शरीरको विकास हुने क्रममा आफै उत्पत्ति भएको हो त ? के यो पनि भौतिक वस्तु जस्तै हो ? वा वैज्ञानिक चार्ल्स डार्विनले भनेभै समयको क्रमसँगै अङ्गको विकास जस्तै आत्माको विकास भएको हो ? यसले हामीलाई अर्को मोड तर्फ लैजान्छ। म वैज्ञानिकहरूले भनेभै भन्दा पनि फरक दृष्टिकोण राख्नेछु। हामी पूर्णरूपमा समयको क्रमसँगै आफै उत्पत्ति भएको

भन्दा पनि परमेश्वरले हामीलाई सृष्टि गर्नुभएको हो। एक पटक सृष्टि भएपछि समयको गतिअनुसार शरीरको अङ्ग वा कोषिकाहरू बदलिँदै गएका हुन्। यहाँ गतिशीलताका कारण अङ्गहरूमा पनि समयको गतिअनुसार बदलाव आएको हो र यो सामान्य प्रक्रिया हो। अङ्गको बदलावले गर्दा काममा पनि भिन्नता सिर्जना भएको हो। सो काम गर्दै जाँदा मानिस त्यहाँ काममा अभ्यस्त भयो र अहिले हेर्दा यो लैङ्गिक विभेदको रूपमा देखिएको हो तर यो विभेद होइन।

यदि मानिस आत्मिकवस्तु हो भने ऊ सृष्टिकर्ताबाट सृष्टि भएको हो। उसको शरीरका अङ्गहरू पनि सृष्टि गरिएका हुन् तर मात्र के हो भने गतिशीलताको कारण बदलाव आयो र त्यहाँ अनुरूप काम गर्न लाग्यो। यहाँ कुनै विभेद छैन। लैङ्गिक विभेद मानिसको दर्शन मात्र हो। यदि विभेद नै छैन भने विकासमा बाधा दिने भन्ने कुरै हुँदैन। तर्सथ लैङ्गिक विभेद साँच्चै ग्रामीण विकासको बाधक होइन किनभने विभेद नै छैन।

मिश्रित दृष्टिकोण

यदि तपाईंको दृष्टिकोण माथिका दुईमध्ये कुनै पनि होइन भन्ने पनि हुनसक्छ, त्यो मिश्रित दृष्टिकोण हो। मानिस भौतिक र आत्मिक दुवै प्राणी हो। म यो दृष्टिकोणबाट भन्न चाहन्छु। सृष्टि गरिँदा मानिस दुवै भौतिक र आत्मिक रूपमा सृष्टि गरिएको हो। सोही क्रममा सृष्टिकर्ता परमेश्वरले मानिसको भौतिक अङ्ग सृष्टि गर्दा सोहीअनुसारको भूमिका पनि दिनु भयो। स्त्री हो भने स्त्रीको भूमिका र पुरुष हो भने पुरुषको भूमिका। यो भूमिकालाई अस्वीकार गर्न मिल्दैन। बच्चालाई जन्म दिने र स्याहार गर्ने भूमिका स्त्रीलाई दिइयो यो भूमिका पुरुषलाई दिइएन तर आज मानिस पुरुषले कसरी बच्चा जन्माउन सक्छ भनी खोज गर्दैछन्। हुन सक्ला उपाय पनि निस्किएला तर के यो शरीरको विकाससँगै भएको हो त ? होइन, यो त कृत्रिम हो। सृष्टिकर्तालाई नै चुनौती दिएभै

भयो । यो मानिसले गर्न पनि सक्छ किनकि मानिसमा विद्रोही स्वभाव हुन्छ । त्यो स्वभाव हामीमा कहाँबाट आयो म अर्को कुनै लेखमा भन्ने छु ।

अब फेरि अधि बढौं । सृष्टिकर्ताले मानिसलाई सृष्टि गर्नु भएको हो र सोही क्रममा भूमिका पनि दिनुभएको छ भन्ने कुरालाई अस्वीकार गर्नु भनेको सृष्टिकर्ता नै हुनुहुन्न भन्नु हो । यदि त्यसो भन्नु भयो भने म तपाईंलाई भन्न चाहन्छु, तपाईंको दृष्टिकोण भौतिकवादी दृष्टिकोण हो ।

सृष्टिकर्ताको भूमिकामा आफूलाई राख्नु तपाईं र मेरो उहाँप्रति इमान्दारिता हो । सबैले यो बुझेर जीवन जीउनु र आफ्नो भूमिकानुसार काम गर्नु लैङ्गिक विभेद होइन र यसले विकासमा कुनै बाधा सिर्जना गराउँदैन । सृष्टिकर्तालाई किन स्त्री र पुरुष फरकफरक बनाउनु भयो ? किन फरकफरक भूमिका दिनुभयो ? भनी सोध्न पाउनु हाम्रो कुनै अधिकार छैन । यदि सोधिनै हाल्यौं भने यो त यस्तो भयो कि बारीमा भएको सागले मालिकलाई सोध्छ मलाई किन बारीमा रोप्यौं ? मलाई किन गमलामा रोपेनौं ? यो मालिकको अधिकारको कुरा हो; बारीमा रोप्नु वा गमलामा रोप्नु । तर सृष्टिकर्ताले दिनुभएको भूमिकाभन्दा फरक काम गर्नु र स्त्रीले त्यहीँ काम गर्न सक्दैन र पुरुषले गर्न सक्छ भन्नु र त्यहीँ अनुसार व्यवहार गर्नु लैङ्गिक विभेद हो । यसले ग्रामीण विकासमा पक्कै असर पार्छ ।

अन्तमा, म यो भन्न चाहन्छु भने हामी सबै कर्ताले दिनुभएको भूमिका भित्र बस्थौं भने त्यो विभेद होइन । यदि विभेद होइन भने ग्रामीण विकासमा यसले कुनै बाधा सिर्जना गराउँदैन । विकास नहुनुको पछाडि अर्को कुनै कारणहरू होला । एकैछिन तपाईंको मगजमा अब यो प्रश्न उठ्यो होला । त्यसो भए कुन कुन काम सृष्टिकर्ताले दिनुभएको हो ? म फेरि भन्न चाहन्छु या त मैले अर्को कुनै लेखमा भन्ने छु वा यो नै तपाईंको लागि खोजको विषय भयो ।

अर्थहीन प्रयास

म पनि त मान्छे हो
मन मेरो पनि त दुख्छ
प्रयास त मैले पनि कहाँ नगरेको हो र
काम गरेसी फलको आश लाग्नु स्वभाविक पनि हो
तर अब अभै अब्बल कठोर हुनुछ
अर्थहीन प्रयासलाई अमूल्य प्रयास बनाउनु छ
विकल्प यहाँ धेरै छन्
बस छनोटमा मात्र ढिलाइ हो
आशा छ एकदिन उत्कृष्ट छनोट अवश्य हुनेछ ।

 समीर कार्की

कोही

मभिन्न कोही मसँग नै रिसाएर बसेको छ,
कोही त हो, मेरो मुखलाई बन्दगरी मेरो ओठले नै हाँसेको छ,
यो मुस्कान, यो हेराइ, नाई यो त म हुँदै होइन ,
कोही त मलाई मारी मभिन्न नै बाँचेको छ ,
पाइला चाल्दाचाल्दै हिममतले साथ छाडेर लडेकी म,
कोही त हो, मेरो यस्तो हालतमा खुसी थाम्न नसकि मेरो
खुट्टाले नै नाँचेको छ ,
म छिटै मर्दै छु भन्ने थाहा पाएर होला , मेरो हरेक बहुमूल्य
वस्तु आफ्नो मन पर्ने वस्तुसँग साटेको छ,
कोही त हो, मभिन्न बसी मेरो दुःखमा पनि हाँसेको छ ,
म उदास भाको कुरा थाहा हुँदाहुँदै पनि मेरो ओठबाट ढाँटेको छ,
आफ्नो हिस्सा त सम्भ्रिदैँन थाहा छ,
तर मलाई दुख्दैन क्यारे भन्दै मेरो हरेक अङ्गमा दागसमेत
नछुट्ने गरि काटेको छ ,
कोही त हो , मभिन्न नै बसी मेरो दुनिया उजाडी आफ्नो नयाँ
दुनियाँ बनाउन आँटेको छ ।

 पार्वती ढुङ्गाना

नेपालका विश्वविद्यालयमा स्नातक तहमा

नेपाली भाषा सिकाइको स्थिति र कार्यमूलक

नेपाली व्याकरण शिक्षणको औचित्य

 पुनाराम पाण्डे

भाषाको परिचय

भाषा एक विचार विनिमयको माध्यम हो। यसको माध्यमबाट मानव जातिले आफ्ना विचारहरू आदानप्रदान गर्दछन्। यसको विकास मानिसको सभ्यतासँगै भएको पाइन्छ। यसको संरचना, स्थान र प्रकृतिलाई आधार मानेर व्यवस्थित गर्ने प्रयास गरिएको पाउन सकिन्छ। विश्वमा आआफ्नै प्रकृतिका भाषाहरू विकास भएका छन्। नेपालको सन्दर्भमा वर्तमान नेपालको संविधान २०७२ को भाग १ धारा ६ अनुसार राष्ट्रभाषाको मान्यता नेपालमा बोलिने सबै मातृभाषाहरूले पाएका छन्, साथै सोही भागको धारा ७ मा देवनागरी लिपिमा लेखिने नेपाली भाषा नेपालको सरकारी कामकाजको हुनेछ भनी उल्लेख गरिएको छ। नेपाली भाषा संस्कृत भाषाबाट विकसित भएको हो।

नेपाल बहुभाषी देश हो। 'प्राचीन नेपालमा किराँत, संस्कृत, पाली आदि भाषा र ब्राह्मी, सिरिजङ्घा, देवनागरी, रञ्जना आदि लिपि विकसित हुँदै गएको पाइन्छ। उत्तरार्द्धमा संस्कृत भाषाको विकास अन्य भाषाको दाँजोमा अत्यधिक मात्रामा भएको पाइन्छ। जयस्थिति मल्लको उदय भएपछि मध्यकालमा नेवारी भाषा लिखित रूपमा सुरुवात भएको हो। यस कालमा नेपालमा अन्य विभिन्न भाषाहरू अस्तित्वमा रहे पनि लिखित रूपमा तिनीहरूको वर्चस्व भेटिएको छैन। मुसलमान व्यापारीको प्रवेशपछि मध्यकालमा उर्दू र फारसी भाषाको प्रयोग हुन थालेको पाइन्छ। दरबारमा संस्कृत, मैथिली,

बङ्गाली, भोजपुरी, अवधी र पर्वते (नेपाली) भाषाका ज्ञाताहरू पनि थिए भन्ने कुरा इतिहासबाट प्रस्ट हुन्छ।' (स्रोत-नेपाल परिचय ११^{औं} संशोधन पृष्ठ २२७, २२८)

नेपालमा नेपाली भाषाको स्थिति

नेपाल बहुभाषिक, बहुजातीय, बहुधार्मिक तथा बहुसांस्कृतिक विशेषतालाई आत्मसात् गरी विविधताबिचको एकता, सामाजिक सांस्कृतिक ऐक्यबद्धता, सहिष्णुता र सद्भावलाई संरक्षण गर्ने राष्ट्र हो। नेपालको राष्ट्रिय जनगणना वि.सं. २०६८ अनुसार १२३ भाषा, १२५ जातजाति र १० धार्मिक सम्प्रदायका मानिसहरूको बसोबास रहेको छ। भाषा आयोगको २०७८ को प्रतिवेदनमा नेपालमा बोलिने भाषाको सङ्ख्या १३१ रहेको कुरा उल्लेख गरेको छ। नेपाल भाषिक विविधता भएको मुलुक भएर पनि अहिलेसम्म केही भाषा बाहेक आधिकारिक रूपमा भाषावैज्ञानिक र समाजभाषिक अध्ययन भएको पाइँदैन। त्यसकारण राष्ट्रिय जनगणनाबाट प्राप्त भाषासम्बन्धी तथ्याङ्कलाई नै भाषिक गणनाको आधार मान्नुपर्ने विद्यमान अवस्था छ। नेपालका विभिन्न राष्ट्रिय जनगणना र भाषासम्बन्धी अध्ययन गर्ने संस्थाहरूले फरक फरक भाषा सङ्ख्या उल्लेख गरेको पाइन्छ। क्योटो सम्मेलनमा बार्बरा अफ ग्राइसले सन् २००० मा प्रस्तुत गरेको भाषाहरूको सूचीमा नेपालमा १२८ वटा भाषाहरू रहेको देखाइएको पाइन्छ। भाषाशास्त्री स्टेभ वाटर्सले नेपालमा १२८ भाषाहरू रहेको र तीमध्ये लगभग १०० जति भाषाहरू लोप हुने स्थितिमा पुगेको देखाएका छन् (पौडेल, २०७४, पृ. २८)

। यसर्थ नेपालमा यी भाषाभाषीहरूको भाषिक जीवन्तताको स्थिति नाजुक रहेको विश्लेषण सकिन्छ । जातजातिका आधारमा भाषालाई हेर्दा धेरै जाति एक साभा भाषाका रूपमा १० जातिले नेपाली, एक जाति एक भाषाका रूपमा ५३ जाति, एक जाति एकभन्दा बढी मातृभाषाका रूपमा ५ जाति, एक जाति तर स्थानअनुसार भिन्न मातृभाषाका रूपमा ४० जाति र जातिभाषाको पहिचान गर्न नसकिएका १७ जाति रहेका छन् (रेग्मी, सन् २०१७) । यस तथ्यले पनि नेपालमा मातृभाषाको अवस्थालाई अझ बढी स्पष्ट गर्ने काम गरेको छ । सील, यादव र कँडेल (२०७३, पृ.२७) का अनुसार भाषा प्रयोगको स्थितिले हेर्दा नेपालको अधिकांश जनसङ्ख्या १ करोड ५६ लाख मानिसहरू (५९%) एकभाषी भएको र बाँकी एक करोड १० लाख मानिसहरू (४१%) ले कम्तीमा दुईवटा भाषा बोल्ने गरेको हालको जनगणनाले देखाएको छ । यसले नेपालका विद्यालयीय कक्षामा एकभाषी तथा बहुभाषी दुवै विद्यार्थी रहेको पाइने कुरालाई सङ्केत गर्दछ । नेपालले भाषिक विविधताको सम्बोधनका लागि अन्तराष्ट्रिय रूपमा मानव अधिकारको विश्वव्यापी घोषणापत्र (सन् १९४८), बालअधिकारसम्बन्धी महासन्धि (सन् १९८९) र आदिवासी अधिकारसम्बन्धी संयुक्त राष्ट्र संघीय घोषणापत्र (सन् २००७) जस्ता आदि सन्धिसम्भौतामा प्रतिबद्धता जनाएको पाइन्छ । त्यसैगरी राष्ट्रिय रूपमा नेपालको संविधान २०७२ को मौलिक हकअन्तर्गत धारा ३१ को उपधारा ५ को शिक्षासम्बन्धी हकमा नेपालमा बसोबास गर्ने प्रत्येक नेपाली समुदायलाई कानून बमोजिम आफ्नो मातृभाषामा शिक्षा पाउने र त्यसका लागि विद्यालय तथा शैक्षिक संस्था खोल्ने र सञ्चालन गर्ने हक हुनेछ (पृ.१४) भनेर व्यवस्था गरेको छ । राष्ट्रिय पाठ्यक्रम प्रारूप २०६३ ले पाठ्यक्रमको राष्ट्रिय खाकाका आधारमा विद्यालयले नै स्थानीय भाषामा पाठ्य

क्रम तथा पाठ्यसामग्री निर्माण गरी लागु गर्न सक्ने व्यवस्था गरेको छ । त्यसैगरी बहुभाषिक शिक्षा कार्यान्वयन निर्देशिका २०६६ ले बहुभाषिक शिक्षासम्बन्धी स्पष्ट नीतिगत व्यवस्था गरेको छ । यसले मुख्य रूपमा एकल मातृभाषी विद्यालय, द्विभाषी विद्यालय र बहुभाषी विद्यालय रहने रणनीति अधि सारेको छ । नेपालका विद्यालयमा मातृभाषामा सिकाइको स्थिति र नेपाल सरकारले फिनल्याण्ड सरकारको सहयोगमा वि.सं. २०६४ देखि २०६६ सम्म नेपालका ७५ जिल्लामध्ये जम्मा ६ जिल्लाका ७ विद्यालयका ८ भाषामा बहुभाषिक शिक्षा कार्यक्रम परीक्षण गरिसकेको छ । हाल देशैभर यस कार्यक्रम सरकार, विभिन्न संघ संस्था र सम्बन्धित समुदायको सक्रियतामा विभिन्न भाषामा विस्तार भएको पाइन्छ । बहुभाषिक शिक्षा कार्यक्रम परीक्षणका सुरुका वर्षमा कक्षा छोड्ने तथा कक्षा दोहोर्न्याउने सङ्ख्या कम भएको, विद्यार्थीको सिकाइ उपलब्धि वृद्धि भएको, विद्यार्थी सङ्ख्या बढेको, विद्यार्थीले रमाइ रमाइ सिकेको (शैक्षिक जनशक्ति विकास केन्द्र (शैजविके), २०७२) जस्ता सकारात्मक तथ्य बाहिर आएका छन् । पछिल्ला वर्षहरूमा मातृभाषी विद्यालय मध्ये केहीले अङ्ग्रेजी माध्यम अपनाएको, मातृभाषाप्रतिको आकर्षण कम भएको, मातृभाषामा शिक्षा प्रभावकारी नभएको जस्ता समस्या र चुनौती देखिन थालेका कुरा विभिन्न लेख तथा प्रतिवेदनहरूमा आएको देखिन्छ ।

नेपालमा विद्यालय तहदेखि विश्वविद्यालयसम्म नेपाली भाषा

नेपालमा पहिलो विश्वविद्यालयको रूपमा त्रिभुवन विश्वविद्यालयको स्थापना वि.सं. २०१६ सालमा भएको थियो । त्यसपछि नेपालमा अन्य विश्वविद्यालयहरू पनि स्थापना हुन थाले । वि.सं. २०१८ सालमा त्रिभुवन विश्वविद्यालयमा परीक्षाको माध्यमको रूपमा नेपाली

भाषालाई पहिलो पटक स्वीकार गरिएको थियो । यसभन्दा अगाडि अङ्ग्रेजी भाषालाई मात्र प्रयोग गरिँदै आएको थियो । विद्यालय तहमा नेपाली विषयको रूपमा कक्षा १ देखि नै समावेश गरिएको छ । विद्यालय तहमा नेपाली विषयलाई अनिवार्य विषयको मान्यता पाठ्यक्रम विकास केन्द्रले गरेको छ । राष्ट्रिय पाठ्यक्रम प्रारूप २०६३ ले पनि नेपाली भाषालाई प्राथमिकता दिँदै कक्षा १ देखि कक्षा १२ सम्म समावेश गरेको थियो । त्यसैगरी वि.सं. २०७६ भदौ २० गते राष्ट्रिय पाठ्यक्रम प्रारूप २०७६ स्वीकृत भएर लागु भयो । यस प्रारूपले प्रारम्भिक बालविकासमा समेत भाषिक सिप छुट्याएको छ । आधारभूत तह कक्षा १ देखि कक्षा ३ सम्म नेपाली भाषा विषयलाई साप्ताहिक ५ पाठ्यघण्टा तोकिएको छ । त्यसैगरी आधारभूत तह कक्षा ४ देखि कक्षा ८ सम्म पनि साप्ताहिक ५ पाठ्यघण्टाको व्यवस्था गरेको छ । साथै माध्यमिक तह कक्षा ९ र १० मा पनि साप्ताहिक ५ पाठ्यघण्टाको व्यवस्था गरेको छ भने कक्षा ११ र १२ मा साप्ताहिक ३ पाठ्यघण्टाको व्यवस्था गरी पाठनपाठन हुँदै आएको छ । विद्यालय तहमा नेपाली भाषालाई अनिवार्य भाषा विषयको रूपमा मान्यता दिनुका साथै उच्च शिक्षाअन्तर्गत विद्यावारिधिसम्म नेपाली भाषाको अध्ययन हुँदै आएको छ । नेपालको राष्ट्रभाषाअन्तर्गत पर्ने नेपाली भाषा ऐच्छिक विषयको रूपमा पनि पठनपाठन हुने व्यवस्था गरेको छ । यस कार्यले गर्दा नेपाली भाषा एक अनिवार्य भाषा विषयको रूपमा मात्र नभएर मूल विषयको रूपमा समेत पढाइ हुँदै आएकोले नेपाली भाषाको मानकीकरण र स्तरीकरणमा ठुलो टेवा मिल्ने देखिन्छ ।

स्नातक तहमा नेपाली भाषाको मूल्याङ्कन

नेपालमा स्थापना भएका विश्वविद्यालयहरूमध्ये जेठो विश्वविद्यालय त्रिभुवन विश्वविद्यालय हो । यसको केन्द्रीय कार्यालय काठमाण्डौमा रहेको छ । यस विश्वविद्यालयले

नेपाली भाषाको विकास र स्तरीकृत भाषाको विकास गराउन ठुलो भूमिका खेलेको छ । नेपालमा सर्वाधिक बोलिन भाषा नेपाली स्नातक तहदेखि विद्यावारिधिसम्म अध्ययनअध्यापन हुँदै आएको छ । यस विश्वविद्यालयले स्नातक तहमा मानविकी सङ्काय र शिक्षा सङ्कायमा १०० पूर्णाङ्कको अनिवार्य नेपाली विषय समावेश गरेको छ । यो भाषालाई व्यवस्थित रूपमा अगाडि बढाउन र नेपाली भाषामा दक्ष विद्वान् तयार गर्न मूल विषयको रूपमा पनि पढाइ हुँदै आएको छ । स्नातक तह मानविकी सङ्काय चारवर्षे बनाइएको छ । अनिवार्य नेपाली विषय दोस्रो वर्षमा सबै विषय पढ्ने विद्यार्थीका लागि राखेको छ । उक्त विषयको पूर्णाङ्क १०० राखिए तापनि आन्तरिक मूल्याङ्कन ३० पूर्णाङ्क र बाह्य मूल्याङ्कन ७० पूर्णाङ्क हुने व्यवस्था गरेको छ । यस तहमा व्याकरण खण्ड, व्यवहारिक लेखन सिप र साहित्यिक विधा समावेश गरेको छ । विषयवस्तुगतका आधारमा २६ अङ्क व्याकरण खण्ड, ३० अङ्क बोध प्रश्नोत्तर तथा व्यवहारिक लेखन सिप, १४ अङ्क साहित्यिक विधागत प्रश्नोत्तरका आधारमा बाह्य मूल्याङ्कन गरिने गरी विशिष्टीकरण तालिका तयार पारिएको छ । त्यसैगरी आन्तरिक मूल्याङ्कनको लागि विषयवस्तुमा आधारित भएर परियोजना कार्य गराएर ३० अङ्क प्रदान गर्नुपर्ने नियम पाठ्यक्रमले उल्लेख गरेको छ । यस सङ्कायमा नेपाली भाषा मूल विषय लिएर अध्ययन गर्न पाइने व्यवस्था विश्वविद्यालयले राखेको छ ।

शिक्षाशास्त्र सङ्काय स्नातक तह चारवर्षे कार्यान्वयनमा ल्याएको छ । यस तहमा नेपाली विषयलाई अनिवार्य तथा मूल विषयको रूपमा अध्ययनअध्यापन गर्न सकिने व्यवस्था विश्वविद्यालयले गरेको छ । नेपाली भाषा विषयलाई चारवर्षमध्ये पहिलो वर्षमा समावेश गरेको छ । यस विषयमा व्याकरण खण्ड, बोध अभिव्यक्ति, व्यवहारिक लेखन सिप

र साहित्यिक विधा समावेश गरेको छ । यस विषयको लागि १०० अङ्कको बाह्य मूल्याङ्कन हुने व्यवस्था गरेको छ । व्याकरण खण्डको लागि अङ्क ३०, बोध अभिव्यक्ति, व्यवहारिक लेखन सिपको लागि अङ्क ५०, साहित्यिक विधाको लागि अङ्क २० छुट्याइएको छ ।

स्नातक तहमा नेपाली भाषाको स्थिति

नेपालको शिक्षा नीति व्यवहारिक पक्षमा भन्दा सैद्धान्तिक पक्षमा बढी जोड दिएको पाइन्छ । स्नातक तहमा नेपाली भाषालाई माध्यम भाषाको रूपमा मात्रै नभई विषयको रूपमा पनि पढाइ हुँदै आएको छ । नेपाली भाषाको मानकीकरण र स्तरीकरणमा विशेष ध्यान नपुग्दा भाषाको वास्तविक अस्तित्व जोगाउन मुस्किल हुन सक्ने देखिएको छ । किनकि नेपालको वर्ण विन्यासगत मत विभाजनको कारणले भाषामा विविधता आउन पुगेको हो । वि.सं. २०६७/०६८ देखि २०७२/०७३ सम्म भाषामा आएको उताडचडावले भाषालाई अस्तव्यवस्था तुल्याएको थियो । वि.सं. २०७६ मा भाषाविद्हरूबीच बाजिएको विषयवस्तुमा गहन अध्ययन गरी भाषागत अस्पष्टता रहेका विषयवस्तुमा केही परिमार्जन गरिसकेपछि भाषामा आएको समस्या समाधान हुँदै गएको छ ।

भाषामा आएको यस्तो समस्याले विद्यालय तहदेखि उच्च शिक्षासम्म यसले ठुलो समस्या निम्त्याएको थियो जसले गर्दा नेपाली भाषामा नै स्तरीकृत हुन बाधा परेको थियो । भाषामा नियमभन्दा पनि आफ्नो खुसीले भाषाको आन्तरिक पक्षलाई बिगार्न पुग्दा भाषाको नै अस्तित्व गुम्न सक्ने देखिएको थियो । अहिले संशोधित वर्ण विन्यास प्रयोग हुँदै आएको छ ।

वर्तमान समयमा नेपाली भाषा कक्षा १ देखि विद्यावारिधिसम्म व्याकरणात्मक विषयवस्तु र वर्ण विन्यासले एकरूपता पाउन

सकेको छ । अबै पनि नेपाली भाषामा केही त्रुटि देखिए तापनि अधिकांश समस्या समाधान भएका छन् ।

स्नातक तहमा कार्यमूलक नेपाली व्याकरण शिक्षण वर्तमान समयमा विद्यालय तहदेखि उच्च शिक्षासम्म व्याकरण शिक्षण हुँदै आएको छ । व्याकरण एउटा भाषालाई व्यवस्थित गर्ने नियम हो । हरेक भाषाको आफ्नै किसिमको नियममा बाँधिएको छ । त्यस्तै नेपाली भाषा पनि आफ्नै किसिमको नियममा बाँधिएको छ । नेपाली भाषा देवनागरी लिपिमा लेखिने भाषा हो । हाल भाषा व्याकरण शिक्षण गर्ने क्रममा विधागत सामग्रीसँगै सिकाउनु पर्ने धारणा नै कार्यमूलक व्याकरण शिक्षण हो । प्राचीन समयमा व्याकरणलाई निगमनात्मक विधिद्वारा नीति नियम सिकाइन्थ्यो । तर अहिले भाषिक विषयवस्तुसँगै व्याकरण सिकाउनुपर्ने कुरा स्पष्ट पारिएको छ ।

स्नातक तहमा नेपाली व्याकरण सिकाउने तरिकका अबैपनि निगमनात्मक विधि नै प्रयोग गरेर व्याकरण शिक्षण गरेको पाइन्छ । यस तहमा अध्ययन गर्ने विद्यार्थीहरू गहन अध्ययन गर्ने क्षमताका हुने भएको हुँदा कार्यमूलक व्याकरणद्वारा व्याकरण सिकाउन सकेमा विद्यार्थीको भाषा सिकाइको उपलब्धि उच्च हुन सक्ने विभिन्न तथ्याङ्कबाट पाउन सकिन्छ ।

स्नातक तहमा कार्यमूलक नेपाली व्याकरण शिक्षण गर्ने विधि तथा पद्धति

स्नातक तहमा कार्यमूलक नेपाली व्याकरण शिक्षण गर्न अपरिहार्य देखिन्छ । यस तहका विद्यार्थीहरू खोजमूलक हुने भएकाले यो विधि उपयुक्त देखिन्छ । यस तहमा कार्यमूलक नेपाली व्याकरण शिक्षण गर्न प्रयोग गर्न सकिने विधि तथा पद्धतिहरू यसप्रकार छन् :

१. संवादात्मक विधि (Interactive Method)

यो विधिमा विद्यार्थी र शिक्षकबिच संवादका माध्यमबाट व्याकरण सिकाइन्छ।

- अ) समूह चर्चा विधि : व्याकरणका नियमहरूबारे समूहमा छलफल गर्न लगाउने।
आ) प्रश्नोत्तर विधि : विद्यार्थीहरूले व्याकरणका जटिल विषयमा प्रश्न सोध्ने र उत्तर खोज्ने।

२. समस्या समाधान विधि (Problem-Solving Method)

विद्यार्थीलाई व्याकरणीय समस्याहरू दिएर समाधान गर्न लगाउन सकिन्छ।

- अ) वाक्य संरचना सुधार : त्रुटिपूर्ण वाक्यलाई सही बनाउने अभ्यास।
आ) भाषिक विश्लेषण : विभिन्न पाठ्य सामग्रीको व्याकरणीय अध्ययन।

३. उदाहरणमा आधारित शिक्षण (Example-Based Teaching)

- अ) पाठ्य सामग्री प्रयोग : नेपाली साहित्यका विभिन्न अंश, समाचार वा संवाद प्रयोग गरी व्याकरण सिकाउने।
आ) प्रायोगिक अभ्यास : विद्यार्थीलाई उदाहरणको आधारमा व्याकरणीय नियम खोज्न लगाउने।

४ गतिविधिमूलक विधि (Activity-Based Method)

- अ) खेलहरू : व्याकरण सिकाउने खेलहरू (जस्तै: शब्द निर्माण, शब्दार्थ मिलान)।
आ) कार्यशाला (Workshop): विद्यार्थीलाई लेखन र सम्पादनको अभ्यास गराउने।

इ) रचनात्मक लेखन : निबन्ध, कथा वा पत्र लेखेर व्याकरण सुधार्ने।

५. प्राविधिक शिक्षण विधि

- अ) PowerPoint प्रस्तुति : सरल व्याकरणीक नियमलाई दृष्टान्तसहित प्रस्तुत गर्ने।
आ) भिडियो र अडियो सामग्री : वास्तविक वार्तालापका उदाहरण देखाएर व्याकरणीय संरचना सिकाउने।
इ) अनलाइन स्रोतहरू प्रयोग गर्ने : नेपाली व्याकरण अभ्यासका लागि Quizlet, Kahoot जस्ता प्लेटफर्म प्रयोग गर्न लगाउने।

६. व्याकरणीय खेलहरू र क्रियाकलाप

- अ) वाक्य संरचना जडान (Sentence Building) : विद्यार्थीले वाक्यको सही क्रम बनाउन सिक्ने।
आ) रोले प्ले (Role Play) : व्याकरणीय संरचना प्रयोग गरेर जीवन्त संवाद गर्ने।
इ) शब्द वर्गीकरण (Word Classification) : शब्दलाई वर्गीकरण गर्ने गतिविधिहरू।

७. रचनात्मक लेखन विधि

- विद्यार्थीलाई विभिन्न विधामा लेखन लगाउने
अ) डायरी लेखन : विद्यार्थीले आफ्नो दिनचर्या लेख्ने।
आ) पत्र लेखन : औपचारिक र अनौपचारिक पत्र लेखन।
इ) आत्मकथा लेखन : आफ्ना अनुभव लेखन लगाउने।

८. समीक्षात्मक पद्धति

- अ) विद्यार्थीले आफ्नै लेखाइ वा अरूका लेखाइलाई समीक्षाको आधारमा व्याकरण सुधार्न सिक्ने।
आ) शिक्षकले सुझावहरू प्रदान गरेर परिमार्जन गराउन सहयोग गर्ने।

९. अन्तरक्रियात्मक शिक्षण विधि

अ) प्रश्नोत्तर : विद्यार्थीले व्याकरणसँग सम्बन्धित प्रश्नहरू सोध्न सक्ने वातावरण सिर्जना गर्ने ।

आ) डिबेट (Debate) : विद्यार्थीलाई विशिष्ट व्याकरणीय संरचनाको प्रयोगसहित बहस गर्न लगाउने ।

१०. समकालीन सन्दर्भ प्रयोग गर्ने

विद्यार्थीलाई समाचार, गीत, वा कथाजस्ता वास्तविक जीवनका सामग्रीहरू दिएर व्याकरणीय विश्लेषण गराउने ।

निष्कर्ष

उपयुक्त विधिहरूको चयन गर्दा विद्यार्थीहरूको रुचि, क्षमता र शिक्षण वातावरणलाई ध्यान दिनुपर्छ । व्याकरण शिक्षणलाई जटिल होइन, रमाइलो र सहज बनाउन यी विधिहरू प्रभावकारी हुन्छन् ।

स्नातक तहमा कार्यमूलक नेपाली व्याकरण शिक्षणको औचित्य

स्नातक तहमा कार्यमूलक नेपाली व्याकरण शिक्षणको औचित्य (relevance or justification) शिक्षण प्रक्रियाको प्रभावकारिता, विद्यार्थीहरूको व्यावहारिक क्षमता विकास र व्याकरणको व्यवहारिक पक्षलाई जीवनसँग जोड्नमा आधारित हुन्छ । यसको औचित्य निम्न बुँदाहरूमा विश्लेषण गर्न सकिन्छ :

१. भाषिक दक्षताको विकास

- व्यवहारिक प्रयोग : कार्यमूलक व्याकरणले विद्यार्थीलाई व्याकरणीय नियमहरूको सैद्धान्तिक ज्ञान मात्र होइन, व्यवहारिक प्रयोगका लागि पनि दक्ष बनाउँछ ।

- भाषा शुद्धता : लेखन, बोलचाल र पाठ्य सामग्रीको सुसम्बद्धता सुनिश्चित गर्न मद्दत गर्छ ।
- व्यावसायिक उपयोगिता : पत्रकारिता, अनुवाद, शिक्षण जस्ता क्षेत्रमा शुद्ध भाषाको प्रयोग अनिवार्य हुन्छ, जसलाई यो शिक्षणले सहयोग पुर्याउँछ ।

२. शिक्षण प्रक्रिया सहज र प्रभावकारी बनाउने

- सम्झने र प्रयोग गर्ने : नेपाली व्याकरणको संरचना, नियम र तिनको व्यवहारिक प्रयोगलाई रोचक र सरल तरिकाले बुझाउने ।
- विद्यार्थी केन्द्रित दृष्टिकोण : व्याकरणीय शिक्षणलाई नीरस र यादमुखी नभई प्रयोगात्मक र सक्रिय बनाउने ।

३. आधुनिक भाषा शिक्षणसँग सामञ्जस्यता

- आजका विद्यार्थीलाई व्याकरणको केवल सैद्धान्तिक ज्ञान होइन, वास्तविक जीवनमा त्यसको प्रयोग आवश्यक छ ।
- समय सापेक्षता : सञ्चार माध्यम र प्राविधिक भाषामा सही व्याकरणको आवश्यकता बढेको छ ।
- वैदेशिक प्रतिस्पर्धा : व्याकरणीय शुद्धता र स्पष्टताले नेपालीलाई अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा स्थापित गर्न भूमिका खेल्छन् ।

४. व्यावसायिक जीवनका लागि उपयोगिता

- लेखन कला सुधार : विद्यार्थीलाई निबन्ध, प्रतिवेदन, रचना र औपचारिक पत्र लेखनमा दक्ष बनाउँछ ।
- सञ्चार क्षमता वृद्धि : व्याकरणीय स्पष्टताले सार्वजनिक वक्तव्य, बहस, र संवाद प्रभावकारी बनाउँछ ।
- व्यावसायिक क्षेत्रमा योगदान : पत्रकारिता, अनुवाद र प्रशासनिक कार्यमा व्याकरणको महत्त्व अत्यन्त ठुलो छ ।

५. समाजशास्त्रीय र सांस्कृतिक सन्दर्भ

- भाषा संरक्षण : व्याकरणिय शुद्धताले नेपाली भाषाको मौलिकता र सुसंस्कृत स्वरूप जोगाउन सहयोग गर्छ।
- सांस्कृतिक पहिचान : नेपाली भाषाको सही प्रयोगले हाम्रो राष्ट्रिय पहिचान र गौरवलाई बचाइ राख्छ।

६. सृजनात्मकता र अनुसन्धानमा प्रोत्साहन

- सृजनात्मक लेखन : कार्यमूलक व्याकरणले विद्यार्थीलाई साहित्य सिर्जना र अन्य लेखन विधामा प्रोत्साहित गर्छ।
- अनुसन्धान क्षमता विकास : भाषा र व्याकरणका नयाँ पक्षहरूको अध्ययन र अनुसन्धान गर्न प्रेरणा दिन्छ।

७. विद्यार्थीको आत्मविश्वास र आत्मनिर्भरता वृद्धि

- सही व्याकरणको ज्ञानले विद्यार्थीलाई लेखन र बोल्ने कुरामा आत्मविश्वासी बनाउँछ।
- शिक्षामा प्राप्त ज्ञानलाई वास्तविक जीवनमा प्रयोग गर्न सहज बनाउँछ।

८. व्याकरणलाई जीवनसँग जोड्ने

- कार्यमूलक विधिले व्याकरणलाई केवल नियमहरूको सङ्ग्रह नभई जीवनका विभिन्न पक्षमा उपयोग गर्न सकिने महत्त्वपूर्ण साधनका रूपमा बुझाउँछ।

निष्कर्ष

स्नातक तहमा कार्यमूलक नेपाली व्याकरण शिक्षणको औचित्य विद्यार्थीहरूको शैक्षिक, व्यावसायिक, र व्यक्तिगत जीवनमा प्रत्यक्ष रूपमा महत्त्वपूर्ण छ। यसले विद्यार्थीलाई नेपाली भाषा प्रयोगमा दक्ष बनाउनका साथै व्याकरणको व्यवहारिक पक्षलाई जीवनसँग जोड्न र नेपाली भाषाको

उन्नयनमा योगदान गर्न सक्षम बनाउँछ। त्यसकारण उच्च तहमा नेपाली भाषा शिक्षण र कार्यमूलक नेपाली व्याकरणको अवधारणा अवलम्बन गर्न सकेमा सिकाइ उपलब्धिमूलक हुन्छ।

म पात्र

म बोलिरहेछु,
आज म मुटु बोलिरहेछु
सबैलाई सँगै देख्न चाहाने हुदय बोलिरहेछु
जस्तो कुरामा पनि रमाइदिने, आफ्नो बोलिमा हाँसिदिने
आज म मेरो नयन बोलिरहेछु।

आमाको मुस्कानमा मरीदिने, बुबाको गालीमा रिसाइदिने
आज म मेरो खुसी बोलिरहेछु,
साथीहरूको कुरामा नाँचिदिने, तिम्रो कुरामा मस्किदिने
आज म मेरो हराएको मस्तिष्क बोलिरहेछु ॥

आफ्नैसँग भर्किदिने, आकाशको साथ र हावाको
स्पर्शमा निदाइदिने,
एकान्तमा लडी दुन्मुनाउने
आज म मेरा साना आँखाका ठुला सपना बोलिरहेछु।

भविष्य नसोँची वर्तमानमा रमाउने, पीडा सबै लुकाई
अरूलाई हसाँउने,
आज म मेरो कर्तव्य र बाआमाको भिनो आशा बोकेको
कलिलो बालक बुभिरहेछु ॥

 विक्रम खनाल

मनको विचार र हामी

✍ तिर्सना पराजुली
बि.बि.एस. चौथो वर्ष

हामी सधैं दुःखी भइरहेका हुन्छौं । आफ्नो विशेषतामाथि हाम्रो ध्यान जाँदैन । अरूको विशेषतामाथि ध्यान लगाएर ईर्ष्या गर्न थाल्छौं । आफ्नो कमजोरीलाई सम्भेर पीडित हुन्छौं आफूदेखि । जहाँ विशेषता हुन्छ त्यहाँ कमजोरी र जहाँ कमजोरी हुन्छ त्यहाँ विशेषता पनि हुन्छ । सृष्टिमा केही पनि कमजोरी छैन, हाम्रो दृष्टिमा छ कमजोरी अनि त्यो दृष्टि कस्तो बनाउने भन्ने कुरा विचारले जन्माउँछ । मनको विचार भनेको चस्मा जस्तै हो । जस्तो चस्मा लगायो दृश्य उस्तै देखिन्छ । रातो चस्मा लगाउनेले कालोलाई, कालो चस्मा लगाउनेले रातोलाई विरोध गर्छन् । आफू जे मा जन्मियो त्यो सही अरु चाहिँ गलत लाग्छ । धर्तीमा हिन्दू, मुस्लिम, क्रिस्चियन, बौद्ध भए तर मानिस भएनन्, मानवता भएन किन त ? विचारको कारणले । आनन्दका लागि भनेर हामी सांसारिक माया, मोहमा फसेका हुन्छौं तर खोजेका कुराहरू पाएर पनि आनन्दित हुँदैनौं, सन्तुष्ट हुँदैनौं किनकी मनको विचारलाई राम्रोसँग चिन्न सकेनौं । आफैँलाई चिन्न सकेनौं । सन्तुष्टि त हामी भित्रबाट आउने हो नि । हामी भने जो आफैँभित्र छ त्यो बाहिर खोजिरहेछौं । के मा त ? पदमा, प्रतिष्ठामा, धनमा, छोराछोरीमा, साथीमा आदि इत्यादिमा । एकपटक एलन मस्कलाई सोधिएको थियो “तपाईँजस्तो सफल बन्नका लागि के गर्नुपर्छ ?” उनको जवाफ थियो - ‘म जस्तो हुने रे ! म जस्तो किन हुनुपर्छ ? मलाई म भएकोमा खुशी छैन भने तिमीलाई मजस्तो किन बन्नुपर्छ ?’

तर हामी सोच्छौं अहो ! एलन मस्क त ।

जोसँग जे छैन त्यहीँ ठुलो लाग्छ ।

हरेक मान्छेसँग सकारात्मक र नकारात्मक पक्ष हुन्छ । हामी समस्यामा फस्ने मुख्य कारण भनेको हाम्रो नकारात्मक सौँच हो । त्यो सौँच पनि मनमा आउने विचारले नै जन्माउने हो । हामी अरूको राम्रो कुरा हेरेर यो राम्रो त्यो राम्रो भन्छौं । ऊसँग भएको कुरा आफूसँग भएन यो त हो अनि आफूसँग भएको कुरा ऊसँग पनि त नहुन सक्छ तर यो कुरा कहिल्यै बुझ्दैनौं अनि दुःख हुन्छौं । हामीले अरूसँग तुलना गर्नु नै हुँदैन । जहाँ छौं धन्य छौं, ठिक छौं । हरेक कुरा आफ्नो दृष्टिकोण र आकाङ्क्षाले फरक पार्ने हो । जुन चिज आउँदा केही खुसी छैन भने त्यो चिज जाँदा दुःखी किन हुने ? हाम्रो मनमा आउने विचारलाई कसरी लिन्छौं, के सौँच्छौं, यो कुराले जिन्दगी निर्धारण गरेको हुन्छ । त्यसैले त जिन्दगी बुझ्दा समाधान अनि नबुझ्दा समस्या बन्छ । अनि यो जीवन फेरि महाभारतको युद्धजस्तै छ । केही घटना घट्नेबित्तिकै हामी दोष लगाउँछौं अरूलाई । दोष घटनाको कि, घटनापछि आउने हाम्रो विचारको हो ? तपाईँलाई दुःखी बनाउने पनि तपाईँकै विचार हो । मान्छे बेइज्जतीले भन्दापनि आफ्नो सौँचाइले सकिन्छ । यदि हामी अन्यायमा पर्छौं भने हाम्रो अज्ञानता र मूर्खताको कारणले हो । त्यसैले हाम्रो विचार बदलौं । हाम्रो हेर्ने दृष्टि बदलौं सृष्टि जहिले पनि सुन्दर देखिन्छ ।

उत्तरविनाको प्रश्न

 तरिम्ता पाण्डे
वि.वि.एस. चौथो वर्ष

यो लेख जवाफ होइन एउटा प्रश्न हो ।
मलाई यहीं जिन्दगी बाँचिरहन मन छ ॥

मान्छेहरूलाई मर्न हतार किन छ ?

यतिबेला कतै पढेको गजलको अंश सम्झिएँ आखिर किन गर्छन् मानिसहरू आत्महत्या ?

यसको जवाफ हरेकसँग फरक फरक होला ।

अनि हरेक आत्महत्या गर्ने मान्छेहरूको कारण पनि फरक फरक नै होला तर यसको मूल कारण भनेको जब मानिस मानसिक रूपमा विक्षिप्त हुन्छ अनि उसले आफ्नो समस्याको एउटामात्र विकल्प देख्छ त्यो हो आत्महत्या ।

जीवनसँग हार मानेर भाग्न खोज्नेहरूले गर्ने आत्महत्या नै समस्याको समाधान हो त ?

के यो संसारमा मानिसको मनले नपाएको शान्ति संसार छाडेपछि उनीहरूको आत्माले पाउँछ त ?

आजसम्म आत्महत्या गर्ने मान्छेले यो प्रश्नको जवाफ लिएर फर्केका छैनन् ।

जब मानिसले आफ्नो जीवन आफ्नै हातले त्यागे भन्ने सुन्छु मलाई साह्रै दुःख लाग्छ ।

मेरो जीवनमा पनि केही साथीभाइ र आफन्तले आत्महत्या गरेको नमिठो र तितो अनुभव छ ।

आत्महत्या गर्नेका आफन्तको पीडा र आँसु मैले नजिकैबाट नियालेकी छु । अझ भनौं भने म स्वयम्ले नै भोगेकी छु ।

मर्ने त मरेर गइहाल्छन् तर उनीहरूलाई के थाहा ? यहाँ बाँच्नेहरूको हालत कस्तो हुन्छ ?

धेरैजसो आत्महत्या गर्नेहरूको मनमा के थियो त ?

उसलाई के कुराले विक्षिप्त बनाएको थियो वा आत्महत्या गर्नु उसको मूर्खताबाहेक केही थिएन भन्ने कुरा यहाँ कसैलाई थाहा हुँदैन तर पनि मानिसहरू आआफ्नै अडकल काटिदिन्छन् ।

कुनै युवा उमेरका केटाकेटीले आत्महत्या गरेभने कोसँग लभ परेको थियो धोका पाएर आत्महत्या गरे भनेर सिधै लालमोहर लगाइदिन्छन् ।

चाहे उसको आत्महत्याको कारण कुनै काम वा पढाइको असफलता, विभिन्न आर्थिक समस्या वा अन्य कुनै मानसिक तनाव नै किन नहोस् ।

कारण चाहे जेसुकै होस् तर समस्याको समाधान आत्महत्या कदापि हुन सक्दैन ।

यो त एउटा मानसिक रोग हो, यसको उपचार खोज्न जरूरी छ ।

यहाँ बाँच्न मन हुनेहरू जीवनको भिख माग्दा पनि मृत्युशैय्यामा पुग्न बाध्य बनेका छन् ।

विदेशबाट बाकसमा फर्कनेहरू यहाँ दिनहुँ विष खाएर, भुण्डिएर वा अन्य कारणले आत्महत्या गर्नेहरूको आयु पाए कति बाँच्ने होला ?

हिजो भुकम्पमा पुरिएकाहरू आत्महत्या गर्नेहरूको आयु पाए कति नाँच्थे होला ।

दिनहुँ दुर्घटना परेर वा आर्थिक कारणले रोगको उपचार गर्न नसकेर अस्पतालमा मृत्युको पर्खाइ गर्नेहरूलाई जीवन कति प्यारो होला, तिनीहरूलाई बाँच्न कति मन होला ।

आज कोरोनाले ज्यान गुमाउनेहरूलाई आफ्नो परिवारसँग बाँच्न कति रहर थियो होला ?

रोग लागेर अस्पतालको बेडमा लडिरहनेहरूलाई मृत्युलाई हराएर फेरि जीवन जिउन सक्छु या सकिदैन भन्ने कत्रो तनाव होला ?

समस्या कसको जीवनमा हुँदैन ? हामीले त समाधान पो खोज्नुपर्छ ।

मैले आत्महत्या गरी संसार छोडेर गएपछि मलाई माया गर्ने मेरा परिवार, आफन्तहरू कसरी बाँचलान् ?

मैले केही गर्न सक्ँ भनेर मप्रति मेरा बा आमाले गरेको त्याग र बलिदानलाई मैले लत्याएर दिएको पीडा कसरी भेल्लान् भनेर साँच्नुपर्छ ।

जीवन त जनावरले पनि बाँच्छ तर मान्छेले आफ्नो लागि भन्दा पनि आफ्नाहरूको लागि बाँच्न सिक्नुपर्छ । आत्महत्या गर्न खोज्नेहरूले एक चोटि यी कुरा आँखा चिम्लिएर साँच्ने हो भने, के उसलाई आत्महत्या गर्न मन लाग्ला ?

हो मलाई आज सबैसँग सोध्न मन लागेको छ, आखिर किन गर्छन् मानिसले आत्महत्या ?

बुटवल कालिका क्याम्पस

बुटवल कालिका क्याम्पस - ज्ञानको धारा

बुटवल कालिका, ज्ञानको धारा,

युवाहरूको उज्ज्वल भविष्यको सहारा ।

विद्याको मन्दिर, ज्ञानको खानी,
बनाउँछ मानव जीवनलाई रङ्गीन बिहानी ।

छोटो समयमा, उचाइ चुमेको,
देशकै नजरमा, आफ्नो नाम लेखेको ।
विद्यार्थीहरूको रोजाइ, पहिलो गन्तव्य,
बुटवल कालिका, छौ सधैं तिम्रो सेवक ।

अत्याधुनिक सुविधा, पुस्तकालय, ल्याब,
ज्ञानको खोजीमा, दिनरात खट्ने तब ।
खेलकुद गतिविधि, मनोरञ्जनको थलो,
बुटवल कालिका, हाम्रो गौरवको बोलौँ ।

विभिन्न विषय, स्नातक तहका कोर्स,
बनाउँछ भविष्य उज्ज्वल, दूरको ।

शिक्षकहरू दक्ष, विद्यार्थीहरू मेधावी,
बुटवल कालिका छौ हाम्रो आशाको रवी ।

 युवराज गौतम

बि बि एस. चौथो वर्ष

डर

सङ्गम अनुरागी
बि.बि.एस. चौथो वर्ष

खाली पानाजस्तो जिन्दगीमा म केही अक्षर भर्न लागिरहेछु । बेला बेलामा झेर बनेर आउने समाजलाई मभिन्नका महरूले मलाई मेट्न इजाजत दिन्छन् । मैले म भित्र पटकपटक हिम्मत र आत्मविश्वास ल्याए तर समाजले पुछिदियो र लेखिदियो डर । आज म त्यही डर लिएर बाँचिरहेछु ।

“सानो छँदा मर्छ कि भन्ने डर, ठुलो भएपछि मर्छ कि भन्ने डर” भनेर बुबाआमाले, सिमेभूमेको नाममा पुरोहित बाजेले “यो उमेरमा सम्हालनुपर्छ नत्र खौलोमा परिन्छ” भनेर दिदीले, “त्यो केटीले तँलाई मन पराउँछे प्रपोज गरिहाल् नत्र फुस्केली” भनेर साथीले, “घरको स्थिति के छ ? तँ त एकलो छोरा जिम्मेवारीको ख्याल गर” भनेर फुपाजुले, “बाउ बाजेको बिँडो थाम्न सक्छौ ?” भनेर यजमानले र आफन्तले मेरो मस्तिष्कमा कलिलो उमेरदेखि नै डरको बिजारोपण गरे । मलाई डराउन सिकाएर भन्नुभयो, “डराउनु हुदैन, डरलाई जित्नुपर्छ ।” तर कसरी ? त्यो सिकाउनु भएन । मेरो मनमा डरले घर बनाइसक्यो । “अगाडि गएर बोल्न सजिलो छ ?” भनेर निरुत्साहित पार्नेहरूले फलानो त बोल्नै सक्दैन भनेर डरमाथि अर्को डर थपिदिए । जो हौँचो उसकै मुखमा घौँचो । रुख चढेर घाँस काट्न लाग्दा भर्नु नत्र लडिन्छ भन्ने छिमेकी काकाले तन्नेरी भएर रुख चढ्न सक्दैन भनेर व्यङ्ग्य गर्नुहुन्छ । “कान्छा तेरो हात मिठो छ खाना बना, बहिनी र म बारीमा जान्छु” भन्ने आमाले पनि जन्मिएदेखि एक धर्सो घाँस काटेको छैन भनेर सुनाउनु हुन्छ ।

पौडिनुपर्छ भन्नेले पौडिन सिकाउनु पनि पर्छ, कसैले पौडिनुपर्छ भन्दैमा खोलामा पस्यो भने डुबिन्छ । पौडिनुपर्छ भनेर सपना देखाउनु गलत भने होइन तर कस्तो सपना देखाउने ? कसरी र कसलाई देखाउने त्यो अभि महत्त्वपूर्ण कुरा हो । मलाई थाहा छ मलाई सिकाउनुहुने सम्पूर्णले मलाई माया गर्नुहुन्छ मेरो भलाइ चाहानुहुन्छ तर मलाई त्यो सिकाइ आधा भयो, पूर्णता भएन । म आधा बाटो हिडेर गन्तव्य बिर्सको यात्री जस्तै भएँ, सरल भाषामा भन्नुपर्दा आधा गाग्री पानी जस्तै छचल्किरहे । पानी भरिदिने कसैले प्रयत्नसम्म गरेन रित्तो हुन मैले चाहिन र म यस्तो हुन पुगँ । मैले देखेको म र मलाई देखेहरूले देखेको म मा धेरै फरक छ । मैले देखेको मलाई दुनिया समक्ष देखाउनु छ । यसको लागि मैले डरसँग जित हासिल गर्नु छ । डरलाई पनि मसँग डराउने बनाउन छ । डर स्वतः भ्रमित शब्द हो यसले मानसपटलमा भ्रमको विजारोपण गर्दछ । डरलाई हराउनु ठुलो कुरा हैन मात्र एक पाइला डरभन्दा आगाडि बढाइदिए पुग्छ । डर अरू केही होइन मात्र छल हो, जसले मानिसलाई तर्साइरहेछ, छलिरहेछ । मैले माथि उल्लेखित गरेका डरका स्रोतहरूलाई प्रेरणाको स्रोत बनाएर आफूले आफूलाई प्रमाणित गर्दै आफूले आफूप्रति गौरव गर्न सक्ने वातावरण सिर्जना गर्नु छ । मेरो एउटै प्रण छ, आफूलाई चिनाउन कसैको सहारा लिन नपरोस् । डरले मलाई मात्र होइन मेरो परिवार मेरो समाज मेरो सिङ्गो देशलाई नै प्रभावित पारेको छ । डरकै कारण लाखौंले आत्महत्या गरेका छन् । मानिस रोगले भन्दा रोगको डरले बढी प्रभावित छन् । यसको महसुस मैले राम्रोसँग गरेको छु । केही हदसम्मको डर त स्वभाविकै हो तर अब हद पार भइसकेको छ । मैले मेरो समाज मेरो देशलाई डर मुक्त बनाउन नसकँला तर मैले म र मेरो परिवारलाई डर मुक्त बनाउँछु । तपाईंले तपाईं र तपाईंको परिवारलाई डर मुक्त बनाउनुहोस् । देशको चिन्ता लिनु पर्दैन देश आफै डर मुक्त हुन्छ ।

जय मातृभूमि !!

“Building Self-Discipline: A Guide for College Students”

Rabindra Kumar Bari

BBS 3rd Year

Self-discipline is a crucial skill for success in college and beyond. It empowers individuals to set goals, manage their time, and stay focused on their studies despite distractions. For college students, cultivating self-discipline can make a significant difference in academic performance, personal development, and overall well-being. In this article, we will explore the key components of building self-discipline and offer practical strategies that students can implement to strengthen this essential trait.

Breaking tasks into smaller steps can make them more manageable and less overwhelming. It helps to create a clear roadmap and enables students to focus on one step at a time.

Rewarding oneself after accomplishing a smaller task or completing a set of tasks can help maintain motivation and reinforce the habit of self-discipline. It can be something as simple as taking a short break, indulging in a favourite snack, or engaging in a preferred activity.

Developing healthy habits is crucial for strengthening self-discipline. This includes establishing a routine, maintaining a balanced diet, getting enough sleep, and engaging in regular exercise. These habits provide the necessary physical and mental energy to stay focused and disciplined.

Seeking accountability can be an effective strategy to boost self-discipline. Sharing goals

and progress with a friend, family member, or mentor holds students accountable and encourages them to stay on track. This external support system can provide motivation during challenging times.

Maintaining a positive and persistent mindset is essential for building self-discipline. The belief in one's ability to overcome obstacles and achieve goals is crucial. Positive self-talk, visualization techniques, and practising gratitude can help students stay motivated and focused on their goals.

By implementing these strategies, students can cultivate self-discipline and experience various benefits. They will be able to manage their time effectively, stay committed to their studies, and achieve academic success. Additionally, they will develop skills that extend beyond their academic life, leading to personal growth and overall well-being.

Some strategies that students can implement to cultivate self-discipline include:

1. **Setting clear goals:** Students should set specific and achievable goals for their studies. This will help them stay focused and motivated.
2. **Creating a study schedule:** Having a well-structured study schedule can help students manage their time effectively. They should allocate dedicated time for studying each day, and stick to the schedule as much as possible.

3. **Eliminating distractions:** Students should identify and eliminate any distractions that may hinder their concentration while studying. This may include turning off mobile phones or finding a quiet study space.
4. **Practicing time management:** Students should learn to prioritize their tasks and allocate time accordingly. This includes setting deadlines for assignments and studying in advance, rather than leaving everything for the last minute.
5. **Developing a routine:** Having a consistent routine helps students build discipline. They should try to wake up and go to bed at regular times, eat healthy meals, and engage in regular physical activity to maintain overall well-being.
6. **Seeking accountability:** Students can find a study buddy or join study groups to hold themselves accountable. They can set study goals together and provide support and motivation to each other.
7. **Rewarding achievements:** Students should reward themselves for achieving their study goals. Celebrating small victories can boost motivation and make the learning process more enjoyable.
2. **Enhanced self-confidence:** Achieving their study goals and improving their academic performance can boost students' self-confidence and belief in their abilities.
3. **Increased self-motivation:** Cultivating self-discipline helps students become self-motivated learners. They develop a sense of responsibility for their own learning and can stay motivated even when faced with challenges.
4. **Better time management skills:** By implementing strategies like creating a study schedule and setting deadlines, students develop essential time management skills that can benefit them throughout their lives.
5. **Improved personal growth:** Cultivating self-discipline extends beyond academic life. Students learn valuable skills such as goal-setting, organization, and perseverance, which can contribute to their personal development and overall well-being.

By implementing these strategies, students can experience various benefits, including:

1. **Improved academic performance:** By managing their time effectively, staying committed to their studies, and eliminating distractions, students are more likely to achieve academic success.

In conclusion, by implementing strategies to cultivate self-discipline, students can not only achieve academic success but also develop skills that will benefit them in various aspects of their lives. Building self-discipline is a valuable asset that can lead to personal growth, increased self-motivation, and improved time management skills, ultimately contributing to overall well-being.

प्रेमको नसा

 मधुसुदन नेपाल 'बिपिन'
बि.बि.एस. तेस्रो वर्ष

म घर बस्दाबस्दै थाकिसकेको थिएँ। एक दिन मेरो दिमागमा एउटा सुन्दर रमाइलो अनि प्रेम कथा कल्पना गरेको थिएँ जुन शब्दमार्फत लेखन मन लाग्यो त्यसपछि चलाएँ मैले WIFI को सम्बन्ध।

कुरा थियो आजभन्दा एक वर्ष अगाडिको जहाँ एक सुन्दर कन्या थिइन, जो भर्खरै स्कुल सकेर कलेज जान थालेकी थिइन्। आजभोलि उनको घरको गेट नजिक एउटा 'ट्र्यान्डसम' युवक देखिन थालेको छ जुन युवकलाई काल्पनिक रूपमा मलाई लिए पनि हुन्छ। जो दिनहुँ त्यहाँ देखिन्छ, ती सुन्दरी कन्या जहिले कलेज जाँदा, आउँदा युवक सधैं त्यहीँ हुन्छ। कहिले हेर्छ, कहिले मुस्कुराउँछ, कहिले लाजले शिर निहुराउँछ, कहिले आँखाआँखा जुध्छन, कहिले चोर नजरले हेराहेर गर्दा गर्दै अचानक आँखा जुध्छन्, दुवै मुस्कुराउँछन्, तर बोल्न सक्दैनन्।

सधैं कलेज जाँदा आउँदामात्र देखिने युवक आजकल छुट्टीका दिनमा नि त्यहीँ देखिन थाल्छ। साँभबिहान हरपल त्यो युवक ती युवतीको घर वरिपरि देखिन थाल्छ। दैनिकी यसरी नै बित्छ, न त उनीहरू बोल्छन् सधैं हेराहेर मात्रै गर्छन्! भन्डै वर्षदिन बित्यो यो क्रम चलिरहेछ तर कुरा गर्न कसैले सकेको छैन। अब के गर्ने कन्या हुन् ? मनमा कुरा खेलिहाल्छ। एउटा केटोले के हेर्यो, आयो सौँचु त परिहाल्यो, अनि सौँचन थालिन् “त्यो युवक पक्कै पनि मलाई मन पराउँछ” सुरू भएछ प्रेमको नसा। कता कता कन्यालाई पनि त्यो युवक मन पर्न थालेछ। हुन पनि हो प्रेमको नसा नलाग्ने त कुरै भएन। हेर्दै सोभो-सिम्पल देखिने युवक आकर्षक हुनै पर्थ्यो।

के गर्नु साथीहरूलाई सुनाउनु पर्थ्यो, लाको बानी त हो, ती युवतीले आफ्ना साथीहरूसँग कुरा गरिन्। सम्पूर्ण कुराहरू सुनाइन्, साथीहरूले पनि 'पक्कै तँलाई मन पराउछ होला' भन्ने अनुमान गरे। अनि साथीहरूले एक पटक कुरा गर्ने सल्लाह दिए। एकदिन ती युवतीले हिम्मत गरेर युवक भएको ठाउँमा आइन् अनि सोध्न थालिन् “तिमीलाई सधैं म यहाँ देख्छु, मैले थाहा पाएँ तिम्रो मनको कुरो।” मलाई एकैछिन त ज्योतिष नै हो कि भन्ने लाग्यो। मन मनै हाँसे। फेरि कन्याले भनिन्, “धेरै कुरै, सायद पहिलो प्रस्ताव तिमिले राख्छौ होला, कुराकानीको सुरुवात तिमि गर्छौ होला भन्ने सोचिरहेँ तर तिमि कहिल्यै बोलेनौ। सायद मनको कुरा भन्न सड्कोच मान्यौ होला।” रामराम! कहाँ पुगिन् कन्या ? उनले भनिन्, “हो म तिमिले मन पराउँछु। युवतीले भनिन् “I Love You. तिमि ढुक्क भएर मेरो घरमा आऊ, मेरो बुबाआमासँग कुरा गर अनि हामी विवाह गरौं।”

कुरा सुनेपछि युवा आफैँ भुक्किए तर के गर्ने युवतीको यति कुरा सुनेर कता कता युवक नर्भस थियो। बडो साहस गरेर भन्यो- “सुन न.. म त त्यसै नर्भस भएँ तिम्रो कुराले, कुरा नबुझी तिमि कहाँ पुगिछौ। वास्तवमा यहाँ बसेको चै तिम्रो घर को Wifi मा पासवर्ड रैनछ, त्यहीँ भएर फ्रीको नेट चलाउनलाई हो नि। तिमिले देखेर होइन। त्यसपछि लाइन गयो; Wifi गयो अनि केटा पनि गयो।

My Aim in Life

 Aakriti Bhandari
B. Ed. second year

Everyone has dreams and aspirations in their journey through life. For me, becoming a teacher is the key to unlocking a bright future. A teacher inspires students to overcome challenges. I believe education is the foundation of a strong and progressive society. By teaching, I can contribute to this progress. I want to focus on developing critical thinking and moral values in my students. I hope to be a positive influence in their lives.

To achieve this, I am committed to working hard, gaining knowledge, and improving my teaching skills. My aim in life is to be a good teacher who makes a difference in the lives of students. Teaching is not just a career for me; it is a calling and a way to give back to society. I am determined to fulfill this dream and contribute to a better future.

परदेशतिर

बोकेर ऋणै ऋणको भारी, परदेशतिर हिँडै
सम्भ्रएँ घरको जिम्मेवारी परदेशतिर हिँडै ।

कसरी बिसन सक्थेँ र साहुले गैरीखेत खाइदिएको
रित्तो बनाएर सबै खेतबारी, परदेशतिर हिँडै ।

सम्भाउन खोज्छु मान्दिनन् रुँदै बस्छु पिँडीमा,
ल्याइदिने वाचामा नाइलनको सारी, परदेशतिर हिँडै ।

मनभित्र अनेकौँ सपना र रहरहरू साँचेको थिएँ,
ती सबैलाई भुइँमै पछारी परदेशतिर हिँडै ।

लोकसेवा लड्ने अनि सरकारी जागिर खाने
सबै सपनालाई ओभेलमा पारी, परदेशतिर हिँडै ।

 मनोज ज्ञवाली

मित्रता

मित्रताले दुई व्यक्ति बिचको सम्बन्धको रूप लिन्छ,
जसले सुख र दुःखमा साथ दिन्छ ।

सुख र दुःख हरेक परिस्थितिमा साथ दिने साथी,
ती साथी निरन्तर भइरहन्छन् सबैभन्दा माथि ।

साथी त हजारौँ भेटिन्छन् जिन्दगीको यात्रामा
ती साथी हुन्छन् असल थोरै मात्रामा ।

साथी कस्तो छ भनी हेरेर देखिँदैन यसको रूपमा,
मित्रता त तब हुन्छ जब आउँछ भावना तब उसको मनमा ।

 अर्जुन बि.क.
बि.बि.एस. चौथो वर्ष

गरिबको दिन आएन

भन्थे सबको एकदिन दिन आउँछ ।
मेरो वर्षौं बित्यो दिन आएन ॥
देशमा लोकतन्त्र आयो भन्छन् ।
मेरो चुहिने टहरोमा टिन आएन पटकै आएन ॥

छिमेकीको घरमा ऋण आयो भन्छन् ।
म गरिबको कहिल्यै दिन आएन ॥
देशमा सङ्घीयता आयो भन्छन् ।
मेरो गाउँमा कुनै नेता आएन ॥

बुढेसकालमा बुबाआमा मृत्युसँगै लडिरहेछन् ।
मेरो गाउँमा औषधि उपचार आएन ॥
देशमा कालोपत्रे सडक आयो भन्छन् ।
मेरो गाउँमा हिँड्ने बाटो आएन ॥

देशमा नयाँ शासन आयो भन्छन् ।
जनताको शासन आएन ॥
देशमा जहानियाँ शासन गयो भन्छन् ।
परिवार, नातावाद, भ्रष्टाचार गएन ॥

देशमा संविधान आयो भन्छन् ।
गरिबको लागि ऐन कानुन आएन ॥
देशमा शिक्षा आयो भन्छन् ।
मेरो गाउँमा पाठ्यक्रम र शिक्षक आएन ॥

भन्थे सबको दिन आउँछ ।
मेरो वर्षौं बित्यो तर आएन ॥
छिमेकीको घरमा ऋण आयो भन्छन् ।
म गरिबको कहिल्यै दिन आएन ॥

 धीरज मल्ल (धीरज प्रताप मल्ल)

बि.बि.एस प्रथम वर्ष

सुन्दरताभित्रको पीडा

तीन भूमि एक साथ नेपाल गुन्जिन्छन्
हिमाल, पहाड, तराइ देशको पहिचान बनिदिन्छन्
सात प्रदेश नेपालका सातै रङको विविधता
सबैसँगै मिलेर बन्छ यो मुलुकको सफलता ॥

भल्किन्छ हरियाली हिमाल, पहाड, तराइको काखमा
प्राकृतिक सम्पदाले सम्हाल्छन् पर्यटकलाई आफ्नै साथमा
जाति, भाषा, धर्म, संस्कृति जताततै विविधता
एक अर्कामा सम्मान हुन्छ छ सबैतिर सहिष्णुता ॥

प्राकृतिक र सांस्कृतिक सम्पदाले धनी देश
अझै पनि बस्न नसकेको विकासको बेस
फेरिन्छन् यहाँ महिनै पिच्छे ऋतुजस्तै सरकार
जुन सरकार आए पनि कोरिदैन विकासको खाका र आकार ॥

जताततै पावर पहुँच राख्छन् आफ्नै कर्मचारी
हरेक काम र क्षेत्रमा मौलाएको छ भ्रष्टाचारी
सत्य र न्यायको आवाज दाबिएको भ्रष्टाचारीको भिडमा
दिन प्रतिदिन हराउँदैछ उज्यालो सपना र आशा देशमा ॥

गफ दिन्छन् गफाडिहरू चुनावमा नेताहरूले
लुट्छन् आफ्नै सपना यहाँ विकासको सपना देखाउनेहरूले
रोजगारीका स्रोतहरू उद्योग कलकारखानामा अन्धकार
युवा जाति विदेशिए देशमा बढ्दो बेरोजगार ॥

महंगीले सीमा नाथ्यो आमदानीको स्रोत छैन
जीवनको कठिन यात्रामा आशाको उज्यालो कतै छैन
भ्रष्टाचार, बेरोजगार अन्त्य गर्न नेतृत्वको आशमा
परिवर्तनको प्रतिक्षा छ उज्यालो नेपालको विश्वासमा ॥

 विवेक अर्याल

बि.बि.एस. प्रथम वर्ष

साभग रहस्य

एउटा,
यस्तो समयले,
यस्तो कालखण्डले,
यस्तो युगले जन्माएको ऊ,
ऊ मात्र ऊमा सीमित छ।
यत्रतत्र सर्वत्र रिक्त छ।
कसैको रक्तिभर कामको योग्य छैन ऊ।

सबैरे नचाहँदा नचाहँदै उठ्छ,
भारी तनलाई मालिस गरिरेहका,
सिरक, कम्मललाई केहीबेर आराम दिन्छ।
पैतालाले थिचेर धिकिर-धिकिर,
चप्पललाई लताउँदै,
तिनै नैराश्यताका गल्लीगल्ली चहाउँछ।

हिजोअस्तिका दिनहरूमा खाएका वचन,
उसलाई भोजनसरी दिनहुँ पुग्दा छन्।
फेरि त्यही लाचार मुख देखाउँदै वचनका ऋण,
ब्याजसहित तिर्छु भनी केवल
आश्वासनको चटनी पित्काएर फर्कन्छ।

बाक्लिँदो सहर,
पातलिँदो रहर,
निराशाको खण्डहरमा दबेको ऊ,
चिनजानले केहीलाई चिनेको छ,
उनीहरूका गफगाफमा हाँसीखुसी गिरेको छ।

कतिपनि नपच्ने रहेछ,
आफ्ना प्रतिविम्ब उनीहरूका,
जुत्ताका तलेत्रामा छल्किरहँदा।
तर बिष नै सेवन गरे पनि बाँच्छ ऊ,
तुलनामा मापकको रूपमा स्तर हुँदो हो त।

ख्याल र सौँचमा,
हो कि!, हो कि! जस्तो,
कतै आउँछन् कि जस्तो,
विचारमा धेरै किराहरू स्याउँस्याउँ गर्ने गर्छन्।
ऊ आफै माहोल बनाइदिन्छ,
त्यसमै घुलामिल भइदिन्छ,
भेला गर्छ यस्तो सेमिनार र गोष्ठी,
जहाँ उसलाई सक्काउने तुच्छ निधो हुन्छ।
मुसुमुसु हासौं फुट्छ, ताली पड्किन्छ,
ऊ कुनाको कुसीमा बसी निधो पारित गर्दिन्छ।

फर्कन्छ सुनसान गल्लीका साथमा,
छिँछ ढोकालाई टाउकोको चुलीले चुम्छ,
कमिजका काखीको गन्ध ह्वास्स पाउँछ।
आउँछ टिनको दराजको सिसामा मलाई नियाल्न,
र त्यसका निधारमा धिक्काउँदै म भन्छु,
-- क्या जिएको छस् जिन्दगी!

 सागर पौडेल
बि.बि.एस. दोस्रो वर्ष

मेरी हजुरआमा

अन्तिम नै लामो समयको याद रहेछ त्यो,
तिमीसँग मैले बिताएका,
जैले बच्चाबच्चीभैँ कति सताउने गर्थेँ है,
अब पाउँदिन भन्ने त्यो यादले पनि सताउने गर्छ,
हरेक रातको समय हो,
तिम्रो सम्झना गर्दागर्दै परेली निदाउने गर्छ ।

अभैँ पनि मिठा तिम्रा विगतका कुरा
कथा जस्तै गरेर सुन्न मन छ,
तिम्रै काखमा पहिलेभैँ निदाउन मन छ,
तर अवशेष प्रकृतिको नियम भन्दै टाढियौँ म बाट,
सौँचेको नि थिएन त्यो पल
तर तिम्रो लाससँगै पुऱ्यायौँ घाट ।

हुन त तिम्रै कोखबाट जन्म लिएकी त हैन तर पनि,
कोखकै छोरीजस्तै थिएँ म,
मेरा सबै दिदीहरू त टाढै थिएँ केवल म तिम्रो काखमा थिएँ,
तर पनि नियतिको खेल रहेछ यो अन्तिम पलमा म पनि टाढा
भैँदिँ,

खै कस्तो खेल रहेछ यो प्रभुको,
सानो सपना देखाएर घरबाट टाढा आएकी थिएँ,
टाढै भए पनि घरका यादहरूसँगै लगाएकी थिएँ ।
अन्तिम त्यो सन्जे परेको रातमा भेट त भो हाम्रो ,
तर होइन रहेछ त्यो राज कसैको लागि राम्रो,
जसरी काँधमा बोकेर घरको आगन पार गराएकी थिएँ,
त्यसरीनै घरको दैलो पार गराउन मन छ,
मनले चाहेर त पुग्दैन अब,
अर्को साल पूरा गर्ने भनेको हाम्रो सपना ,
तिमीलाई त्यही तराजु चढाउन मन छ ।

कति छन् कति मनका कुरा तिमिसँग बाँड्न त,
अब तिम्रो आवाज अनुभव गर्न कल्पनामा आउन सक्छु,
केवल यी रातका सपनीमा पूर्ण रूपले तिम्रीलाई पाउन सक्छु,
ती घरका कुनाकापुचामा तिम्रै छाँया देख्ने गर्छु,
बारीका ती माटोमा तिम्रै रगत-पसिना भेट्ने गर्छु,
साह्रै गाह्रो हुँदोरहेछ यो मनमा रहेका यादलाई मेटाउन पनि,
तिम्रा ती विगतका पानाहरूलाई सम्झी सम्झी केलाउने गर्छु,
ए मेरी आमा कहाँ गयौँ तिमि ?
सुनिनौँ की बुझिनौँ तिमि ?
म तिम्रीलाई हरेक क्षण यसरी नै आत्मैदेखि बोलाउने गर्छु ।

 समीक्षा ज्ञवाली

म वीर छोरो

म नेपाल आमाको छोरो
देशको रक्षामा उभिएको छु ।
प्रहरी पोसाकमा सजिएर
जनताको सुरक्षामा खटिएको छु ॥

ए ! मेरी आमा मलाई
मुटु दह्रो बनाएर बिदा दिनु है ।
अब म घर त्यागेर हिडेको हुँ
मेरो कति चिन्ता नलिनु है ॥

आँधिबेहरी, बाढिपहिरो सहित
गोलीसँग लड्नु छ मलाई ।
देशबासीको रक्षा गर्नुछ
रगत अनि पसिना बगाई ॥

मेरो सास गुमाएर भए पनि
अरूको जीवन बचाउनुछ ।
हृदयका कुना कुनामा अब
नेपाल आमा सजाउनु छ ॥

हार कहाँ खान सक्छु र म
मेरी बहिनीलाई राक्षसबाट बचाउनुछ ।
यी सुन्दर कलाकृतिको रक्षा गरी
देशलाई अभै चम्काउनुछ ॥

युद्धको मैदानमा पनि
मुस्कुराएर जानुछ ।
एकमुठी सास अनि
जितको आश लाग्नुछ ॥

मेरो वीरताले शत्रु डराउनु
यहाँ साहस जुटाउनुछ ।
मनमा केही डर भएपनि
भित्रीभित्री लुकाउनुछ ॥

हो मसँग ठुला ठुला
हातहितयार पक्कै छैनन् ।
तर मेरो हौसला अनि धीरता
कमजोर पक्कै होइनन् ॥

थाहा छैन अब आफ्नो गाउँ
म फर्कन्छु या फर्कन्नँ ।
वाचा गर्छु अन्तिम सास रहुन्जेल
म आफ्नो कर्तव्य बिर्सन्नँ ॥

यदि सास रोकिएछ भने
मेरी आमालाई वीरताको माला लगाइदिनू ।
मेरो गर्वसाथ फुलेको छातीमाथि
केही पुष्पगुच्छा चडाइदिनू ॥

 एन्जला पौडेल

फरक छ नि !

देखावटीको तिम्रो यो संसारमा
म मूल्य खोजिरहेछु ।
तछाँडमछाँडको तिम्रो यो समाजमा
म शान्ति खोजिरहेछु ।
त्यो तिम्रो काल्पनिक दुनियाँमा
म केही भिन्न खोजिरहेछु ।
त्यसैले त म,
तिम्रो सज्जनहरूको समाजमा
एउटा पागल बन्न खोजिरहेछु ।

हराउँदा हराउँदा यो तिम्रो दुनियाँमा
म आफ्नो संसार खोजिरहेछु ।
भोलिका लागि मर्नेहरूको बिचमा ।
म हिजोको म खोजिरहेछु ।
पैसा, धनसम्पति, मूल्य चिजमा
यो तिम्रो दुनिया खुसी देखिरहेछ ।
म अन्धकार देखिरहेछु ।

यो तिम्रो दुनिया
मनोरञ्जनको रूपमा होहल्ला
खोजिरहेछु ।
म,
यो कोलाहलबाट टाढा जाने माध्यम
खोजिरहेछु ।
सायद फरक यति होला,
यो तिम्रो संसार खुसी खोजी रहेछ,
म त्यै खुसीभित्र, सुकुन खोजिरहेछु ।

फरक छ नि,
तिम्रो समाजले देखेको शून्यमा
म दुई देखिरहेछु ।
तिम्रो समाजले देखेको ब्रम्हाण्डमा
म भुई देखिरहेछु ।
भोगाइ अनि सिकाइको उल्भनमा
तिम्रो समाज हल खोजिरहेछ,
म फल खोजिरहेछु ।

उदाउँदै गरेको घाममा
यो तिम्रो समाज व्यस्तता खोजिरहेछ,
म ज्योति खोजिरहेछु ।
अस्ताउँदै गरेको घाममा
यो समाज अन्धकार देखिरहेछ,
म जून अनि तारासँग सपना देखिरहेछु ।

समुन्द्रको गहिरोइमा
यो समाज मोती खोजिरहेछ ।
म प्राण खोजिरहेछु ।
यो अस्तव्यस्त दुनियामा
यो समाज लाभ खोजिरहेछ ।
म सुकुन खोजिरहेछु,
त्यसैले त म
तिम्रो सज्जनहरूको समाजमा
म पागल खोजिरहेछु ।

छर्लङ्ग छ नि,
भौतिक संरचनाको सुन्दरतामा
यो समाज विकास देखिरहेछ,
म कहालीलाग्दो दृश्य देखिरहेछु ।

 मिलन गैरे

बि.बि.एस. चौथो वर्ष

मेरो सपना

आहा ! कति मिठो सपना
कति राम्रा लक्ष्य मेरा
कति राम्रा मनका भावना ।

म सपनालाई समेट्न खोज्छु
सपनालाई विपनामा परिणत गर्न चाहन्छु ।

ती उज्याला प्रकाशका किरणहरू जस्तै
मेरो जीवनमा पनि उज्याला रङहरू छर्न चाहन्छु ।

सफलताका ढोकाहरू सपनीमा खुले जस्तै
मिहिनेत गरी अघि बढ्ने लक्ष्य राख्न चाहन्छु ।

वसन्त ऋतुमा पलाउने ती हरियाली पालुवा जस्तै
फूलैफूलको बगैँचामा म पनि रमाउन चाहन्छु ।

सुनौलो भविष्यका मीठा मीठा सपना देख्दै
सपनालाई सफल पारी विपनामा रमाउन चाहन्छु ।

मेरो सपना
आहा ! कति मिठो सपना
आहा ! कति मिठो सपना ।

 निर्मला गैरे
बि.एड. तृतीय वर्ष

आमाको माया

कुरुरीको आवाजसँगै तिम्रो निद्रा खुल्छ
सन्तानको मायामा दुःख सबै भुल्छ
सन्तानलाई हुर्काउने तिम्रो ठुलो इच्छा
ज्ञान गुनका कुराको दिन्छौ सधैँ दीक्षा ।

अपार छ आमा,
अपार छ आमा, तिम्रो माया सन्तान बुभुदेन
सन्तानलाई दुःख परोस त्यो मनले कहिल्यै भन्दैन ।

सन्तानलाई हुर्काउन,
सन्तानलाई हुर्काउन पैतलामा कति काँडा बिभे,
बाहिर आँशु देखाउन नसकेनी परेली त पक्कै भिजे,

छोरो सानो छ,
छोरो सानो छ, भन्थ्यौ आमा छोरो इन्जिनियर बन्यो,
तिमले दुःख पाउँदा खै कल्ले जान्यो ?

आज थाहा भो,
आज थाहा भो, संसारको रित यस्तै रहेछ
सन्तानको माया केवल ढुङ्गामुढा भएछ ।

 सिर्जना न्यौपाने
बि.बि.एस. प्रथम वर्ष

चार अक्षर

तिम्रो नाम केबल चार अक्षरले बनेको छ
पहिलो वर्ण संस्कृतदेखि
चार अक्षरको चार हजार अर्थ लाग्छ
जस्तो सुरुवात त्यस्तै अन्त्य
तिम्रो नाम राख्नेलाई धन्यवाद छ।

अर्थहीन छन् अरू अक्षरहरू
जुन तिम्रो नाममा पर्दैनन्
अभागी ठान्छु आफूलाई
मेरो नाम
संस्कृतको दोस्रो अक्षरबाट सुरु हुन्छ।

चार अक्षरको चार हजार अर्थ लाग्छ
जस्तो सुरुवात त्यस्तै अन्त्य
कसरी बधाई दिऊँ ?
तिम्रो नाम राख्नेलाई धन्यवाद छ।

 आशिष लुइँटेल
बि.बि.एस. दोस्रो वर्ष

चण्ड शब्द

मैने सब हि से बात कि,
पर सब से नहि
जब सुरवात कि तुज्से तो रुकगया वहि।

जिस कदर तु अपने बात रखती है,
हर वक्त खुद्को याद कर्ने पर मज्बूर कर्ती है।

यु हि नहि मे लिखता हर किसि के बारे
जब भि लिखा,
सच हि लिखा।

लो सुन आब ये तेरे लिए,
कि,
मे चन्द शब्दो मे लिखु,
तु एक चान्द कि कोही हूर जैसे,
कवाली कि ताल मे तु बेहती हुइ सुर जेसि।

पुनम कि चाँदनी मे ढाल जात हर कोही,
कोही तुझपर युह हि मरजाए,
तु बेसुमार नूर जेसि।

 विकास खनाल

खण्ड-ॐ परिशिष्ट

परिशिष्ट: १

बुटवल कालिका क्याम्पस

सञ्चालक समितिका पदाधिकारीहरू तथा सदस्यहरूको नामावली : २०८०

क्र. सं.	नाम, थर	पद
१	श्री होमबहादुर गलामी	अध्यक्ष
२	श्री नित्यानन्द ज्ञवाली	उपाध्यक्ष
३	श्री नन्दबहादुर काउचा	कोषाध्यक्ष
४	श्री यमुना काउचा (वडा प्रतिनिधि)	सदस्य
५	श्री दिनेश थापा	सदस्य
६	श्री अनिलप्रसाद श्रेष्ठ	सदस्य
७	श्री कृष्णप्रसाद पाण्डे (त्रि.वि.प्रतिनिधि)	पदेन सदस्य
८	श्री इवराज तिवारी (प्राध्यापक प्रतिनिधि)	पदेन सदस्य
९	श्री तिरसना पराजुली (विद्यार्थी प्रतिनिधि)	पदेन सदस्य
१०	श्री ओमी पुन	सदस्य
११	श्री घनश्याम पाठक	सदस्य सचिव

संस्थापक सञ्चालक समितिका सदस्यहरूको नामावली २०७०:

क्र. सं.	पद	नाम
१	अध्यक्ष	श्री होमबहादुर गलामी
२	सदस्य	श्री रामचन्द्र क्षेत्री
३	सदस्य	श्री कौशलराज बस्याल
४	सदस्य	श्री जुद्धबहादुर वि.क.
५	सदस्य	श्री नित्यानन्द ज्ञवाली
६	सदस्य	श्री जयप्रकाश सुवेदी
७	सदस्य	श्री पार्वती कुँवर
८	सदस्य	श्री पुनम कुँवर
९	सदस्य	श्री टड्ककुमार खड्का
१०	सदस्य	श्री सावित्रा पाण्डे
११	सदस्य	श्री हरि थापा
१२	सदस्य	श्री दुर्गाप्रसाद श्रेष्ठ
१३	सदस्य	श्री अर्जुनमान सैजु
१४	सदस्य	श्री जनकबहादुर थापा
१५	सदस्य	श्री डमरकुमारी पुन
१६	सदस्य	श्री दिनेश थापा
१७	सदस्य सचिव	श्री घनश्याम पाठक

बुटवल कालिका क्याम्पसमा हाल क्रियाशील समिति/उपसमिति, सेल तथा क्लबका पदाधिकारीहरूको नामावली-२०८१

ACTIVE COMMITTEES/CELLS/CLUBS-2081

INTERNAL QUALITY ASSURANCE COMMITTEE (IQAC)	
Coordinator	Ghanshyam Pathak
Member	Hom Bahadur Galami
Member	Nityananda Gyawali
Member	Buddhiram Chaudhary
Member	Eebaraj Tiwari
Member	Navnita Shakya
Member Secretary	Lal Mani Khanal
Student Member	Trishana Partajuli
SELF-ASSESSMENT TEAM (SAT)	
Coordinator	Lal Mani Khanal
Member	Aashish Neupane
Member	Krishna Pokhrel
Member	Eebaraj Tiwari
PHYSICAL CONSTRUCTION COMMITTEE	
Coordinator	Nityananda Gyawali
Member	Nanda Bahadur Kaucha
Member	Tanka Kumar Khadka
Member	Yamuna Kaucha
Member	Ratna Sunar
Member	Dinesh Thapa
Member	Dipendra Dhamala
PROCUREMENT COMMITTEE	
Coordinator	Nanda Bahadur Kaucha
Member	Kiran Thapa
Member	Kamal Prasad Dhakal
SOCIAL AUDIT COMMITTEE	
Coordinator	Rishiram Dumre
Member	Shankar Gautam
Member	Sandipa Aslami

PUBLICATION CELL	
Coordinator	Keshav Raj Neupane
Member	Prakash K. C.
Member	Surendra Raj Gnawali
Member	Ramesh Bhusal
Member	Kamal Prasad Dhakal
Student Member	Amrita Belbase
LIBRARY & LAB MANAGEMENT CELL	
Coordinator	Krishna Pokhrel
Member	Buddhiram Chaudhary
Member	Mahesh Pandey
Member	Ashish Neupane
Member	Kalpana Aryal
Student Member	Puspa Dumre
HUMAN RESOURCE DEVELOPMENT COMMITTEE	
Coordinator	Hom Bahadur Galami
Member	Ghanshyam Pathak
Member	Pro. Dr. Narayan Belbase
Member	Dr. Surya Bahadur Rana
Member	Gyanu K. C.
EDUCATION MANAGEMENT INFORMATION SYSTEM (EMIS)	
Coordinator	Aashish Neupane
Member	Eebaraj Tiwari
Member	Kamal Prasad Dhakal
Member	Ganesh Gaha
Member	Navnita Shakya
Member	Pravat Poudel
Member	Bishal Rana
EXAMINATION MANAGEMENT COMMITTEE	
Coordinator	Eebaraj Tiwari
Member	Buddhiram Chaudhary

Member	Kiran Thapa
Member	Krishna Pokhrel
Member	Min Bahadur Bagale
EXTRA-CURRICULAR ACTIVITIES (ECA)	
Coordinator	Reshmi Raj Sharma
Member	Keshav Raj Neupane
Member	Bishnu Khanal
Member	Mumaya Thapa
Member	Sanjaya Khadka
Student Member	Uma Adhikari
CURRICULUR INNOVATION & ANALYSIS CELL	
Coordinator	Bikash Shrestha
Member	Prakash KC
Member	Gandhi Raj Thapa
Member	Eebraj Tiwari
Member	Sanjay Khadka
Member	Bhuwan Panthi
Member	Abhishek Ghimire
CAMPUS-PUBLIC INTERACTION CELL	
Coordinator	Buddhiram Chaudhary
Member	Kiran Thapa
Member	Shankar Gautam
Member	Krishna Prasad Gautam
Member	Bishnu Prasad Adhikari
Student Member	Samikshya K.C.
TRACER STUDY CELL	
Coordinator	Mumaya Thapa
Member	Jharana Khanal
Member	Laxmi Pandey
HEALTH DESK	
Coordinator	Jharana Khanal
Member	Shyam Sapkota
Member	Laxman Singh Thapa
Member	Madhusudan Bhusal
Member	Mumaya Thapa
Student Member	Ganga Kauchha

RESEARCH MANAGEMENT CELL (RMC)	
Coordinator	Krishna Pokhrel
Member	Prakash KC
Member	Bhoj Raj Nyaupane
Member	Kiran Thapa
Member	Pravat Poudel
Member	Jharana Khanal
Member	Sudarshan Kandel
STUDENT SUPPORT & EMPLOYMENT CELL	
Coordinator	Jivan Pariyar
Placement Officer	Sudarshan Kandel
Member	Aashish Neupane
Member	Krishna Pokhrel
Member	Pravat Poudel
Member	Navnita Shakya
Member	Keshav Raj Neupane
Member	Abhisekh Ghimire
Member	Shailesh Panthee
Student Member	Sweta Gupta
ALUMNI ASSOCIATION COMMITTEE (AD-HOC)	
President	Purushottam Khanal
Vice-President	Mahendra Prasidda Poudel
Secretary	Mindar Singh Rasaili
Treasurer	Rita Kumari Sharma
Member	Shobha Kandel
Member	Shakuntala Panthi
Member	Suman B.K.
Member	Shailesh Kumar Adhikari
Member	Bishal Khatri
PARENT TEACHER ASSOCIATION (PTA)	
President	Rishiram Dumre
Member	Bishnu Prasad Aryal
Member	Hom Bahadur Pandey
Member	Ganga Bahadur Thapa
Member	Chabilal Pun Magar
Member	Rita Kumari Sharma

Member	Bikram Nepali
Member	Rajesh Nepali
Member	Shankar Gautam
STUDENT QUALITY CIRCLE (SQC)	
President	Sandipa Aslami
Vice-President	Ashmita Adhikari
Vice-President	Madhav Panthi
Secretary	Trisana Parajuli
Co-Secretary	Madhusudan Nepal
Treasurer	Amrita Belbase
Member	Dikshya Poudel
Member	Sushant Shrestha
Member	Anita Bhusal
Member	Imran Shah
Member	Pankaj B.K.
Member	Prakash Bhusal
Member	Sagar Khanal
Member	Lakshman Aidi
Member	Anushka Bhusal
KALIKA STUDENTS SPORTS CLUB	
President	Samrat Thapa
Vice-President	Ichchha Malta Thakurl
Secretary	Dilip Rana Magar
Treasurer	Ansu Kaucha
Member	Bes Kumari Pulami
Member	Samrat Tandan
Member	Diwash Neupane
Member	Sudip Rana
Member	Priyanka Buda Magar
Member	Nirjala Chaudhary
Member	Suresh Rayamajhi
IT CLUB	
President	Ankit Misra
Vice-President	Adarsh Kunwar
Secretary	Dikshya Poudel
Co-Secretary	Suraj Bashyal

Treasurer	Himal Fullel
Member	Anmol Chhetri
Member	Ayush Bhujel
Member	Sandhya Poudel
Member	Sandesh Chauhan
Member	Sushant Shrestha
Member	Hemanta Marasini
BASW CLUB OF BKC	
President	Nabin Aryal
Vice-President	Samikshya Khatri
Secretary	Mamata Karki
Treasurer	Mausami Bhattarai
Member	Nabin Gyawali
Member	Loken Thapa
Member	Akela Poudel
Member	Rajnish Khanal
Member	Deepti Acharya
Member	Renisha Shrestha
Member	Bibash Thapa
B. ED. CLUB OF BKC	
President	Sweta Gupta
Vice-President	Lakshman Aidi
Secretary	Aakriti Bhandari
Treasurer	Sharmila Banjade
Co-Secretary	Puspa Dumre
Member	Sikshya Acharya
Member	Puspa Poudel
Member	Pabitra Bhusal
Member	Ayush Chapagain
Member	Bimal Thapa
Member	Harichan Sapkota
Member	Hum Bahadur Rana
Member	Priyanshu Halawai
Member	Karishma Poudel
Member	Bidhya Giri

बुटवल कालिका क्याम्पसमा प्राध्यापनरत प्राध्यापकहरुको नामावली :

क्र स	नाम थर	पद	सेवा
१	श्री घनश्याम पाठक	क्याम्पस प्रमुख	स्थायी
२	श्री महेश पाण्डे	सहायक क्याम्पस प्रमुख	स्थायी
३	श्री बुद्धिराम चौधरी	संयोजक-बि.बि.एस.	स्थायी
४	श्री आशिष न्यौपाने	संयोजक-बि.सि.ए.	स्थायी
५	श्री केशवराज न्यौपाने	सहायक प्राध्यापक	स्थायी
६	श्री प्रकाश के.सी.	सहायक प्राध्यापक	स्थायी
७	श्री नवनिता शाक्य	सहायक प्राध्यापक	स्थायी
८	श्री जीवन परियार	सहायक प्राध्यापक	स्थायी
९	श्री लालमणि खनाल	QAA फोकल पर्सन	पूर्णकालीन
१०	श्री भोजराज न्यौपाने	सहायक प्राध्यापक	पूर्णकालीन
११	श्री लक्ष्मण सिंह थापा	सहायक प्राध्यापक	पूर्णकालीन
१२	श्री प्रभात पौडेल	सहायक प्राध्यापक	पूर्णकालीन
१३	श्री किरण थापा	सहायक प्राध्यापक	पूर्णकालीन
१४	श्री भरना खनाल	सहायक प्राध्यापक	पूर्णकालीन
१५	श्री कृष्ण पोखेल	सहायक प्राध्यापक	पूर्णकालीन
१६	श्री मधुसुदन भुसाल	सहायक प्राध्यापक	पूर्णकालीन
१७	श्री शङ्कर गौतम	सहायक प्राध्यापक	पूर्णकालीन
१८	श्री सुदर्शन कडेल	सहायक प्राध्यापक	पूर्णकालीन
१९	श्री लक्ष्मी पाण्डे	सहायक प्राध्यापक	पूर्णकालीन
२०	श्री मुमाया थापा	सहायक प्राध्यापक	पूर्णकालीन
२१	श्री साहस शर्मा घिमिरे	सहायक प्राध्यापक	पूर्णकालीन
२२	श्री गुणाखर अर्याल	सहायक प्राध्यापक	पूर्णकालीन
२३	श्री प्रशान्त रावल	सहायक प्राध्यापक	पूर्णकालीन
२४	श्री विकास श्रेष्ठ	सहायक प्राध्यापक	पूर्णकालीन
२५	श्री इवराज तिवारी	परीक्षा संयोजक	आंशिक
२६	श्री श्याम सापकोटा	सहायक प्राध्यापक	आंशिक
२७	श्री रेशिमराज शर्मा	सहायक प्राध्यापक	आंशिक
२८	श्री विशाल राना	सहायक प्राध्यापक	आंशिक
२९	श्री विष्णु खनाल	सहायक प्राध्यापक	आंशिक
३०	श्री बाबुराम गैरे क्षेत्री	सहायक प्राध्यापक	आंशिक

क्र स	नाम थर	पद	सेवा
३१	श्री भुवन गिरी	सहायक प्राध्यापक	आंशिक
३२	श्री विष्णुप्रसाद अधिकारी	सहायक प्राध्यापक	आंशिक
३३	श्री विष्णुप्रसाद न्यौपान शर्मा	सहायक प्राध्यापक	आंशिक
३४	श्री कृष्णप्रसाद गौतम	सहायक प्राध्यापक	आंशिक
३५	श्री भुवन पन्थी	सहायक प्राध्यापक	आंशिक
३६	श्री भुवन पाण्डे	सहायक प्राध्यापक	आंशिक
३७	श्री गान्धीराज घर्ती थापा	सहायक प्राध्यापक	आंशिक
३८	श्री दामोदर घिमिरे	सहायक प्राध्यापक	आंशिक
३९	श्री अभिषेक घिमिरे	सहायक प्राध्यापक	आंशिक
४०	श्री विनोद शाक्य	सहायक प्राध्यापक	आंशिक

बुटवल कालिका क्याम्पसमा कार्यरत कर्मचारीहरूको नामावली :

क्र स	नाम थर	पद	सेवा
१	श्री कमलप्रसाद ढकाल	लेखा अधिकृत	स्थायी
२	श्री विध्यान्विल चौधरी	सहायक लेखापाल	स्थायी
३	श्री कल्पना अर्याल	पुस्तकालय सहायक	स्थायी
४	श्री गणेश गाहा	IT सहायक	स्थायी
५	श्री मिनबहादुर बगाले	परीक्षा सहायक	स्थायी
६	श्री चित्रकला थापा	कर्मचारी सहायक	स्थायी
७	श्री भेषबहादुर रोका मगर	कार्यालय सहायोगी	स्थायी
८	श्री सूर्यबहादुर दर्लामी	ड्राइभर	पूर्णकालीन
९	श्री कृष्णबहादुर सार्की	ड्राइभर	पूर्णकालीन
१०	श्री हुमकला सारु	कार्यालय सहयोगी	स्थायी
११	श्री बसन्तीकुमारी लम्तरी	कार्यालय सहयोगी	स्थायी
१२	श्री सूर्यबहादुर थापा	कार्यालय सहयोगी	स्थायी
१३	श्री दिनेश लामिछाने	इलेक्ट्रिसियन	पूर्णकालीन
१४	श्री बुटन बासखोर	सरसफाइ	पूर्णकालीन
१५	श्री सिर्जन राना	सुरक्षाकर्मी	करार

परिशिष्ट: २

Kamal Gnawali & Associates

Chartered Accountants

श्री बुटवल कालिका क्याम्पस
लेखापरीक्षकको प्रतिवेदन

१. हामीले यसै साथ संलग्न श्री बुटवल कालिका क्याम्पस, बुटवल-१०, रुपन्देही को २०८१ असार मसान्त सम्मको वासलात र साँही मितिमा समाप्त आर्थिक वर्षको नाफा नोक्सान हिसाव तथा नगद प्रवाह विवरणको लेखा परिक्षण गरेका छौं । यी वित्तीय विवरणहरू प्रतिको उत्तरदायित्व संस्थाको व्यवस्थापनको रहेको छ । संस्थाको व्यवस्थापनले तयार गरेको ती वित्तीय विवरणहरू उपर लेखा परिक्षणको आधारमा आफ्नो मन्तव्य जारी गर्नु हाम्रो उत्तरदायित्व हो ।
२. निम्नलिखित अनुच्छेदहरूमा लेखिएका कुराहरू बाहेक, हामीले नेपाल लेखा परिक्षण मानहरू (Nepal Standards on Auditing) र प्रचलित पद्धतिको आधारमा लेखापरिक्षण सम्पन्न गरियो । वित्तीय विवरणहरू सारभूत रूपमा गलत तथ्य रहित छ भन्ने कुरामा विश्वस्थ हुनको लागि यी मानहरू अनुसार लेखा परिक्षण योजना तयार गरी तदनुसार लेखा परिक्षण गर्नु पर्दछ । वित्तीय विवरणहरूमा उल्लेखित रकम र खुलस्त गरिएको अन्य विवरणहरूलाई पुष्ट्याई गर्न प्रमाणको जाँच समेतले लेखापरिक्षणमा समावेश हुने छ । संस्थाले अवलम्बन गरेका लेखा सिद्धान्त, व्यवस्थापनले गरेका महत्वपूर्ण अनुमान एवम् वित्तीय विवरण प्रस्तुतिको समग्र स्थितिको मूल्यांकन पनि लेखा परिक्षणमा समावेश हुन्छ । हाम्रो लेखापरिक्षणमा हाम्रो मन्तव्यलाई प्राप्त आधार प्रदान गरेको कुरामा हामी विश्वस्त छौं ।
- ३.१. श्री बुटवल कालिका क्याम्पस, बुटवल-१०, रुपन्देही को लेखा निति मान्यताको प्रावधानको कुराहरू यसै साथ संलग्न अनुसूचिमा समावेश गरिएको छ ।
४. माथि अनुच्छेदहरूमा उल्लेख गरिएको कुराहरूको पर्ने अवसर बाहेक:
  - ४.१. हामीले लेखापरिक्षणको क्रममा आवश्यक ठानेका जानकारी तथा स्पष्टीकरण यथाशिघ्र तथा सन्तोषजनक रूपमा पायौं । संस्थाको हिसाव किताव तथा लेखा प्रचलित कानून बमोजिम राखिएको छ । वित्तीय विवरणहरू संस्थाले राखेको हिसाव कितावसंग दुरुस्त छन् ।हाम्रो रायमा हामीलाई प्राप्त जानकारी तथा स्पष्टीकरण अनुसार संस्थाको हिसाव कितावको परिक्षणबाट क्याम्पस सञ्चालक समिति वा सो को कुनै सदस्य वा कुनै कर्मचारीले कानून विरुद्ध कामकाज वा वेहिसाव गरेको वा संस्थालाई हानी नोक्सानी गरेको वा गराइएको जानकारी आएन ।

☎ 071-438127, 9851070442

✉ kga.cakamal@gmail.com

📍 Kalikanagar, Butwal-11, Rupandehi, Nepal

- ४.२. हाम्रो रायमा माथिका अनुच्छेदमा उल्लेख भएका व्यहोराहरु आवश्यक ठानी गरेको समायोजनको लेखापरिक्षण गर्न पाएको भए त्यसबाट पर्ने असर बाहेक नेपाल लेखा मानहरु र प्रचलित पद्धतीअनुसार वासलात, नाफा नोक्सान हिसाव तथा नगद प्रवाह विवरणले २०८१ असार मसान्त को श्री बुटवल कालिका क्याम्पस, बुटवल-१०, रुपन्देही को आर्थिक स्थिति तथा सोही मितिमा समाप्त भएको आ.व.को संचालन नतिजा र नगद प्रवाहको सही चित्रण गरेको छ ।

सि.ए. कमल ज्ञवासी
कमल ज्ञवाली एण्ड एसोसिएट्स
चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स
बुटवल रुपन्देही
मिति : २०८१ कार्तिक १३

बुटवल कालिका क्याम्पस

बुटवल-१०, रुपन्देही

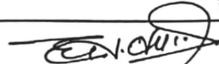
आषाढ ३१, २०८१ को

वित्तिय स्थिति विवरण (बासलात)

विवरण	टिप्पणी	रकम रु.	
		आ.व २०८०/०८१	आ.व २०७९/०८०
सम्पति			
गैर चालु सम्पति			
जायजंथा, प्लाट, फनिंजर र उपकरण	४.१	११४,०४४,५०१.००	११०,४५७,८०२.००
जम्मा गैर चालु सम्पति (क)		११४,०४४,५०१.००	११०,४५७,८०२.००
चालु सम्पति			
मौज्दात, पेगकी तथा धरोटी	४.२	२,४६४,१६३.००	१,२०३,७८३.००
भुक्तानी तिन बाकी	४.३	४५४,७९५.००	२८२,०९९.००
नगद र नगद सरह	४.४	२६,६७८,३६४.२७	४,१७८,२३३.४२
जम्मा चालु सापति (ख)		२९,५९७,३२२.२७	५,६६४,११५.४२
जम्मा सम्पति (क + ख)		१४४,६४१,८२३.२७	११६,१२१,९१७.४२
कोष तथा दायित्वहरु			
कोषहरु			
पूजीगत तथा संचित कोष	४.५	१३६,८५१,६६२.८३	१०२,८९०,२५२.९८
विद्यार्थी कल्याणकारी कोष		३४२,१००.००	२६३,४००.००
शिक्षक कर्मचारी कल्याण कोष (अर्जुन मान सैजु)		१००,०००.००	१००,०००.००
शिक्षक कर्मचारी कल्याण कोष (नेपाल रेडिमिक्स)		१००,०००.००	-
शिक्षक कर्मचारी कल्याण कोष (कृष्ण लाल भुपाल)		१००,०००.००	-
गरिब तथा जेहेन्दार विद्यार्थी छात्रवृत्ति कोष (भुपाल कुमार श्रेष्ठ)		१००,०००.००	-
मु.पु. विद्यार्थी कोष		२५,०००.००	११,८००.००
जम्मा कोषहरु (ग)		१३७,६१८,७६२.८३	१०३,२६५,४५२.९८
गैर चालु दायित्व			
ऋण र सापटि		-	२,५००,०००.००
निक्षेप	४.६	३,४२२,१७५.००	२,८६९,५००.००
कर्मचारी लाभ दायित्व	४.७	३२,९८७.००	६७६,१०७.००
जम्मा गैर चालु दायित्व (१)		३,४५५,१६२.००	६,०४५,६०७.००
चालु दायित्व			
भुक्तानी दिनुपर्ने हिस्साव	४.८	३,५६७,८९८.४४	६,८१०,८५७.४४
जम्मा चालु दायित्व (२)		३,५६७,८९८.४४	६,८१०,८५७.४४
जम्मा दायित्व (१ + २) घ		७,०२३,०६०.४४	१२,६२१,७१४.४४
जम्मा कोष तथा दायित्व (ग + घ)		१४४,६४१,८२३.२७	११६,१२१,९१७.४२

हाम्रो आजको मितिमा संलग्न प्रतिवेदनका आधारमा

होम बहादुर गलामी
अध्यक्ष क्याम्पस सञ्चालक समिती

नन्द बहादुर काउचा
कोषाध्यक्ष

घनश्याम पाठक
क्याम्पस प्रमुख

कमल प्रसाद ढकाल
लेखा अधिकृत

सि. ए. कमल जवाली
कम्पस जवाली एण्ड एसोसिएट्स
चाटर्ड एकाउन्टेन्ट्स

बुटवल कालिका क्याम्पस
बुटवल-१०, रुपन्देही
मिति २०८०।०४।०१ देखि २०८१।०३।३१ सम्मको
नाफा नोक्सान हिसाव

विवरण	टिप्पणी	रकम रु.	
		आ.व २०८०/०८१	आ.व २०७९/०८०
सरकारी अनुदान तथा सहयोग	४.९	९,५६७,७१७.१३	९,३१४,२६१.००
सहयोग तथा निजी आम्दानी	४.१०	८५,५१३,३३०.५०	६६,०४९,५६२.५०
ब्याज तथा अन्य आम्दानी	४.११	४८१,४७३.६४	१८५,५९४.८८
जम्मा आम्दानी (अ)		९५,५६२,५२१.२७	७५,५४९,४१८.३८
कार्यलय सञ्चालन खर्च	४.१२	१७,४१७,०३९.६६	१५,२०३,२३८.००
शिक्षक कर्मचारी खर्च	४.१३	३०,९९०,६९१.००	२८,९८८,९२७.००
कार्यक्रम संचालन खर्च	४.१४	६५०,८४३.७६	५९८,१४२.००
मर्मत तथा सम्भार खर्च	४.१५	५६४,९०६.००	२५५,९५९.००
हासकट्टी खर्च	४.१	११,९७७,६३१.००	१०,७८६,५२७.००
जम्मा खर्च (ब)		६१,६०१,१११.४२	५५,८३२,७९३.००
खुद बचत वा (नोक्सान) कर अधिको		३३,९६१,४०९.८५	१९,७१६,६२५.३८
आयकर खर्च (गैर मुताफामुलक संस्था)			
खुद बचत (नोक्सान)		३३,९६१,४०९.८५	१९,७१६,६२५.३८
संचित कोष		३३,९६१,४०९.८५	१९,७१६,६२५.३८
संचित कोषमा स्थानान्तरण		३३,९६१,४०९.८५	१९,७१६,६२५.३८

हाम्रो आजको मितिमा संलग्न प्रतिवेदनका आधारमा

होम बहादुर गलामी
अध्यक्ष क्याम्पस सञ्चालक समिती

नन्द बहादुर काउचा
कोषाध्यक्ष

धनश्याम पाठक
क्याम्पस प्रमुख

कमल प्रसाद ढकाल
लेखा अधिकृत

सि.ए. कमल-जवाली
कमल जवाली एण्ड एसोसिएट्स
चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स

बुटवल कालिका क्याम्पस
बुटवल-१०, रुपन्देही
आषाढ ३१, २०८१ को
नगद प्रवाह विवरण

विवरण	टिप्पणी	रकम रु.	
		आ.व २०८०/०८१	आ.व २०७९/०८०
(क) संचालन गतिविधिबाट नगद प्रवाह			
आय कर पत्रिको खुद नाफा (नोक्सानी)		३३,९६१,४०९.८५	१९,७१६,६२५.३८
सस कट्टी		११,९७७,६३१.००	१०,७८६,५२७.००
चानु दायित्व तथा व्यवस्थामा (कमि)/वृद्धि		(५,८३३,४०४.००)	(२,९३०,४११.२२)
चानु सम्पत्तिमा कमि/(वृद्धि)		(१,४३३,०७६.००)	(५,८७,७३२.००)
संचालन गतिविधिबाट नगद प्रवाह (क)		३८,६२५,६२९.८५	२६,९८५,००९.१६
(ख) लगानी गतिविधिबाट नगद प्रवाह			
भवन निर्माण			-
स्थिर सम्पत्ति खरीद		(४,५८६,६९९.००)	(१३,३१५,४५५.००)
लगानी गतिविधिबाट नगद प्रवाह (ख)		(४,५८६,६९९.००)	(१३,३१५,४५५.००)
(ग) वित्तीय गतिविधिबाट नगद प्रवाह			
ऋण र सापटि कमि/वृद्धि		-	-
वित्तीय गतिविधिबाट नगद प्रवाह (ग)		-	-
खुद नगद प्रवाह (क) + (ख) + (ग)		३४,०८५,८६९.८५	१३,६६९,५५४.१६
नगद तथा बैंकको शुरु मौज्जात		४,१७८,२३३.४२	१,१९६,२०६.२६
जम्मा		३८,२६४,०९५.२७	१४,८६५,७६०.४२
नगद तथा बैंकको अन्तिम मौज्जात		२६,६७८,३६४.२७	४,१७८,२३३.४२

हाम्रो आजको मितिमा संलग्न प्रतिवेदनका आधारमा

होम बहादुर गलामी
अध्यक्ष क्याम्पस सञ्चालक समिती

धनश्याम पाठक
क्याम्पस प्रमुख

सि. ए. कमल ज्वाली
बन्मल ज्वाली एण्ड एसोसिएट्स
चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स

नन्द बहादुर काउचा
कोषाध्यक्ष

कमल प्रसाद ढकाल
लेखा अधिकृत

बुटवल कालिका क्याम्पस
बुटवल-१०, रुपन्देही
आषाढ ३१, २०८१ को अनुसूचीहरू

मौज्दात, पेशकी तथा धरौटी

टिप्पणी ४.२

विवरण	आ.व २०८०/०८१	आ.व २०७९/०८०
त्रि.वि धरौटी जम्मा	६५०,०००.००	६५०,०००.००
शिक्षक कर्मचारी कोष	१,७००,०००.००	२००,०००.००
बिपन्न तथा जेहेन्दार छात्रवृद्धी कोष	१००,०००.००	-
इन्टरनेट	१०,०००.००	१०,०००.००
अधिम तलब	४,१६३.००	३४३,७८३.००
जम्मा	२,४६४,१६३.००	१,२०३,७८३.००

भुक्तानी लिन बाकी

टिप्पणी ४.३

विवरण	आ.व २०८०/०८१	आ.व २०७९/०८०
जुनफिरि इन्डिस्ट्रिज प्रा ली	-	२०७,८४७.००
मिना चमेना गृह	-	७०,१९८.००
होटल पौवा	५,९५०.००	-
नेक्टर बनान्जा (क्यान्टिन)	४९,२९१.००	-
त्रि.वि इता तथा परीक्षा शुल्क पेशकी (मिन बहादुर बगाले)	३९५,५००.००	-
सुरेन्द्र प्रसाद रैदास	४,०५४.००	४,०५४.००
जम्मा	४५४,७९५.००	२८२,०९९.००

नगद तथा बैंक मौज्दात

टिप्पणी ४.४

विवरण	आ.व २०८०/०८१	आ.व २०७९/०८०
माछापछे बैंक लिमिटेड	१५,९५८.००	१५,९५८.००
रा.वा.बैंक लि. (चौराहा)	८,५९३.००	१,६१९,८१०.५०
मेगा इ. बैंक नेपाल लिमिटेड	३०,४७१.००	३०,४७१.००
ग्लोबल आइएमई बैंक लिमिटेड (चौराहा)	७१,१९२.७६	५५,०८७.००
ग्लोबल आइएमई बैंक लिमिटेड (बुटवल)	४१४,१००.९२	३५८,११६.११
सिटिजन्स बैंक इन्टरनेशनल लि. (शुब्खानगर)- मुद्धति बचत	१०,०००,०००.००	-
सिटिजन्स बैंक इन्टरनेशनल लि. (शुब्खानगर)- मुद्धति बचत	१०,०००,०००.००	-
सिटिजन्स बैंक इन्टरनेशनल लि. (शुब्खानगर)	६,१३६,४४३.७२	२,०७१,८५२.००
नगद	१,६०४.८७	२६,९३८.८१
जम्मा	२६,६७८,३६४.२७	४,१७८,२३३.४२

पूजीगत तथा संचित कोष हिसाब

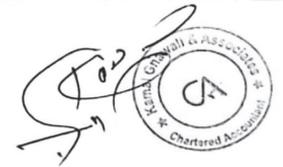
टिप्पणी ४.५

विवरण	आ.व २०८०/०८१	आ.व २०७९/०८०
गत वर्षसम्मको संचिती हिसाब	१०२,८९०,२५२.९८	८३,१७३,६२७.६०
धप : चालु वर्षको नाफा वा नोक्सान	३३,९६१,४०९.८५	१९,७१६,६२५.३८
जम्मा	१३६,८५१,६६२.८३	१०२,८९०,२५२.९८

(Handwritten signature)

(Handwritten signature)

बुटवल कालिका क्याम्पस
बुटवल-१०, रुपन्देही
आपाठ ३१, २०८१ को अनुसूचीहरू

निक्षेप

टिप्पणी ५.६

विवरण	आ.व २०८०/०८१	आ.व २०७९/०८०
पुस्तकालय निक्षेप	३,३२२,१७५.००	२,७६९,५००.००
चमेना गृह डिपोजिट	१००,०००.००	१००,०००.००
जम्मा	३,४२२,१७५.००	२,८६९,५००.००

कर्मचारी लाभ दायित्व

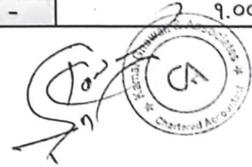
टिप्पणी ५.७

विवरण	आ.व २०८०/०८१	आ.व २०७९/०८०
तलव भत्ता	३२,९८७.००	६७६,१०७.००
जम्मा	३२,९८७.००	६७६,१०७.००

भुक्तानी दिनुपर्ने हिसाव

टिप्पणी ५.८

विवरण	आ.व २०८०/०८१	आ.व २०७९/०८०
नेपाल ग्लास हाउस	५४,८६२.००	५३३,६४७.००
कल्पना थ्रिप (संचय कोष)	३,४५०.००	३,४५०.००
नेपाल रेडिमिक्स कक्रोट उद्योग	-	१०१,५२३.००
चेत बहादुर थापा	-	२३४,९१६.००
छत्रदेव स्टेशनरी एण्ड बुक्स सप	-	३,२७०.००
अनामिका एण्ड अस्विना कन्स्ट्रक्सन प्रा.ली.	१२,५२५.००	१२,५२५.००
अनिल कुमार	१,७८०.००	१,७८०.००
अर्जुन चौधरी	१४,९४४.००	१४,९४४.००
आरुसि टेर्डस एण्ड सप्लायर्स	९३२,४६१.००	
बुटवल मार्वल प्लाजा	१६१,७५५.००	९३२,४०४.००
डिजिटल सप्लायर्स	१५,५००.००	
इन्फिनिट सर्भिस एण्ड टेक्नोलोजि	९,६००.००	
डेल्टा एजुकेशन मार्ट प्रा.ली.	-	३,९१६.००
देउराली ट्रेडर्स	-	१५,८८६.००
प्रकाश इलेक्ट्रीकल्स	-	११,०००.००
अपिराम डुभ्रे	-	७१,६४०.००
रुपन्देही टेड लीक	-	४२,५२७.००
उसा मार्वल	-	८२,०१४.००
आवाश फर्निचर उद्योग	४१४,४२५.००	-
हिमालयन अफसेट प्रेस	१३,८००.००	-
लोयल कम्प्युटर सप्लायर्स	५१८,१६४.००	७६४,४८९.००
लुम्बिनी यु.पि.भि.सि.सप्लायर्स	५६,४९३.००	५६,४९३.००
किरण घिमिरे	९,३५०.००	-
तिनुपर्ने छात्रवृत्ति खर्च	-	१,८२५,०००.००
न्यु वाणगंगा सप्लायर्स	३१९,३८६.००	३१९,३८६.००
रेनादेवि इन्जिनियरिङ वर्कसप	-	१.००

बुटवल कालिका क्याम्पस
बुटवल-१०, रुपन्देही
आपाठ ३१, २०८१ को अनुसूचीहरू

राकेश कृषि पेट्टर	३,४१२.००	३,४१२.००
सिस्टेमेटिक सफ्टवेयर	८०,२८०.००	-
सिद्धान्त कलर हाउस	१०,३९६.००	७१०,३४६.००
सुपेरियर डिजाइन र कन्सल्ट	३४,७४८.००	३४,७४८.००
शुभ आइं टि कन्सल्ट प्रा सि	५,०००.००	५,०००.००
एस सिद्धान्त डिजिटल	४,१००.००	-
परामर्श सेवाको दिनुपर्ने	४०,०००.००	४०,०००.००
कृष्णलाल भूषाल	-	९५,९७५.००
के सी बेयर हाउस	१००,६०४.००	१००,६०४.००
सामाजिक सुरक्षा कर	४०८.००	३,०८१.००
पारिश्रमिक कर	१०४,०४१.००	१४९,८०६.००
अर्धीम करकटि	२९,४३३.००	२९,३४३.००
अर्धीम आयकर (१.५%)	५४९,७४१.४४	५४४,७८१.४४
अर्धीम आयकर (२.५%)	३,३१८.००	३,३१८.००
अर्धीम आयकर (१०%)	८,८८०.००	८,८८०.००
अर्धीम आयकर (१५%)	३१,९७६.००	३१,९७६.००
मु अ कर	२३,०६६.००	१८,७७६.००
जम्मा	३,५६७,८९८.४४	६,८१०,८५७.४४

सरकारी अनुदान तथा सहयोग (संचालन)

टिप्पणी ४.९

विवरण	आ.व २०८०/०८१	आ.व २०७९/०८०
विश्वविद्यालय अनुदान आयोग (नियमित अनुदान)	१,६८०,०००।००	१,६८०,०००।००
विश्वविद्यालय अनुदान आयोग (उपकरण)	(	७५०,०००।००
विश्वविद्यालय अनुदान आयोग (छोटो अवधिको कार्यक्रम)	१२५,०००।००	३७५,०००।००
विश्वविद्यालय अनुदान आयोग (गुणस्तर सुधार)	(	४००,०००।००
निर्माण निकास (बुटवल उपमहानगरपालिका)	(	१,९२९,२४७।००
उपकरण खरिद निकास (बुटवल उपमहानगरपालिका)	७९५,०००।००	(
कम्प्युटर खरिद निकास (लुम्बिनि प्रदेश सरकार)	९७९,२५८।००	(
निर्माण निकास (शिक्षा तथा सामाजिक विकास निर्देशनालय)	(	१,९९५,०१४।००
छात्रवृत्ति निकास (शिक्षा तथा सामाजिक विकास निर्देशनालय)	२,८४५,०००।००	२,१८५,०००।००
अन्नपुर्ण मोडल कलेज वाट आम्दानि	३,१४३,४५१।१३	-
जम्मा	९,५६७,७१७।१३	९,३१४,२६१।००

बुटवल कालिका क्याम्पस
बुटवल-१०, रुपन्देही
आषाढ ३१, २०८१ को अनुसुचीहरु

सहयोग तथा निजी आम्दानी

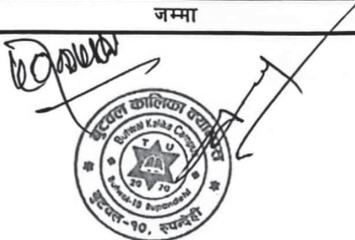
टिप्पणी ४.१०

विवरण	आ.व २०८०/०८१	आ.व २०७९/०८०
पुस्तकालय शुल्क	२४४,२७०.००	२७२,९००.००
भर्ना शुल्क	२२,०४६,०११.००	१५,४९९,०६२.००
मासिक शुल्क	२४,५३१,६४८.००	२०,०७७,३५३.००
त्रि.वि. बोर्ड परीक्षा शुल्क	३,२१३,७००.००	३,४५१,०४५.००
प्रवेश शुल्क	४८१,०००.००	८९३,९८०.००
त्रि.वि.रजिष्ट्रेशन शुल्क	५४३,०००.००	६३१,२००.००
बि सि ए (सेमेस्टर शुल्क)	२०,३८४,६३३.००	१५,३७८,२२७.००
एम ए (सेमेस्टर शुल्क)	२४१,०००.००	-
एम ए (थेसिस शुल्क)	५४,०००.००	-
टाई तथा टि-सर्ट शुल्क	२७५,२५०.००	१५७,३५०.००
विविध, सिफारिस, आवेदन फारम	१८६,३३०.००	५९,३००.००
आन्तरीक परीक्षा शुल्क	४,०५८,३७५.००	२,२८०,७५०.००
स्थानान्तरण प्रमाणपत्र	१००,०००.००	६३,०००.००
यातायात शुल्क	४,९६६,८२९.००	४,३५०,७०१.००
बस कार्ड	३५,८००.००	३०,७५०.००
विज्ञापन आम्दानी	८०,०००.००	-
विद्यार्थी परिचय पत्र	२६५,८५०.००	९४,८५०.००
प्रोजेक्ट रिपोर्ट	२७७,५००.००	१६०,५००.००
बोर्ड परीक्षा केन्द्र आम्दानी(त्रि.वि.वि.)	९२९,५५४.५०	४५५,४७४.५०
त्रि.वि. (प्रयोगात्मक शुल्क)	४९७,५००.००	-
जरिवाना (परीक्षा तथा पुस्तकालय)	१,१४०,९९६.००	१,१११,५८३.००
चमेना गृह भाडा आम्दानी	२८०,०००.००	४७०,०००.००
चमेना गृह विद्युत् आम्दानी	४०,२४०.००	२३,३६१.००
कालिका स्कूल विद्युत् आम्दानी	३३१,५८६.००	३२२,३९७.००
अन्य परीक्षा केन्द्र आम्दानी	३०४,९०८.००	२२७,५७९.००
अन्य	२,६५०.००	३८,२००.००
जम्मा	८५,५१३,३३०.५०	६६,०४९,५६२.५०

व्याज तथा अन्य आम्दानी

टिप्पणी ४.११

विवरण	आ.व २०८०/०८१	आ.व २०७९/०८०
बैंक व्याज आम्दानी (वचत तथा मुद्दति खाता)	४८१,४७३.६४	१८५,५९४.८८
जम्मा	४८१,४७३.६४	१८५,५९४.८८

Handwritten signature and initials.

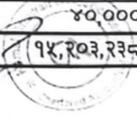

बुटवल कालिका क्याम्पस
बुटवल-१०, रुपन्देही
आपाठ ३१, २०८१ को अनुसुचीहरु

कार्यालय संचालन खर्च हिसाव

टिप्पणी ४.१२

विवरण	आ.व २०८०/०८१	आ.व २०७९/०८०
त्रिवि सम्बन्धन खर्च तथा नविकरण	३२,०००.००	२६,०००.००
त्रि.वि.परीक्षा खर्च	२,२२०,७९०.००	१,६९७,२१०.००
त्रि.वि.परीक्षा केन्द्र संचालन खर्च	६४०,४९८.००	२४४,३६४.००
प्रोजेक्ट रिपोर्ट तथा भाइवा खर्च	१३६,५५०.००	२८८,०६५.००
विद्युत पानी टेलीफोन तथा सुचना संचार	१,२७३,१०४.००	९७६,८६३.००
विज्ञापन तथा मसलन्द खर्च	५९,५६८.८५	२८,५००.००
छपाई खर्च	३२५,३२५.००	३८४,२६५.००
भ्रमण तथा यातायात खर्च	२०७,५४३.००	५०६,०७२.००
विद्यार्थी भ्रमण खर्च	२३,५००.००	१०,१००.००
अतिथी सत्कार तथा सम्मान खर्च	३७,८४५.००	१०४,३४७.००
पेसिस खर्च	३४,२००.००	-
विद्यार्थी पोशाक (टि-सर्ट तथा टाई) खरिद	१६९,९९९.००	४७२,२१०.००
छत्रवृत्ती खर्च	३,८३३,७५०.००	२,६४२,७००.००
प्रवेश फारम खर्च	७३,२००.००	१८४,५००.००
परीक्षा खर्च	१००,८५७.००	२८०,८२९.००
वैकिंग र ब्याज खर्च (सहकारी संस्था)	७१,४५५.००	६५०,९५४.००
इन्धन खर्च	१,२०४,७६१.०१	१,१४७,९३९.००
सहयोग खर्च	-	४,०००.००
दुवानी खर्च	२,९८५.००	१२,४०४.००
खेरजाने सामान खर्च	४६,५६०.००	१२,६००.००
सफाई खर्च	९०,०५५.००	१००,५९१.००
बस विमा तथा कर नविकरण खर्च	३०७,५३५.३०	१३५,६९७.००
मेडिकल खर्च	४६,९७३.००	१५,५७१.००
अनुसन्धान खर्च	२१६,७५८.००	४५,०००.००
विद्यार्थी तालिम तथा प्रशिक्षण खर्च	६३८,७५०.००	३३७,९०५.००
भ्रमण खर्च (शिक्षक तथा कर्मचारी)	३९७,१८५.००	-
कर्मचारी छनौट खर्च	१२,०००.००	८,३५०.००
अन्य खर्च	६,४२०.००	५७,७९०.००
बैठक भत्ता खर्च	१५,०००.००	-
त्रि.वि. विद्यार्थी नाम दर्ता खर्च	२४,०००.००	४३३,०००.००
विद्यार्थी यातायात खर्च	४,२२६,७८४.००	३,४३०,१०६.००
पोसाक खर्च (शिक्षक तथा कर्मचारी)	५७०,०००.००	-
स्टेशनरि खर्च	२५९,३८८.५०	४१६,९८७.००
नविकरण खर्च (वेवसाइट तथा अन्य)	३३,९००.००	१९०,८४०.००
डिपोजिट रिटर्न खर्च	३७,८००.००	२८,७००.००
सामाजिक उत्तरदाइत्व खर्च (बाटो पिच)	-	५०,०००.००
कार्यक्रम र व्यवहारिक खर्च	-	२०८,७७९.००
परामर्श शुल्क	-	३०,०००.००
लेखापरीक्षण शुल्क खर्च	४०,०००.००	४०,०००.००
	१७,४१७,०३९.६६	१५,२०३,२३८.००

बुटवल कालिका क्याम्पस
बुटवल-१०, रुपन्देही
आषाढ ३१, २०८१ को अनुसूचीहरु

शिक्षक तथा कर्मचारी खर्च

टिप्पणी ४.१३

विवरण	आ.व २०८०/०८१	आ.व २०७९/०८०
शिक्षक, कर्मचारी तलब खर्च	२८,९३५,६२०.००	२७,८०९,२७४.००
घाडबाड भत्ता खर्च	१,१७६,११६.००	१,१७९,६५३.००
धप कर्मचारी सचयकोष खर्च	५२९,९६८.००	-
धप अबकाशकोष खर्च	३१५,९८७.००	-
अतिरिक्त कक्षा खर्च	३३,०००.००	-
जम्मा	३०,९९०,६९१.००	२८,९८८,९२७.००

कार्यक्रम संचालन खर्च

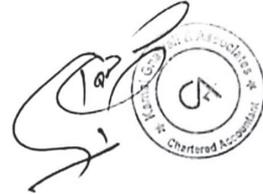
टिप्पणी ४.१४

विवरण	आ.व २०८०/०८१	आ.व २०७९/०८०
वार्षिक उत्सव संचालन खर्च	४३४,८५९.७६	३५६,२१६.००
कार्यक्रम तथा खेलकूद खर्च	२१५,९८४.००	२४१,९२६.००
जम्मा	६५०,८४३.७६	५९८,१४२.००

मर्मत सुधार खर्च

टिप्पणी ४.१५

विवरण	आ.व २०८०/०८१	आ.व २०७९/०८०
मेशिनरी सामान मर्मत खर्च (वस)	१९३,४१२.००	८६,७९२.००
विद्युत् सामग्री खर्च	८३,२५४.००	-
ग्राउन्ड फिलिन बगैचा हेरचाह खर्च	२०,३७०.००	-
मर्मत सम्भार खर्च	२६७,८७०.००	१६९,१६७.००
जम्मा	५६४,९०६.००	२५५,९५९.००

श्री बुटवल कालिका क्याम्पस,

बुटवल-१०, रुपन्देही

आर्थिक वर्ष २०८०/०८१

प्रमुख लेखानीतिहरु

अनुसूचि ४.१६

२. वित्तीयविवरणहरुको आधार :

- क) वित्तीय विवरणहरु सामान्यतया स्वीकृत लेखासिद्धान्तहरु, विद्यमान लेखानीतिहरु, नेपाल लेखामान तथा आ.व २०८०/८१ लाई लागु हुने निर्देशनहरु बमोजिम तयार गरिएका छन् ।
- ख) वित्तीय विवरणहरु अन्यथा उल्लेख गरिएकोमा बाहेक ऐतिहासिक मुल्य अवधारणा अनुरूप तयार गरिएका छन् ।
- ग) अन्यथा उल्लेख गरिएकोमा बाहेक वित्तीय कारोवारहरु नगत आधार (Cash Basis) मा लेखाङ्कन गरी सोही अनुरूप वित्तीयविवरणहरु तयार गरिएको छ ।

३. स्थिर सम्पत्तिमा ह्रास कट्टि नीति :

- क) स्थिर सम्पत्तिहरुलाई ऐतिहासिक लागत अवधारणा अनुरूप लेखाङ्कन गरी देखाईएको छ ।
- ख) स्थिर सम्पत्तिहरुको ह्रास कट्टि आयकर ऐन २०५८ बमोजिम घट्टो ह्रास प्रणाली (Diminishing Depreciation Method)अनुसार कट्टि गरिएको छ ।

परिशिष्ट: ३

आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा प्रदान गरिएको पुरस्कार तथा छात्रवृत्ति विवरण

पुरस्कार/छात्रवृत्ति समष्टिगत विवरण

क्र. स.	पुरस्कार/छात्रवृत्ति विवरण	प्राप्त गर्ने सङ्ख्या	जम्मा रकम	कैफियत
१	आन्तरिक परीक्षा उत्तीर्ण छात्रवृत्ति	३३०	४,२८,२००/-	
२	बाह्य परीक्षामा प्रदान गरिएको प्रोत्साहन छात्रवृत्ति	६०	१,२४,०००/-	
३	त्रि.वि. दिवस-२०८१ मा प्रदान गरिएको प्रोत्साहन पुरस्कार	२२३	१,३१,५००/-	
४	विश्वविद्यालय अनुदानबाट प्रदान गरिएको छात्रवृत्ति	३३	४,५५,०००/-	
५	प्रदेश मन्त्रालयबाट प्रदान गरिएको छात्रवृत्ति	५६५	२८,४५०००/-	
कुल जम्मा		१२१५	३५,९२,१००/-	

१. आन्तरिक परीक्षामा उत्तीर्ण छात्रवृत्ति

परीक्षाको किसिम : प्रथम त्रैमासिक

मिति : २०८०/०८/०६ गतेदेखि २०८०/०८/१२ गतेसम्म

कक्षा/सङ्काय : बि.बि.एस. प्रथम वर्ष (२०७५/८० ब्याच)

SN	Student Name	ID	Total Amount	Remarks
1	SHIV CHAND YADAV	780640	3600.00	
2	ANISHA KHANAL	780542	1200.00	
3	BINDU KUMARI PURI	780038	1200.00	
4	ASMITA THAPA	780168	1200.00	
5	SACHIN POKHAREL	780440	1200.00	
6	BISHWA KUMARI PURI	780039	1200.00	
7	MADHU CHAUDHARY	780741	1200.00	
8	LAXMI GHIMIRE	780034	1200.00	
9	YASHODA DUMRE	781106	1200.00	
10	PRAGATI CHAUDHARY	780646	1200.00	
11	SUSMA KHARAL	780151	1200.00	
12	SIMA BHANDARI	780027	1200.00	
13	CHANDRA KUMARI ADHIKARI	780402	1200.00	
14	KAMALA KHATRI	781108	1200.00	
15	SUMAN PRASAD KAFLE	780297	1200.00	

SN	Student Name	ID	Total Amount	Remarks
16	NIRA ADHIKARI	780110	1200.00	
17	SANDHYA PUN	780177	1200.00	
18	BARSHA CHAUHAN	780024	1200.00	
19	SADHANA KC	780577	1200.00	
20	SUMAN BHANDARI	780528	1200.00	
21	SAILESH THAPA	780239	1200.00	
22	RABIN POKHAREL	780660	1200.00	
23	SANDHYA GYAWALI	780059	1200.00	
24	DRISTI ARYAL	780005	1200.00	
25	MADHU CHAUDHARY	780639	1200.00	
Total			32400.00	

परीक्षाको किसिम : प्रि-बोर्ड परीक्षा २०८० मिति : २०८०/०३/०३ गतेदेखि २०८०/०३/०७ गतेसम्म
कक्षा/सङ्काय : बि.एड. तेस्रो वर्ष (२०७८/२०७९)

SN	STUDENT NAME	ID	TOTAL AMOUNT	REMARKS
1	PRIYA THAPA	781021	1200.00	
2	SHIKSHA ACHARYA	780998	1200.00	
3	PRIJMA RANA	780984	1200.00	
4	ASHA GYAWALI	781037	1200.00	
5	SARASWOTI ACHARYA	780908	1200.00	
6	JHARANA ALE	780885	1200.00	
7	NIRMALA GAIRE	780895	1200.00	
8	PUSHPA PAUDEL	780915	1200.00	
9	PRATIBHA KHANAL	780881	1200.00	
TOTAL			10800.00	

परीक्षाको किसिम : प्रथम त्रैमासिक मिति : २०८०/०८/०६ गतेदेखि २०८०/०८/१२ गतेसम्म
कक्षा/सङ्काय : बि.बि.एस. तेस्रो वर्ष (२०७९/८० ब्याच)

SN	STUDENT NAME	ID	TOTAL AMOUNT	REMARKS
1	SRIJANA BHANDARI	760003	2400.00	
2	AJITA BHUSAL	760012	2400.00	
3	UMESH THARU	760066	800.00	
4	MUNA KAUCHHA	760015	800.00	
5	PUJA POKHREL	760051	800.00	
6	SABIN BHUJEL	760270	800.00	
7	MANOJ ARYAL	760273	800.00	

SN	STUDENT NAME	ID	TOTAL AMOUNT	REMARKS
8	DEEPIKA PANDEY	790027	800.00	
9	YUBA BELBASE	760048	800.00	
10	SABITA PAUDYAL	760019	800.00	
11	AMRITA PANDEY	760170	800.00	
12	ASMITA SHRESTHA	760037	800.00	
13	BHAWANA DARLAMI	760249	800.00	
14	SRIJANA BHATTARAI	760029	800.00	
15	RESHMA BOHARA	760017	800.00	
16	TRISHANA KHARAL	760285	800.00	
17	CHHABI SARA SARU	760061	800.00	
18	SANDIP MARASINI	760173	800.00	
19	POOJA SARU	760020	800.00	
20	SANTOSHI CHHETRI	760008	800.00	
21	BASANTA KHATRI	760229	800.00	
22	BASANA POKHREL	760240	800.00	
23	BHOLA BANIYA	760187	800.00	
24	PUJA REGMI	760152	800.00	
25	ASMITA DARJI	760128	800.00	
26	SRISHTI RANA MAGAR	760070	800.00	
27	DIPENDRA CHAUDHARY	760136	800.00	
28	SAMJHANA PANDEY	760041	800.00	
29	NITU RANA MAGAR	760023	800.00	
30	POOJA GURUNG	760084	800.00	
31	ANITA BHANDARI	760253	800.00	
TOTAL			28000.00	

परीक्षाको किसिम : प्री बोर्ड परीक्षा-२०८१ मिति : २०८१/०२/०७ गतेदेखि २०८१/०२/१४ गतेसम्म
कक्षा/सङ्काय : बि.बि.एस. तेश्रो वर्ष (२०७५।८०)

SN	STUDENT NAME	ID	PRIZE RS.	REMARKS
1	SAGAR KHANAL	770256	2700	
2	SUJATA NEUPANE	770059	900	
3	MUNA ARYAL	770076	900	
4	SUSHMA POKHREL	770365	900	
5	JHARANA NEUPANE	770254	900	
6	TRISHANA PARAJULI	770038	900	
7	DIMPAL TARAMU	770294	900	

SN	STUDENT NAME	ID	PRIZE RS.	REMARKS
8	AASHIKA THAPA	770946	900	
9	SHARMILA BHANDARI	770018	900	
10	AMRITA KHANAL	770621	900	
11	GANGA CHALISE	770837	900	
12	SADIKSHYA GHARTI	770605	900	
13	TASMITA PANDEY	770267	900	
14	PARBATI DHUNGANA	770168	900	
15	SARASWOTI SHRESTHA	770659	900	
16	NABIN BHATTARAI	770522	900	
17	APEKSHYA CHAUDHARY	770075	900	
18	PRAKASH BHUSAL	770128	900	
19	HEMA MAURYA	770842	900	
20	SANDEEP PANDEY	770047	900	
21	ANJU SUNAR	770088	900	
22	LAXMI KHANAL	770171	900	
23	AASTHA B.K.	770321	900	
24	DIKSHA KHANAL	770348	900	
25	PRAMILA ARYAL	770170	900	
26	SABITA K.C.	770586	900	
27	MANIKALA PUN	770303	900	
28	UJELI THAPA	770195	900	
29	HEMA PUN	770188	900	
30	GANGA DHAKAL	770758	900	
31	JEEVAN KUMARI RANA	770147	900	
32	PRABIN GYAWALI	770416	900	
33	RUPAK TILJA PUN	770696	900	
34	JEEVAN GHARTI	770165	900	
35	KAMALA PARIYAR	770749	900	
36	PURNIMA JHEDI MAGAR	770453	900	
37	SEEMA JHEDI MAGAR	770454	900	
38	PADAM RIJAL	770292	900	
39	SAROJ ACHARYA	770243	900	
TOTAL			36900	

परीक्षाको किसिम : प्रथम त्रैमासिक परीक्षा २०८१ मिति : २०८१/०२/०७ गतेदेखि २०८१/०२/१४ गतेसम्म
कक्षा/सङ्काय : बि.बि.एस. दोश्रो वर्ष (२०८०।८१)

SN	STUDENT NAME	ID	PRIZE RS.	REMARKS
1	SANDHYA POUDEL	790057	3600	
2	SANDESH BHATTARAI	790054	3600	
3	SAMIR KARKI	790028	3600	
4	IMRAN SHAH	790214	3600	
5	SANJITA KUNWAR	790011	3600	
6	YAMKALA PANDEY	790865	3600	
7	SRIJANA K.C.	790488	3600	
8	SAGAR PAUDEL	790208	3600	
9	PURNIMA PANDEY	790040	3600	
10	ANJILA POUDEL	790293	3600	
11	SWETA TIWARI	790035	1200	
12	ASMITA DARLAMI MAGAR	790240	1200	
13	SANGITA GHARTI MAGAR	790180	1200	
14	HIMAL THAPA	790053	1200	
15	BIDHYA BHATTARAI	790014	1200	
16	SAMJHANA CHAUDHARY	790287	1200	
17	SABITA ADHIKARI	790358	1200	
18	KESHARI SING MAGAR	790703	1200	
19	URMILA SINJALI THAPA	790131	1200	
20	KRITIKA NEUPANE	790007	1200	
21	REKHA BELBASE	790288	1200	
22	YAM KALA NEUPANE	790183	1200	
23	PUSPA ARYAL	790120	1200	
24	BALI B.K.	790555	1200	
25	ANITA ACHARYA	790114	1200	
26	KALPANA KARKI	790326	1200	
27	PRATIK GHIMIRE	790693	1200	
28	ASMITA GHIMIRE	790849	1200	
29	SRISHTI ARYAL	790018	1200	
30	MANISHA PANDEY	790324	1200	
31	NISHA ARYAL	790431	1200	
32	SANTOSHI BHANDARI	790065	1200	
33	ABINA POKHREL	790092	1200	
34	BIPANA PANTHI	790084	1200	
35	DIKSHA SHARMA	790010	1200	
36	SANGITA ACHARYA	790019	1200	
37	INDU BHANDARI	790139	1200	
38	ISHA RANA	790088	1200	
39	SAMJHANA BASNET	790096	1200	

SN	STUDENT NAME	ID	PRIZE RS.	REMARKS
40	AASHISH THAPA	790008	1200	
41	MAHATMA CHAUDHARY THARU	790828	1200	
42	TRISANA PANTHEE	790031	1200	
43	MANJU GYAWALI	790281	1200	
44	VIDHYA BASHYAL	790196	1200	
45	ISHWARA KHATRI	790906	1200	
46	ASMITA BHUSAL	790203	1200	
47	MITRA BAHADUR BHUJEL	790231	1200	
48	RAKSHYA BHUSAL	790442	1200	
49	MANISHA GAHATRAJ	790234	1200	
50	BIBISHA KHAREL	790455	1200	
51	SANDHYA KHAREL	790454	1200	
52	JIBESH PANTHI	790732	1200	
53	BIBEK PANTHI	790842	1200	
54	PRATIKSHA NEUPANE	790229	1200	
55	SHRISTI MARASINI	791040	1200	
56	BIPANA BHANDARI	790522	1200	
57	YAMUNA GAUTAM	790424	1200	
58	BINITA SHRESTHA	791033	1200	
59	BIPANA ARYAL	790395	1200	
60	REJINA CHHETRI	790346	1200	
61	RUPA PANDEY	790216	1200	
62	BISHAL KHATRI	790020	1200	
63	BINITA THAPA	790864	1200	
64	SABITA CHHAHARI	790737	1200	
65	RAHUL DHAWAL	790861	1200	
66	MAMATA BHANDARI	790924	1200	
67	SUSAN SARU	790078	1200	
68	ASMITA SARU	790884	1200	
69	SNEHA THANET THARU	790118	1200	
70	SAMJHANA B.K.	790244	1200	
71	BIKRAM KHANAL	790847	1200	
TOTAL			109200	

परीक्षाको किसिम : प्रथम त्रैमासिक परीक्षा २०८१ मिति : २०८१/०२/०७ गतेदेखि २०८१/०२/१४ गतेसम्म
कक्षा/सङ्काय : बि.एड. दोश्रो वर्ष

SN	STUDENT NAME	ID	PRIZE RS.	REMARKS
1	ANITA BHUSAL	790030	3600	SECTION B
2	PABITRA BHUSAL	790729	1200	SECTION A
3	GITA PEMI	790850	1200	SECTION A

SN	STUDENT NAME	ID	PRIZE RS.	REMARKS
4	DINESH GHIMIRE	790419	1200	SECTION B
5	PUJA BANJADE	790853	1200	SECTION B
6	SALINA DARLAMI	790132	1200	SECTION B
7	AKRITI BHANDARI	790952	1200	SECTION B
8	BIMAL THAPA	790032	1200	SECTION B
9	SAMITA BK	790766	1200	SECTION B
10	JYOTI PATHAK	790068	1200	SECTION B
11	ANJILA SEN	790137	1200	SECTION B
12	SANDHYA THAPA MAGAR	790937	1200	SECTION B
13	BIPANA BHANDARI	790606	1200	SECTION B
14	KUSUM DARLAMI	790892	1200	SECTION B
TOTAL			19200	

परीक्षाको किसिम : प्री बोर्ड परीक्षा २०८१ मिति : २०८१/०२/०७ गतेदेखि २०८१/०२/१४ गतेसम्म
कक्षा/सङ्काय : बि.एड. तेस्रो वर्ष

SN	STUDENT NAME	ID	PRIZE RS.	REMARKS
1	SAPANA TANDAN	770924	900	SECTION A
2	PUJA BASNET	770719	900	SECTION A
3	SUNITA DARLAMI	770707	900	SECTION A
4	ANITA K.C.	770805	900	SECTION A
5	SHWETA GUPTA	770776	900	SECTION B
TOTAL			4500	

परीक्षाको किसिम : प्रथम त्रैमासिक परीक्षा २०८१ मिति : २०८१/०२/०७ गतेदेखि २०८१/०२/१४ गतेसम्म
कक्षा/सङ्काय : बि.ए. (बि.एस.डब्ल्यू.) दोस्रो वर्ष

SN	STUDENT NAME	PRIZE RS.	REMARKS
1	POOJA POUDEL	1200	SECTION A
2	ASMITA PANDEY	1200	SECTION A
3	LOKENDRA THAPA	1200	SECTION B
TOTAL		3600	

परीक्षाको किसिम : प्रथम त्रैमासिक परीक्षा २०८१ मिति : २०८१/०२/०७ गतेदेखि २०८१/०२/१४ गतेसम्म
कक्षा/सङ्काय : बि.ए. (बि.एस.डब्ल्यू.) तेस्रो वर्ष

SN	STUDENT NAME	PRIZE RS.	REMARKS
1	PARTIMA BHANDARI	1200	SECTION B
2	MANISHA BHANDARI	1200	SECTION B
3	KARUNA PATHAK	1200	SECTION B
TOTAL		3600	

परीक्षाको किसिम : प्रवेश परीक्षा २०८१

BBS ENTRANCE			
1	SANJAY DAMAI	100%	12000
2	SUJAL GURUNG	75%	9000
3	ABHISHEK PANTHI	50%	6000
B.ED 1ST			
1	GANGA KAUCHA		12000
TOTAL			39000

परीक्षाको किसिम : प्रि-बोर्ड परीक्षा-२०८० मिति : २०८०/१०/२५ गतेदेखि २०८०/११/०१ गतेसम्म
कक्षा/सङ्काय : बि.बि.एस. दोस्रो वर्ष (२०७५/२०८०)

S.N.	STUDENT NAME	ID	TOTAL AMOUNT	REMARKS
1	BINDU KUMARI PURI	780038	1200.00	
2	BISHWA KUMARI PURI	780039	1200.00	
3	ASMITA THAPA	780168	1200.00	
4	LAXMI GHIMIRE	780034	1200.00	
5	MADHU CHAUDHARY	780639	1200.00	
6	ANISHA KHANAL	780542	1200.00	
7	PRAGATI CHAUDHARY	780646	1200.00	
8	SUMINA NYOUPANE	781056	1200.00	
9	SUSMA KHARAL	780151	1200.00	
10	YASHODA DUMRE	781106	1200.00	
11	SIMA BHANDARI	780027	1200.00	
12	CHANDRA KUMARI ADHIKARI	780402	1200.00	
13	RABINA THAPA	780052	1200.00	
14	SANDHYA GYAWALI	780059	1200.00	
15	PRATIMA ADHIKARI	781105	1200.00	
16	SRIJANA ARYAL	780813	1200.00	
17	GAURAB CHHETRI	781090	1200.00	
18	SHREYA POUDEL	780132	1200.00	
19	KOMAL RAY	780356	1200.00	
20	BIMALA CHUHAN	780036	1200.00	
21	SAILESH THAPA	780239	1200.00	
22	SUSHMA BHANDARI	780256	1200.00	
23	SMRITI GAUTAM	780119	1200.00	
24	SWIKRITI ADHIKARI	780097	1200.00	
25	SHRIJANA KHANAL	780194	1200.00	
26	ALINA MALLA	780324	1200.00	

S.N.	STUDENT NAME	ID	TOTAL AMOUNT	REMARKS
27	KUSUM KOIRALA	780169	1200.00	
28	SABINA BHATTARAI	780819	1200.00	
29	SURAKSHA KHAREL	780071	1200.00	
30	ANISHA KHATRI	780598	1200.00	
TOTAL			36,000.00	

परीक्षाको किसिम : प्रि-बोर्ड परीक्षा-२०८० मिति : २०८०/१०/२५ गतेदेखि २०८०/११/०३ गतेसम्म
कक्षा/सङ्काय : बि.एड. दोस्रो वर्ष (२०७५/२०८०)

S.N.	STUDENT NAME	ID	TOTAL AMOUNT	REMARKS
1	ASHA GYAWALI	781037	1200.00	
2	PRATIBHA KHANAL	780881	1200.00	
3	SHIKSHA ACHARYA	780998	1200.00	
TOTAL			3,600.00	

परीक्षाको किसिम : प्रथम त्रैमासिक-२०८० मिति : २०८०/१०/२५ गतेदेखि २०८०/११/०१ गतेसम्म
कक्षा/सङ्काय : बि.बि.एस. तेस्रो वर्ष

S.N.	STUDENT NAME	ID	TOTAL AMOUNT	REMARKS
1	LAXMI KHANAL	770171	2700.00	
2	APEKSHYA CHAUDHARY	770075	2700.00	
3	PRABIN GYAWALI	770416	2700.00	
4	HEMA MAURYA	770842	2700.00	
5	AASTHA B.K.	770321	2700.00	
6	AMRITA KHANAL	770621	2700.00	
7	DIKSHA KHANAL	770348	900.00	
8	ASMITA BHANDARI	770172	900.00	
9	SABITA K.C.	770586	900.00	
10	GANGA CHALISE	770837	900.00	
11	PRAMILA ARYAL	770170	900.00	
12	PURNIMA JHEDI MAGAR	770453	900.00	
13	SEEMA JHEDI MAGAR	770454	900.00	
14	MANIKALA PUN	770303	900.00	
15	DIWASH NEUPANE	770089	900.00	
16	TRISHANA PARAJULI	770038	900.00	
17	GAYATRI DHAKAL	770591	900.00	
18	SUSHMA POKHREL	770365	900.00	
19	SADIKSHYA GHARTI	770605	900.00	
20	UJELI THAPA	770195	900.00	

S.N.	STUDENT NAME	ID	TOTAL AMOUNT	REMARKS
21	SUJATA NEUPANE	770059	900.00	
22	MUNA ARYAL	770076	900.00	
23	ANJU SUNAR	770088	900.00	
24	HEMA PUN	770188	900.00	
25	SANJAY PARIYAR	770459	900.00	
26	RUPAK TILJA PUN	770696	900.00	
27	BASANA POKHAREL	770544	900.00	
28	KAUSHAL THAPA	770191	900.00	
29	KUSHUM RANA	770361	900.00	
30	AASHIKA THAPA	770946	900.00	
31	SANDEEP PANDEY	770047	900.00	
32	GANGA DHAKAL	770758	900.00	
33	URMILA ADHIKARI	770588	900.00	
34	SITA TANDAN	770073	900.00	
35	MANJU BHANDARI	770502	900.00	
36	KABITA BHUSAL	770126	900.00	
37	DIMPAL TARAMU	770294	900.00	
38	DIL KUMARI RESHMI MAGAR	770355	900.00	
39	JEEVAN KUMARI RANA	770147	900.00	
40	ISHWORI CHAUDHARY	770317	900.00	
41	PADAM RIJAL	770292	900.00	
42	NIRJALA KUMARI CHAUDHARY	770697	900.00	
43	AMRIKA KUMARI KUSHWAHA	770197	900.00	
44	RITA BHANDARI	770654	900.00	
45	SAMJHANA GYAWALI	770546	900.00	
46	MANISHA BHATTARAI	770290	900.00	
47	PARBATI DHUNGANA	770168	900.00	
48	SARASWOTI SHRESTHA	770659	900.00	
49	BISHAL DHAKAL	770246	900.00	
50	SUSHMA BELBASE	770050	900.00	
51	JHARANA NEUPANE	770254	900.00	
52	NABIN BHATTARAI	770522	900.00	
53	BABITA CHAUDHARY	770025	900.00	
54	TASMITA PANDEY	770267	900.00	
55	ANISH CHAUDHARY (THARU)	770266	900.00	
56	SAMRAT GAIRE	770133	900.00	
57	MAMATA PALLI	770234	900.00	

S.N.	STUDENT NAME	ID	TOTAL AMOUNT	REMARKS
58	SAPANA SHRESTHA	770118	900.00	
59	BISWASH POUDEL	770532	900.00	
60	ASMITA THAPA	770950	900.00	
61	ICHCHHA MALLA	770061	900.00	
62	INDIRA BHUSAL	770356	900.00	
63	KAMALA PARIYAR	770749	900.00	
64	DOLMA THAPA	770609	900.00	
65	KALPANA PANDEY	770232	900.00	
66	ANJALI SUBEDI	770131	900.00	
67	RITI GURUNG	770153	900.00	
68	SARMILA PAUDEL	770087	900.00	
69	AMRITA BHATTARAI	770545	900.00	
70	BIPIN PANTHI	770531	900.00	
71	SHRISTI PANTHI	770077	900.00	
TOTAL			74,700.00	

परीक्षाको किसिम : प्रथम त्रैमासिक-२०८०

मिति : २०८०/१०/२५ गतेदेखि २०८०/११/०१ गतेसम्म

कक्षा/सङ्काय : बि.एड. तेस्रो वर्ष

S.N.	STUDENT NAME	ID	TOTAL AMOUNT	REMARKS
1	SHWETA GUPTA	770776	2700.00	
2	SAPANA TANDAN	770924	900.00	
3	PUJA BASNET	770719	900.00	
4	SUNITA DARLAMI	770707	900.00	
5	ANITA K.C.	770805	900.00	
6	SANGITA GHARTI CHHETRI	770743	900.00	
7	SARADA GAIRE	770935	900.00	
8	AMISHA SINGH RANA	770764	900.00	
9	ARATI GHARTI MAGAR	770710	900.00	
TOTAL			9,900.00	

परीक्षाको किसिम : प्रथम त्रैमासिक-२०८०

मिति : २०८०/०५/११ गतेदेखि २०८०/०५/१७ गतेसम्म

कक्षा/सङ्काय : बि.बि.एस. चौथो वर्ष

S.N.	STUDENT NAME	ID	TOTAL AMOUNT	REMARKS
1	UMESH THARU	760066	2400.00	
2	SABIN BHUJEL	760270	2400.00	
3	SRIJANA BHANDARI	760003	2400.00	
4	AJITA BHUSAL	760012	2400.00	

S.N.	STUDENT NAME	ID	TOTAL AMOUNT	REMARKS
5	DEEPIKA PANDEY	790027	800.00	
6	MANOJ ARYAL	760273	800.00	
7	MUNA KAUCHHA	760015	800.00	
8	PUJA POKHREL	760051	800.00	
9	SABITA PAUDYAL	760019	800.00	
10	AMRITA PANDEY	760170	800.00	
11	YUBA BELBASE	760048	800.00	
12	ASMITA SHRESTHA	760037	800.00	
13	TRISHANA KHARAL	760285	800.00	
TOTAL			16,800.00	

२. बाह्य परीक्षामा उत्तीर्ण छात्रवृत्ति

BBS FIRST YEAR -2078 (8TH BATCH)			
SN	NAME OF STUDENTS	CASH PRIZE IN NPR	REMARKS
1	PRAKASH BHUSAL	5000	
2	AASTHA B. K.	3000	
3	SAGAR KHANAL	2000	
BBS SECOND YEAR -2078 (7TH BATCH)			
SN	NAME OF STUDENTS	CASH PRIZE IN NPR	REMARKS
1	UMESH THARU	5000	
2	SANDIPA ASLAMI	3000	
3	SABIN BHUJEL	1500	
4	SRIJANA BHANDARI	1500	
BBS THIRD YEAR -2078 (6TH BATCH)			
SN	NAME OF STUDENTS	CASH PRIZE IN NPR	REMARKS
1	ARJUN POKHAREL	5000	
2	ASHIKA BHANDARI	3000	
3	SAPANA THAPA	2000	
BBS FOURTH YEAR -2078 (5TH BATCH)			
SN	NAME OF STUDENTS	CASH PRIZE IN NPR	REMARKS
1	ANISHA SHAI	5000	
2	ARCHANA POKHAREL	3000	
3	ASMITA POUDEL	2000	
BBS 4TH YEAR -2079 (6TH BATCH)			
SN	NAME OF STUDENTS	CASH PRIZE IN NPR	REMARKS
1	SUNITA GURUNG	5000	
2	MENUKA ARYAL	3000	
3	BINA PANTHI	2000	

BED FIRST YEAR -2078 (1ST BATCH)			
SN	NAME OF STUDENTS	CASH PRIZE IN NPR	REMARKS
1	NARAYAN BHATTARAI	5000	
2	SHWETA GUPTA	3000	
3	SAPANA TANDAN	2000	

BCA FOURTH SEMESTER (2019 BATCH)			
SN	NAME OF STUDENTS	CASH PRIZE IN NPR	REMARKS
1	ASMITA CHHETRI	5000	
2	HEMANTA MARASINI	2500	
3	SAMIKSHYA RANA	2500	
4	ANKIT MISHRA	2000	

BCA 6TH SEMESTER (2018 BATCH)			
SN	NAME OF STUDENTS	CASH PRIZE IN NPR	REMARKS
1	SUDIP POUDEL	5000	
2	NISHA ADHIKARI	3000	
3	SAGAR SUBEDI	2000	

BCA 7TH SEMESTER (2018 BATCH)			
SN	NAME OF STUDENTS	CASH PRIZE IN NPR	REMARKS
1	MANIRAJ GAUTAM	5000	
2	NISHA ADHIKARI	3000	
3	SUDIP POUDEL	2000	

परीक्षाको किसिम : बोर्ड परीक्षा २०८०

कक्षा/सङ्काय : बि.सि.ए. आठौँ सेमेस्टर

SN	STUDENT NAME	ID	PRIZE RS.	REMARKS
1	BINOD SHARMA	750107	1000	
2	DEVENDRA PARAJULI	750118	1000	
3	GANESH GAHA	750109	1000	
4	HIMAL BASNET	750138	1000	
5	HIRAMAN PRADHAN	750104	1000	
6	JATAN NEUPANE	750126	1000	
7	JAYANTI SHRESTHA	750125	1000	
8	KRISHNA CHAPAGAIN	750124	1000	
9	MADAN PUN	750108	1000	
10	MADHAV PRASAD GHIMIRE	750133	1000	
11	MANIRAJ GAUTAM	750135	1000	
12	MANISHA SOMAI MAGAR	750110	1000	
13	MANOJ POKHREL	750136	1000	
14	MILAN NEUPANE	750111	1000	

SN	STUDENT NAME	ID	PRIZE RS.	REMARKS
15	NARAYAN POUDEL	750103	1000	
16	NISHA ADHIKARI	750119	1000	
17	OM BAHADUR SARU	750116	1000	
18	PRAKASH KUNWAR CHHETRI	750121	1000	
19	PRASANTA POUDEL	750122	1000	
20	PRATIKSHYA THAPA	750123	1000	
21	RAHUL BHATTARAI	750134	1000	
22	RAHUL THAPA	750128	1000	
23	RASHIN SHRESTHA	750114	1000	
24	SAGAR SUBEDI	750131	1000	
25	SAURAV NEPAL	750112	1000	
26	SHISHIR SHRESTHA	750102	1000	
27	SUDIP POUDEL	750117	1000	
28	SURAJ CHAUDHARY	750129	1000	
29	SURAJ POUDEL	750113	1000	
30	THAMAN RANA	750115	1000	
31	YUGAL RANA	750120	1000	
TOTAL			31000	

३. त्रि.वि. दिवस-२०८१ मा प्रदान गरिएको प्रोत्साहन पुरस्कार

कक्षा/सङ्काय : बि.बि.एस. प्रथम वर्ष

मिति : २०८०/०८/२५ गतेदेखि २०८१/०३/३१ गतेसम्म

SN	ROLL NO.	FULL NAME	PRIZE RS.	REMARKS
1	710550585	SHIV CHAND YADAV	5000	
2	710550358	NIRA ADHIKARI	3000	
3	710550276	KHISMITA THAJALI	1000	
4	710550294	LAXMI GHIMIRE	1000	
5	710550234	JIVAN DHAKAL	1000	
6	710550597	SIMA BHANDARI	1000	
7	710550157	BINDU KUMARI PURI	1000	
8	710550651	SUSMA KHARAL	1000	
9	710550103	ASMITA THAPA	1000	
10	710550504	SACHIN POKHAREL	1000	
11	710550575	SHAILESH PANTHI	1000	
12	710550558	SARITA BHATTARAI	1000	
13	710550528	SANDESH PANDEY	1000	
14	710550336	MELINA KHATRI	1000	
15	710550397	PRAGATI CHAUDHARY	1000	

SN	ROLL NO.	FULL NAME	PRIZE RS.	REMARKS
16	710550638	SUSMITA ADHIKARI	1000	
17	710550389	PAWAN GYAWALI	1000	
18	710550516	SAMEER DHAKAL	1000	
19	710550295	LAXMI KARKI	1000	
20	710550301	MADHU CHAUDHARY	1000	
21	710550497	SABITA ARYAL	1000	
22	710550685	SUMAN PRASAD KAFLE	1000	
23	710550328	MANJU GHIMIRE	500	
24	710550050	ANISHA KHANAL	500	
25	710550268	KAMAL PANTHI	500	
26	710550182	BISHWA KUMARI PURI	500	
27	710550444	RABINA THAPA	500	
28	710550589	SHREYA POUDEL	500	
29	710550493	SABINA BHATTARAI	500	
30	710550116	BARSHA CHAUHAN	500	
31	710550279	KOMAL RAY	500	
32	710550417	PRATIMA CHAUDHARY	500	
33	710550635	SUMINA NYOUPANE	500	
34	710550602	SIMRAN KARKI	500	
35	710550121	BHAKTA BAHADUR BASNET	500	
36	710550511	SAILESH THAPA	500	
37	710550442	RABIN POKHAREL	500	
38	710550611	SONIYA CHHETRI	500	
39	710550665	TRISANA NEUPANE	500	
40	710550536	SANDHYA PUN	500	
41	710550580	SHIKSHA KHANAL	500	
42	710550242	GAURAB CHHETRI	500	
43	710550419	PRATISCHA BHUSAL	500	
44	710550505	SADHANA K.C.	500	
45	710550265	KAMAL BELBASE	500	
46	710550049	ANISHA GYAWALI	500	
47	710550125	BHAWANA PANDEY	500	
48	710550289	KUSUM KOIRALA	500	
49	710550297	LISHARA SANWANI	500	
50	710550317	MANISH UPADHYAY	500	
51	710550423	PRINKA CHAUDHARY	500	
52	710550576	SHANDHYA KANDEL	500	

SN	ROLL NO.	FULL NAME	PRIZE RS.	REMARKS
53	710550047	ANISHA ACHARYA	500	
54	710550684	SMRITI GAUTAM	500	
55	710550072	ANUKA SHRESTHA	500	
56	710550239	GANGITA GHARTI MAGAR	500	
57	710550652	SUSMA SHRESTHA	500	
58	710550262	KALASH KUNWAR	500	
59	710550123	BHAWANA KUMARI THAPA	500	
60	710550532	SANDHYA GYAWALI	500	
61	710550453	RAKSHYA RIJAL	500	
62	710550581	SHIKSHYA KHANAL	500	
63	710550588	SHRADDA PANDEYA	500	
64	710550337	MILAN PUN	500	
65	710550496	SABINA SUNAR	500	
66	710550457	RAMLAL THAKUR (NAU)	500	
67	710550258	KABITA GAIRE	500	
68	710550449	RAHUL ADHIKARI	500	
69	710550591	SHRIJANA KHANAL	500	
70	710550056	ANJALA GAIRE	500	
71	710550269	KARAN PARIYAR	500	
72	710550446	RABINDRA TAMANG	500	
73	710550586	SHIVA ARYAL	500	
74	710550100	ASMITA POUDEL	500	
75	710550553	SARAFAT ALI	500	
76	710550621	SUDIKSHA SAPKOTA	500	
77	710550371	NISHA BHATTARAI	500	
78	710550487	ROSHAN MARASINI	500	
79	710550534	SANDHYA PARAJULI	500	
80	710550030	AMRIT GAUDEL	500	
81	710550137	BIBEK RAYAMAJHI	500	
82	710550398	PRAGATI GAIRE	500	
83	710550490	RUCHIKA RANA	500	
84	710550612	SRIJANA ARYAL	500	
85	710550152	BIMALA MARASINI	500	
86	710550518	SAMIKSHA KHANAL	500	
87	710550051	ANISHA PANTHI	500	
88	710550429	PRIYASHI THAPA	500	
89	710550450	RAHUL BHANDARI	500	

SN	ROLL NO.	FULL NAME	PRIZE RS.	REMARKS
90	710550456	RAMESH RAI	500	
91	710550590	SHRIJAL BHURTEL	500	
92	710550643	SURAKSHYA ARYAL	500	
93	710550048	ANISHA ACHARYA	500	
94	710550501	SACHIN ARYAL	500	
95	710550514	SALINA BHATTARAI	500	
96	710550406	PRASHAMSA GAUTAM	500	
97	710550471	RISHAB KHANAL	500	
98	710550489	ROSHINA RANA	500	
99	710550544	SANJANA KUNWAR	500	
100	710550459	RANJANA PANDEY	500	
101	710550445	RABINDRA KUMAR BARI	500	
102	710550631	SUMAN BHANDARI	500	
103	710550666	TULASI BHUSAL	500	
104	710550641	SURAKSHYA KHAREL	500	
105	710550302	MADHU CHAUDHARY	500	
106	710550525	SAMRAT PANTHI	500	
107	710550674	YAM BAHADUR B.K.	500	
108	710550168	BIPANA SHAHI	500	
109	710550147	BIKASH KHADKA	500	
110	710550273	KARUNA BASHYAL	500	
111	710550045	ANIL KHATRI	500	
112	710550348	MUSKAN DHAKAL	500	
113	710550542	SANGITA SARU	500	
114	710550622	SUDIP ARYAL	500	
115	710550185	ANISHA KHATRI	500	
116	710550249	HIMANI PANDEY	500	
117	710550394	PRABIN PANDEY	500	
118	710550578	SHANKAR GAIRE	500	
119	710550037	AMRITA GIRI	500	
120	710550167	BIPANA CHAUHAN	500	
121	710550551	SAPANA KHATRI	500	
122	710550538	SANGAM ACHARYA	500	
123	710550549	SAPANA AGRAHARI	500	
124	710550180	BISHNU PANTHI	500	
125	710550681	SUSMITA ACHARYA	500	
126	710550662	TARA DEVI GM	500	

SN	ROLL NO.	FULL NAME	PRIZE RS.	REMARKS
127	710550648	SUSHMITA SHRESTHA	500	
128	710550330	MANJU POUDEL	500	
129	710550223	DURGA NEUPANE	500	
130	710550524	SAMJHANA KUMAL	500	
131	710550057	ANJALI BHANDARI	500	
132	710550680	SUNITA DAMAI	500	
TOTAL			83000	

कक्षा/सङ्काय : बि.बि.एस. तेश्रो वर्ष

मिति : २०८०/०८/२५ गतेदेखि २०८१/०३/३१ गतेसम्म

SN	ROLL NO.	FULL NAME	PRIZE RS	REMARKS
1	710550195	UMESH THARU	1000	
2	710550152	SANDIPA ASLAMI	1000	
3	710550174	SRIJANA BHANDARI	1000	
4	710550052	DEEPIKA PANDEY	1000	
5	710550134	SABIN BHUJEL	1000	
6	710550192	TRISHANA KHARAL	1000	
7	710550035	BASANTA KHATRI	500	
8	710550094	MUNA KAUCHHA	500	
9	710550149	SANDHAYA SHARMA	500	
10	710550012	ANITA BHANDARI	500	
11	710550005	AJITA BHUSAL	500	
12	710550087	MANOJ ARYAL	500	
13	710550008	AMRITA PANDEY	500	
14	710550036	BHAWANA DARLAMI	500	
15	710550064	JAMUNA GHARTI MAGAR	500	
16	710550133	ROSHAN KARKI	500	
17	710550030	ASMITA SHRESTHA	500	
18	710550160	SARASWATA KHANAL	500	
19	710550166	SEEMA SINGH CHAUDHARY	500	
20	710550197	YUBA BELBASE	500	
21	710550123	RAKSHYA NEUPANE	500	
22	710550137	SABITA PAUDYAL	500	
23	710550027	ASMITA DARJI	500	
24	710550001	AAKASH POUDEL CHHETRI	500	
25	710550182	SURAJ GYAWALI	500	
26	710550147	SAMJHANA PANDEY	500	
27	710550175	SRIJANA BHATTARAI	500	

SN	ROLL NO.	FULL NAME	PRIZE RS	REMARKS
28	710550130	RESHMA BOHARA	500	
29	710550144	SAMJANA KHADKA	500	
30	710550110	POOJA SARU	500	
31	710550121	RADHA DAGAMI	500	
32	710550158	SANTOSHI CHHETRI	500	
33	710550033	BASANA POKHREL	500	
34	710550151	SANDIP NEUPANE	500	
35	710550157	SANTOSH G.C.	500	
36	710550193	TULSIRAM GYAWALI	500	
37	710550099	NIRMALA KUMARI CHHANTYAL	500	
38	710550196	VASUNDHARA SHARMA	500	
39	710550143	SAMIR ARYAL	500	
40	710550156	SANJU BHATTARAI	500	
41	710550167	SHANTI GYAWALI	500	
42	710550104	PABITRA KANDEL	500	
43	710550178	SUBEKSHA BHANDARI	500	
44	710550117	PUJA POKHREL	500	
45	710550168	SHIMA BOHARA	500	
46	710550124	RAMA BHANDARI	500	
47	710550150	SANDIP MARASINI	500	
48	710550138	SADIKSHA POKHREL	500	
49	710550153	SANGITA CHALISE	500	
50	710550109	POOJA GURUNG	500	
51	710550164	SAROJ PARIYAR	500	
52	710550176	SRISHTI RANA MAGAR	500	
53	710550179	SUBODH SHRESTHA	500	
54	710550141	SAGAR PANTHI	500	
55	710550095	NEETA BUDHATHOKI	500	
56	710550051	CHHABI SARA SARU	500	
57	710550098	NIRMALA BOHARA	500	
58	710550102	NITU RANA MAGAR	500	
59	710550169	SHRESTI RUCHAL MAGAR	500	
60	710550017	ARJUN ACHARYA	500	
61	710550057	DIPENDRA CHAUDHARY	500	
62	710550172	SITA RANA MAGAR	500	
63	710550076	LAISHA BHUSAL	500	
64	710550082	MANIKA GHIMIRE	500	

SN	ROLL NO.	FULL NAME	PRIZE RS	REMARKS
65	710550026	ASMITA ADHIKARI	500	
66	710550059	DURGESH KUMAR THARU	500	
67	710550063	HIRA SING CHITAURE	500	
68	710550038	BHOLA BANIYA	500	
69	710550084	MANISHA KHANAL	500	
70	710550118	PUJA REGMI	500	
71	710550045	BINOD SHRESTHA	500	
72	710550003	ADITYA KUMAR GUPTA	500	
73	710550011	ANITA BHANDARI	500	
74	710550140	SAGAR BASNET	500	
75	710550173	SOB BAHADUR KUMAL	500	
76	710550049	BUDDHI BAHADUR PANTHI	500	
77	710550187	SUSMITA DHENGA	500	
78	710550050	CHANDRAKALA GHARTI MAGAR	500	
79	710550004	AJAY PRASAD CHAUDHARY	500	
80	710550127	RANJANA THAPA	500	
81	710550067	KARISHMA GHARTI MAGAR	500	
82	710550028	ASMITA GOUDEL	500	
83	710550043	BINISHA GURUNG	500	
84	710550077	LAXMI KC	500	
85	710550018	ARJUN BK	500	
86	710550065	JAMUNA SARU	500	
87	710550163	SARMILA B.K.	500	
88	710550069	KIRAN POKHREL	500	
89	710550061	HARI BISHWOKARMA	500	
90	710550002	ABHISHEK RAYAMAJHI	500	
91	710550022	ASHISH GHIMIRE	500	
TOTAL			48500	

४. विश्वविद्यालय अनुदानबाट प्रदान गरिएको छात्रवृत्ति

SN	NAME	RS	SCHOLARSHIP CATEGORY
1	HIRDAYA SOTI	15000	BIPANNA
2	ANSHU KAUCHHA	15000	BIPANNA
3	BINITA THAPA	15000	BIPANNA
4	MANISHA THAPA	15000	BIPANNA
5	NIRUTA CHAUDHARY	15000	BIPANNA
6	DIPTI THAPA	15000	BIPANNA

SN	NAME	RS	SCHOLARSHIP CATEGORY
7	BABITA THAPA	15000	BIPANNA
8	SANDHYA GYAWALI	15000	BIPANNA
9	TIKA GC	15000	BIPANNA
10	MUNA THAPA	15000	BIPANNA
11	SHUBHANGI JAISAWAL	15000	BIPANNA
12	PUSHPA DUMRE	15000	BIPANNA
13	BHAWANA BHANDARI	15000	BIPANNA
14	SANDHYA RANA	15000	BIPANNA
15	NARSING CHAUDHARY	15000	BIPANNA
16	BASU GHIMIRE	15000	BIPANNA
17	SACHINA REGMMI	15000	BIPANNA
18	ASMITA CHUDALI	15000	BIPANNA
19	KARISHMA BHUSAL	15000	BIPANNA
20	SANGITA PANDEY	15000	BIPANNA
21	ANJILA BHUSAL	15000	BIPANNA
22	MANISHA DARLAMI MAGAR	15000	BIPANNA
23	BIPANA SHRESTHA	15000	BIPANNA
24	NIRMA SHARMA	15000	BIPANNA
25	SUMAN SUMARI BHOOJ	15000	BIPANNA
26	ANJANA LAMSAL	15000	BIPANNA
27	MANISHA KUMARI CHAUDHARY	15000	BIPANNA
28	ARCHANA BHATTARAI	15000	BIPANNA
29	SHREEJANA PARIYAR	15000	DALIT
30	SUNITA ADHIKARI	15000	DIFFERENTLY ABLE
31	BIBEK ARYAL	15000	DIFFERENTLY ABLE
32	BIPANA ADHIKARI	15000	DIFFERENTLY ABLE
33	AASMA BANU	15000	MUSLIM FEMALE
TOTAL		495000	

५. प्रदेश मन्त्रालयबाट प्रदान गरिएको छात्रवृत्ति विवरण (२०८०/८१)

मिति : २०८१/०३/३०

SN	STUDENT ID	STUDENT NAME	CATEGORY	AMOUNT
1	770010	AAKANSHYA SHRESTHA	JANJATI	5000/-
2	800539	AAKASH CHAUDHARY	JANJATI	5000/-
3	790623	AJITA CHUKE	JANJATI	5000/-
4	790647	AAKRITI SHAHI	MAHILA	5000/-
5	780344	AARATI B.K	DALIT	5000/-

SN	STUDENT ID	STUDENT NAME	CATEGORY	AMOUNT
6	770927	AARATI SEJWAL	JANJATI	5000/-
7	770946	AASHIKA THAPA	JANJATI	5000/-
8	790162	AASHISH PRASAD PUN	JANJATI	5000/-
9	800612	ALISHA BELBASE	MAHILA	5000/-
10	790030	ANITA BHUSAL	MAHILA	5000/-
11	800573	ANUSHKA THAPA	JANJATI	5000/-
12	800285	AAYUSHA CHHETRI	MAHILA	5000/-
13	790570	BHUMIKA PANDEY	MAHILA	5000/-
14	800266	AAYUSHMA GHARTI	JANJATI	5000/-
15	800563	BIMALA BALAL	JANJATI	5000/-
16	800742	BINDU PUN	JANJATI	5000/-
17	790671	AJAY KUNWAR	DISABLE	5000/-
18	800211	AJITA BHANDARI	MAHILA	5000/-
19	800388	BIPANA ADHIKARI	MAHILA	5000/-
20	790952	AKRITI BHANDARI	MAHILA	5000/-
21	790136	DANU PUN	JANJATI	5000/-
22	770197	AMRIKA KUMARI KUSHWAHA	MAHILA	5000/-
23	780210	AMRITA BELBASE	MAHILA	5000/-
24	780615	DIKSHYA PAUDEL	MAHILA	5000/-
25	790077	AMRITA PANDEY	MAHILA	5000/-
26	770266	ANISH CHAUDHARY THARU	JANJATI	5000/-
27	770188	HEMA PUN	JANJATI	5000/-
28	800145	ANISHMA KUMARI GUPTA	MADHESI MUSLIM	5000/-
29	790114	ANITA ACHARYA	MAHILA	5000/-
30	790214	IMRAN SHAH	MADHESI MUSLIM	5000/-
31	800203	JASIKA POKHREL	MAHILA	5000/-
32	770805	ANITA KC	MAHILA	5000/-
33	791053	ANJALI KHAWAS	JANJATI	5000/-
34	790226	JAY PRAKASH KEWAT	MADHESI MUSLIM	5000/-
35	790249	ANJANA BELBASE	MAHILA	5000/-
36	770632	ANJANA GIRI	MAHILA	5000/-
37	780108	KHISMITA THAJALI	JANJATI	5000/-
38	800129	KIRAN KEWAT	MADHESI MUSLIM	5000/-
39	790272	KUSHUM CHHETRI	MAHILA	5000/-
40	780283	ANJU CHAUDHARY	JANJATI	5000/-
41	770088	ANJU SUNAR	DALIT	5000/-
42	790892	KUSUM DARLAMI	JANJATI	5000/-
43	770171	LAXMI KHANAL	MAHILA	5000/-
44	791013	ANKITA UPADHAYA	MAHILA	5000/-
45	770303	MANIKALA PUN	JANJATI	5000/-
46	770597	MANISH NEPALI	DALIT	5000/-
47	800251	ANUJA TIWARI	MAHILA	5000/-
48	800746	MUSKAN SENTURY B.K.	DALIT	5000/-
49	790871	ANUPA RAYAMAJHI	MAHILA	5000/-

SN	STUDENT ID	STUDENT NAME	CATEGORY	AMOUNT
50	800396	ANUPA REGMI	MAHILA	5000/-
51	791011	ANUPAMA SHRESTHA	JANJATI	5000/-
52	800343	ANUSHA CHAUDHARY	JANJATI	5000/-
53	800524	POOJA THARU CHAUDHARY	JANJATI	5000/-
54	800340	PRATIMA KHATRI	MAHILA	5000/-
55	770075	APEKSHYA CHAUDHARY	JANJATI	5000/-
56	790940	APSHARA THAPA	JANJATI	5000/-
57	770710	ARATI GHARTI MAGAR	JANJATI	5000/-
58	800365	ARCHANA KOIRI	MADHESI MUSLIM	5000/-
59	790120	PUSPA ARYAL	MAHILA	5000/-
60	800364	ASBIN GAHATRAJ	DALIT	5000/-
61	770220	ASHA THARU	JANJATI	5000/-
62	800250	RABINA GAHA	JANJATI	5000/-
63	800028	ASHOK BISHWAKARMA	DALIT	5000/-
64	780379	ASHOK SHRESTHA	JANJATI	5000/-
65	790565	ASIM SARU	JANJATI	5000/-
66	790203	ASMITA BHUSAL	MAHILA	5000/-
67	760203	ASMITA CHHETRI	MAHILA	5000/-
68	800608	ASMITA CHUDALI	MAHILA	5000/-
69	780052	RABINA THAPA	JANJATI	5000/-
70	770709	ASMITA G.M	JANJATI	5000/-
71	790849	ASMITA GHIMIRE	MAHILA	5000/-
72	791066	ASMITA PANDEY	MAHILA	5000/-
73	790527	ASMITA PARIYAR	DALIT	5000/-
74	790596	ASMITA PAUDEL	MAHILA	5000/-
75	790393	RAJU CHAUDHARI	JANJATI	5000/-
76	770950	ASMITA THAPA	JANJATI	5000/-
77	780168	ASMITA THAPA	JANJATI	5000/-
78	790413	ASMORA PACHHAI	MAHILA	5000/-
79	780453	ASODA GHARTI MAGAR	JANJATI	5000/-
80	770227	AVIJEET RASALI	DALIT	5000/-
81	790047	AYUSHA SHRESTHA	JANJATI	5000/-
82	800117	BABITA THAPA	JANJATI	5000/-
83	780219	RESHMA SUNAR	DALIT	5000/-
84	780024	BARSHA CHAUHAN	JANJATI	5000/-
85	800623	SAMIKSHYA BHUSAL	MAHILA	5000/-
86	800173	BARSHA PARIYAR	DALIT	5000/-
87	790834	BARSHA SARU	JANJATI	5000/-
88	770544	BASANA POKHAREL	MAHILA	5000/-
89	770343	BASANTA KUMAR THAPA	JANJATI	5000/-
90	790750	BASANTI KHAMCHA	JANJATI	5000/-
91	770540	BESH KUMARI PULAMI	JANJATI	5000/-
92	780143	SAMIKSHYA BISHWOKARMA	DALIT	5000/-
93	800559	BHAWANA KHADKA	MAHILA	5000/-

SN	STUDENT ID	STUDENT NAME	CATEGORY	AMOUNT
94	770180	BHAWANA THAPA	JANJATI	5000/-
95	790872	BHIM BHADUR RAJALI	JANJATI	5000/-
96	800239	BHIM SINGH GAHA	JANJATI	5000/-
97	790004	BHIMA GAHA	JANJATI	5000/-
98	770372	BHOJRAJ GYAWALI	DISABLE	5000/-
99	790147	BHUMIKA ARYAL	MAHILA	5000/-
100	800082	SANGITA PANDEY	MAHILA	5000/-
101	800681	BHUMIKA PARIYAR	DALIT	5000/-
102	780541	BHUMISARA DISUWA	JANJATI	5000/-
103	790006	SUJATA SOMAI	JANJATI	5000/-
104	770448	SUNAINA GAHATRAJ	DALIT	5000/-
105	800301	SUPRIYA SUBEDI	MAHILA	5000/-
106	790014	BIDHYA BHATTARAI	MAHILA	5000/-
107	800258	SUSAMA KUNWAR	MAHILA	5000/-
108	800812	BIJAY GURUNG	JANJATI	5000/-
109	790508	UNNATI GUPTA	MADHESI MUSLIM	5000/-
110	800548	BIKASH CHAUDHARY	JANJATI	5000/-
111	780609	AAKRITI DAMMARPAL RANA	JANJATI	5000/-
112	800210	BIMALA BHANDARI	MAHILA	5000/-
113	800089	BIMALA THAPA CHHETRI	MAHILA	5000/-
114	780038	BINDU KUMARI PURI	MAHILA	5000/-
115	780026	BINDU MAHAT	MAHILA	5000/-
116	790008	AASHISH THAPA	JANJATI	5000/-
117	770321	AASTHA B.K	DALIT	5000/-
118	791033	BINITA SHRESTHA	JANJATI	5000/-
119	790864	BINITA THAPA	JANJATI	5000/-
120	800118	BINITA THAPA	JANJATI	5000/-
121	800201	AAYUSH DANGAL	JANJATI	5000/-
122	790017	AAYUSHA SHRESTHA	JANJATI	5000/-
123	709606	BIPANA BHANDARI	MAHILA	5000/-
124	790339	BIPANA PANDEY	MAHILA	5000/-
125	790084	BIPANA PANTHI	MAHILA	5000/-
126	770712	AAYUSHMA SUNAR	DALIT	5000/-
127	800255	BIPANA SUNAR	DALIT	5000/-
128	790725	BIPANA THAPA	JANJATI	5000/-
129	790194	BIPASHA BUDHA MAGAR	JANJATI	5000/-
130	790092	ABINA POKHREL	MAHILA	5000/-
131	770621	AMRITA KHANAL	MAHILA	5000/-
132	790104	BISHNU KUMARI DARLAMI	JANJATI	5000/-
133	770493	BISHNU KUMARI KUMAL	JANJATI	5000/-
134	780542	ANISHA KHANAL	MAHILA	5000/-
135	780039	BISHWA KUMARI PURI	MAHILA	5000/-
136	800142	BIVISA KUNWAR	MAHILA	5000/-
137	770100	ANITA CHAUDHARY	JANJATI	5000/-

SN	STUDENT ID	STUDENT NAME	CATEGORY	AMOUNT
138	770251	CHAHANA GURUNG	JANJATI	5000/-
139	800222	ANJALI SINJALI MAGAR	JANJATI	5000/-
140	800244	ANJANA LAMSAL	MAHILA	5000/-
141	800682	CHANDANI PALLI MAGAR	JANJATI	5000/-
142	790293	ANJILA POUDEL	MAHILA	5000/-
143	790276	ANJILA THAPA	JANJATI	5000/-
144	790567	ANKIT GURUNG	JANJATI	5000/-
145	800836	DEEPA DAMAI	DALIT	5000/-
146	780701	DEEPA THAPA	JANJATI	5000/-
147	800024	DEEPINA GURUNG	JANJATI	5000/-
148	800880	DEEPTI ACHARYA	MAHILA	5000/-
149	760205	ANKIT MISHRA	MADHESI MUSLIM	5000/-
150	770624	DIKSHA DEVKOTA	MAHILA	5000/-
151	800389	ANSHU KAUCHHA	JANJATI	5000/-
152	790010	DIKSHA SHARMA	MAHILA	5000/-
153	790539	DIKSHYA CHAUDHARY THARU	JANJATI	5000/-
154	800111	DIKSHYA KHATRI CHHETRI	MAHILA	5000/-
155	781018	ANUBHAV PUN	JANJATI	5000/-
156	780220	ANUPA CHAUDHARY	JANJATI	5000/-
157	800519	ANUSKA PAUDEL	DISABLE	5000/-
158	800662	DIL KUMARI NEPALI	DALIT	5000/-
159	790642	DIL KUMARI THAPA	JANJATI	5000/-
160	770294	DIMPAL TARAMU	JANJATI	5000/-
161	790720	ARJUN BK	DALIT	5000/-
162	800076	DIPIKA TANDAN	MAHILA	5000/-
163	800461	DIYA B.K	DALIT	5000/-
164	780005	DRISTI ARYAL	MAHILA	5000/-
165	800238	ESMI DUMRE	MAHILA	5000/-
166	770837	GANGA CHALISE	MAHILA	5000/-
167	770758	GANGA DHAKAL	MAHILA	5000/-
168	790307	GANGA RASKOTI	JANJATI	5000/-
169	770591	GAYATRI DHAKAL	MAHILA	5000/-
170	800953	GEETA B.K	DALIT	5000/-
171	780617	GELIZA MAGAR	JANJATI	5000/-
172	800322	GITA B.K	DALIT	5000/-
173	790850	GITA PEMI	JANJATI	5000/-
174	790191	GYAN MAYA GHARTI	JANJATI	5000/-
175	790805	HASANA RESHMI	JANJATI	5000/-
176	780449	HEENA GAIRE	MAHILA	5000/-
177	770842	HEMA MAURYA	MADHESI MUSLIM	5000/-
178	800630	ASHMA NEUPANE	MAHILA	5000/-
179	790053	HIMAL THAPA	JANJATI	5000/-
180	800007	HIRDYA SOTI	JANJATI	5000/-
181	790240	ASMITA DARLAMI MAGAR	JANJATI	5000/-

SN	STUDENT ID	STUDENT NAME	CATEGORY	AMOUNT
182	790884	ASMITA SARU	JANJATI	5000/-
183	790139	INDU BHANDARI	MAHILA	5000/-
184	790555	BALI B.K.	DALIT	5000/-
185	790088	ISHA RANA	JANJATI	5000/-
186	790906	ISHWARA KHATRI	MAHILA	5000/-
187	800667	BARSHA GAHA	JANJATI	5000/-
188	790669	JAI KISHORI RANA	JANJATI	5000/-
189	800252	BHAWANA BHANDARI	MAHILA	5000/-
190	790076	JASMIN BHANDARI	MAHILA	5000/-
191	780782	BHUWAN CHAUDHARY	JANJATI	5000/-
192	800302	BIBEK ARYAL	DISABLE	5000/-
193	770147	JEEVAN KUMARI RANA	JANJATI	5000/-
194	791052	JEEVAN SHRESTHA	JANJATI	5000/-
195	790455	BIBISHA KHAREL	MAHILA	5000/-
196	800371	JHARANA NEPAL	MAHILA	5000/-
197	770254	JHARANA NEUPANE	MAHILA	5000/-
198	790620	BIDHYA GAUTAM	MAHILA	5000/-
199	780656	BIJAY SARU	JANJATI	5000/-
200	790068	JYOTI PATHAK	MADHESI MUSLIM	5000/-
201	800122	KABITA NEPALI	DALIT	5000/-
202	800527	KABITA PANDEY	MAHILA	5000/-
203	800702	KABITA SAPKOTA	MAHILA	5000/-
204	780061	BINITA SARKI	DALIT	5000/-
205	790079	KAJAL KAMMU	JANJATI	5000/-
206	790504	KAJAL THAPA	JANJATI	5000/-
207	800727	KALPANA GAUTAM	MAHILA	5000/-
208	790326	KALPANA KARKI	MAHILA	5000/-
209	800197	KALPANA KHANAL	MAHILA	5000/-
210	770232	KALPANA PANDEY	MAHILA	5000/-
211	780828	KALPANA THAPA	JANJATI	5000/-
212	780616	BINU THAPA	MAHILA	5000/-
213	800413	KAMALA ARYAL	MAHILA	5000/-
214	800269	KAMALA KHANAL	MAHILA	5000/-
215	770749	KAMALA PARIYAR	DALIT	5000/-
216	790282	KAMALA SARKI	DALIT	5000/-
217	800184	BIPANA SHARMA	MAHILA	5000/-
218	800654	BIPIN B K	DALIT	5000/-
219	780056	KARAN PARIYAR	DALIT	5000/-
220	790016	BIPIN CHAUDHARY	JANJATI	5000/-
221	800243	KARINA ACHARYA	MAHILA	5000/-
222	790536	BISHNU KUMARI NEUPANE	MAHILA	5000/-
223	800342	KARUNA CHAUDHARY	JANJATI	5000/-
224	800818	BRINDA BHANDARI	MAHILA	5000/-
225	770191	KAUSHAL THAPA	JANJATI	5000/-

SN	STUDENT ID	STUDENT NAME	CATEGORY	AMOUNT
226	790703	KESHARI SING MAGAR	JANJATI	5000/-
227	790789	KHEM BAHADUR SARU MAGAR	JANJATI	5000/-
228	800265	CHAMELI THAPA	JANJATI	5000/-
229	800789	KHUSHI BISHWAKARMA	DALIT	5000/-
230	790173	KHUSHI SHRESTHA	DISABLE	5000/-
231	800231	CHAMPKAKALA THAMI MAGAR	JANJATI	5000/-
232	780402	CHANDRA KUMARI ADHIKARI	MAHILA	5000/-
233	781017	CHETKANTA JHANKRI	JANJATI	5000/-
234	780356	KOMAL RAY	MADHESI MUSLIM	5000/-
235	800049	KOPILA ARYAL	MAHILA	5000/-
236	800532	KRITI BHANDARI	MAHILA	5000/-
237	800525	KRITI GAIRE	MAHILA	5000/-
238	800878	KRITIKA KARKI	MAHILA	5000/-
239	790007	KRITIKA NEUPANE	MAHILA	5000/-
240	800584	DEVI PATHAK	MAHILA	5000/-
241	770361	KUSHUM RANA	JANJATI	5000/-
242	770348	DIKSHA KHANAL	MAHILA	5000/-
243	780495	KUSUM GAHA	JANJATI	5000/-
244	800655	LALIT SUNAR	DALIT	5000/-
245	790099	LALITA SARU	JANJATI	5000/-
246	800632	LAXMAN BAHADUR GAHA	JANJATI	5000/-
247	800656	LAXMI B.K	DALIT	5000/-
248	770207	LAXMI B.K.	DALIT	5000/-
249	800400	LAXMI CHAUDHARY	MADHESI MUSLIM	5000/-
250	790083	LAXMI CHAUDHARY	JANJATI	5000/-
251	790782	DIKSHYA PANDEY	MAHILA	5000/-
252	790484	LAXMI KHANAL	MAHILA	5000/-
253	800437	LAXMI KUMARI JAISWAL	MADHESI MUSLIM	5000/-
254	800471	LELINA THAPA	JANJATI	5000/-
255	780630	LISHARA SANWANI	JANJATI	5000/-
256	791065	LOKENDRA THAPA	JANJATI	5000/-
257	790264	DIKSHYA RANA	JANJATI	5000/-
258	790177	DIPA NEUPANE	MAHILA	5000/-
259	790828	MAHATMA CHAUDHARY THARU	DWANDA PIDIT	5000/-
260	790243	INDIRA B.K	DALIT	5000/-
261	800331	MAHIMA CHAUDHARY	JANJATI	5000/-
262	790924	MAMATA BHANDARI	MAHILA	5000/-
263	770234	MAMATA PALLI	JANJATI	5000/-
264	790242	ISHA OLI	MAHILA	5000/-
265	770937	MAMATA THAPA MAGAR	JANJATI	5000/-
266	770317	ISHWORI CHAUDHARY	JANJATI	5000/-
267	770165	JEEVAN GHARTI	JANJATI	5000/-
268	780632	JHAPENDRA CHAUDHARY	JANJATI	5000/-
269	800576	MANISHA BHUSAL	MAHILA	5000/-

SN	STUDENT ID	STUDENT NAME	CATEGORY	AMOUNT
270	800200	MANISHA CHAUDHARY	JANJATI	5000/-
271	790813	MANISHA GAHA MAGAR	JANJATI	5000/-
272	790212	JOSHNA NEPALI	DALIT	5000/-
273	800289	MANISHA GHIMIRE	MAHILA	5000/-
274	800582	MANISHA MUKHIYA KUMAL	JANJATI	5000/-
275	790321	JOSHNA SHRESTHA	JANJATI	5000/-
276	790324	MANISHA PANDEY	MAHILA	5000/-
277	800822	MANISHA RASAILI	DALIT	5000/-
278	800061	KABITA THAPA	JANJATI	5000/-
279	781110	MANISHA SHRESTHA	JANJATI	5000/-
280	800357	MANISHA THAPA	JANJATI	5000/-
281	800934	MANJU BHANDARI	MAHILA	5000/-
282	790281	MANJU GYAWALI	MAHILA	5000/-
283	790891	KAMAL B.K	DALIT	5000/-
284	780831	MILAN PUN	JANJATI	5000/-
285	770214	MIN BAHADUR SARU	JANJATI	5000/-
286	790844	MONSOON PUN MAGAR	JANJATI	5000/-
287	770076	MUNA ARYAL	MAHILA	5000/-
288	780747	MUSKAN DHAKAL	MAHILA	5000/-
289	790695	KAMANA KUMARI RAY	JANJATI	5000/-
290	800307	NABIN SARU	JANJATI	5000/-
291	770012	KAMANA SUNAR	DALIT	5000/-
292	790817	NABINA ROKAHA	JANJATI	5000/-
293	800829	NAMRATA KHANAL	MAHILA	5000/-
294	800227	NARSING CHAUDHARY	JANJATI	5000/-
295	770547	NEELAM SUNAR	DALIT	5000/-
296	790350	KARAN THAPA	JANJATI	5000/-
297	790690	NEHA PACHAVAIYA	JANJATI	5000/-
298	800594	KARUNA BHANDARI	MAHILA	5000/-
299	790398	NILIMA KAUCHA	JANJATI	5000/-
300	780110	NIRA ADHIKARI	MAHILA	5000/-
301	800136	NIRA THAPA	JANJATI	5000/-
302	770697	NIRJALA KUMARI CHAUDHARY	JANJATI	5000/-
303	790300	NIRMALA PACHHAI	DISABLE	5000/-
304	790466	NIRMALA THAPA	JANJATI	5000/-
305	790582	KARUNA THAPA	JANJATI	5000/-
306	790386	KIRAN KUMARI RAY	JANJATI	5000/-
307	790399	NIRUTA THAPA	JANJATI	5000/-
308	790431	NISHA ARYAL	MAHILA	5000/-
309	780850	NISHA CHAUDHARY	JANJATI	5000/-
310	770638	NISHA GAHA	JANJATI	5000/-
311	800162	NISHA KAFLE	MAHILA	5000/-
312	800631	NITA RAW	DALIT	5000/-
313	770715	NIYANSI BK	DALIT	5000/-

SN	STUDENT ID	STUDENT NAME	CATEGORY	AMOUNT
314	790729	PABITRA BHUSAL	MAHILA	5000/-
315	770536	PADMA KUMARI CHAUDHARY	JANJATI	5000/-
316	780605	KISHAN BAHADUR BUDHATHOKI	JANJATI	5000/-
317	770168	PARBATI DHUNGANA	MAHILA	5000/-
318	790063	PARTIKSHA KARKI	MAHILA	5000/-
319	780741	MADHU CHAUDHARY	JANJATI	5000/-
320	780639	MADHU CHAUDHARY	JANJATI	5000/-
321	790704	POOJA DHUREL	JANJATI	5000/-
322	780207	MAHESH B.K	DALIT	5000/-
323	780646	PRAGATI CHAUDHARY	MADHESI MUSLIM	5000/-
324	790953	PRAKRITI MANANDHAR	JANJATI	5000/-
325	770170	PRAMILA ARYAL	MAHILA	5000/-
326	800419	PRAMILA SURYABAMSHI	JANJATI	5000/-
327	790866	PRAPTIKA THAPA MAGAR	JANJATI	5000/-
328	790726	PRASHANT PUN MAGAR	JANJATI	5000/-
329	790229	PRATIKSHA NEUPANE	MAHILA	5000/-
330	800659	PRATIKSHA PANDEY	MAHILA	5000/-
331	800318	PRATIMA BISHWAKARMA	DALIT	5000/-
332	780669	PRATIMA CHAUDHARY	MADHESI MUSLIM	5000/-
333	800617	MAMATA PARIYAR	DALIT	5000/-
334	790013	MAN KUMARI DARLAMI	JANJATI	5000/-
335	800698	PRATIVA PAUDYAL	MAHILA	5000/-
336	800242	PRATIVA PUN	JANJATI	5000/-
337	800484	PRATIVA SUBEDI	MAHILA	5000/-
338	770525	PREM KUMARI BIRKATA THAPA	JANJATI	5000/-
339	790234	MANISHA GAHATRAJ	DALIT	5000/-
340	780732	PRINKA CHAUDHARY	MADHESI MUSLIM	5000/-
341	790697	PRIYANKA THARU	JANJATI	5000/-
342	770636	MANISHA PANDEY	MAHILA	5000/-
343	790853	PUJA BANJADE	MAHILA	5000/-
344	770719	PUJA BASNET	MAHILA	5000/-
345	790325	PUJA KARKI	MAHILA	5000/-
346	770265	PUJA PARAJULI	MAHILA	5000/-
347	790754	MANISHA SARKI	DALIT	5000/-
348	770503	PUNAM CHUDALI	MAHILA	5000/-
349	790141	PUNAM RESMI	JANJATI	5000/-
350	770453	PURNIMA JHEDI MAGAR	JANJATI	5000/-
351	790040	PURNIMA PANDEY	MAHILA	5000/-
352	790138	PURNIMA PUN	JANJATI	5000/-
353	800273	PUSHPA PANDEY	MAHILA	5000/-
354	790900	MERINA GURUNG	JANJATI	5000/-
355	800259	PUSPA KUMAL	JANJATI	5000/-
356	781049	NABINA GHIMIRE	MAHILA	5000/-
357	790589	NEETA SHRESTHA	JANJATI	5000/-

SN	STUDENT ID	STUDENT NAME	CATEGORY	AMOUNT
358	780612	NILAM PANDEY	MAHILA	5000/-
359	780134	RABINDRA TAMANG	JANJATI	5000/-
360	790896	RACHANA PANTHA	MAHILA	5000/-
361	790376	RACHANA SHRESTHA	JANJATI	5000/-
362	800874	NIRUSA THAPA	JANJATI	5000/-
363	790835	RADHIKA PACHBHAIYA	JANJATI	5000/-
364	790861	RAHUL DHAWAL	DALIT	5000/-
365	770886	RAJ PARIYAR	DALIT	5000/-
366	790784	RAJESH SHARKI	DALIT	5000/-
367	780583	NIRUTA RANA MAGAR	JANJATI	5000/-
368	790651	PANKAJ BK	DALIT	5000/-
369	790442	RAKSHYA BHUSAL	MAHILA	5000/-
370	790912	POOJA BASHYAL	MAHILA	5000/-
371	790968	POOJA BASHYAL	MAHILA	5000/-
372	780443	RANJANA SHRESTHA	JANJATI	5000/-
373	800287	REJINA ARYAL	MAHILA	5000/-
374	800207	REJINA BALAMI	JANJATI	5000/-
375	800618	REJINA GAUCHAN	JANJATI	5000/-
376	770469	REKHA ADHIKARI	MAHILA	5000/-
377	790288	REKHA BELBASE	MAHILA	5000/-
378	790258	REKHA BHUSAL	MAHILA	5000/-
379	780608	PRATISTHA GYAWALI	MAHILA	5000/-
380	800303	REKHA SINGH CHHETRI	MAHILA	5000/-
381	780079	PREM KUMARI SUNAR	DALIT	5000/-
382	780130	PRIYASHI THAPA	JANJATI	5000/-
383	790806	RITA GHARTI MAGAR	JANJATI	5000/-
384	800077	RITA KARKI	MAHILA	5000/-
385	780404	PUJA THAPA	JANJATI	5000/-
386	770153	RITI GURUNG	JANJATI	5000/-
387	790765	RITIKA NEUPANE	MAHILA	5000/-
388	800392	ROSHAN GURUNG	JANJATI	5000/-
389	800574	ROSHANA TAMANG	JANJATI	5000/-
390	770103	ROSHANI SARU	JANJATI	5000/-
391	790274	ROSHNI BUDHATHOKI	JANJATI	5000/-
392	790363	RABI MARASINI	DISABLE	5000/-
393	790171	ROZY KUMARI PUN	JANJATI	5000/-
394	790200	RUBINA THAPA	JANJATI	5000/-
395	790663	RADHA KHADKA	MAHILA	5000/-
396	800149	RUPA POUDEL	MAHILA	5000/-
397	800050	RUPA RANA	JANJATI	5000/-
398	800237	RUPA RAUTAR	DISABLE	5000/-
399	770696	RUPAK TILIJA PUN	JANJATI	5000/-
400	760180	SABINA LAMICHHANE	MAHILA	5000/-
401	800190	RAKSHA KHANAL	MAHILA	5000/-

SN	STUDENT ID	STUDENT NAME	CATEGORY	AMOUNT
402	780647	RAKSHYA RIJAL	MAHILA	5000/-
403	790358	SABITA ADHIKARI	MAHILA	5000/-
404	780526	SABITA B.K	DALIT	5000/-
405	790204	RANI RAKASH	JANJATI	5000/-
406	800204	REKHA GHIMIRE	MAHILA	5000/-
407	800526	SACHINA ADHIKARI	MAHILA	5000/-
408	800084	SACHINA REGMI	MAHILA	5000/-
409	791062	SADIKSHYA ARYAL	MAHILA	5000/-
410	770605	SADIKSHYA GHARTI	JANJATI	5000/-
411	790313	SADIKSHYA SUNAR	DALIT	5000/-
412	800931	SAKHA SHRESTHA	JANJATI	5000/-
413	780216	SALEENA SENCHURI	DALIT	5000/-
414	790132	SALINA DARLAMI	JANJATI	5000/-
415	790854	REZEENA THAPA	JANJATI	5000/-
416	800141	SALONI SUNAR	DALIT	5000/-
417	790327	SAMIKSHA GAUTAM	MAHILA	5000/-
418	790311	SAMIKSHA GHIMIRE	MAHILA	5000/-
419	790170	SAMIKSHA KHANAL	MAHILA	5000/-
420	790186	SAMIKSHA THARU MAHATO	JANJATI	5000/-
421	800037	RITA SHRESTHA	JANJATI	5000/-
422	780614	ROUNAK SHRESTHA	JANJATI	5000/-
423	800272	SAMIKSHYA BUDHATHOKI	JANJATI	5000/-
424	800747	SAMIKSHYA KHATRI	MAHILA	5000/-
425	760210	SAMIKSHYA RANA	JANJATI	5000/-
426	790766	SAMITA BK	DALIT	5000/-
427	790216	RUPA PANDEY	MAHILA	5000/-
428	790096	SAMJHANA BASNET	MAHILA	5000/-
429	790044	SAMJHANA BASNET	MAHILA	5000/-
430	790287	SAMJHANA CHAUDHARY	JANJATI	5000/-
431	770546	SAMJHANA GYAWALI	MAHILA	5000/-
432	800164	SAMJHANA KANWAR	JANJATI	5000/-
433	790317	SAMJHANA NEUPANE	MAHILA	5000/-
434	790123	SABINA RIJAL	MAHILA	5000/-
435	770692	SANAM RANPAL	DALIT	5000/-
436	800065	SANDHYA ACHARYA	MAHILA	5000/-
437	780133	SABINA SUNAR	DALIT	5000/-
438	790737	SABITA CHHAHARI	JANJATI	5000/-
439	790057	SANDHYA POUDEL	MAHILA	5000/-
440	790991	SANDHYA POUDEL	MAHILA	5000/-
441	780177	SANDHYA PUN	JANJATI	5000/-
442	770586	SABITA KC	MAHILA	5000/-
443	800369	SANDHYA SAPKOTA	MAHILA	5000/-
444	800106	SANDHYA SHRESTHA	JANJATI	5000/-
445	790649	SANDHYA SUNAR	DALIT	5000/-

SN	STUDENT ID	STUDENT NAME	CATEGORY	AMOUNT
446	790937	SANDHYA THAPA MAGAR	JANJATI	5000/-
447	780607	SANDIP KALA MAGAR	JANJATI	5000/-
448	770213	SANDIP SHRESTHA	JANJATI	5000/-
449	790019	SANGITA ACHARYA	MAHILA	5000/-
450	780661	SALINA SINJALI	JANJATI	5000/-
451	790244	SAMJHANA B. K.	DALIT	5000/-
452	770786	SANGITA GURUNG	JANJATI	5000/-
453	790657	SAMJHANA RASALI	DALIT	5000/-
454	790454	SANDHYA KHAREL	MAHILA	5000/-
455	770459	SANJAY PARIYAR	DALIT	5000/-
456	790594	SANDHYA PAUDEL	MAHILA	5000/-
457	790011	SANJITA KUNWAR	MAHILA	5000/-
458	790206	SANJU NEUPANE	MAHILA	5000/-
459	790065	SANTOSHI BHANDARI	MAHILA	5000/-
460	800270	SAPANA KAUCHHA	JANJATI	5000/-
461	770118	SAPANA SHRESTHA	JANJATI	5000/-
462	770924	SAPANA TANDAN	MAHILA	5000/-
463	770935	SARADA GAIRE	MAHILA	5000/-
464	800294	SANDHYA RANA	JANJATI	5000/-
465	770659	SARASWOTI SHRESTHA	JANJATI	5000/-
466	770629	SANGITA BHANDARI	MAHILA	5000/-
467	800208	SARITA KUMARI GUPTA	MADHESI MUSLIM	5000/-
468	800183	SARITA SHARMA	MAHILA	5000/-
469	790262	SARMILA B.K	DALIT	5000/-
470	770087	SARMILA PAUDEL	MAHILA	5000/-
471	790180	SANGITA GHARTI MAGAR	JANJATI	5000/-
472	800895	SANGITA RUCHAL	DALIT	5000/-
473	770454	SEEMA JHEDI MAGAR	JANJATI	5000/-
474	800423	SANJAYA DAMAI	DALIT	5000/-
475	770169	SEMKALA PALLI	JANJATI	5000/-
476	750094	SARASWATI KHANAL	MAHILA	5000/-
477	770018	SHARMILA BHANDARI	MAHILA	5000/-
478	800199	SHARMILA CHAUDHARY	MAHILA	5000/-
479	770640	SARGAM BISHWOKARMA	DALIT	5000/-
480	780985	SHIRJANA NEPALI	DALIT	5000/-
481	780640	SHIV CHAND YADAV	MADHESI MUSLIM	5000/-
482	790098	SHOVA KHANAL	MAHILA	5000/-
483	780223	SHRADDA PANDEY	MAHILA	5000/-
484	800144	SHREEJAL SHRESTHA	JANJATI	5000/-
485	800086	SHREEJANA NEUPANE	MAHILA	5000/-
486	790093	SAROJ CHAUDHARY	JANJATI	5000/-
487	770007	SHREEYA SHAKYA	JANJATI	5000/-
488	760250	SAROJ PARIYAR	DALIT	5000/-
489	800544	SHRISTI BHATTARAI	MAHILA	5000/-

SN	STUDENT ID	STUDENT NAME	CATEGORY	AMOUNT
490	790304	SHRISTI DWIVEDI	MAHILA	5000/-
491	791040	SHRISTI MARASINI	MAHILA	5000/-
492	770077	SHRISTI PANTHI	MAHILA	5000/-
493	770346	SHUSHILA PUN	JANJATI	5000/-
494	770776	SHWETA GUPTA	MADHESI MUSLIM	5000/-
495	770363	SHYAM LAL BK	DALIT	5000/-
496	780049	SEEMA THARU	JANJATI	5000/-
497	780028	SIMA BHANDARI	MAHILA	5000/-
498	790583	SIMA BHUSAL	MAHILA	5000/-
499	790749	SIMA GAHA	JANJATI	5000/-
500	800673	SHARADA SHRESTHA	JANJATI	5000/-
501	790435	SIRJANA CHAUDHARY	JANJATI	5000/-
502	800496	SITA OLI	MAHILA	5000/-
503	770073	SITA TANDAN	MAHILA	5000/-
504	800298	SHILA GHARTI	JANJATI	5000/-
505	800335	SHREEJANA PARIYAR	DALIT	5000/-
506	790420	SHREYA THAPA	JANJATI	5000/-
507	791002	SIDDHARTHA CHAUDHARY	JANJATI	5000/-
508	800225	SONI CHAUDHARY	JANJATI	5000/-
509	791036	SIRJANA ACHARYA	MAHILA	5000/-
510	790630	SONU THAPA	DALIT	5000/-
511	770060	SRIJANA NEUPANE	MAHILA	5000/-
512	790566	SMRITI BELBASE	MAHILA	5000/-
513	780119	SMRITI GAUTAM	MAHILA	5000/-
514	790230	SRISTI CHAUDHARY	JANJATI	5000/-
515	790118	SNEHA THANET THARU	JANJATI	5000/-
516	800198	STEPHIN SHREES	JANJATI	5000/-
517	790380	SUBICHHYA SINJALI	JANJATI	5000/-
518	800664	SOBIT BUDHA	JANJATI	5000/-
519	800150	SUCHANA ACHARYA	MAHILA	5000/-
520	800445	SUDIKSHYA SUNAR	DALIT	5000/-
521	790882	SONU KUMARI CHAUDHARY	MADHESI MUSLIM	5000/-
522	790252	SUJANA PARIYAR	DALIT	5000/-
523	800454	SRIJANA PARIYAR	DALIT	5000/-
524	790018	SRISHTI ARYAL	MAHILA	5000/-
525	800148	SUMAN RANA	JANJATI	5000/-
526	780590	SRISTI SUNAR	DALIT	5000/-
527	800052	SUMIT ADHIKARI	DISABLE	5000/-
528	790513	SUMNIMA CHHETRI	MAHILA	5000/-
529	800585	SUBINA GURUNG	JANJATI	5000/-
530	800334	SUNITA GHIMIRE	MAHILA	5000/-
531	780906	SUNITA THARU KOHAR	JANJATI	5000/-
532	800427	SUJAL GURUNG	JANJATI	5000/-
533	780071	SURAKSHA KHAREL	MAHILA	5000/-

SN	STUDENT ID	STUDENT NAME	CATEGORY	AMOUNT
534	780010	SURAKSHYA ARYAL	MAHILA	5000/-
535	770418	SURUCHI SHAKYA	JANJATI	5000/-
536	770059	SUJATA NEUPANE	MAHILA	5000/-
537	790078	SUSAN SARU	JANJATI	5000/-
538	770612	SUSHANT SHRESTHA	JANJATI	5000/-
539	790827	SUSHILA KHANAL	MAHILA	5000/-
540	790283	SUSHILA NEPALI	DALIT	5000/-
541	780256	SUSHMA BHANDARI	MAHILA	5000/-
542	781056	SUMINA NYOUPANE	MAHILA	5000/-
543	770365	SUSHMA POKHREL	MAHILA	5000/-
544	790119	SUSMA PANDEY	MAHILA	5000/-
545	800551	SUSMA TANDAN	MAHILA	5000/-
546	800750	SUSHMA PARIYAR	DALIT	5000/-
547	800778	SWASTIKA BASNET	MAHILA	5000/-
548	770641	SUSMITA BHATTARAI	MAHILA	5000/-
549	790035	SWETA TIWARI	MAHILA	5000/-
550	790758	SWASTIKA GAHA	JANJATI	5000/-
551	770267	TASMITA PANDEY	MAHILA	5000/-
552	770429	TIL KUMARI GURUNG	JANJATI	5000/-
553	790031	TRISANA PANTHEE	MAHILA	5000/-
554	770195	UJELI THAPA	JANJATI	5000/-
555	770032	TIKA GC	MAHILA	5000/-
556	790155	UMESH THAPA CHIDI	JANJATI	5000/-
557	800098	UPASNA GAUTAM	MAHILA	5000/-
558	790131	URMILA SINJALI THAPA	JANJATI	5000/-
559	800293	USHA KUMARI DISUWA	JANJATI	5000/-
560	800181	USHA NEPALI	DALIT	5000/-
561	790483	USHA THAPA	JANJATI	5000/-
562	790196	VIDHYA BASHYAL	MAHILA	5000/-
563	790183	YAM KALA NEUPANE	MAHILA	5000/-
564	800112	YAM KUMARI SUNAR	DALIT	5000/-
565	790865	YAMKALA PANDEY	MAHILA	5000/-
566	781106	YASHODA DUMRE	MAHILA	5000/-
567	800785	YASHODA NEPALI	DALIT	5000/-
568	760208	YUKESH CHAUDHARY	JANJATI	5000/-
569	800543	YUNIK PULAMI	JANJATI	5000/-
TOTAL				28,45,000/-

परिशिष्ट: ४

अतिथिको मूल्याङ्कनमा बुटवल कालिका क्याम्पस:

आज मिति २०८० माघ १५ गते बुटवल कालिका क्याम्पस र अन्नपूर्ण मोडल कलेजको समायोजन सम्भावना अध्ययन गर्ने क्रममा क्याम्पसको अवलोकन गर्ने अवसर प्राप्त भयो। क्याम्पसको भौतिक तथा शैक्षिक वातावरण नमुनायोग्य रहेको महसूस भयो। यसलाई कायम राख्ने क्याम्पसको उत्तरोत्तर प्रगतिको शुभकामना व्यक्त गर्दौं।

प्रा.डा. पुविन्द्र काला
डा. गोविन्दप्रसाद शर्मा
मानविकी तथा सामाजिक शास्त्र
स्टाडमाप डी न - कालिका

आज मिति २०८०-१०-१८ गते बुटवल कालिका क्याम्पस, बुटवलको निरीक्षण गर्न उपस्थित भएँ। क्याम्पसको स्वरूप र स्तरीयता बढ्दै गएको अवस्थाको अवलोकन गर्दा सकारात्मक प्रतिक्रिया प्राप्त भयो। क्याम्पसको स्तरीयता बढ्दै गएको अवस्थाको अवलोकन गर्दा सकारात्मक प्रतिक्रिया प्राप्त भयो। क्याम्पसको स्तरीयता बढ्दै गएको अवस्थाको अवलोकन गर्दा सकारात्मक प्रतिक्रिया प्राप्त भयो।

प्रा.डा. डिल्ली बज्र शर्मा
जी, कलेज/आचार्य क्याम्पस
नि.वि.

प्रा.डा. पुन कुमार जोशी
कार्यकारी निदेशक
नि.वि. भोजपुर विद्यालय

प्रा.डा. नारायण प्रसाद डोपाचमा
क्याम्पस प्रमुख
मुम्बई वि. कालिका क्याम्पस

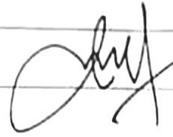
आज मिति २०२०/०१/१९ उमेका दिन कुटनन कालिका क्याम्पसको अनुगमनको शिवाशिलाया यस क्याम्पसमा आईने अवसर मिये। यस क्याम्पसमा आईने सानस्याम फाल्क क्याम्पस प्रमुखसंग भेटघाट गरी क्याम्पसको वस्तु लिपितीको खोल्सा जानकारी लिन पाउना उमेदि खुशी लाग्यो। विभिन्न विषयसल्ला पढिने हुने र क्याम्पस को बारेमा खुशी भएको देखेन पाइयो उमेदि खुशी लागेको छ। अमेका दिनमा अर्को अवकाश दिनमा पनि क्याम्पसको उच्च प्रगति हुने जाओस् अने आशा गरेको छ।

२०२०/०१/१९
कुलोचना पराजुणी
ब्राह्म अधिकृत
शिवा, विमान तथा अविधि
अनवरण लिखुवा
सुरण पराजुणी
रिजिनिटर, CLP 20
(Education) *[Signature]*

आज मिति २०२० माघुन २२ गते कुटनन उपनगरपालिका अन्तर्गत कुटनन कालिका क्याम्पसमा भविष्यात्क ले (PGDE) कार्यक्रमको प्रथम सेमेष्टरको पाठ्यक्रम प्रवोचिकरण कार्यक्रम आयोजना गर्दा यस कालिका क्याम्पसको अवलोकन गर्ने अवसर प्राप्त भयो। क्याम्पस प्रमुख सानस्याम पाठ्यको नेतृत्वमा यस क्याम्पसलाई नभूना क्याम्पस बनाउन प्रयास भएको र सो अनुसार भौतिक संरचना तथा कक्षाकोठको राम्रो व्यवस्थापन भएको र अल्पमत अस्थापन अन्तर्गत प्रथम सञ्चालन भएको पाइयो। यस क्याम्पसको उत्तरोत्तर प्रगति तथा उन्नतिको कामना गर्दछु।

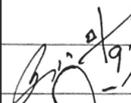
[Signature]
२०/११/२२
प्रा.डा. चिज नहादुर बुढाथोकी
डीन
शिवाशास्त्र संस्कृत
जिम्बुन निश्चिधालय
कोलपुर काठमाडौं

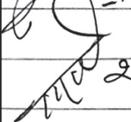
आज मिति २०८०/१२/२६ गतेका दिन यस कालिका क्याम्पसको प्राङ्गणमा प्रवेश गर्दा अत्यन्तै रमाइलो महसुस भयो। सप्ता, आकर्षक र सुन्दर परिसर देख्दा खुशी लाग्यो। क्याम्पस भवन, कक्षा कोठाहरू, मिटिङ्ग हल, सबै व्यवस्थापन पक्षमा नेतृत्व गर्नुहुने क्याम्पस प्रमुख दानश्याम पाण्डे सरसँग एकक्षिण भए पनि कुराकानी गर्ने अवसर मिल्यो। यो सफलताले अझै राम्रो र उन्नति प्रष्ट हुनेछ। सफलताले निरन्तरता पावस्। क्याम्पसको निरन्तर प्रगति हुदै जावस्, शुभकामना छ।

 प्रकाश बहादुर खड्का
नगर प्रमुख, काँसगढी न.पा. वार्डिया

 नौखिराम उराली
प्र.प्र.अ., काँसगढी न.पा. वार्डिया

आज मिति २०८१/०१/२६ गतेका दिन यस पुर्वत कालिका क्याम्पसको खुल्ला भवन तथा अनुगमन गर्ने अवसर मिल्यो। यस क्याम्पसको दोस्रो समयमा शौचालय र भौतिक सुविधा गरी फाँटि देखा खुशी लाग्यो। एम.डी.के.ले MA (Rural Development) को कक्षा विने अवसर प्रदाय गर्नेकोमा क्याम्पसलाई धन्यवाद दिन चाहन्छौं।

 १) प्रा. डी. शिवलाल श्रेष्ठाल (निर्वातमान उपकुलपति त्रि.वि.)

 २) प्रा. डी. नारायण प्रसाद वेल्वाल (विषय प्रमुख - शिक्षा वि. वि.)

आज मिति २०२१/०२/०४ गते शुक्रवाडा दिन यस
पुस्तक कालिडा क्याम्पसको अनुगमन गर्ने सु-भाव प्रारम्भ भयो।
अनुगमनको क्रममा क्याम्पसको भौतिक अवस्थाको अवलोकन गरियो।
हाम्रो क्याम्पसको वर्तमान गतिविधि तथा भावि योजनाको
प्रश्न-धमा क्याम्पस प्रमुख धनब्याम पाठक हेगवार जायको प्राप्त
भयो। दोस्रो अवधिमा क्याम्पसको भौतिक सुविधाको क्षेत्रमा उत्तम
पुष्पको गरी पाइयो। गुणस्तरको क्षेत्रमा हेमंत राणो अवस्था हेको
पाइयो। भावि दिनको देशको रमना क्याम्पसको उपमा अगणनी
वस्तुको मूल शुभकामना दिन चाहिन्छ।
क्याम्पसको उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना।

(Signature)
यसवहादुर डोसी
महानिदेशक
शिक्षा तथा सामाजिक विकास
निदेशनालय
लुम्बिनी प्रदेश, हेटौडा, काठमाडौं

आज मिति २०२१/०१/१४ गतेको दिन यस पुस्तक कालिडा
क्याम्पसको अवलोकन भ्रमण गर्न पाउँदा, अत्यन्तै खुसी
लाग्यो। गुणस्तरिय शिक्षाको विशेष जोड दिइएको यस
क्याम्पसको भौतिक एवं सामाजिक सुविधाको लोचनगत हो।
यस अन्तर्गत रहेको पढ्न पाउन गराइने यस क्याम्पसको
लुम्बिनी प्रदेशको र पुस्तकको प्रारम्भिक शैक्षिक धरोहरको
रूपमा विकसित गरेको हो। मेरो गर्व पछि मले पुस्तक
माथको क्याम्पस प्रमुख ज्यू लगाएल प्रमुख शैक्षिक
दिन वधाइको पात्र हुनुहुन्छ।
अस्य धेरै सफलताको शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

डा. त्रिभुवानी आचार्य *(Signature)*
प्रधान डीन
डा. शा. शा. त्रेगन, डीनको कार्यालय
त्रि. वि. वि.
श्री ओमनाथ राहाल *(Signature)*
मानविकी तथा सामाजिक शाखा सहायक
डीनको कार्यालय, त्रि. वि. वि.
सम्पर्क नं. ९८४५४५२०६६

आज मिति २०१९/८/१३ गते भएर बुटवल कालिका क्याम्पस
आवलोका जम मीठा मिलेको। धेरै पहिले देखि युनर्सिटी आफ्को भएर
क्याम्पसमा शैतिक रूपमा उपस्थित भएर भएर क्याम्पसको शैतिक
पुर्वाधार। क्याम्पस प्रमुखको नेतृत्व वामी पुष्पिका र क्याम्पसको
को क्याम्पस प्रतिबन्ध लगाउन देखाएर बुटवल क्याम्पस भएर।
क्याम्पसको आगामी विरहना आम रमा गते आगामि।
हाडिडि बुटवलमा भएर गइडि।

डा. ज्योति कुमार बhattarai
शिक्षा शाखा मन्त्री (Request Colly
काठमाडौं)

आज मिति २०१९ पौष १३ गतेका दिन बुटवल नगरी स्थित यस
बुटवल कालिका क्याम्पस प्राङ्गणमा प्रवेश गर्ने शुभ अवसर प्राप्त भयो।
क्याम्पसले निर्माण गरेका शैतिक संरचना तथा सूचना प्रविधि जडान
सकदमै प्रबन्धनीय र विभिन्न विभिन्न विद्यालयको परीक्षा केन्द्र कायम
रहेको यस क्याम्पसले एक हजार भन्दा बढी परीक्षार्थीहरूको परीक्षा लिन
सक्ने क्षमताले गर्दा यस क्षेत्रमा परीक्षा केन्द्र कायम गर्ने समस्या धेरै
सहज भएको र क्याम्पस प्रमुख लक्ष्मणको विमर्शको उर्जा र लगनशीलता
देखि पक्कै पनि यस क्याम्पसले गुणस्तरीय शिक्षा प्रदान करी यो
क्षेत्रमा अग्रणी भूमिका खेल्न सक्नेछ भन्ने विश्वास र बुटवल क्याम्पसको
स्वर्ण महोत्सवको कार्यक्रममा सरिक हुन आएको मौकाका कालिका क्याम्पस
को पुर्वाधार अनुगमन गर्ने मौका मिलेको छ र क्याम्पसको उत्तरोत्तर पगति
को मंगलमय शुभकामना छ।

प्रद्युम्न बhattarai
पुष्प बज्रजोषी
परीक्षा नियन्त्रक
त्रिभुवन विश्व विद्यालय
काठमाडौं
मिति २०१९/१३

परिशिष्ट: ५

सञ्चार माध्यममा बुटवल कालिका क्याम्पस

बुटवलको कालिका क्याम्पस लुम्बिनीमै उत्कृष्ट । कान्तिपुर समाचार

Kantipur TV HD
3.49M subscribers

Subscribe

164

Share

Download

Save

4.5K views 1 year ago

विभक्त शिक्षणस्थानको अग्रिम क्याम्पसहरूमा कान्तिपुरको भन्दा नै बढीको कालिका क्याम्पस । २०१० सालमा कालिका माबिको भन्दा मागेर स्थापना भएको कक्षा सुरु गरेको यो क्याम्पस स्थापनाको ९ वर्षमै शैक्षिक र भौतिक रूपमा

अर्घाखाँची डट कम
Arghakhanchi.com
News for all from Everywhere

गृह पृष्ठ

हागो बारेमा

जिल्ला समाचार

राष्ट्रिय समाचार

पालिका समाचार

विश्व समाचार

साहित्य

सम्पर्क

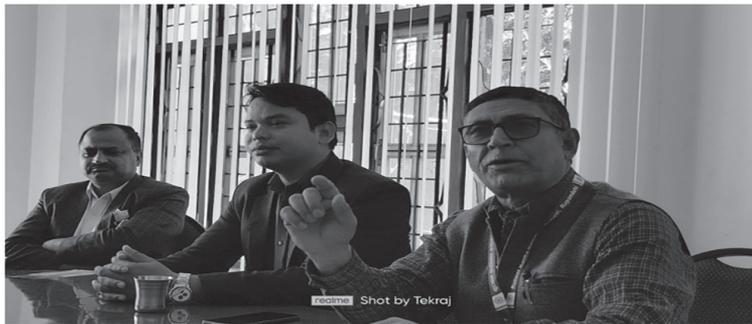
अन्य

English News

बुटवल कालिका क्याम्पस स्थापनाको ९ वर्ष पुरा हुँदा देशकै उत्कृष्ट क्याम्पस बन्न सफल

मंसिर १७ गते, २०७९ मा प्रकाशित

f X in

nettv-worldcup2022.jpg

जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय अर्घाखाँचीद्वारा जनहितमा जारी सन्देश

शिक्षण कार्यालय कान्तिपुर-कालिका

सन्धिखर्क नगरपालिकाको अनुरोध

मालारानी गाउँपालिकाको अनुरोध!

छत्रदेव गाउँपालिका अर्घाखाँची

छत्रदेव गाउँपालिकाको अनुरोध

भूमिकास्थान नगरपालिका बुवाकोट, अर्घाखाँची लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल

भूमिकास्थान नगरपालिकाको अनुरोध

खबरकुरा khabarkura.com
१८ मंसिर २०८१, मंगलबार | December 3, 2024

गृहपृष्ठ समाचार प्रदेश राजनीति अर्थ विचार समाज मनोरञ्जन खेलकुद अन्य Dark Mode English

ADVERTISEMENT
धुवु तौटीको तेलमा सधैं राग आउँछ
धारा धुवु तौटीको तेलमा Natural राग सधैं आइरहन्छ।

ADVERTISEMENT
Global IME Bank विदेशबाट नेपालमा पैसा पठाउने सरल र सुलभ माध्यम
Global Remit

बुटवलको कालिका क्याम्पस स्थापनाको दश वर्षमा नेपालकै उत्कृष्ट

ADVERTISEMENT
The British College ADMISSIONS OPEN! Up to 50% scholarship available

खबरकुरा संवाददाता १७ मंसिर २०७९, शनिबार 5.1k Shares

Khabar Kura खबर कुरा k.com 37,121 followers

Home About Programme Schedule Podcasts Contact Our Team LIVE

समयचक्र samaychakra.com SHINE RESUNGA DEVELOPMENT BANK LTD. National Level Development Bank

गृहपृष्ठ विशेष / स्टोरी राजनीति समाज/समाचार विचार विविधा अर्थतन्त्र प्रविधि शिक्षा/स्वास्थ्य पर्यटन खेलकुद ग्यालरी प्रदेश समाचार

ट्रेन्डिङ ##अदालत ##खाना महोत्सव ##रिट्टेष्ट व्यवसायी संघ ## माधव नेपाल ## बुटवल ## भुटानी शरणार्थी प्रकरण

शिक्षा / स्वास्थ्य बुटवलको शैक्षिक बिकासमा फड्को बुटवल कालिका क्याम्पसको भवन उद्घाटन

समयचक्र शुक्रबार, मंसिर २३, २०७९

खेलकुद

बुटवल कालिका क्याम्पसमा आइतबारदेखि खेल सप्ताह सुरु

Share 317 Twitter LinkedIn

प्रकाशित मिति: आइतबार, मंसिर १८, २०७९,

बुटवलको रामनगरमा रहेको बुटवल कालिका क्याम्पसमा आइतबारदेखि खेल सप्ताह सुरु भएको छ । क्याम्पसको ९औं वार्षिकोत्सवको अवसरमा साथै बिद्यार्थीको अन्तरनिहित प्रतिभाको बिकासका लागि आयोजित खेल सप्ताहको बुटवल उपमहानगरपालिका अध्यक्ष खेलराज पाण्डेले उद्घाटन गरे ।

खेल सप्ताह अन्तर्गत आइतबार कुर्ची दौड ,सट पुट , कबडी , १०० /४०० मिटर दौड लगायतका खेलका साथै अन्य छनोट चरणका खेलहरु रहेको खेलकुद उप-संयोजक केशव राज न्यौपानेले जानकारी दिए ।

कार्यक्रमका प्रमुख अतिथि खेलराज पाण्डेले खेलकुदले बिद्यार्थीको पढाइमा पनि सहयोग गर्ने हुदा खेलकुदलाई सैक्षिक माध्यमको विशेष महत्त्वका साथ संयोजन गर्ने गरेको बताए । त्यसै क्याम्पसमा प्रथम पुरस्कार प्राप्त गर्ने खेलकुद

सम्पूर्ण व्यवसायी महासभादेखिमा बढेकाट नगरपालिकाको अनुरोध

- कृषकहरूलाई आफूलाई कृषकको रूपमा चिनाउनु र आफूलाई कृषकको रूपमा चिनाउनु
- कृषकहरूलाई आफूलाई कृषकको रूपमा चिनाउनु र आफूलाई कृषकको रूपमा चिनाउनु
- कृषकहरूलाई आफूलाई कृषकको रूपमा चिनाउनु र आफूलाई कृषकको रूपमा चिनाउनु
- कृषकहरूलाई आफूलाई कृषकको रूपमा चिनाउनु र आफूलाई कृषकको रूपमा चिनाउनु
- कृषकहरूलाई आफूलाई कृषकको रूपमा चिनाउनु र आफूलाई कृषकको रूपमा चिनाउनु
- कृषकहरूलाई आफूलाई कृषकको रूपमा चिनाउनु र आफूलाई कृषकको रूपमा चिनाउनु
- कृषकहरूलाई आफूलाई कृषकको रूपमा चिनाउनु र आफूलाई कृषकको रूपमा चिनाउनु
- कृषकहरूलाई आफूलाई कृषकको रूपमा चिनाउनु र आफूलाई कृषकको रूपमा चिनाउनु
- कृषकहरूलाई आफूलाई कृषकको रूपमा चिनाउनु र आफूलाई कृषकको रूपमा चिनाउनु
- कृषकहरूलाई आफूलाई कृषकको रूपमा चिनाउनु र आफूलाई कृषकको रूपमा चिनाउनु

ग्लोबलआवाज **globalaawaj**

मंगलबार, १८ मंसिर २०८१, १५:००:४७ | Dec 03, 2024

समाचार ग्लोबल विशेष अर्थ राजनीति समाज प्रदेश ग्लोबल टक विचार खेलकुद मनोरञ्जन अन्य ENGLISH

एनपिएल स्थानीय तह उपनिर्वाचन स्थानीयतह उपनिर्वाचन-२०८१ केपी शर्मा ओली नेपाल प्रिमियर लीग उपनिर्वाचन प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओली अपाहुता भएकाहरूको दिवस ताजा अपडेट

बुटवल कालिका क्याम्पसले सप्ताहव्यापी कार्यक्रमसहित ११ औं वार्षिकोत्सव मनाउँदै

Global IME Bank ग्लोबल आइएमई बैंक लि. सबैको लागि बैंक

Global Remit ग्लोबल रेमिट

ग्लोबल आवाज सोमबार, १७ मंसिर २०८१, १०:१२ 152 Shares

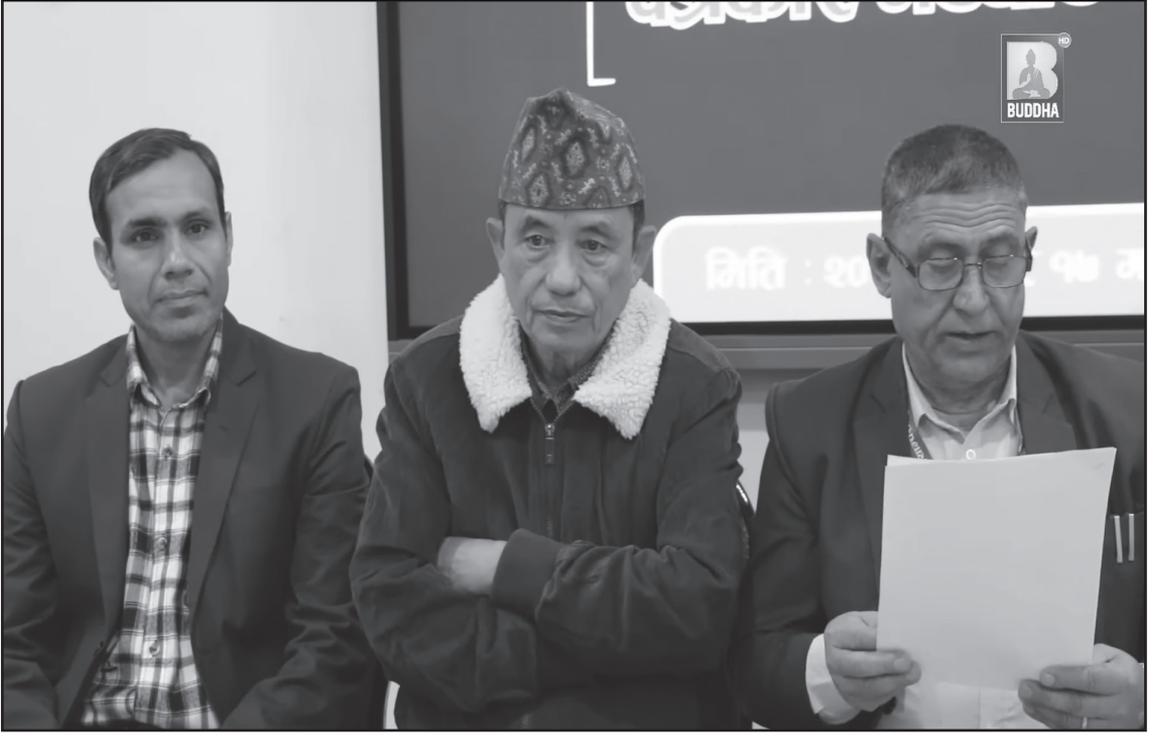
फेसबुक व्हाट्सएप ट्विटर लिंक्डिन

पछिल्लो अपडेट

एनपीएलमा 'बेटिड' गरेको आरोपमा चारजना पक्राउ

मिनेट आइडि

प्रधानमन्त्री ओलीद्वारा

NAGARIK ONLINE

सत्यको पक्षधर, पलपलका खबर
मंगलवार, मंसिर १८ गते २०८१

होमपेज

समाचार

विचार

विशेष

अर्थ

प्रदेश

साहित्य

खेलकुद

भिडियो

English

आयोजक
बुटवल उद्योग वाणिज्य संघ, रुपन्देही
फोन: ०७१-५३१३८६, ५३८७८६

संरक्षक
नेपाल उद्योग वाणिज्य महासंघ, काठमाण्डौ

सोमवार, मंसिर १७ २०८१

बुटवल कालिका क्याम्पसले ११ औं वार्षिकोत्सव मनाउँदै, हप्ताभरि कार्यक्रम हुने

नागरिक अनलाइन

बुटवल, मंसिर १७ ।

बुटवल कालिका क्याम्पसले भोली मंगलबारदेखि आफ्नो ११ औं वार्षिकोत्सव तथा अभिवाक दिवस विविधकार्यक्रमसहित साताव्यापी रूपमा मनाउने भएको छ । बुटवल उपमहानगरपालिका-१० रामनगरमा अवस्थित क्याम्पसले मंगलबार वृहत सरसफाई कार्यक्रमसहित सप्ताहको सुरुवात गर्ने प्राचार्य घनश्याम पाठकले जानकारी दिए ।

वार्षिकोत्सव बारे जानकारी गराउन सोमबार आयोजित पत्रकार सम्मेलनमा बोल्दै पाठकले स्थापनाको छोटो समयमै उत्कृष्ट नतिजा ल्याउन सफल भएको दाबी गरे ।

बुटवल टुडे

१८ मंसिर २०८१, मंगलवार

E-paper EN अ Q ≡

>> प्रधानमन्त्री ओली र

🏠
समाचार राजनीति अर्थ शिक्षा/स्वास्थ्य खेलकुद मनोरञ्जन विचार संस्कृति अन्तर्राष्ट्रिय विविध -

ट्रेडिंग: >> प्रधानमन्त्री ओली र

बुटवल कालिका क्याम्पसले ११ औं वार्षिकोत्सव मनाउँदै

बुटवल टुडे

🕒 १७ मंसिर २०८१, सोमवार

ताजा समाचार लोकप्रिय

प्रधानमन्त्री ओली र चिनियाँ राष्ट्रपति सीबिच भेटबार्ता

एनपीएलको दोस्रो खेल, चितवन विरुद्ध पोखराले टस जित्यो

पत्रकार महासङ्घको निर्वाचन मंसिर २८ गते (कार्यतालिकासहित)

यी हुन् नेपाल र चीन बिच भएका ९ बुटै समझदारी

For News

4h · 🌐

...

बुटवल कालिका क्याम्पसको ११ औं वार्षिक उत्सव तथा अभिभावक दिवस २०८१, लुम्बिनी प्रदेशका पुर्व मुख्य मन्त्री लिला गिरि द्वारा समुद्घाटन

बुटवल कालिका क्याम्पस

१३३

IT Lab

Computer Lab

Program Hall

त्रिभुवन विश्वविद्यालयबाट सम्बन्धन प्राप्त सामुदायिक क्याम्पस

बुटवल कालिका क्याम्पस

Approaching
to **QAA**

स्नातकोत्तरतर्फ
(MASTER'S PROGRAM)

M.A.
Rural Development | English

स्नातकतर्फ
(BACHELOR'S PROGRAM)

व्यवस्थापन सङ्काय (MANAGEMENT FACULTY)

BBS

(Finance | Marketing | Accountancy |
General Management)

शिक्षाशास्त्र सङ्काय (EDUCATION FACULTY)

B.Ed.

(English | Nepali | Maths | Health &
Physical Education | Population)

मानविकी सङ्काय (HUMANITIES FACULTY)

BCA

(Bachelor in Computer Application)

BA

(Rural Development | English | Sociology
| Economics | Maths)

BASW

(Bachelor of Arts in
Social Work)

INSTITUTION

**FOR
PROFESSIONAL
EDUCATION**

🏠 **Butwal-10, Rupandehi**

☎ 071-533457

✉ butwalkalikacampus@gmail.com

info@btlkalikacampus.edu.np

📘 www.facebook.com/bkcbutwal

CALL US

FOR MORE INFORMATION

9857027754 (Campus Chief)

9857034455 (Asst. Campus Chief)

9857071603 (BBS Co-ordinator)

9857085432 (BCA Co-ordinator)

9749793722 (Administration)

✉ butwalkalikacampus@gmail.com 🌐 www.btlkalikacampus.edu.np